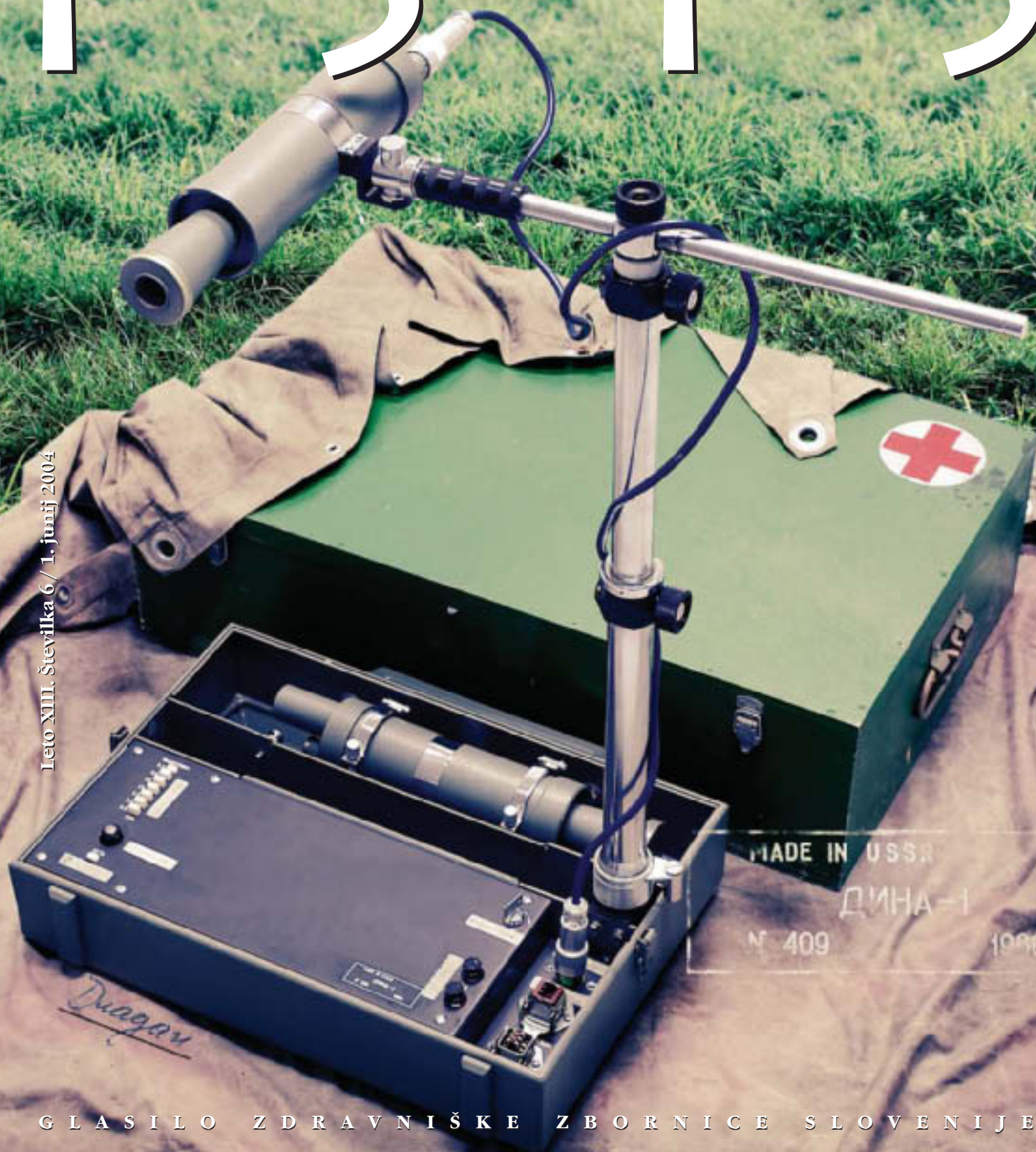

ISSIS

Leto XIII. Številka 6 / 1. junij 2004

Dragan

Poročilo o delu skupščine Zdravniške zbornice Slovenije v mandatnem obdobju 2000-2004

Skupščina je najvišji organ Zbornice. Zaseda praviloma dvakrat na leto oziroma kadar je potrebno. Med njenimi pomembnejšimi nalogami naj omenim:

- sprejemanje statuta Zbornice, kodeksa medicinske deontologije ter aktov, ki urejajo delovanje in vsebino dela Zdravniške zbornice ter njej podeljenih javnih pooblastil s področja vodenja registra, podeljevanja licenc, vodenja specializacij ter strokovnega nadzora;
- sprejemanje finančnega načrta ter potrjevanje zaključnega računa;
- opredeljevanje do pomembnih vprašanj Zbornice, zdravništva in slovenskega zdravstva.

V tem mandatnem obdobju se je sestala na osmih rednih in eni izredni seji skupščine ter izvedla šest korespondenčnih sej. Skupno je sprejela 151 sklepov.

Seje skupščine so bile medijsko dobro pokrite, vabljeni gostje s strani Slovenskega zdravniškega društva, Fidesa, Ministrstva za zdravje ter ZZZZS pa so s svojimi uvodnimi razmišljanji obogatili razpravo, sočasno pa imeli možnosti plasirati svoje ideje in načrte preko širšega strokovnega foruma ter na ta način spodbuditi zdravništvo za nujne spremembe v sistemu zdravstvenega varstva oziroma zdravstvene politike.

Čas delovanja te skupščine je bil izredno dinamičen, saj smo morali izvesti temeljito prenovno zdravniških specializacij, tako po vsebini, kot finančno-organizacijsko, pri čemer smo se usklajevali s standardi držav Evropske unije (EU), saj smo se zavedali, da bomo kmalu na širokem trgu delovne sile.

Vključevanju v EU je bilo, zlasti v zadnjem obdobju, namenjeno kar nekaj korespondenčnih sej skupščine ter pogosto sprejemanje sprememb in dopolnitev posameznih aktov, saj smo se morali usklajevati s pravnim redom in zahtevami EU.

Vsebinsko bogata in zahtevna je bila tudi razprava o predvideni zdravstveni reformi, saj se je ta dotaknila praktično vsakega segmenta delovanja zdravništva.

Pri tem je Zdravniška zbornica v izjemno občutljivem položaju, saj imajo njeni člani pogosto popolnoma nasprotno interese. Vprašanje zasebne prakse in podeljevanja koncesij, relacija osnovna – sekundarna raven, center – periferija, družinski zdravnik – ostali specialisti na osnovni ravni itd.

V podobno razdvojenem položaju je Zdravniška zbornica, ki je preko javnih pooblastil v bistvu podaljšana roka zdravstvene politike, kot delodajalec opozicija sindikatom, kot "cehovska" organizacija pa zastopa interese članstva.

Zato je bilo navidezno tehnično vodenim zasedanjem skupščine ter sprejemanju aktov po hitrem postopku potrebno predhodno izvesti temeljite priprave in razpravo preko 21 sej skupščinskega sveta ter posledičnih sestankov regijskih odborov v ožji ali širši sestavi.

Takemu načinu dela se imamo zahvaliti, da je bila zaključna faza na sejah skupščine na akademski in kolegialni ravni ter da vsa leta nismo imeli problemov s sklepčnostjo.

Izjema so bili zadnji dogodki okoli sprejemanja sprememb in dopolnitev statuta, kar bi sedanjemu predsedniku Zbornice omogočilo ponovno kandidiranje za predsednika. Čeprav je bila večina članstva naklonjena tem spremembam, na žalost nismo dosegli potrebnega dvotretjinskega kvoruma za sprejem akta.

Verjamem, da bo novi predsednik Zbornice uspel prepričati večino članov izvršilnega odbora, da še nadalje delujejo v skupini, tako da se s tem zagotovi kontinuiteta nedvomno uspešne Zdravniške zbornice. Pri tem bo imel vso podporo v kakovostnem profesionalnem kadru Zbornice, ki si je v teh letih pridobil bogate strokovne izkušnje. ■

Anton Židanik

Valčkov ples celjskega zdravniškega društva

Druženje ob izbrani glasbi, prijetnem klepetu in plesu je postalo dolgoletna tradicija članic in članov Zdravniškega društva Celje in tradicija veleva, da se srečamo vsako leto, in sicer prvo soboto v mesecu marcu. Takšno druženje je drugačno, saj nam prinaša sprostitve ob pomenku s svojimi najdražjimi, prijatelji in kolegi. Zdravniki se večinoma srečujemo le na strokovnih srečanjih, kjer smo ponavadi preutrujeni, da bi se lahko sproščeno pomenkovali, svoj prosti čas namenjamo izobraževanju, bolnikom delimo nasvete za zdravo življenje, sami pa dostikrat pozabimo na svoje zdravje.

Letošnja plesna prireditev je bila še posebej medijsko odmevna, saj smo jo prvič organizirali sami, brez sodelovanja Turističnega društva Celje. Za takšen ukrep smo se odločili, ker smo ugotovili, da smo vsa leta vlagali v izvedbo prireditve veliko mero lastnih denarnih sredstev, pa smo kljub temu v zadnjih letih naleteli na ovire in nerazumljive zahteve članov celjskega turističnega društva, ki so želeli prireditev spremeniti v elitni ples Celjank in Celjanov z najemom elitnih in seveda izjemno dragih glas-

Priložnost za pristrčno srečanje prijateljev

Organizatorji Valčkovega plesa (z leve proti desni): Radko Komadina, Jana Govc Eržen, Brane Mežnar in Igor Praznik.

benikov, tega pa si celjsko zdravniško društvo, v trenutnih razmerah ne more privoščiti.

Prireditev je povezoval Miha Alujevič, priznani celjski igralec in režiser, zbranim pa je spregovoril tudi predsednik celjskega zdravniškega društva, Igor Praznik.

Zaplesali smo ob zvokih ansambla Oliwer Twist, ki nas tudi letos ni razočaral. Izbor glasbe je bil izjemen, plesalci so se lahko zavrteli v taktih valčka, rumbe, sambe in tudi tanga. Obiskovalci Valčkovega plesa so vsako leto bolj izkušeni plesalci, kar daje večeru še poseben čar.

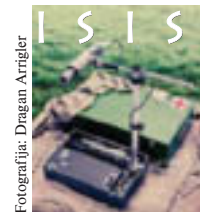
Letos smo se odločili, da bo prehrana za goste zdrava, z obilico sadja in zelenjave. Našim željam so izvrstno ustregli gostinski delavci iz Term Zreče pod taktirko izjemno sposobne direktorice Marije Deu.

Izvedbo plesne prireditve so omogočili: župan mestne občine Celje, g. Bojan Šrot, Krka, d. o. o., Novo Mesto, Zdravstveni dom Celje, Dinocolor Vojnik in Unior, d. d. – Terme Zreče. ■

Jana Govc Eržen

Franci Božiček s soprogo

Vsebina

uvodnik	Anton Židanik	• Poročilo o delu skupščine Zdravniške zbornice Slovenije v mandatnem obdobju 2000 – 2004	3
novice		•	4
fotoreportaža	Andrej Bručan	• 26. IATROSSKI	17
	Teodor Pevec	• 4. državno strelsko prvenstvo za zdravnike in zobozdravnike	22
	Mitja Lainščak	• IV. prekmurski zdravniški tek	24
iz glasil evropskih zbornic	Marjan Kordaš	• Povečanje plač (gehälter) bolnišničnih zdravnikov od 1. 1. 2004 dalje	27
pismo uredništvu	Tomaž Benedik	• Na predahu volitev	27
	Igor Praznik	• Podpora prof. dr. Vladislavu Peganu za drugi krog volitev	28
	Aleksander Nardin	• Velecenjeno uredništvo	28
	Zlatko Marjan Frangež	• Spoštovano uredništvo revije Isis	28
aktualno		• Volitve 2004	30
forum	Franc Beigot	• Sodelovanje med zdravniki	40
	Marjan Fortuna	• Politizacija zdravstva	42
obletnice	Marjeta Terčelj Zorman	• Ob peti obletnici Centra za pljučne bolezni in alergije	46
zanimivo	Erika Cvetko	• Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo od 2000 do 2004	48
	Davorin Dajčman	• Evropski observatorij zdravstvenih sistemov – zdravstveni sistemi v tranziciji	52
	Mario Kocijančič	• Slovensko-avstrijske medicinske povezave	54
	Zmago Turk	• Manipulacijske tehnike pri zdravljenju bolečine na gibalnem sistemu	58
delo Zbornice		• Prisotnost poslancev na rednih in izrednih sejah skupščine Zdravniške zbornice Slovenije v mandatu 2000-2004	62
		• Zapisniki IO ZZS	64

PRENOSNI RENTGENSKI APARAT

Prenosni impulzivni rentgenski aparat s pretvornikom, Dina-1, je 25. februarja 1980 uvozilo podjetje Elektrotehna. Izdelan je bil po naročilu v nekdanji Sovjetski zvezi. Pri pripravi za fotografiranje je bilo ugotovljeno, da aparat nikoli ni bil uporabljen. Glede na to, da so bila priložena navodila v ruščini in angleščini prevedena v slovenščino, ki bi bila v čast marsikateremu intelektualcu, lahko domnevamo, da je bil aparat uvožen za potrebe slovenske teritorialne obrambe. Poleg predstavljene rentgenske cevi je v kovčku še ena rezervna, aparat lahko deluje vključen v omrežje ali priključen na akumulator, shranjeni so tudi pripomočki za razvijanje slik. Čeprav aparat po vsem videzu brezhibno deluje, si seveda želimo, da bi ostal v varni hrambi Zavoda za varstvo pri delu in postal del njihove načrtovane muzejske zbirke.

*Za pomoč pri pripravi naslovnice se zahvaljujemo mag. Urbanu Zdešarju, univ. dipl. fiz., z Zavoda za varstvo pri delu.
Tekst in idejna zasnova: Elizabeta Bobnar Najšer*

status artis medicae	Marjan Fortuna	• Iatrogeni zapleti	81
	Albert Juteršek	• Zgodnja diagnoza raka lahko izzove tožbo	82
koledar zdravniških srečanj		•	85
programi strokovnih srečanj		•	103
strokovna srečanja	Primož Kotnik	• Pogosti ginekološki progledi v pediatriji	117
	Boštjan Mlakar	• Gastrektomija z limfadenektomijo D2	118
	Ivan Žebeljan	• Seminar o reproduktivni medicini in neplodnosti	120
	Aleš Pražnikar, Duša Marn Vukadinovič	• Celostni pristop k zdravljenju bolečine	124
odmevi	Stanislav Šuškovič	• Dr. Pal Narancsik, žal ste v zmoti!	125
tako mislimo	Marga Kocmur	• “Kadrovanje” na Psihiatrični kliniki v Ljubljani	126
nove publikacije	Boris Klun	• Martin Štefančič (glavni urednik): Osnove fizikalne medicine in rehabilitacije gibalnega sistema	127
	Nena Kopčavar Guček	• Dermatofiti, kvasovke, plesni?	127
	Janez Preželj	• Kocijan T.: Vse kar moram vedeti o osteoporozi	128
	Janez Preželj	• Hlade Zore D., Luzar T. (eds): Osteoporoza	129
	Nina Mazi	• Marko Bošnjak: Razvoj sodobne biomedicine in kazensko pravo	130
personalia		•	130
zdravniki v prostem času	Mojca Miholič	• Kjer obleka raste na drevesu ...	142
	Marija Bocak Kalan	• Ljudska pesnica Marija Bon	144
zdravnikom v prostem času	Vanja Malic	• Cofovci na Nizozemskem	146
	Jožica Heber	• Tja čez – s poezijo	149
Sisi		• Končno bodo dežurstva plačana pravično!	152
misli in mnenja uredništva	Marjan Kordaš	• Kuhinje in priporočila	153

46

117

143

Druga flebološka šola za zdravnike in medicinske sestre v slikah

Druga flebološka šola za zdravnike in medicinske sestre je potekala 7. in 8. maja 2004 v Kliničnem centru v Ljubljani.

Prvi dan smo se vsi zbrali v prvi predavalnici Kliničnega centra v Ljubljani. Poslušali smo sklope predavanj o kroničnem venskem popuščanju (KVP), golenji razjedi, kompresijskem zdravljenju in limfedemih.

Udeleženci flebološke šole so merili perfuzijske pritiske na stopalu s pomočjo kontinuirane doplerske sonografije.

Učne delavnice so potekale drugi dan na Dermatovenerološki kliniki Kliničnega centra v Ljubljani. Slušaatelji so se seznanili z uporabo kontinuirane doplerske sonografije v flebologiji. Na sliki je prikazano ocenjevanje funkcije safeno-femoralnega ustja.

Sledil je zaslužen odmor, kjer smo se podkrepili in izmenjali mnenja.

V nadaljevanju učnih delavnic so se udeleženci seznanili z lokalno terapijo in nego ulkusov.

Udeleženci so vadili povijanje z dolgoelastičnimi in kratkoelastičnimi kompresijskimi povoji.

Natančno so se seznanili z vrstami sodobnih oblog ter indikacijami za njihovo uporabo glede na stadij golenje razjede.

Ob zaključku so udeleženci preverili svoje znanje s kratkim testom in izpolnili anketo o organizaciji in kakovosti same flebološke šole. Sledila je svečana podelitev Potrdil o udeležbi na drugi flebološki šoli za zdravnike in medicinske sestre.

Znanstveni odbor flebološke šole in medicinske sestre, ki so pomagale pri izvedbi učnih delavnic: desne proti levi: V. Babič, s. med. ses., M. Peric, dipl. med. ses., doc. dr. T. Lunder, dr. med., predstojnik Dermatovenerološke klinike, KC Ljubljana, Justina Somrak, viš. med. ses.,

N. Čermelj, dipl. med. ses., asist. dr. A. Godič, dr. med., I. Pupis Škapin, viš. med. ses., glavna sestra Dermatovenerološke klinike, M. Valentič, s. med. ses., asist. N. Kecelj, dr. med., S. Muri, dipl. med. ses., A. Sakelšek, s. med. ses., asist. T. Planinšek Ručigaj, dr. med. in M. Ferlan, viš. med. ses.

Zaradi dobrega odziva bomo tretjo flebološko šolo organizirali že 4. in 5. junija 2004. Na voljo je še nekaj prostih mest. ■

*Nada Kecelj, Aleksander Godič,
Tanja Planinšek Ručigaj, Tomaž Lunder*

Letnik 1974/1975

30-letnica vpisa na MF

Skupinski izlet s "higieno", 1978

**SREČANJE BO V SOBOTO,
20. 11. 2004 V LJUBLJANI.**

Zaradi pravočasne rezervacije prostora prosimo, da potrdite svojo udeležbo

najkasneje do 10. 6. 2004 na elektronski
naslov: mirjam.mavec@kclj.si

Vljudno vabljeni!

Organizacijski odbor: Brigita Drnovšek,
Breda Zakotnik, Marija Ilijaš

Vaje iz biologije v Naravoslovnem muzeju,
maj 1975

Obvestilo ◆

Vse kolegice in kolege, ki ste se vpisali na Medicinsko fakulteto v Ljubljani v študijskem letu 1974/1975, obveščamo, da pripravljamo srečanje ob 30. letnici vpisa.

Na vajah iz anatomije, januar 1976

Politični izzivi oporečnih živil

Zakaj vsakič ob izbruhu preplahov zaradi sporne prehrane odgovorni politiki najprej začutijo potrebo, da bi oporečna živila jedli v pričo televizijskih kamer? J. G. Gummer, kmetijski minister v Veliki Britaniji, se je leta 1990, v času izbruha BSE krize, med prvimi odločil za tovrstno potezo. Prisilil je svojo štiriletno zmedeno hčerko, da je pred osuplimi obrazi mednarodnih novinarjev pojedla zajeten sendvič z govedino, ki je bil kupljen v bližnjem marketu. Podobno, ko se je lansko leto pojavil prvi primer bolezni norih krav v ZDA, je državna sekretarka za kmetijstvo, Ann Veneman, v očitnem poskusu prekašanja angleškega kolega postregla celotni družini govedino za božič. Čeprav je sekretarka uspelo prepričati, da bi bila snemajoča ekipa navzoča na samemu dogodku, se marsikatere mu drugemu ameriškemu politiku ni uspelo

dovolj obvladati.

Guverner Judy Martz je pozirala pred kamerami med uživanjem sendviča iz pečene govedine. Guverner Gary Locke se je skupaj z medijskim spremstvom odpravil na pohod po lokalnih mesnih butikih zaradi nakupa reberc in zrezkov. Izvoz ameriške govedine je morda vseeno upadel, uporaba Gummerjevih senzacionalističnih prijemov pa se je razširila daleč čez (vse)meje. Tajski premier je taktiko "kamere+hrana+ politiki" dvignil do novih razsežnosti. Razmišljal je najbrž po logiki: "Če je zviti poskus enega politika rahlo pomirjevalen za javnost, bi moralo biti predvajanje celotnega kabineta zelo pomirjevalno za ljudstvo". Tako je bila njegova ekipa posneta sredi obroka iz piščančje rižote, pečenega piščanca in pikantne piščančje juhe, in sicer v času izbruha ptičje gripe na Tajskem.

Navadnega državljana najbrž predrami

misel na možno reakcijo ameriških politikov na "Globalno strategijo za diete, telesno dejavnost in zdravje" SZO. Upoštevaajoč izračune so bolezni, povezane z debelostjo, ZDA stale okrog 75 milijard zdravstvenih stroškov v letu 2003. V luči takšne statistike bodo ameriški politiki mogli hitro ukrepati, če želijo ustrezno obvarovati zaslužke orjaških verig hitre prehrane, tako da prepričajo svet, da je uživanje hitro pripravljenih mesnih obrokov povsem varno. Glede na skorajšnje trende, bi ne bilo presenečenje, če bi kongresniki poskusili prekašati tajski kabinet, prikazujoč sebe in lastno potomstvo v udarnih televizijskih oddajah, med basanjem s hitro hrano in sladkanimi pijačami. ■

Povzeto po članku J. Butcherja, *The Lancet* 2004; vol 363: 580;

Prevedel: Rade Ilijaš

Razpis

Društvo za oralno zdravje Slovenije razpisuje Priznanja za uspehe na področju zobozdravstvene preventive za leto 2004

Priznanja se podeljujejo: članom društva, skupinam, učiteljem, šolam, vzgojno-varstvenim ustanovam, strokovnim oddelkom in drugim za:

- izredne dosežke na področju zobozdravstvene preventive,
- nesebično in uspešno dolgoletno delo na področju zobozdravstvene preventive,
- za uspehe pri doseganju ciljev društva,
- za dejavno in uspešno uvajanje zobozdravstvenega preventivnega programa v prakso,
- za prispevek k zdravstveni vzgoji.

Predloge za podelitev priznanja lahko predložijo zdravstveni zavodi, vse zbornice, združenja in društva, strokovni sveti, strokovni kolegij Univerzitetne stomatološke klinike v Ljubljani.

Pisni predlog mora vsebovati: kratek življenjepis in naslov kandidata ter utemeljitev za priznanje. Pri tem naj se upoštevajo zgornji kriteriji.

Predloge pošljite na naslov društva: Društvo za oralno zdravje Slovenije, Komisija za priznanja, Klanjskova 7, 3000 Celje.

Predloge pošljite najkasneje do 10. septembra 2004.

Priznanja bodo častno podeljena na XII. dnevih oralnega zdravja Slovenije, 19. novembra 2004 v Velenju, hotel Paka.

Podeljenih bo največ pet priznanj.

Razpis štipendije

Fundacija doc. dr. J. Cholewa razpisuje v letu 2004 štipendije za raziskovalno delo in izobraževanje iz področja malignih bolezni:

1. Sofinanciranje raziskav s področja malignih bolezni – sofinanciranje aplikativnih projektov Ministrstva za šolstvo, znanost in šport
2. Sofinanciranje podiplomskih raziskav za področje malignih bolezni
3. Sofinanciranje podiplomskega izobraževanja za področje onkologije
4. Pomoč pri organizaciji mednarodnih sestankov za področje malignih bolezni

Kandidat naj pošlje pisne vloge do 15. septembra 2004 na naslov: Fundacija doc. dr. J. Cholewa, Ljubljana, Mesesnelova 9, 1210 Ljubljana s pripisom "Za štipendije".

Vloga naj vsebuje: ◆

- biografske in bibliografske podatke kandidata,
- kratek povzetek raziskave ali programa izobraževanja oziroma strokovne prireditve,
- priporočilo predstojnika ustanove, na kateri je kandidat zaposlen.

Poročilo o ekskurziji v Celje in na Sladko Goro

V petek, 23. aprila 2004 smo se študenti medicine in dentalne medicine pod vodstvom predavateljice doc. dr. Zvonke Zupanič Slavec podali v spoznavanje zgodovine našega bodočega poklica.

Naš prvi postanek je bil v Muzeju novejšje zgodovine v Celju, kjer so nas lepo sprejeli direktorica muzeja Marija Počivavšek ter utemeljitelj Slovenske zobozdravstvene zbirke prim. Franc Štolfa, na pobudo katerega je občina Celje leta 1993 podprla predlog, da se razstavi zbirka s področja zgodovine zobozdravstva. Leta 1993 je bila ta edinstvena zbirka odprta in obiskovalce privablja že deseto leto zapored. Razstavljenih predmetov je okoli 3.500 in so v glavnem iz 19. in 20. stoletja, najstarejši je iz 18. stoletja. Poleg orodja, pripomočkov in opreme, ki so jih pri svojem delu uporabljali zobotehniki in zobozdravniki, imajo razstavljenih nekaj kompletnih zobozdravstvenih ordinacij ter zobozdravstvenih stolov iz različnih časovnih obdobj. Žal je bila zbirka v času našega obiska v zelo okrnjeni postavitvi, saj muzej pripravlja nove prostore, kjer bo ta dragocena zbirka dobila svoje mesto. Želja muzeja in dr. Franca Štolfe ter vseh, ki se zavedajo, kako pomembno kulturno in tehnično dediščino ta zbirka predstavlja, je, da ta prostor postane center in ponos dentalne medicine, ambient z možnostjo strokovnih in družabnih srečanj zobozdravnikov in vseh, ki z zanimanjem zrejo v preteklost zobozdravstva. Zbirka bi ob taki priložnosti v vsej svoji podobi kazala dolgo tradicijo zobozdravstva, mejnike v razvoju stroke ter genialne ideje na poti v sedanost.

Le nekaj korakov stran od Muzeja novejšje zgodovine smo si ogledali Pokrajinski muzej Celje ter umetnostno in kulturno-zgodovinske zbirke, ki so bile razstavljene v njem. V glavni dvorani vzbujajo pozornost predvsem Celjski strop, ki je razkošje mojstra Almanacha. Polni vtisov smo si ogledali še razstavo Cesarica Barbara Rudolfa Španzla in Oskarja Kogoja, ki se prav tako nahaja v Pokrajinskem muzeju. Imeli smo neverjetno srečo, saj nas je skozi razstavo popeljal sam Rudolf Španzel in smo bili deležni umetnikove razlage svojih slik, ki so nam pričarale zgodovino magično lepe cesarice Barbare in njene družine.

Druženje študentov Medicinske fakultete v Ljubljani ob slovenski zobozdravstveni zbirki. Med njimi ustanovitelj zbirke prim. Franc Štolfa, (v sredini) direktorica muzeja prof. Marija Počivavšek, vodja ekskurzije doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec.

Sledil je krajši oddih in kosilo. Nato smo z novimi močmi in okrepani nadaljevali pot na Sladko Goro, kjer nas je prijazno sprejel župnik Rok Metličar.

Po ogledu Marijine cerkve nam je na žalost zmanjkalo časa, da bi si šli ogledat še Olimije, a smo se kljub temu polni novega znanja in zavedanja, da je preteklost in zgodovina, ki so jo krojili naši predniki še kako pomembna za razumevanje kulture in tehnološkega napredka, ki ga uživamo danes. Nekatere bolezni so še vedno prisotne, medtem ko smo nekatere izkoreninili in ni več tako hudih epidemij, kot so bile včasih. Kljub temu se človek tudi danes zaveda, kako majhen in nebogljen je prav tedaj, ko zboli. Kot bodoči zdravniki upamo, da bomo z znanjem in veščino tega z umetnostjo prepletene poklica znali ceniti napredek stroke in se obenem spominjali velikih prelomnic na poti razvoja medicine in dentalne medicine do današnjega časa, hkrati pa zrlji v prihodnost in

skušali postavljati vedno nove prelomnice.

Izlet sta omogočila: farmacevtska družba Lek d. d. in podjetje Moliere d. o. o. ■

Tina Mlinarec

<http://www.zzs-mcs.si>

26. IATROSSKI

Andrej Bručan

Za nami je 26. IATROSSKI, posvetovanje športne medicine združeno s smučarskim tekmovanjem zdravnikom. Prireditev je potekala 5. in 6. februarja letos v Kranjski Gori pod generalnim pokroviteljstvom Leka, d. d.

Ob tradicionalnem programu so bili tudi letos organizirani teki, ki privabljajo iz leta v leto večje število udeležencev. Tudi sicer je bila letošnja udeležba večja kot zadnja leta in je ponovno dosegla številko 180, to je številko, ki je bila rekordna v letih 1992 do 1994. Še posebej nas veseli udeležba številnih mlajših kolegov, predvsem zdravnic, saj je bilo v letošnjem letu kar 40 odstotkov vseh udeležencev nežnejšega spola. Takega razmerja med moškimi in ženskimi udeleženci smučarskih tekmovanj zdravnikov ne zabeležimo v nobeni drugi evropski državi, pa tudi ne na svetovnem prvenstvu zdravnikov v smučanju, kjer so od žensk udeležene le posameznice. Veselyev pokal je na letošnji prireditvi prejel za najboljši dosežek dr. Sandi Troha, zasebnik. Vedno znova je v življenjski formi organizator dr. Franci Koglot, katerega skupni seštevek obeh voženj je tudi v celoti še vedno med najboljšimi.

Med ekipami je na 26. IATROSSKI tudi letos zmagala ekipa Gorenjske pred ekipo Zasebnikov.

Med teki je najboljši rezultat na daljši progi dosegel dr. Tomaž Kastelec z Ortopedske klinike. Med ženskami je bila najhitrejša dr.

Lučka Cankar iz Splošne bolnišnice Celje. V letošnjem letu smo tudi ponovno poskusno izračunali kombinacijo tekov in veleslaloma, pri čemer je bila med ženskami najuspešnejša dr. Tanja Soklič iz Otorinolaringološke klinike v Ljubljani in med moškimi dr. Igor Pirc iz Splošne bolnišnice Celje. Letos smo tudi kombinatorcem ponovno razdelili nagrade, prihodnje leto pa nameravamo tudi za kombinacijo pripraviti medalje.

Prireditev je bila organizirana v okviru MEDICUS-a (Slovenskega zdravniškega športnega društva), ki v zadnjih letih organizira številna državna prvenstva zdravnikov tudi v drugih športnih disciplinah.

Organizacijski odbor se je letos tudi formalno pomladil z novo članico dr. Tatjano Pintar, ki je sicer neformalno že dalj časa pomagala pri organizaciji prireditve. To naj bi bil prvi korak k resnejši pomladitvi organizacijskega odbora. Še v posebno čast nam je bila prisotnost generalnega direktorja in predsednika uprave Lek, d. d., gospoda Metoda Dragonje, ki nas je obiskal v večernem delu prireditve. Upamo, da si bo našel čas, da bo lahko kdaj v prihodnosti tudi otvoril prireditev kot predtekmovalec.

Kot zanimivost je potrebno omeniti tudi nastop kolegice dr. Barbare Čokl, ki nas je zabavala z jazz programom z orkestrom in gosti ob razglasitvi rezultatov na svečani večerji. Nekaj manj zanimanja, kot so ga bile lani delne brazilske plesalke, je letos požela vabljenka trebušna plesalka.

Tudi smuči je treba pred startom primerno pripraviti.

Dr. Franci Koglot otvarja 26. IATROSSKI

Tudi izkušenemu organizatorju je včasih potreben nasvet – dr. Franci Koglot skupaj s prof. dr. Miranom F. Kendo

Tudi letos je bilo tekmovanje popestreno s predavanjem športne medicine, ki ga vodi prim. dr. Tone Lah. O sodobnih trendih oskrbe poškodb sklepov je govoril dr. Iztok Pilihi, o fizioterapevtskih načelih oskrbe športnih poškodb pa mag. Tomaž Silvester. Študijsko humanitarno odpravo študentov medicine na Madagaskar 2003 sta prikazali dr. Mojca Rožic in dr. Liza Grčar.

S podporo številnih pokroviteljev je bilo mogoče prvenstvo organizirati na visoki ravni in tudi omogočiti udeležbo najboljšim na svetovnem prvenstvu zdravnikov, ki je bilo letos v St. Antonu v Avstriji. Organizatorji vas že sedaj vabimo na prihodnji IATROSSKI v začetku februarja leta 2005 v Kranjsko Goro.

Na startu teka tudi vlada nervoza

Tatjana Pintar na startu teka

Prof. dr. Matija Horvat na teku z dr. Alešem Brecljem

Rezultati

Veleslalom

UV	ST	Priimek in ime	Klub	1. vož.	2. vož.	Skupaj
Ženske D (1949-1940)						
1	7	Gostinčar Mara	upok.	47.97	48.26	1:36.23
2	2	Klinar Majda	upok.	52.40	51.78	1:44.18
3	6	Babič Cveta	zaseb.	51.55	55.54	1:47.09
4	5	Brecelj Novak Maja	KC okl.	55.53	55.26	1:50.79
5	4	Paver Eržen Vesna	KC anest.	55.26	55.97	1:51.23

Ženske C (1959-1950)

1	18	Erjavec Pogorelc Andreja	An. ginek.	47.81	47.27	1:35.08
2	10	Malis Smole Irena	ZD Lj.	49.44	48.02	1:37.46
3	11	Čalig Darja	ZD Ravne	50.17	49.47	1:39.64
4	162	Lapanja Kastelic Danijela	ZD Lj.	50.05	49.86	1:39.91
5	16	Čokl Barbala	zaseb.	49.30	54.98	1:44.28

Ženske B (1971-1960)

1	44	Pintar Hafner Romana	Gorenjska	40.77	40.73	1:21.50
2	36	Turk Katarina	ZD Logatec	42.08	42.07	1:24.15
3	39	Tušar Sandra	Gorenjska	45.07	42.43	1:27.50
4	25	Pintar Tatjana	KC anest.	44.93	42.85	1:27.78
5	27	Kavšek Dušanka	ZD NM	46.32	45.25	1:31.57

Ženske A (1972 in mlajše)

1	56	Soklič Tanja	KC ORL	42.59	41.17	1:23.76
2	52	Kladnik Katja	KC ORL	43.82	42.98	1:26.80

3	66	Ambrož Romina	SB Celje	44.02	42.96	1:26.98
4	49	Antolinc Barbara	Maribor	44.28	43.34	1:27.62
5	54	Lepej Dušanka	KC int.	48.56	46.71	1:35.27

Moški E (1939 in starejši)

1	77	Romih Janez	Gorenjska	49.40	48.69	1:38.09
2	78	Pleško Ciril	Gorenjska	51.78	50.87	1:42.65
3	75	Zalar Jurij	Radiologija	53.26	53.36	1:46.62
4	69	Pucher Feliks	Žel. ZD Lj.	56.90	58.05	1:54.95

Moški D (1940-1949)

1	87	Koglot Franci	Gorica	42.59	41.96	1:24.55
2	88	Jereb Matija	Gorenjska	45.16	43.36	1:28.52
3	80	Zore Janez	Žel. ZD Lj.	46.34	45.38	1:31.72
4	165	Koršič Marjan	KC krg.	47.46	44.95	1:32.41
5	82	Markoli Dušan	zaseb.	48.34	47.19	1:35.53

Moški C (1950-1959)

1	108	Bregant Lev	ginek.	41.40	41.62	1:23.02
2	94	Kastelic Andrej	Psih. kl.	43.35	42.60	1:25.95
3	92	Andoljšek Matej	Gorenjska	44.00	43.29	1:27.29
4	105	Pirc Igor	SB Celje	44.71	42.81	1:27.52
5	112	Hawlina Marko	KC okl.	40.58	56.25	1:36.83

Moški B (1960-1971)

1	119	Grilec Janez	zaseb.	40.22	39.56	1:19.78
2	135	Moličnik Andrej	Maribor	41.15	39.07	1:20.22
3	136	Hočevar Gregor	Gorenjska	41.77	39.94	1:21.71
4	132	Benedik Janez	KC anest.	42.45	42.27	1:24.72
5	116	Klavora Igor	Gorica	40.71	1:06.48	1:47.19

Izkušnje in mladost z roko v roki

Zmagovalec tekmovanja dr. Sandi Troha med vožnjo...

... in po tekmih pri oddaji številke

Eva Longyka med vodenjem tekmovanja

Proga je zadnja tri leta nekoliko lažja, pa še vedno dovolj selektivna.

Moški A (1972 in mlajši)

1	171	Troha Sandi	zaseb.	39.67	39.04	1:18.71
2	170	Troha Aleš	zaseb.	40.60	39.36	1:19.96
3	145	Krajnc Zmago	Maribor	40.92	39.24	1:20.16
4	149	Košar Jaka	Maribor	41.96	42.13	1:24.09
5	143	Recelj Matjaž	ZD NM	44.20	42.50	1:26.70

Tek

UV	ST	Priimek in ime	Klub	Čas
----	----	----------------	------	-----

Moški A (do 35 let)

1	28	Kastelec Tomaž	KC ort.	14:01.0
2	3	Klinar Tomaž	Radiologija	14:47.0
3	1	Hočevar Gregor	zaseb.	15:22.7
4	2	Recelj Matjaž	ZD NM	16:12.8

Moški B (od 36 do 50 let)

1	8	Pirc Igor	SB Celje	15:09.0
2	27	Andoljšek Matej	Gorenjska	15:32.6
3	4	Vakselj Aleš	KC onko.	16:13.5

4	7	Mlinar Peter	zaseb.	16:26.5
5	9	Aničin Aleksander	KC ORL	16:35.3

Moški C (nad 50 let)

1	13	Florjančič Ivan	ZD Lj.	11:27.2
2	14	Zajec Mihael	SB Slovenj Gradec	11:34.6
3	29	Brecelj Aleš	Medicus	11:37.4
4	32	Fortuna Marjan	KC int.	12:23.4
5	11	Lovše Bojan	zaseb.	12:59.2

Ženske A (do 35 let)

1	17	Cankar Lučka	SB Celje	9:50.9
2	16	Soklič Tanja	KC ORL	12:08.2
3	18	Pintar Petra	ZD Lj.	12:36.4

Ženske B (od 36 do 50 let)

1	19	Kodrin Pušnik Janeta	ZD Ravne	12:25.3
2	30	Pintar Tatjana	KC anest.	12:53.8
3	22	Starc Breda	KC anest.	14:45.3
4	21	Slade Sanja	zaseb.	25:18.6

Ženske C (nad 50 let)

1	23	Dovnik Erika	zaseb.	17:37.6
---	----	--------------	--------	---------

Dr. Andrej Bručan, po padcu na progi je nasmeih bolj kisel.

V prijetni družbi je padec na progi hitro pozabljen – skupaj z dr. Sento Frol in dr. Majo Česen pozira fotografom.

Organizatorji prireditve pod reklamo za varovalnico Vzajemno.

Rezultati so deležni velikega zanimanja med tekmovalcem. Centralno dogajanje ob tem okrog Eve Longyka.

Veselo razpoloženje po tekmi na smučišču

Kombinacija

Priimek in ime	Tek	VSL	Skupno
Ženske C (> 50)			
Dovnik Erika	1	7	8
Ženske B (36-50)			
Pintar Tatjana	2	4	6

Ženske A (< 35)

Soklič Tanja	2	1	3
Pintar Petra	3	10	13

Moški C (> 50)

Fortuna Marjan	4	6	10
Brecelj Aleš	3	8	11
Pucher Feliks	8	4	12
Horvat Matija	6	10	16
Turk Josip	9	7	16

Moški B (36-50)

Pirc Igor	1	4	5
Andoljšek Matej	2	3	5
Kastelic Andrej	6	2	8
Benedik Janez	7	4	11
Vakselj Aleš	3	10	13

Moški A (< 35)

Hočevar Gregor	3	3	6
----------------	---	---	---

Zmagovalna ekipa Gorenjske

Prof. dr. Pavle Poredoš čestita dr. Romani Pintar Hafner za odličen rezultat.

Dr. Franci Koglot - veselje ob odličnem rezultatu je bilo neizmerno.

Organizacijski odbor zaradi obilice dela le redko skupaj: dr. Tone Lah, dr. Franci Koglot, dr. Andrej Bručan.

Predsednik uprave LEK, d. d., gospod Metod Dragonja na večerji skupaj s predsednikom zdravniškega društva prof. dr. Pavletom Poredošem in ...

Večer se je že prevesil v naslednji dan, zabava pa še kar traja.

4. državno strelsko prvenstvo za zdravnike in zobozdravnike

Teodor Pevec

Na strelišču je bilo živo.

Zmagovalci v kategoriji puška izven konkurence

Na tretjem državnem strelskem prvenstvu za zdravnike in zobozdravnike v Portorožu je padla odločitev, da v letu 2004 prvenstvo organiziramo na Ptujju. Tu smo se srečali zadnji konec tedna v mesecu aprilu.

Samo tekmovanje je potekalo na strelišču strelskega kluba Ptuj, katerega člani so pomagali pri organizaciji in z nasveti tekmovalcem.

Zmagovalca v kategoriji puška in pištola moški do 1965 (manjkata Milko Milčič in Borut Kostanjevec)

Podelitev v ekipni konkurenci

Zmagovalke v kategoriji puška in pištola dame

Zmagovalke v kategoriji puška in pištola dame (manjka Sanja Slade)

Zmagovalci v kategoriji puška in pištola moški letniki od 1959 naprej (manjka Tihomir Pešič)

Nasvetov so bili še posebej veseli udeleženci, ki so orožje prvič držali v rokah.

Tekmovanja se je udeležilo 18 strelcev. To je največ doslej. Tekmovali smo ločeno po spolu in starostnih kategorijah. Z žrebom smo določili tudi ekipe za ekipno tekmovanje. Prvič v kratki zgodovini tega prvenstva so lahko tekmovali tudi družinski člani, ki so se pomerili v posebni kategoriji izven konkurence. Opogumili so se štirje.

Streljali smo s standardno zračno puško in pištolo. Število poskusnih strelcev je bilo neomejeno, za oceno pa je bilo potrebno odstreljati 40 strelcev s posameznim orožjem. Za začetnike je to predstavljalo kar precejšen napor, ki pa so ga uspešno premagali.

Po tekmovanju je sledilo prijetno druženje v Termah Ptuj. Poslušali smo predavanje o športnih poškodbah v strelstvu. Najboljšim tekmovalcem in ekipi smo podelili odličja.

Naslednje leto bo prvenstvo organizirano v Piranu. Vljudno vabljeni vsi, ki se s strelstvom ukvarjate ali pa bi se v njem želeli preizkusiti.

Srečanje so omogočili: Strelski klub Ptuj, Aventis in ModMed. ■

Zmagovalci v kategoriji puška in pištola moški letniki od 1958 do 1964

Rezultati: ◆

IME IN PRIIMEK SKUPAJ

Puška moški

do 1965

1. Teodor Pevec	360
2. Milko Milčič	238
3. Robert Glavaš	193

1964-1958

1. Branko Košir	378
2. Darko Jazbec	336
3. Andrej Lovrec	220

1959 naprej

1. Dragoljub Poledica	321
2. Tihomir Pešič	307
3. Andrej Dernikovič	221
4. Andrej Rant	201

Puška dame

do 1960

1. Lea Šolman	233
2. Vesna Kunčnik	188
3. Marija Avsenik	118
4. Sanja Slade	118

1960 naprej

1. Vesna Mele	375
2. Breda Bešvir	241
3. Božena Eršte	113

Puška izven konkurence

1. Karin Lovrec	246
2. Alenka Slavinec	175
3. Uroš Eršte	142
4. Vinko Slade	89

Pištola moški

do 1965

1. Teodor Pevec	316
2. Borut Kostanjevec	301
3. Robert Glavaš	288
4. Milko Milčič	264

1964-1958

1. Branko Košir	355
2. Darko Jazbec	336
3. Andrej Lovrec	266

1959 naprej

1. Dragoljub Poledica	344
2. Tihomir Pešič	287
3. Andrej Dernikovič	284
4. Andrej Rant	254

Pištola dame

do 1960

1. Sanja Slade	289
2. Lea Šolman	226
3. Vesna Kunčnik	194
4. Marija Avsenik	181

1960 naprej

1. Vesna Mele	305
2. Breda Bešvir	259
3. Božena Eršte	216

Pištola izven konkurence

izven konkurence

1. Alenka Slavinec	233
2. Uroš Eršte	218
3. Karin Lovrec	206
4. Vinko Slade	162

Rezultati ekipno

Ekipno je zmagala ekipa v sestavi: Branko Košir, Slade Sanja, Dragoljub Poledica s skupaj 1.805-imi krogi.

IV. prekmurski zdravniški tek

Mitja Lainščak

Trenutki pred startom

Čudeži bi naj bile zadeve, ki jih ne moremo razložiti z običajnimi metodami. Kljub temu se dogajajo in priče smo jim bili tudi v Murski Soboti. Udeležence in predvsem organizatorje je najprej presenetilo nebo, ki prvič ni jokalo nad udeleženci teka. Mogoče so bile take razmere vzrok novemu, komaj drugemu zmagovalcu v moški konkurenci v štirih izvedbah prekmurskega zdravniškega teka.

V oblačnem vremenu, vendar brez dežja, smo tako pozdravili 44 udeležencev iz vse Slovenije, ki so z manjšo zamudo (Murska Sobota je za nekatere res daleč) nekaj po poldnevu po sončnem času pričeli s četrtem prekmurskim zdravniškim tekom. Medtem ko pri damah ni bilo dvoma o izidu, saj je Nada Rotovnik Kozjek že na začetku postavila stvari na svoje mesto, je bila pri mladeničih tekma zanimiva kot že dolgo ne. Takoj v drugem krogu si je eden izmed tekačev pritekel dobrih 50 metrov prednosti, vendar ga je v zadnjem krogu ujel in prehitel poznejši zmagovalec Tomaž Kovač. Ves čas se je zdelo, da bo nesporni favorit Alojz Horvat s konkurenti opravil v silovitem finišu, vendar se je na koncu moral zadovoljiti s petim mestom.

Organizatorji smo ponovno dobili potrditev, da je namen teka prodril med udeležence. Letos se je nam na svojem prvem tekmovanju pridružil 81-letni Miloš Mihael Lužnik, ki je v spremstvu Kazimire Lužnik uspešno opravil s progo. Skupaj s Tatjano Veličkovič Dolenc sta kot najbolj zrela udeležena dobila možnost za polet z balonom.

Tudi letos smo družabni del prireditve opravili v hotelu Zvezda, kjer nas je čakal topel bograč in hladno, seveda brezalkoholno, pivo.

Ob pregledu fotografij iz teka smo prislunili predstavitvi balonarstva, ki ga je pripravil Miro Lasbaheer, edini balonar med slovenskimi zdravniki.

Med družabnim delom je že padlo nekaj idej za tradicionalni in drugo leto jubilejni V. prekmurski zdravniški tek. Upamo, da vas bomo lahko pozdravili 16. aprila 2005, ko se bomo ob 13. uri zopet podali na progo v soboškem mestnem parku. ■

Organizacijski odbor po pretečenem IV. prekmurskem zdravniškem teku

Na progi je bilo zelo napeto.

Rezultati: ◆

Uvrst. Št. štev. Ime Čas

Moški do 35 let

1.	20	Tomaž Kovač	23:55,00
2.	5	Mitja Lainščak	24:27,00
3.	37	Jožef Magdič	25:08,00
4.	4	Gregor Norčič	25:45,00
5.	32	Iztok Štotl	27:46,00
6.	40	Branko Vrlič	31:48,00
7.	44	Tomaž Brodnik	35:22,00

Moški 36-45 let

1.	35	Robert Pogorevc	24:00,00
2.	1	Alojz Horvat	24:41,00
3.	11	Peter Brunec	26:38,00
4.	16	Leon Lang	27:52,00
5.	24	Bojan Knap	29:01,00

Moški 46-55 let

1.	28	Igor Pirc	24:39,00
2.	3	Aleksander Šosterič	24:46,00
3.	10	Mihael Lužnik	28:28,00
4.	12	Peter Strouhal	32:45,00

Moški 56-65 let

1.	7	Ivan Florjančič	29:08,00
2.	19	Antun Srimac	30:32,00
3.	43	Rudi Škapin	34:52,00
4.	18	Ivan Kralj	36:56,00
5.	29	Ivan Mrlikar	40:27,00

Moški nad 65 let

1.	14	Milivoj Veličkovič	39:00,00
2.	8	Miloš Lužnik Mihael	53:10,00

Ženske do 35 let

1.	101	Simona Slaček	18:26,00
2.	34	Leonida Ratek	22:08,00
3.	38	Petra Novak	24:57,00
4.	23	Vanja Pragar	26:18,00

Ženske 36-45 let

1.	25	Nada Rotovnik Kozjek	16:35,00
2.	103	Kristina Tozon	19:28,00
3.	2	Ana Gomboc	21:12,00
4.	30	Vlasta Štrumbelj	23:14,00
5.	31	Draženka Miličević	27:04,00

Ženske 46-55 let

1.	21	Vlasta Petric	22:14,00
2.	46	Nada Šavel Švagelj	25:28,00

Ženske nad 56 let

1.	42	Marta Škapin	23:56,00
2.	36	Suzana Koltaj	26:37,00
3.	13	Tatjana Veličkovič Dolenc	39:00,00

Ponovno v vlogi zmagovalke – Nada Rotovnik Kozjek

Šele drugi zmagovalac v moški konkurenci – Tomaž Kovač

Letošnja najstarejša udeleženca: Tatjana Veličkovič Dolenc in Miloš Mihael Lužnik

Konkurenca ekip je bila zelo številna.

Brez pokroviteljev ne bi šlo.

Uvrstitev ekip

Uvrst.	Ekipa	Čas
1.	MEDICUS 5 Mitja Lainščak, 24 Bojan Knap, 25 Nada Rotovnik Kozjek	1:17:37,24
2.	PREKMURCI 16 Leon Lang, 1 Alojz Horvat, 2 Ana Gomboc	1:23:26,70
3.	P.S.D.P. 3 Aleksander Šosterič, 11 Peter Brunec, 34 Leonida Ratek	1:23:38,26
4.	PRIZADEVNI 32 Iztok Štotl, 21 Vlasta Petric, 101 Simona Slaček	1:27:00,91
5.	SREBRNI 43 Rudi Škapin, 19 Antun Srimac, 42 Marta Škapin	1:40:16,57
6.	ERBEŽNIKI 13 Tatjana Veličkovič Dolenc, 14 Milivoj Veličkovič, 31 Draženka Miličević	2:15:14,65

POVEČANJE PLAČ (GEHÄLTER) BOLNIŠNIČNIH ZDRAVNIKOV OD 1. 1. 2004 DALJE

Skladno s povečanjem plač javnih uslužbencev velja od tega datuma dalje nova shema plač, na temelju ali zakonskih določil ali pogodbe. Plačilna shema je prikazana kot razpredelnica s 15-imi kolonami za Funktionslaufbahn (verjetno napredovanje, F) ter 15-imi vrsticami za Gehaltsstufe (verjetno plačilni razred, G).

V najnižjem plačilnem razredu (G = 1) je najnižja (F = 15) plača 1.858,8 evrov, najvišja (F = 1) plača pa 6.682,8 evrov.

V najvišjem plačilnem razredu (G = 15) je najnižja (F = 15) plača 2.518,6 evrov, najvišja (F = 1) plača pa 9.843,8 evrov.

Za zdravnike Splošne bolnišnice Linz velja posebna shema.

K plači sodijo še dodatki, npr. za turnusne zdravnike, za nevarnosti ter možnosti infekcije, za stanje pripravljenosti, za učinkovitost in primariat, za nočno in nedeljsko delo, itn.

Tako naprimer je dodatek za nočno delo 141,3 do 243,2 evra, nočno delo za primarija pa 314,4 do 317,6 evrov.

Za stanje pripravljenosti ob nedeljah in praznikih (od 7h do 21h) je nagrada do tri ure 78,3 do 140,0 evrov, za več kot tri ure pa 176,2 do 314,9 evrov.

Za nadurno delo se nagrada obračunava glede na število ur (nad 45, nad 50, nad 55 in nad 60 ur tedensko). Najnižja nagrada je 108,3 evre, najvišja pa 1.103,7 evrov. ■

Marjan Kordaš

Vir: OÖ Ärzte, št. 165, marec 2004

PISMO UREDNIŠTVU

Na predahu volitev

Za nami je prvi krog volitev za predsednika ali predsednico Zdravniške zbornice Slovenije. Naj mi bo dovoljeno najprej iskreno čestitati kolegici in kolegu, ki sta se uvrstila v drugi krog.

Obdobje, ki nas čaka, bo prelomno za položaj slovenskega zdravništva v družbi in tudi za raven zdravstvenega varstva v republiki Sloveniji. Po sprejemu Slovenije v Evropsko zvezo nas v državi čakajo še državnoborske volitve in volitve v evropski parlament, grozi nam sprejem zakona o javnih uslužbencih, ki je za zdravništvo popolnoma nesprejemljiv ter implementacija »bele knjige«, ki jo prav tako ocenjujem kot neustrezno izhodišče konstruktivnih sprememb v našem zdravstvenem sistemu. Nekaterih perečih aktualnosti in področij, kjer nas čaka še veliko trdega dela in utemeljenega ter odločnega dogovarjanja, sem se dotaknil v svojem volilnem programu, ki je bil objavljen v majski številki revije Isis. Kljub kratkemu obdobju od objave programa do zaključka volitev in zaradi prazničnega prvomajskega tedna omejenemu času neposrednih predstavitev programa kolegicam in kolegom po Sloveniji, je program spoznalo za svojega precejšnje število kolegic in kolegov. Vsem, ki ste mi na volitvah izkazali zaupanje, se iskreno zahvaljujem. V neposrednem dialogu s članstvom zbornice se je moje prepričanje, da nam potencialov, znanja in energije resnično ne manjka, še utrdilo, prav tako pa sem dobil tudi čvrsto potrditev pravilnosti svoje odločitve

za kandidaturo. Posebno zahvalo dolgujem kolegicam in kolegom, ki so me vzpodbudili za ta korak in me pri tem izdatno podpirali, ter svoji družini, ki mi je stala ob strani in zaupala v moje delo.

Rešitev za uspešno realizacijo nalog, ki nas čakajo, vidim v aktivnem prevzemu pobude s strani Zdravniške zbornice Slovenije, ki naj postane osrednja zdravniška organizacija v državi, ki skrbi za potrebe svojega članstva in izgrajuje pogoje, v katerih se bo slovensko zdravništvo lahko posvečalo svojemu temeljnemu poslanstvu, strokovnemu in odgovornemu varovanju zdravja in zdravljenja prebivalstva. K temu sodi tudi pravilno vrednotenje našega dela in ustrezen položaj in ugled našega odgovornega poklica v družbi. Verjetno ni naključje, da sta se ugled in cena našega dela v zadnjih štirih letih, odkar je za krmilom ministrstva za zdravstvo sedanjí minister, občutno poslabšala. Glede rezultatov javnomnenjskih raziskav o koruptivnosti v družbi, kjer so zdravniki uvrščeni v sam vrh, nedvomno sodi naša država med edinstven primer tudi v svetovnem merilu.

Zbornica bo morala kot osrednja zdravniška organizacija z javnimi pooblastili prevzeti pobudo za reševanje odprtih problemov na številnih strokovnih področjih. Za realizacijo številnih nalog bo nujno potrebno usklajeno in enotno delovanje vseh treh zdravniških organizacij, zbornice, sindikata FIDES in Slovenskega zdravniškega društva.

Oživitvi bo potrebno občutek pripadnosti stanovski organizaciji. Članstvo v Zdravniški

zbornici Slovenije naj postane privilegij in čast, ne le obveza.

Novoizvoljeni predsednik in izvršilni odbor zbornice bosta imela zagotovo težko in odgovorno nalogo. Pomembna bo gradnja konsenza in enotnosti znotraj članstva ter med ostalima zdravniškima organizacijama, odprtost za pobude, navzven pa jasno in odločno, vendar argumentirano zastopanje svojih stališč. Za uspešno krmarjenje bo potrebna modrost in premočrtost, odprtost za pobude in sposobnost kohezivnega delovanja in ustvarjanja ozračja zaupanja med članicami in člani Zbornice. V razmislek ponujam primerjavo s stanovsko organizacijo odvetnikov – ti si tudi v najbolj svinčenih časih niso pustili popolnoma odvzeti svoje avtonomnosti in položaja, ki jim pripada.

V skladu s statutom Zdravniške zbornice Slovenije predsednika ali predsednico v drugem krogu volijo poslanke in poslanci skupščine Zdravniške zbornice Slovenije. Prva naloga novoizvoljenih poslank in poslancev bo odgovorna.

Naj nazadnje še odgovorim, kako bi se sam opredelil v drugem krogu volitev, če bi bile seveda neposredne. Glede na številne vzporednice s programom, ki sem ga kot kandidat za predsednika predlagal sam, in glede na moje predstave o zahtevah, ki jih bo moral novi predsednik zbornice izpolnjevati, v drugem krogu za predsednika podpiram profesorja Vladislava Pegana.

Bodočemu vodstvu iskreno želim vse dobro in obilo modrosti, odločnosti in energije v prihodnjem mandatu. ■

Tomaž Benedik

Podpora prof. dr. Vladislavu Peganu za drugi krog volitev

Spoštovane članice in člani Zbornice! Iskreno se vam zahvaljujem za podporo, ki ste mi jo izkazali v prvem krogu glasovanja za predsednika Zbornice. Hkrati se želim zahvaliti celjskemu regijskemu odboru, ki me je s svojim zaupanjem zavezal, da se bom tudi v prihodnje na vseh področjih delovanja zavzemal za dobrobit zdravništva.

Čestitam tudi vsem novoizvoljenim poslankam in poslancem skupščine Zbornice. V novih časih po vstopu Slovenije v Evropsko unijo bodo vse sprejete odločitve odmevale v

veliko širšem prostoru.

V času, ko to pišem, sem seznanjen le z neuradnimi izidi, ki napovedujejo odločitev za predsednika v drugem krogu. Kot član izvršilnega odbora sem že podprl prof. dr. Vladislava Pegana, ki ga sedaj tudi osebno podpiram. V času najinega sodelovanja v izvršilnem odboru je strpno in zavzeto vodil odbor za strokovno-medicinska vprašanja in prepričan sem, da bo svoje bogate znanje in izkušnje uspešno prenesel v delo predsednika Zbornice. ■

Igor Praznik

Veledenjeno uredništvo!

Odkar sem upokojen, pogosto zamujam pri prelistavanju in branju vsega periodičnega tiska. Tako tudi našega strokovnega in stanovskega! Zato je morda malo pozna pripomba na aprilsko številko Izide, kjer je bil celo apel na naš zdravniški ceh, da bi sodelovali pri promociji spomenika nekemu našemu mlajšemu kolegu, ki sem ga nedavno opazil tudi na televizijskem ekranu, ko je iz ZDA dajal nasvete nekaterim našim bolnišničnim kolegom, kako se s pranjem rok sočasno izvaja tudi lavaža MRSA iz

naših bolnišnic! Neverjetno enostavno!

To je ugotovil že naš zdavnaj pokojni učitelj in kirurg Lister pred več kot sto leti v Budimpešti in v zahvalo je končal na psihiatriji. Upam, da ista usoda ne čaka v domovini tega našega inovatorja iz ZDA?

Vsi vemo, da že iz davnih časov perzijskega vladarja Nebukadnezarja, zavre takoj med Hipokratovimi privrženci, če jim kdo med njimi hoče "pamet solit" z osnovnimi postulati iz medicine!

Bilo je pa do danes znano vsem vladarjem tega sveta, da ga ni bilo sistema in ne režima, ki bi lahko preživel brez zdravniškega stanu. S temi besedami, me je potolažil pred več kot 50-imi leti moj učitelj in prijatelj Janez Milčinski, ko sva leta 1953 bila v uniformi med branilci naše zahodne meje, kjer smo tedaj z maloštevilnimi kolegi, podirali tudi balkanske metode v medicini!

Bojim se, da je danes najbolj moteči element v zdravstvu sam pacient, kar potrjuje priložena karikatura znanega zagrebskega mojstra te zvrsti umetnosti, katere se ne more lotiti vsak izmed nas.

To velja tudi za besede, besede itd. ■

Aleksander Nardin,
upokojeni ljudski zdravnik

P.S: Tedaj nas je bilo premalo, da bi se med nami lahko rojevali tudi družinski zdravniki!

Spoštovano uredništvo revije Isis,

Zahvaljujem se vam za objavo članka Moji dnevi v Oražnovem domu v prvi letošnji številki revije Isis. Honorarju bi se s hvaležnostjo odrekel. Z njim bi rad skromno prispeval k ohranjanju Oražnove zapuščine - za vzdrževanje groba ali doprsnega kipa v Kostanjevici na Krki. Obenem bi povabil vse Oražnovce, svoje sošolce vseh generacij, da sodelujejo s svojimi prispevki in spomini na leta bivanja v Wolfovi 12, v središču Ljubljane, kjer je v Oražnovem domu našlo zavetje in možnost dostojnega, pa tudi družabnega in dragocenega bivanja toliko študentov medicine in stomatologije iz vseh delov Slovenije. Brez te možnosti mnogi ne bi nikoli dosegli težko dosegljivega cilja - diplome.

V spomin na dobrotnika dr. Ivana Oražna pozivam vse, ki ste dragoceni del mladosti preživeli v domu, do dandanašnjega zbirališča študentov medicine in stomatologije, da obeležijo spomin na kulturni dom nostalgčnih spominov in najlepših študentskih doživetij za marsikoga izmed silne množice Oražnovcev. Prihodnje leto bo 80-letnica bivanja prvih študentov v Oražnovem domu in zgodbe Oražnovcev, čimveč spominov in pričevanj skozi čas, bi pomenile pravo oddolžitev spomina na tega velikega in širokosrčnega Slovenca, o katerega dragocenem dobrotništvu javnost danes vse premalo ve.

S prijateljskimi pozdravi in spodbudo, da bi bilo prispevkov čimveč. ■

Zlatko Marjan Frangež
Maribor, 11. maja 2004

<http://www.zzs-mcs.si>

Volitve 2004

ZAPISNIK

KOMISIJE ZA VOLITVE IN IMENOVANJA

SKUPŠČINE ZDRAVNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE O IZIDU VOLITEV POSILANCEV SKUPŠČINE IN PREDSEDNIKA ZBORNICE

Ljubljana, 19. maj 2004

1. Komisija je spremljala volitve, dne 10. maja 2004, na sedežu Zdravniške zbornice Slovenije, Dalmatinova 10, Ljubljana. Komisija se je sestala 12. maja 2004 in sestavila zapisnik o neuradnem izidu volitev poslancev skupščine in predsednika Zbornice. Ker sta v volilni enoti SL4: Ljubljanska regija, zaposleni stomatologi (KC, MF) kandidata za eno poslansko mesto prejela enako število glasov, so se volitve v tej volilni enoti ponovile. Rok za izvedbo volitev je bil 17. maj 2004. Komisija za volitve in imenovanja lahko sestavi zapisnik o končnem izidu volitev poslancev skupščine in predsednika Zbornice šele potem, ko so v vseh volilnih enotah veljavno zaključene volitve.
2. Komisija za volitve in imenovanja se je ponovno sestala 19. maja 2004, preverila izid glasovanja ter sestavila zapisnik o končnem izidu volitev poslancev skupščine in predsednika Zbornice.
3. Za volitve predsednika in poslancev skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je bilo na dan izdaje volilnih listov v register Zbornice vpisanih 7.459 volilnih upravičencev.
4. Volitev se je, po podatkih z dne 19. maja 2004, udeležilo 3.664 volilnih upravičencev, volilna udeležba je bila 49 %. Za kandidate za poslance je prispelo 3.388 veljavnih glasovalnih listov. Za kandidate za predsednika je prispelo 3.444 veljavnih glasovalnih listov.
5. Volilni upravičenci so izvolili 109 poslancev.
6. Komisija za volitve in imenovanja je ugotovila, da v volilnih enotah KR5: Gorenjska regija; upokojenci in ostali ter MS3: Pomurska regija; ZD Ljutomer, volivci niso imenovali kandidatov za poslance. V volilni enoti LB6: Ljubljanska regija, bolnišnično zdravstvo; upokojenci, je bil namesto dveh imenovan le en kandidat za poslanca. Za navedene tri volilne enote je Komisija za volitve in imenovanja, v skladu s svojim sklepom in navodili Zdravniške zbornice Slovenije, izbrala med neizvoljenimi kandidati za poslance iz dotičnih volilnih enot nadomestne poslance. Izbrani so bili tisti, ki so kot neizvoljeni kandidati prejeli največ glasov.
7. Po končanih volilnih opravilih se poslance iz »regije« »zaposleni zobozdravniki«, razporedi kot poslance v geografske

regije. Poslanci »zaposleni zobozdravniki« vsa nadaljnja dela in naloge opravljajo v okviru svoje geografske regije. Komisija za volitve in imenovanja ugotavlja, da sta bila dva poslanca v »regiji« »zaposleni zobozdravniki« izvoljena za dve oziroma tri geografske regije. Poslanica Alenka Šenk Erpič je bila izvoljena za Dolenjsko, Zasavsko in Posavsko regijo, poslanec Jože Mesarič je bil izvoljen za Pomursko in Ptujsko Ormoško regijo. Komisija ugotavlja, da oba poslanca opravljata svoje naloge v treh oziroma dveh regijskih odborih. To pomeni, da sta člana vseh treh oziroma dveh razširjenih regijskih odborov, ter da sta lahko izvoljena v ožji regijski odbor v vseh treh oziroma dveh regijah.

8. O izidu glasovanja se obvesti vse kandidate. Izidi glasovanja se objavijo v reviji Isis ter na spletnih straneh Zdravniške zbornice Slovenije.
9. O izidu glasovanja Komisija za volitve in imenovanja obvesti predsednika skupščine, predsednika ter izvršilni odbor Zdravniške zbornice Slovenije.

Rezultati glasovanja za predsednika Zdravniške zbornice Slovenije:

Tomaž Benedik	613	17,80%
Vladislav Pegan	1.509	43,82%
Igor Praznik	404	11,73%
Gordana Živčec Kalan	918	26,66%

Rezultati glasovanja za poslance Zdravniške zbornice Slovenije: ◆

CELJSKA REGIJA

Število poslancev za Celjsko regijo: 7 Izvoljenih: 7

CE1: Bolnišnica Celje (PB Vojnik, SB Celje, specializanti, pripravniki in sekundariji, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti); **voli se 4 poslance**

volilnih upravičencev: 239 volilnih udeležencev: 133

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BIZJAK IGOR	51	
ČATER ROBERT	66	IZVOLJEN
KROFLIČ BOŽIDAR	57	IZVOLJEN
OSOLE MILENA	23	
PAJK JANJA	52	
PREVEDEN ZORAN	41	
SALOBIR GAJŠEK URŠULA	65	IZVOLJENA
SINOŽIČ DEAN	44	
ŽURAN IVAN	56	IZVOLJEN

CE2: ZD Celje (ZD Celje, specializanti, zaposleni, ki delajo v podjetjih s pacienti, ZZV Celje, ZZS OE Celje, upokojenci, diplomanti, nerazporejeni); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 133 volilnih udeležencev: 90

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

JAGRIČ FRIŠKOVEC ANITA	18	
JEREB KOSI MOJCA	35	IZVOLJENA
KOLAR MIRAN	18	
ŠKERJANEC JANJA	10	

CE3: ZD Žalec (ZD Laško, ZD Radeče, ZD Slovenske Konjice, ZD Žalec, Zdravilišče Laško); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 44 volilnih udeležencev: 27

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BORIČ NIKO	11	
VELIKANJE FRANJO	16	IZVOLJEN

CE4: ZD Šmarje pri Jelšah (ZD Šentjur pri Celju, ZD Šmarje pri Jelšah, Terme Olimia Atomske toplice, Terme Zreče Unior, Zdravilišče Rogaška, Zdravilišče Dobrna, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini, s preb. v RS); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 49 volilnih udeležencev: 29

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

JUG BLANKA	28	IZVOLJENA
------------	----	-----------

GORENJSKA REGIJA

Število poslancev za Gorenjsko regijo: 6
Neposredno izvoljenih: 5; določen 1

KR1: Bolnišnica Kranj (Bolnišnica Golnik klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 58 volilnih udeležencev: 33

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

CERKVENIK ANDREJA	9	
ŠIFRER FRANC	22	IZVOLJEN

KR2: Bolnišnica Jesenice (PB Begunje, SB Jesenice, specializanti, pripravniki in sekundariji, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti); **voli se 2 poslance**

volilnih upravičencev: 117 volilnih udeležencev: 56

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ANDOLJŠEK MATEJ	33	IZVOLJEN
BRINŠEK BRANKO	24	IZBRAN ZA KR5
ČERNE EVA	37	IZVOLJENA

KR3: ZD Kranj (ZD Kranj, ZD Škofja Loka, ZD Trzič, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, ZZV Kranj); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 93 volilnih udeležencev: 57

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

JENKO BURGAR MARIJA	54	IZVOLJENA
---------------------	----	-----------

KR4: ZD Jesenice (ZD Bled, ZD Bohinj, ZD Jesenice, ZD Jesenice ZP Kranjska gora, ZD Radovljica); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 47 volilnih udeležencev: 30

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

MUBI SMILJAN	26	IZVOLJEN
--------------	----	----------

KR5: Upokojenci in ostali (upokojenci, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti, ZZS OE Kranj, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS, diplomanti, nerazporejeni); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 73 volilnih udeležencev: 31

Volivci so volili samo predsedniškega kandidata, ker volilna enota ni imenovala svojega kandidata za poslanca. Zato je Komisija za volitve in imenovanja kot poslanca za to volilno enoto izbrala Brinšek Branka, ki je med neizvoljenimi kandidati prejel največ glasov.

LJUBLJANSKA REGIJA – BOLNIŠNIČNO ZDRAVSTVO

Število poslancev za Lj. boln. in spec. regijo: 21
Neposredno izvoljenih: 20 ; določen: 1

LBi: KC Interna (Bolnišnica dr. Petra Držaja KO za hipertenzijo, Bolnišnica dr. Petra Držaja KO za revmatologijo, KC klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, KC klinika za nuklearno medicino, KS SPS Interna klinika, specializanti); **voli se 3 poslance**

volilnih upravičencev: 224 volilnih udeležencev: 115

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

KOŽELJ MATJAŽ	79	IZVOLJEN
MOŽINA MARTIN	71	IZVOLJEN
TERČELJ ZORMAN MARJETA	57	IZBRANA ZA LB6
TOMAŽIČ JANEZ	92	IZVOLJEN

LBK: KC kirurgija (KC SPS Kirurška klinika, specializanti); **voli se 3 poslance**

volilnih upravičencev: 174 volilnih udeležencev: 94

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BENEDIK TOMAŽ	27	
BITENC MARKO	65	IZVOLJEN
LAH AMADEJ	30	
SENEKOVIČ VLADIMIR	69	IZVOLJEN
ŠTOR ZDRAVKO	68	IZVOLJEN

LBG: KC Ginekologija (KC SPS Ginekološka klinika, specializanti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 84 volilnih udeležencev: 50

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

MOŽINA ANDREJ	41
---------------	----

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

MOŽINA ANDREJ	41	IZVOLJEN
---------------	----	----------

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

LBP: Pediatrična klinika (KC SPS Pediatrična klinika, specializanti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 76 volilnih udeležencev: 43

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

BATTELINO TADEJ	37
-----------------	----

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BATTELINO TADEJ	37	IZVOLJEN
-----------------	----	----------

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

LBS: Psihiatrična klinika (PB Idrija, Psihiatrična klinika, specializanti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 93 volilnih udeležencev: 34

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

MITROVIČ ERIKA	9	
ŠTEBLAJ ANTON	21	IZVOLJEN

LBO: Onkološki inštitut (Onkološki inštitut); **voli se 2 poslance**

volilnih upravičencev: 107 volilnih udeležencev: 43

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BILBAN JAKOPIN CVETKA	33	IZVOLJENA
BRECELJ ERIK	31	IZVOLJEN

LBf: Medicinska fakulteta (Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 86 volilnih udeležencev: 40

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ČAKŠ TOMAŽ	34	IZVOLJEN
------------	----	----------

LB1: KC Oftalmologija, ORL, Dermatologija, Ortopedija (KC Dermatovenerološka klinika, KC Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo, KC Očesna klinika, KC Ortopedska klinika, specializanti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 98 volilnih udeležencev: 38

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

STIRN KRAJNC BRANKA	31
TRČEK CIRIL	7

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

STIRN KRAJNC BRANKA	31	IZVOLJENA
TRČEK CIRIL	7	

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

LB2: KC Nevrološka + Radiološka (KC Klinični inštitut za radiologijo, KC SPS Nevrološka klinika, specializanti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 77 volilnih udeležencev: 37

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ZALETEL MARJAN	33	IZVOLJEN
----------------	----	----------

LB3: Ostali iz KC in drugih ustanov (Bolnišnica dr. Petra Držaja Center za vojne veterane, Inštitut RS za rehabilitacijo, KC Center za medicinsko rehabilitacijo, KC Klinični inštitut za medicino dela, prometa in športa, KC ostali, KC skupne službe, KC SPS Stomatološka klinika, specializanti, Center za zdravljenje bolezni otrok, zaposleni v podjetjih, ki delajo s

pacienti, Zavod RS za transfuzijsko medicino, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini); **voli se 2 poslanca**

volilnih upravičencev: 130 volilnih udeležencev: 50

Volišče št. 1: volilnih udeležencev: 21

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

CUKJATI MARKO	15
RAHNE POTOKAR URŠKA	14
RAZBORŠEK IRENA	9
ŠAVRIN RAJMOND	3

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

CUKJATI MARKO	15
RAHNE POTOKAR URŠKA	14
RAZBORŠEK IRENA	9
ŠAVRIN RAJMOND	3

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

Volišče št. 2: volilnih udeležencev: 29

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

CUKJATI MARKO	1
RAHNE POTOKAR URŠKA	7
RAZBORŠEK IRENA	1
ŠAVRIN RAJMOND	29

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

CUKJATI MARKO	1
RAHNE POTOKAR URŠKA	7
RAZBORŠEK IRENA	1
ŠAVRIN RAJMOND	29

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

Volilna enota LB3 – skupni rezultat; voli se 2 poslanca

CUKJATI MARKO	16	
RAHNE POTOKAR URŠKA	21	IZVOLJENA
RAZBORŠEK IRENA	10	
ŠAVRIN RAJMOND	32	IZVOLJEN

LB4: Pripravniki in sekundariji (pripravniki in sekundariji); **voli se 2 poslanca**

volilnih upravičencev: 115 volilnih udeležencev: 34

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

HOJSKI ALJAŽ	27	IZVOLJEN
JEŽOVNIK MATEJA KAJA	27	IZVOLJENA

LB5: Anesteziologi (anesteziologi, KC ostali, KC skupne službe, KC SPS Ginekološka klinika, KC SPS Interna klinika, KC SPS Kirurška klinika); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 85 volilnih udeležencev: 62

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

VLAHOVIČ DUŠAN 61

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

VLAHOVIČ DUŠAN 61 IZVOLJEN

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

LB6: Upokojenci Lj. regije – bolnišnice (upokojenci specialisti); **voli se 2 poslanca**

volilnih upravičencev: 167 volilnih udeležencev: 106

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

HREN BOŽIČ MARJETA 95 IZVOLJENA

Volilna enota je namesto dveh imenovala le enega kandidata za poslanca. Zato je Komisija za volitve in imenovanja kot drugega poslanca za to volilno enoto izbrala Marjeto Terčelj Zorman, ki je med neizvoljenimi kandidati prejela največ glasov.

LJUBLJANSKA REGIJA – OSNOVNO ZDRAVSTVO

*Število poslancev za Lj. osnovno zdravstvo: 12
Neposredno izvoljenih: 12*

LO1: Ljubljana – osnovno zdravstvo (Ministrstvo za notranje zadeve Služba za varnost in zdravje pri delu, ZD Ljubljana, ZD Ljubljana Enota ZD Bežigrad, ZD Ljubljana Enota ZD Center, ZD Ljubljana Enota ZD Moste Polje, ZD Ljubljana Enota ZD Šiška, ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik, ZD Ljubljana Služba nujne medicinske pomoči, ZD Medvode, ZD študentov Univerze v Ljubljani, Železniški ZD, specializanti, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, Zavod RS za presaditev organov in tkiv, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS); **voli se 6 poslancev**

volilnih upravičencev: 347 volilnih udeležencev: 160

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

GOLUH ZDENKA	88	IZVOLJENA
KOCIJAN MARKO	121	IZVOLJEN
MILOHNOJA BERČIČ MAJA	115	IZVOLJENA
POHERC NATAŠA	103	IZVOLJENA
REGVAT ROBIDA MILENA	98	IZVOLJENA
SLANA ŽAGAR ALENKA	73	
ZEMLJAK MIRJAM	103	IZVOLJENA

LO2: Lj. – okolica 1 (ZD Cerknica, ZD dr. Janeza Oražma Ribnica, ZD Grosuplje, ZD Idrija, ZD Ivančna Gorica, ZD Kočevje, ZD Logatec, ZD Vrhnika); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 74 volilnih udeležencev: 38

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

TURK ŠVERKO ANDREA	19	IZVOLJENA
VONČINA MILAN	16	

LO3: Lj. – okolica 2 (ZD Domžale, ZD dr. Julija Poljca Kamnik, ZD Litija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 56 volilnih udeležencev: 38

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BURJA POLONA DARJA	26	IZVOLJENA
KEŽAR JOŽICA	9	

LO4: Centri in inštituti (Zavod RS za varstvo pri delu, Center »Dolfke Boštjančič Draga«, Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna, Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, Zavod za usposabljanje invalidne mladine, Zveza SONČEK, Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije, Ostali neklinični inštituti in zavodi, Univerza v Ljubljani Fakulteta za šport, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 76 volilnih udeležencev: 28

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

JANKOVIČ VELIMIR	21	IZVOLJEN
------------------	----	----------

LO5: Ministrstva in zavodi (Ministrstva, Zdravstveni inšpektorat RS OE Ljubljana, ZPIZ, ZPIZ OE Ljubljana, ZZZS; študenti, diplomanti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 88 volilnih udeležencev: 23

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

STOK EDITA	20	IZVOLJENA
------------	----	-----------

LO6: IVZ, ZZV in nerazporejeni (Inštitut za varovanje zdravja, ZZV, nerazporejeni); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 77 volilnih udeležencev: 29

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ALBREHT TIT	28	IZVOLJEN
-------------	----	----------

LO7: Upokojeni Lj. regije – osnovno zdravstvo (upokojeni); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 120 volilnih udeležencev: 71

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

RIHAR KLEMEN	64	IZVOLJEN
--------------	----	----------

MARIBORSKA REGIJA

*Število poslancev za Mariborsko regijo: 10
Neposredno izvoljenih: 10*

MA1: SB Maribor (SB Maribor, specializanti, pripravniki in sekundariji,

zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti); **voli se 6 poslancev**

volilnih upravičencev: 388 volilnih udeležencev: 172

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

BATIŠTA MIROSLAV	64	
ČOKOLIČ MIRO	116	
JOVOVIČ BATRIČ	97	
KANIČ VOJKO	143	
KRČEVSKI ŠKVARČ NEVENKA	120	
LONZARIČ DRAGAN	77	
PERDIJA ŽELJKO	85	
TURK ZMAGO	99	

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BATIŠTA MIROSLAV	64	
ČOKOLIČ MIRO	116	IZVOLJEN
JOVOVIČ BATRIČ	97	IZVOLJEN
KANIČ VOJKO	143	IZVOLJEN
KRČEVSKI ŠKVARČ NEVENKA	119	IZVOLJENA
LONZARIČ DRAGAN	77	
PERDIJA ŽELJKO	85	IZVOLJEN
TURK ZMAGO	99	IZVOLJEN

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

MA2: ZD Maribor (ZD dr. Adolfa Drolca Maribor, ZD Lenart, ZD Slovenska Bistrica, specializanti, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti, ZPIZ OE Maribor, ZZV Maribor, ZZZS OE Maribor, upokojeni, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS, diplomanti, nerazporejeni); **voli se 4 poslance**

volilnih upravičencev: 287 volilnih udeležencev: 45

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

BIGEC MARTIN	16	
KRISTOFIČ MIROSLAV	14	
TURK KARL	31	
TUŠEK BUNC KSENIJA	14	
ZAVRŠNIK JERNEJ	19	
ŽIBRAT BOJAN	20	
ŽIDANIK ANTON FELIKS	21	

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BIGEC MARTIN	16	
KRISTOFIČ MIROSLAV	14	
TURK KARL	31	IZVOLJEN
TUŠEK BUNC KSENIJA	14	
ZAVRŠNIK JERNEJ	19	IZVOLJEN
ŽIBRAT BOJAN	20	IZVOLJEN
ŽIDANIK ANTON FELIKS	21	IZVOLJEN

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

NOVOMEŠKA REGIJA

Število poslancev za Novomeško regijo: 4
Neposredno izvoljenih: 4

NM1: SB Novo mesto (SB Novo mesto, specializanti, pripravniki in sekundariji, KRKA Zdravilišča Dolenjske toplice, KRKA Zdravilišča Šmarješke toplice, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti); **voli se 2 poslanca**

volilnih upravičencev: 136 volilnih udeležencev: 69

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ČEH MARIJA	34	
PILETIČ MILIVOJ	46	IZVOLJEN
ŠIKOVEC ANDREJ	45	IZVOLJEN

NM2: ZD Novo mesto (ZD Črnomelj, ZD Metlika, ZD Novo mesto, ZD Trebnje, specializanti, Ministrstvo za pravosodje-UIKS Zavod za prestajanje kazni Dob pri Mirni, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti, ZZV Novo mesto, ZZZS OE Novo mesto, upokojenci, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS, diplomanti); **voli se 2 poslanca**

volilnih upravičencev: 119 volilnih udeležencev: 66

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

GAZVODA TATJANA	26	
KAVŠEK DUŠANKA	20	
KRAJAČIČ BORIS	27	IZVOLJEN
MUNK STELA	15	
SIMONIČ ALENKA	31	IZVOLJENA

OBALNO-KRAŠKA REGIJA

Število poslancev za Obalno Kraško regijo: 5
Neposredno izvoljenih: 5

OK1: Bolnišnica Izola (Ortopedska bolnišnica Valdoltra, SB Izola, specializanti, pripravniki in sekundariji, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti, ZZV Koper, ZZZS OE Koper, upokojenci, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS, nerazporejeni); **voli se 3 poslance**

volilnih upravičencev: 192 volilnih udeležencev: 94

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BERGER BLAŽ	33	IZVOLJEN
CEGLAR ZLATA	29	
JAKOVAC FLORI	18	
KAVČIČ MARTINA	21	

KINKELA NIKOLAJ	16	
KONČAREVIČ MATEJ	19	
MAHNE STANISLAV	55	IZVOLJEN
MALC MIRANA	10	
PRIMAN TEA	43	IZVOLJENA

OK2: Zdravstveni domovi Obale (ZD Izola, ZD Koper, ZD Piran, specializanti, Hoteli Palace-Terme Palace Portorož, Krka Zdravilišča-PE Zdravilišče Strunjan, Mladinsko zdravilišče in okrevališče Debeli rtič, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, ZZV Koper Splošna ambulanta); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 70 volilnih udeležencev: 40

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BIZJAK KOLANDER LJUBICA	12	IZVOLJENA
CVETKO TATJANA	4	
HRVATIN ORJANA	8	
KRAJNC MATJAŽ	10	
LIPUŠČEK ŽUVELA MAJA	5	

OK3: Postojna (Bolnišnica za zdravljenje in rehabilitacijo pljučnih bolnikov Sežana, Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna, ZD dr. Franca Ambrožiča Postojna, ZD Ilirska Bistrica, ZD Sežana, specializanti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 49 volilnih udeležencev: 29

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

MUGOŠA DRAGOSLAV	13	IZVOLJEN
PLEŠKO MLAKAR ALENKA	10	
VATOVEC PROGAR IRENA	5	

POMURSKA REGIJA

Število poslancev za Pomursko regijo: 3
Neposredno izvoljenih: 2 določeni 1

MS1: SB Murska Sobota (SB Murska Sobota, specializanti, pripravniki in sekundariji); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 97 volilnih udeležencev: 46

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BERCE VOJKO	25	IZVOLJEN
ŠKALIČ NIKOLAJ	18	IZBRAN ZA MS3

MS2: ZD Murska Sobota (ZD Murska Sobota, Zdravilišče Moravske toplice, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, ZZV Murska Sobota, ZZZS OE Murska Sobota, upokojenci, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS, diplomanti, nerazporejeni); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 77 volilnih udeležencev: 19

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:
MUHR RUPERT	19
2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:
MUHR RUPERT	19	IZVOLJEN
3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

MS3: ZD Ljutomer (ZD Gornja Radgona, ZD Lendava, ZD Ljutomer, Zdravilišče Radenci, Terme Lendava); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 43 volilnih udeležencev: 18

Volivci so volili samo predsedniškega kandidata, ker volilna enota ni imenovala svojega kandidata za poslanca. Zato je Komisija za volitve in imenovanja kot poslanca za to volilno enoto izbrala Škalič Nikolaja, ki je med neizvoljenimi kandidati prejel največ glasov.

POSAVSKA REGIJA

*Število poslancev za Posavsko regijo: 2
Neposredno izvoljenih: 2*

KK1: SB Brežice (SB Brežice, pripravniki in sekundariji, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti, ZZZS OE Krško, upokojenci, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS, nerazporejeni); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 59 volilnih udeležencev: 25

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

SAVNIK ISKRA MOJCA	20	IZVOLJENA
--------------------	----	-----------

KK2: ZD Brežice, ZD Krško, ZD Sevnica (ZD Brežice, ZD Krško, ZD Sevnica, specializanti, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 44 volilnih udeležencev: 22

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

LAKTIČ MIROSLAV	19	IZVOLJEN
-----------------	----	----------

PRIMORSKA REGIJA

*Število poslancev za Primorsko regijo: 4
Neposredno izvoljenih: 4*

NG1: SB Nova Gorica (SB dr. Franca Derganca, specializanti, pripravniki in sekundariji, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 115 volilnih udeležencev: 39

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ILJIČ BRECELJ VLASTA	29	IZVOLJENA
----------------------	----	-----------

NG2: ZD Nova Gorica (ZD osnovno varstvo Nova Gorica, specializanti, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti, ZZV Nova Gorica, ZZZS OE Nova Gorica, upokojenci, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS, študenti, diplomanti, nerazporejeni); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 100 volilnih udeležencev: 46

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

PAVLIN KLEMENC MAJA	41	IZVOLJENA
---------------------	----	-----------

NG3: ZD Tolmin (ZD Tolmin); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 17 volilnih udeležencev: 12

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

RUSTJA BOJAN	10	IZVOLJEN
--------------	----	----------

NG4: ZD Ajdovščina (ZD Ajdovščina); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 19 volilnih udeležencev: 8

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BRATINA DUNJA	5	IZVOLJENA
ROŠKAR MAJDA	3	

PTUJSKO ORMOŠKA REGIJA

*Število poslancev za Ptujško Ormoško regijo: 2
Neposredno izvoljenih: 2*

Poslanci iz volilne enote Število glasov

PO1: SB Ptuj (PB Ormož, SB dr. Jožeta Potrča Ptuj, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 58 volilnih udeležencev: 26

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

LEVANIČ ANDREJ	11	
MRŠEK JANEZ	14	IZVOLJEN

PO2: ZD Ptuj (ZD Ormož, ZD Ptuj, Terme Ptuj, upokojenci, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS, nerazporejeni); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 61 volilnih udeležencev: 25

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

LUCI MIROSLAV	24	IZVOLJEN
---------------	----	----------

VELENJSKO-KOROŠKA REGIJA

Število poslancev za Velenjsko Koroško regijo: 4
Neposredno izvoljenih: 4

VK1: SB Slovenj Gradec (SB Slovenj Gradec, specializanti, pripravniki in sekundariji, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 94 volilnih udeležencev: 46

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

KOVAČIČ PRIMOŽ	26	IZVOLJEN
KRIŠTOFELC FRENK	14	

VK2: ZD Velenje (Bolnišnica Topolšica, ZD Mozirje, ZD Velenje, Navavno zdravilišče Topolšica); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 64 volilnih udeležencev: 45

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

PEČNIK ANDREJA	42	IZVOLJENA
----------------	----	-----------

VK3: ZD Ravne na Koroškem (reševalne službe Koroške, ZD Dravograd, ZD Radlje ob Dravi, ZD Ravne na Koroškem, ZD Slovenj Gradec, specializanti, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, ZPIZ OE Ravne na Koroškem, ZZV Ravne na Koroškem, ZZZS OE Ravne na Koroškem, upokojenci, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS; diplomanti, nerazporejeni); **voli se 2 poslance**

volilnih upravičencev: 77 volilnih udeležencev: 36

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

FAJMUT ANA	30	IZVOLJENA
HORVAT ANDREJ	30	IZVOLJEN

ZASAVSKA REGIJA

Število poslancev za Zasavsko regijo: 2
Neposredno izvoljenih: 2

TR1: SB Trbovlje (SB Trbovlje, upokojenci, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 45 volilnih udeležencev: 25

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

JAZBEC LADISLAV	24	IZVOLJEN
-----------------	----	----------

TR2: ZD Trbovlje (ZD Hrastnik, ZD Trbovlje, ZD Zagorje, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 41 volilnih udeležencev: 27

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

NOVAK FRANC	27	IZVOLJEN
-------------	----	----------

REGIJA ZASEBNIH ZDRAVNIKOV

Število poslancev za Regijo zasebnih zdrav.: 14
Neposredno izvoljenih: 14

ZO1: Osnovno zdravstvo – ljubljanska regija in tujci (Ljubljanska regija, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 91 volilnih udeležencev: 56

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

GABRIEL IGOR	28	IZVOLJEN
LOŽAR OLGA	17	
UKMAR SONJA	8	

ZO2: Osnovno zdravstvo – Štajerska (Celjska regija, Mariborska regija, Pomurska regija, Ptujsko-ormoška regija, Velenjsko-koroška regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 101 volilnih udeležencev: 62

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ŠUTA FRANC	54	IZVOLJEN
------------	----	----------

ZO3: Osnovno zdravstvo – ostala Slovenija (Dolenjska regija, Gorenjska regija, Obalno-kraška regija, Posavska regija, Primorska regija, Zasavska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 73 volilnih udeležencev: 40

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

PODLESNIK PAVEL	32	IZVOLJEN
-----------------	----	----------

ZS1: Specialisti – ljubljanska regija (Ljubljanska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 63 volilnih udeležencev: 37

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BARTENJEV IGOR	16	
ILIJAS KOŽELJ MARIJA	18	IZVOLJENA

ZS2: Specialisti – Štajerska (Celjska regija, Mariborska regija, Pomurska regija, Ptujsko-ormoška regija, Velenjsko-koroška regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 76 volilnih udeležencev: 44

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice

Slovenije je preštela naslednje število glasov:

GLAVNIK BOJAN	16	
PINTER ŽARKO	24	IZVOLJEN

ZS3: Specialisti – ostala Slovenija (Dolenjska regija, Gorenjska regija, Obalno-kraška regija, Posavska regija, Primorska regija, Zasavska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 44 volilnih udeležencev: 27

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

HUDOKLIN IRENA	11	
STARE LIDIJA	14	IZVOLJENA

Zobozdravniki – ljubljanska regija (Ljubljanska regija); **voli se 3 poslance**

volilnih upravičencev: 171 volilnih udeležencev: 79

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BOBIČ ŽIVO	35	IZVOLJEN
PUHARIČ NADA	35	IZVOLJENA
REJC NOVAK METODA	34	
SMRTNIK MARIJAN	33	
ŠUŠTERČIČ ROK	58	IZVOLJEN

ZZ2: Zobozdravniki - Celje, Velenje, Koroška (Celjska regija, Velenjsko-koroška regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 100 volilnih udeležencev: 58

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

JANEŽIČ IVAN	16	
POTOČNIK NIKOLA	36	IZVOLJEN

ZZ3: Zobozdravniki – Maribor, Ptuj, Ormož, Pomurje (Mariborska regija, Pomurska regija, Ptujsko-ormoška regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 111 volilnih udeležencev: 79

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

CIZERL FRANCI	10	
ERŠTE BOŽENA	10	
MARKOLI SABINA	28	IZVOLJENA
SLADE SANJA	19	
SPJEVAK VLADIMIR	8	

ZZ4: Zobozdravniki Gorenjske regije (Gorenjska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 64 volilnih udeležencev: 29

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

TERLEVIČ DABIČ DIANA	22	IZVOLJENA
----------------------	----	-----------

ZZ5: Zobozdravniki – Obala, Kras, Primorska (Obalno-kraška regija,

Primorska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 98 volilnih udeležencev: 56

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ČOK GORDAN	37	IZVOLJEN
LIPOVEC ALEKSANDER	17	

ZZ6: Zobozdravniki – Dolenjska, Zasavje, Posavje (Dolenjska regija, Posavska regija, Zasavska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 49 volilnih udeležencev: 29

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ŠKOF FRANC	24	IZVOLJEN
------------	----	----------

ZAPOSLENI ZOBOZDRAVNIKI

*Število poslancev za regijo zaposlene zoboz.: 13
Neposredno izvoljenih: 13*

SL1: ZD Ljubljana 1 (Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo, ZD Ljubljana, ZD Ljubljana Enota ZD Bežigrad, ZD Ljubljana Enota ZD Center, ZD Ljubljana Enota ZD Moste Polje); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 95 volilnih udeležencev: 45

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

RANT ANDREJ	19	
VIDRIH ALEKSANDRA	25	IZVOLJENA

SL2: ZD Ljubljana 2 (ZD Ljubljana Enota ZD Šiška, ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik, ZD Medvode, ZD študentov Univerze v Ljubljani, Železniški ZD); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 75 volilnih udeležencev: 44

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

OLUJIČ SERGEJ	12	
TRŽAN GROZDANOV BREDA	31	IZVOLJENA

SL3: ZD Ljubljana – okolica in zaposleni v podjetjih (ZD Cerknica, ZD Domžale, ZD dr. Janeza Oražma Ribnica, ZD dr. Jurija Poljca Kamnik, ZD Grosuplje, ZD Idrija, ZD Ivančna Gorica, ZD Litija ZD Logatec, ZD Vrhnika, zaposleni v podjetjih, ki delajo s pacienti, zaposleni v podjetjih, ki ne delajo s pacienti, ZZZS); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 89 volilnih udeležencev: 39

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

BANKO TOMAŽ	22	IZVOLJEN
FARČNIK FRANC	15	

SL4: Ljubljana – KC, MF (KC SPS Kirurška klinika, KC SPS Stomatološka klinika, ostali neklinični inštituti in zavodi, Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta, diplomanti); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 47 volilnih udeležencev: 23

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

KLEMENC FRANEK	13	IZVOLJEN
PETELIN MILAN	10	

SL5: Ljubljana – upokojenci (upokojenci Ljubljanske regije, nerazporejeni, tujci oz. Slovenci, ki delajo in živijo v tujini, tujci oz. Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 123 volilnih udeležencev: 58

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

HERMAN OTON	21	
VRBIČ VITO	35	IZVOLJEN

ST1: Stomatologi – NM, KK, TR (Dolenjska regija, Posavska regija, Zasavska regija, Zasavska regija – tujci ali Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 88 volilnih udeležencev: 46

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ŠENK ERPIČ ALENKA	43	IZVOLJENA
-------------------	----	-----------

ST2: Stomatologi CE (Celjska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 53 volilnih udeležencev: 32

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ŠTRUC CVITAN TINA	6	
ŽGAJNAR GORENJAK JELKA	21	IZVOLJENA

ST3: Stomatologi VK (Velenjsko-koroška regija, Velenjsko-koroška – regija tujci ali Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 48 volilnih udeležencev: 22

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

JEVŠEK PRIMOŽ	19	IZVOLJEN
---------------	----	----------

ST4: Stomatologi MB (Mariborska regija, Mariborska regija tujci ali Slovenci, ki delajo v tujini s preb. v RS); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 96 volilnih udeležencev: 47

1. Volilna komisija volilne enote je preštela naslednje število glasov:

HORVAT BOJAN	3	
SAJKO GORAZD	14	
ZAVRŠNIK GREGOR	30	

2. Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

HORVAT BOJAN	3	
SAJKO GORAZD	14	
ZAVRŠNIK GREGOR	30	IZVOLJEN

3. Velja štetje Komisije za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije.

ST5: Stomatologi - MS, PO (Pomurska regija, Ptujsko-ormoška regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 59 volilnih udeležencev: 30

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

MESARIČ JOŽE	29	IZVOLJEN
--------------	----	----------

ST6: Stomatologi Gorenjske regije (Gorenjska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 84 volilnih udeležencev: 30

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

ROTAR MATEJA	26	IZVOLJENA
--------------	----	-----------

ST7: Stomatologi NG (Primorska regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 54 volilnih udeležencev: 32

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

FRELIH MANJA	6	
GREGORIČ HELENA	10	
SEKULIČ TAMARA	11	IZVOLJENA

ST8: Stomatologi OK (Obalno-kraška regija); **voli se 1 poslanca**

volilnih upravičencev: 48 volilnih udeležencev: 24

Komisija za volitve in imenovanja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije je preštela naslednje število glasov:

FLORJANČIČ VESNA	14	IZVOLJENA
PRUNK NATAŠA	9	

Opomba:

Razporeditev poslancev »regije zaposleni zobzdravniki« v geografske regije se opravi v skladu s 7. točko tega zapisnika. ■

*Komisija za volitve in imenovanja:
Mojca Jereb Kosi, dr. med., predsednica
prim. mag. Nevenka Krčevski Škvarč, dr. med., članica
asist. Damijan Eržen, dr. med., član
Vivijana Snoj, dr. med., namestnica
Irena Hudoklin, dr. med., namestnica
Nada Puharič, dr. dent. med., namestnica*

Sodelovanje med zdravniki

(Nekoliko vedrejši pogled)

Franc Beigot

“Iz prakse za prakso” pot tem sloganom je 7. in 8. maja v Mariboru potekalo že 15. srečanje internistov in zdravnikov splošne prakse z mednarodno udeležbo. Srečanja so iz leta v leto bogatejša, žlahtnejša je vsebina in komentarji vse bolj iskriivi. Teme so podane za prakso in pisane na kožo nam, zdravnikom splošne prakse. Srečanja, ki bi bilo tako zelo naravnano v prakso, ne srečamo drugod.

Veseli smo in hvaležni internistom Mariborske bolnišnice, da se vsako leto znova podajo v pripravo in izvedbo srečanja ter izdajo Zbornika

Zdravniki osnovne in sekundarne ravni niso ločene skale, ampak del slikovitosti otoka. In tako nas vidijo naši pacienti. (Otok Capri, foto: Franc Beigot)

predavanj – navkljub vsemu kliničnemu in pedagoškemu delu, uvajanju novih programom, ki nimajo zagotovljene ne kadrovske in ne finančne podpore (24-urna pripravljenost za osnovno PTCA za vso severovzhodno Slovenijo na plečih peščice zdravnikov).

Rad pa bi se z besedo ali dvema dotaknil teme, ki je bila podana s strani zdravnikov splošne medicine: O napotitvah in sodelovanju med zdravniki osnovne in sekundarne ravni. Tema, ki se zadnje čase odpira kar pogosto. V prikazu in razpravi na srečanju je bilo čutiti, po mojih občutkih sodeč, kanček preveč črnogledosti in melanholije s strani zdravnikov splošne medicine, kot da se sprememb na bolje ni obetati.

Sam o tej problematiki nimam tako črnogledega mnenja, niti izkušenj.

1. Pri številu napotitev na sekundarno raven moramo imeti v mislih, da gre pravzaprav za dve kategoriji. Eno so napotnice, ki jih običajno pišemo (za leto dni) za podaljševanje zdravljenja pri določenem specialistu. Taka napotnica je, bolj kot ne, res administrativne narave. Na njej zabeležimo le dogodke, ki so morda nastopili od zadnje kontrole pri specialistu in bi znale vplivati na njegovo oceno. Priložimo zahtevane izvide. In kaj več kot to specialist verjetno niti ne pričakuje, saj bolnika že pozna in ga vodi. ZZZS pa take napotnice, ko gre za podaljševanje zdravljenja pri specialistu, tudi ne šteje kot našo prvo napotitev.
2. Drugače je ob prvih napotitvah, ko želimo od specialista na sekundarni ravni odgovor na klinični problem. Vendar se zdi, da sta škarje in platno tukaj bolj v rokah zdravnika na osnovni ravni. Sam sem do sedaj še vedno dobil, če sem si le vzel kanček časa in prav na kratko opisal problem, povzetek opravljenih preiskav in postavil jasno vprašanje, na katerega želim odgovor, tudi prijazen odgovor z navodili, čeprav je pogosto manjkala še kakšna preiskava (le komu pa uspe opraviti vedno vse preiskave, ki jih priporoča literatura: čakalne dobe na preiskave; finančna omejenost in še kaj). Odgovor specialista (izvid, odpustno pismo) po vsebini in dolžini še vedno prekaša tistih nekaj naših stavkov, ki so težko berljivi. Glede tega ne bi bilo napak, če bi na osnovni ravni izkoristili možnost, ki nam jo računalniški programi ponujajo že sedaj. Če nam je ljubša tipkovnica kot pisanje, lahko podatke na hrbtni strani napotnice izpišemo s tiskalnikom. To omogoča tako program SOVA (Vizija Celje), ki je instaliran praktično v vseh ambulantah na našem področju kot tudi druge programske hiše. Zadovoljstvo na sekundarni strani bo veliko, povratna informacija še izčrpnjša.
3. Za zgled dobre komunikacije naj spomnim na lepo gesto, ki sem jo že nekajkrat doživel in prav vedno neverjetno dobro deluje na vse vpletene pri zdravljenju. Ko je pacient zaključil pregled pri specialistu, mu je le-ta, že odhajajočemu, naročil: “Pa pozdravite vašega zdravnika!” Ne boste verjeli, učinek je neverjeten. Ta pacient je komaj dočakal, da je vstopil v ordinacijo (še prej je dobro novico trosil po čakalnici), zakaj je prišel k meni, je pozabil, in mi v isti sapi predajal pozdrave ter koval specialista v oblake, kako dober da je. “Dobro, da sem prišel do njega!” Čutil je, da je v pravih rokah. Čisto človeška potreba. Komplijansa pri zdravljenju je v takih primerih odlična.

Občutek sodelovanja in povezanosti obeh ravni pa dober.

4. Med znake dobre komunikacije med zdravniki naj spada tudi praksa, da nas specialisti sekundarne ravni občasno opozorijo na napake, nam sporočijo, če ne delamo prav ali pa so bile naše odločitve napačne. Tega si pravzaprav želimo. Področje specialista je ozko, za nas le del širokega medicinskega spektra, za katerega mnenje smo zaprosili pri konkretnem problemu. Tudi tako rastemo v znanju in zorimo v izkušnjah. Smo pa veseli, če specialist ob tem obvlada večino "ovitega" podajanja take informacije v izvidih. Gre za to, da pacient pri tem ni po nepotrebnem tangiran. V izvidu lahko stoji informacija tako ali drugače. Na primer: "Vaša terapija je bila povsem napačna in bi lahko privedla do ventrikularne aritmije ali celo srčnega zastoja. S terapijo nemudoma prekinite. Pacient naj začne uporabljati" Pacient bere ... in je čisto bled. Zdravnik tudi.

Lahko pa sporočilo podamo drugače: "Dragi kolega, pregledal sem

izvide in dosedanjo terapijo vašega pacienta, ki pa (verjetno zaradi stranskega aritmogenega učinka v kombinaciji z ...) ni imela pravega učinka. Morda bi veljalo poskusiti z ... Če ne bo pravega odziva, me lahko pokličete,..." Pacient bere... in barva obraza je lepo rožnata, na trenutke bi rekli, da je zaznati celo poteze ponosa. Zdravnik pa je vseeno bled! A zadrega je manjša. Informacijo je sprejel akceptiral v obeh primerih.

Trdno verjamem, da sodelovanje med zdravniki osnovne in sekundarne ravni le ni tako katastrofalno in da še zdaleč ne gre za dva ločena bregova.

To kažejo nenazadnje tudi vsakoletna srečanja internistov in zdravnikov splošne medicine na našem področju in veliko drugih srečanj, vse s ciljem povezovanja in izmenjavi mnenj.

Z malo truda in dobre volje se bo kakovost sodelovanja zelo dvignila prav pri zdravnikih na osnovni ravni.

Jutri začnem pisati kakovostnejše napotnice... Ja! ■

Politizacija zdravstva

Marjan Fortuna

Politika se je vedno močno vmešavala v zdravstvo predvsem tako, da je postavljala in odstavljala vodilne delavce, kar je po svoje razumljivo, saj se v zdravstvu obrača ogromno denarja. Pri nas je to med 400 do 500 milijardami tolarjev ali okrog dve milijardi evrov. Razumljivo je, da na problemih zdravstvene politike lahko celo padajo ali obstanejo vlade. K sreči je zdravstvo ohranilo svojo avtonomnost vsaj pri strokovnih vprašanjih in to ne glede na oblast, kar se je še posebej dobro pokazalo ob razpravi o umetni oploditvi zdravih žensk in pri masovnem testiranju možnih dajalcev kostnega mozga. Kako bi bilo čudno, če bi se politika vtikala v strogo strokovne indikacije pri transplantacijah ali drugih postopkih zdravljenja? Prav avtonomnost in neodvisnost od politike je tisto, kar nas ohranja bolj ali manj nevtralne in kar gre politiki včasih malo "na živce". Imam tudi občutek, da je zaradi narave našega dela, med nekaterimi ljudmi nekakšna zavist in od tod tudi njihov odnos do našega poklica ter včasih prav primitivno norčevanje (o bogovih v belem, našem odnosu do alternativnega zdravilstva itd.).

Trditve nekaterih politikov in uglednih ekonomistov, da bi bile ugoditve zdravnikom na račun (v škodo) bolnikov, so preizkušena politična floskula, ki se jo politiki poslužujejo takrat, ko jim zmanjka argumentov. Že zaradi politične higiene bi bil skrajni čas, da bi tak besednjak končno že enkrat opustili. Odkar pomnim, so politiki in politika vedno zavajali javnost s podobnimi razlogi samo zato, da so odvrčali pozornost od temeljnih družbenih problemov. Ti so (pre)draga in potratna država ter od nikogar nadzorovana oblast.

Zdravstvo je preveč pomembno, da bi ga vsakokratna politika podrejala svojim kratkoročnim ciljem. In prav temu smo priča v zadnjih letih. Samo da bi prikrla svoje slabosti in stranpoti, se vpleta v to dejavnost, ne da mi imela jasno vizijo, kaj sploh hoče. Namen je več kot očiten. Treba je odvrti pozornost ljudi od pravih družbenih problemov. K temu pa pridno asistiramo zvesti volivci, češ, saj drugi ne bi bili nič boljši. Morda res. Toda, ali smo sploh dali priložnost komu drugemu?

Ali smo res volivci tako kratkotrajnega spomina, da se ne spomnimo

divjega lastninjenja (beri kraje!) nekdanjega družbenega premoženja, goljufij in zgrešenih investicij, da zgodbe o (ne)uspehu niti ne omenjam. Sposobni smo takoj obsoditi majhen kriminal, pri velikih stvareh pa kot, da se nas je polotila Alzheimerjeva bolezen.

Znano je, da je država oziroma ministrstvo slab gospodar, ki je stalno razpeto med stroko in politiko. Ker je še vedno večina zdravstvenih zavodov državna oziroma družbena lastnina, jo je nemogoče dobro voditi iz enega centra. Vlade se menjajo, zdravstvo pa ostaja z vsemi svojimi problemi, kar na svoji koži čutijo tako bolniki kot zaposleni.

Namesto, da bi se ministrstvo ukvarjalo s strategijo razvoja zdravstva, mrežo zdravstvenih zavodov, prioriteta pri načrtovanju glede na zboleznost, investicijah v objekte in drago medicinsko opremo, se ukvarja s stvarmi, ki se ministrstva ne zadevajo, ali se ga zadevajo le posredno. Priča smo torej neverjetni politizaciji zdravstva.

Nesprejemljivo je, da so nadzorni sveti sestavljeni vedno tako, da je večina članov postavljena s strani vlade. Tako so zaposleni, ki so leta in desetletja svojega poklicnega dela pustili na primer v neki bolnišnici in ki so s svojim delom največ prispevali k napredku stroke, odrinjeni tako rekoč na rob odločanja. Pri vseh pomembnih odločitvah jih preglašujejo člani svetov, ki imajo o zdravstvu malo ali nič pojma in predvsem ne živijo z zavodom, ker niso z njim eksistenčno povezani. Tako smo zaposleni na nek način kot mezdni delavci skoraj brez pravic odločanja. Kako naj nekdo, ki je hkrati v več nadzornih svetih, odloča o tako pomembnih stvareh, kot so prioritete nakupov medicinske opreme, imenovanje predstojnikov bolnišničnih oddelkov ali klinik, investicijah v novogradnje itd. Najmanj, kar bi bilo smiselno in pravično, bi bilo to, da bi bili sveti zavodov sestavljeni iz enakega števila zaposlenih in zunanjih članov in bi bil tako med njimi partnerski odnos ne pa podrejenost zaposlenih.

Investicije v zdravstvo, zlasti v nove objekte, se nenehno večajo. Tu niso vedno na prvem mestu prioritete, ampak boljše lobiranje in boljši politični pedigree. Nikogar prav zelo ne moti, če je recimo nova porodnišnica v Murski Soboti že več kot eno leto prazna, ker ni opre-

me. Podobno je tudi z mnogimi drugimi novogradnjami. Prav obsedeni smo s tem, da je za boljše delo temeljna nova zgradba. Namesto, da bi vlagali v znanje in opremo, gradimo stavbe, ki jih potem ne moremo napolniti z vsebino.

Naslednji problem je zaposlitvena politika. Zakaj se načrtovanja kadra ne prepusti zavodom in strokovnim združenjem? Ti točno vedo, koliko mora biti na določenem področju na primer pediaterov. Če bi bilo tako, najbrž ne bi nastal problem pediaterov v bolnišnici Ptuj ali Murska Sobota. Problem pa nastane, če nekritično in nenačrtno podeljujejo koncesije zasebnikom, osiromašijo pa javni sektor. Najmanj, kar bi pričakoval od Ministrstva za zdravje in ZZS je to, da bi zahtevala od koncesionarjev, da sodelujejo v zagotavljanju neprekinjenega zdravstvenega varstva. Sedaj, ko ustanovljamo pokrajine, je enkratna priložnost, da tudi mrežo zdravstvenih zavodov prilagodimo potrebam prebivalstva.

Plače v zdravstvu in nasploh v javnem sektorju so še vedno regulirane oziroma obstaja uravnilovka. Ali ne bi bilo bolj primerno, da se ministrstvo ne bi toliko vtikalo v plače? Tako smo stalno priča napegnanja mišic med ministrstvom in sindikati. Naj vendarle prepustimo plačevanje možnostim zavodov, ne pa, da razni državni funkcionarji demagoško trdijo, največkrat povsem neargumentirano, kako bi ali bo povečanje plač vplivalo (zmanjšalo) pravice zavarovancev. Enako velja za plačevanje dela preko polnega delovnega časa oziroma dežurstva. Dežurstvo ni dolžnost tistih, ki dežurajo, temveč je to dolžnost organizacij, ki morajo delo organizirati tako, da teče neprekinjeno. Nikakor pa ne pomeni manjšega plačila tistih, ki so z dežurstvom že tako ali tako prikrajšani za marsikaj. Spominjam se, kako je prišlo do plačevanja dežurstva na tako imenovani učinkoviti in neefektivni del. To je bilo nekje sredi sedemdesetih let, ko so nam trobežljali o nekkih izkustvenih normah, po katerih naj bi se v dežurstvu delalo do 40 odstotkov ur, ostalih 60 odstotkov ur pa naj bi bil zdravstveni delavec samo "prisoten" na delovnem mestu. Kakšna neumnost! Kaj bi bilo, če bi vse zaposlene v službah, ki so pomembne za delovanje države, plačevali na tak način? Kmalu bi to pripeljalo do hudih motenj v delovanju države. Ker smo bili takratni zdravstveni delavci postavljeni pred izvršeno dejstvo, se je to pričelo izvajati in to traja že skoraj 30 let. Tudi takrat smo poslušali povsem enake argumente kot danes. Toda ali so se razmere v zdravstvu medtem kaj izboljšale. Najlažje je javnost "pumpati" s tem, kako v zdravstvu malo delajo in so zato (pre)dobro plačani. Veliko težje pa je ljudem povedati, da je "za malo denarja malo muzike".

Osnovno zdravstvo je tisto, na katerem temelji vsa struktura zdravstva in če ne bomo uspeli tu narediti reda, potem je vse zastoj. Dobro breme nosijo bolnišnice, kar nenazadnje kaže tudi to, da večina zdravstvenih domov posluje z dobičkom, bolnišnice se pa utaplajo v izgubah.

Poslušamo najvišje predstavnike zdravstvene oblasti, kako bi se dalo privarčevati pri porabi zdravil, zmanjšanju bolniške odsotnosti, nepotrebnih oziroma nenujnih obiskih pri zdravniku, potnih stroškov,

nenujnih prevozi z reševalnimi vozili itd. Kaj pa storijo za to? Ali kdo upošteva dejstvo, da zmečemo proč na tone zdravil tudi zaradi predpisovanja na zalogo? Povsem nekaj običajnega je, da hodijo ljudje na pregled k zdravniku na primer v Ljubljano iz Prekmurja ali Obale, čeprav imajo tam svoje regijske bolnišnice, ki lahko in morajo obravnavati večino bolnikov s svojega področja. Toda ne. Svobodna izbira zdravnika je bolnikova pravica. Pa ni in ne more biti, dokler imamo toliko zdravstvenih zavodov, diagnostičnih centrov in ambulant s koncesijo. Upam in želim, da se bo s plačevanjem storitev po skupinah podobnih primerov (SPP), ta tok zaustavil, kajti, če se bo tak trend, kot v zadnjih letih od osamosvojitve dalje (za 300 odstotkov več napotitev na specialistične preglede - podatek iz bele knjige) nadaljeval, potem je še tako dobro zastavljena reforma obsojena na neuspeh. Socializma in načrtnega gospodarstva je nepreklicno, vsaj upam, za vedno konec. Kljub spremembi družbenega sistema, pa bi radi imeli zdravstvo enako kot prej. To preprosto ne gre skupaj. Če smo se odločili za tržno gospodarstvo, potem se moramo sprijazniti z dejstvom, da mora tudi zdravstvo delovati na tržnih načelih. Tudi zdravje ima svojo (visoko) ceno in se ga da in mora ovrednotiti. Solidarnost in vzajemnost sta vsekakor potrebni, toda do določene meje: to so urgentna stanja, boleznin in bolezenska stanja, od katerih je odvisno preživetje ali smrt, šoloobvezna mladina in otroci, vse kar je v zvezi materinstvom, poškodbe pri delu itd.

Čeprav najmanj priljubljen način, se mi zdi nujna participacija. Ne gre drugače, žal. Če drugega ne, bi imela vzgojni pomen, kajti ljudje sploh nimajo občutka, da zdravstvo veliko stane, ker plačujemo prispevke od bruto osebnega dohodka. Če bi pa morali iz svojega žepa prispevati vsaj simbolično vsoto, bi to imelo mnogo pozitivnih učinkov in kar je najbolj pomembno, imeli bi občutek, da smo za svoje zdravje pripravljeni nekaj (do)plačati pa naj bodo to očala, zdravila, bergle, zdravljenje v zdraviliščih, prevozi ali kar koli drugega. Vsakomur se zdi popolnoma normalno, da moraš vozilo zavarovati s kaskozavarovanjem, če hočeš, da ti bo zavarovalnica krila škodo, za katero si kriv sam. Pri stroških za zdravje in zdravljenje pa naj bi solidarno prispevali kar vsi, ne glede na to, kako je prišlo do bolezni ali poškodbe. Na žalost tako ne more več biti in zato je tako pomembno dodatno, prostovoljno zavarovanje, ki bi ga morali krepiti, ne pa ukinjati. Res je premija sedanjega prostovoljnega zavarovanja na videz krivična, ampak samo na videz. Tudi zavarovanje nepremičnin ni prav nič odvisno od plačilne sposobnosti posameznika. Zavestno in namerno pa pozabljamo, da se sedanje obvezno zavarovanje plačuje glede na višino osebnega dohodka in je torej še kako različno. Pričakoval bi malo manj zavajanja javnosti o tem, da je sedanje plačevanje v zdravstvo blagajno nepravilno. Zelo nepravilno je pa, ker ne zajema vsega dohodka posameznika in ne samo plače.

Da smo priča čedalje večji politizaciji zdravstva kažejo tudi zadnji dogodki v parlamentu in številni drugi primeri zadnjih let. Čeprav je stroka večkrat povedala svoje, smo probleme spolitizirali do skrajnosti. ■

Ob peti obletnici Centra za pljučne bolezni in alergije

ter otvoritvi novih prostorov za diagnostične in interventne posege v pulmologiji v Kliničnem centru v Ljubljani

Marjeta Terčelj Zorman

V Kliničnem centru v Ljubljani se je leta 1998 v okviru SPS Internih klinik ustanovil Center za pljučne bolezni in alergijo. Klinični center je ustanova, v kateri potekata poleg celostnega kliničnega obravnavanja bolnikov tudi pedagoška dejavnost na dodiplomskem in podiplomskem študiju medicine ter raziskovalna dejavnost, zato smo si že ob ustanovitvi zastavili cilj, da bomo na Centru razvijali celovito klinično, pedagoško in raziskovalno dejavnost.

Zaradi potreb po invazivni diagnostiki in interventni terapiji pri pljučnih bolnikih, predvsem pri bolnikih s pljučnim rakom in pri imunokomprimiranih bolnikih s težkimi okužbami, smo že takoj ob ustanovitvi Centra za pljučne bolezni in alergijo začeli z endoskopskimi in pertorakalnimi diagnostičnimi preiskavami pljuč in rebre mrene. Med diagnostičnimi preiskavami pljuč smo fluorescenčno bronhoskopijo in ultrazvočno preiskavo endobronhialnega sistema, med interventnimi posegi pa endobronhialno krioterapijo, uvedli kot prvi v Sloveniji. Skupaj s torakalnimi kirurgi izvajamo tudi stentiranje spodnjih dihalnih poti. Ponovno smo uvedli perkutane biopsije pljuč in mediastinuma, ki se po letu 1980 v Kliničnem centru niso več izvajale.

Ti posegi, ki ji do ustanovitve Centra za pljučne bolezni in alergijo v Kliničnem centru ni bilo, so nujno potrebni za celostno obravnavo pljučnih bolnikov. S tem smo v naši ustanovi zagotovili varno pulmoško obravnavo tudi težjih bolnikov, ki so bolnišnično zdravljeni na različnih oddelkih v ustanovi in niso sposobni daljših prevozov. Najnujnejše interventne posege, predvsem pri najtežjih pljučnih bolnikih, lahko opravimo neposredno ob bolnikovi postelji, v enotah intenzivne terapije, v urgentnih blokkih in operacijskih dvoranah, saj imamo na voljo mobilno enoto za interventno in diagnostično bronhoskopijo. Invazivni interventni diagnostični in terapevtski postopki se zaradi neposredne bližine Kliničnega oddelka za torakalno kirurgijo in takojšnje možnosti operativnega zdravljenja morebitnih zapletov, izvajajo varno. Zaradi neposredne bližine strokovnjakov vseh vej medicine so olajšane tekoče konzultacije, izmenjava mnenj, izkušenj in multidisciplinarni pristop, ki se je izkazal za najučinkovitejšega pri obravnavi težkih bolnikov z večorgansko prizadetostjo.

Tesno sodelujemo predvsem s Kliničnim oddelkom za torakalno kirurgijo in Onkološkim inštitutom.

Redno izvajamo tudi konziliarno dejavnost (lani preko tisoč konziliarnih mnenj) na vseh oddelkih Kliničnega centra in na Onkološkem inštitutu. Od ustanovitve Centra dalje se je konziliarna dejavnost podvojila.

V sklopu Centra deluje tudi specialistična ambulanta na polikliniki, kjer smo lani pregledali preko 3.600 bolnikov z boleznimi pljuč in alergijskimi boleznimi.

Že od ustanovitve Centra naprej smo pripravili več bolnikov za presaditev pljuč na Dunaju in jih po presaditvi tudi vodili naprej. Sku-

paj z drugimi oddelki v Kliničnem centru smo lansko leto strokovno pomembno pripomogli pri uspešni prvi presaditvi pljuč v Kliničnem centru, bolnico pa tudi nadalje vodimo na našem Centru.

V petek, 16. 4. 2004, smo z odprtjem novih prostorov za diagnostične in interventne posege v pulmologiji naredili ponovno korak naprej. Prejšnje prostore smo si namreč delili z drugimi strokami. Sedaj imamo možnost vsak dan redno opravljati posege. S tem smo se približali cilju, da bomo zadoščali potrebam za obravnavo pljučnih bolnikov, ki geografsko sodijo v Klinični center. Povečala se je tudi možnost za uvajanje novih metod in raziskovalne dejavnosti.

Predvsem so se povečale možnosti za nadaljnje raziskovalno delo na področju zgodnjega odkrivanja pljučnega raka, s katerim se ukvarjamo na našem Centru že dalj časa. Razvijanje metod za zgodnje odkrivanje pljučnega raka je pomembno raziskovalno področje, saj pomeni edino realno možnost za izboljšanje rezultatov zdravljenja pljučnega raka, te smrtonosne bolezni, katere pojavnost narašča tako v svetu, kot pri nas. Na našem Centru imamo od leta 2002 prijavljen raziskovalni projekt za zgodnje odkrivanje pljučnega raka. Pri oranju ledine v zgodnji diagnostiki pljučnega raka pa že dalj časa sodelujemo tudi z British Columbia Cancer Agency, Vancouver, pri kateri razvijajo številne nove diagnostične postopke za zgodnje odkrivanje pljučnega raka, kot so kvantitativna citometrija inducirane izmečka, metoda LIFE (fluorescenčna endoskopija) in Spectra Vu – spektralna bronhoskopija. Od njih smo dobili tudi zelo drago opremo za fluorescenčno bronhoskopijo. V testiranje so nam zaupali prvi prototip spektralnega bronhoskopa, ki še dodatno izboljša rezultate fluorescenčne bronhoskopije pri zgodnjem

odkrivanju raka na pljučih. To vrsto bronhoskopije na našem Centru testiramo prvi v svetu. Prve rezultate naših raziskav smo že objavili v tuji literaturi in poslali nove rezultate, ki jih bomo prikazali na svetovnem bronhoskopskem kongresu.

Ustanovitelja Centra za pljučne bolezni in alergijo v okviru SPS Internih kliniki sta Klinični center Ljubljana in Ministrstvo za zdravje, ki nas podpirata tudi pri vseh nadaljnjih korakih. Pomagali so tudi donatorji: Telekom, Ljubljanska banka, Casino Portorož, tovarna Lek, Zavarovalnica Triglav, Fundacija doc. dr. Cholewa, samostojni podjetnik ERFA, g. Aleš

Erčulj in kanadski zdomci. Veliko zaslugo za nastanek Centra je imela tudi prva predstojnica doc. dr. Aleksandra Skralovnik Štern, dr. med. Vsem se ob tej priliki lepo zahvaljujemo in zagotavljamo, da se bomo lahko kot doslej, tudi v prihodnje trudili po svojih najboljših močeh. Smo mlad kolektiv, ki lahko pokaže pomembne rezultate po petih letih svojega obstoja in koristna pridobitev za Klinični center in slovensko zdravstvo, kot sta dejala na otvoritvi generalni direktor Kliničnega centra mag. Franc Hočevar in predstojnik SPS Internih klinik prof. dr. Peter Černelč. ■

ERRATA CORRIGE

Prof. dr. Ludvik Tabor, predstojnik Katedre za radiologijo od leta 1981 do 1993

V reviji Isis št. 5/04 v prispevku z naslovom "Zgodovina Kliničnega inštituta za radiologijo v Ljubljani ob njegovi 80-letnici (1923-2003)" avtorja Vladimirja Jevtiča, nam jo je zagodel tiskarski škrat. Napačno je zapisal podpis pod sliko na strani 52 – "Prof. dr. Stanko Hernja med rentgensko presvetljava". Podpis pod sliko se pravilno glasi: "Prof. dr. Ludvik Tabor, predstojnik Katedre za radiologijo od leta 1981 do 1993".

Avtorju in bralcem se vljudno opravičujemo in prosimo za razumevanje.

Prof. Lindtner in prof. Goldhirsch: 30 let sodelovanja in prijateljstva

V reviji Isis št. 5/04 v prispevku z naslovom "30 let kliničnih raziskav raka dojk na Onkološkem inštitutu" avtorice Darje Eržen, nam jo je zagodel tiskarski škrat. Napačno je zapisal podpis pod sliko. Podpis pod sliko se pravilno glasi: "Prof. Lindtner in prof. Goldhirsch: 30 let sodelovanja in prijateljstva".

Avtorici in bralcem se vljudno opravičujemo in prosimo za razumevanje.

Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo od 2000 do 2004

Erika Cvetko

Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo prireja tradicionalna bienalna dvodnevna strokovna srečanja Slovenske parodontološke dneve. Namen izobraževanja je posredovanje najnovjših spoznanj ne le specialistom, temveč tudi splošnim zobozdravnikom in drugim zobozdravstvenim delavcem, ki imajo pomembno vlogo pri preventivi in zgodnjem prepoznavanju parodontalne bolezni ter napotitvi pacientov v specialistično obravnavo. Predavatelji predstavijo dosežke na področju kliničnega in raziskovalnega dela stroke: epidemiologijo, etiologijo, patogenezo, diagnostiko in zdravljenje parodontalne bolezni.

Od 5. do 6. aprila 2002 smo v Termah Čatež priredili XII. Slovenske parodontološke dneve, ki se jih je udeležilo približno 300 slovenskih zobozdravnikov in drugih zobozdravstvenih delavcev. Ob prispevkih 13-ih slovenskih avtorjev je podal »VII. memorialno predavanje prof. dr. Lojzeta Brenčiča« z naslovom »The new role of medicine in the management of periodontal disease« ugledni strokovnjak na področju parodontologije v svetu prof. dr. Ray C. Williams (University of North Carolina, School of Dentistry at Chapel Hill, NC, USA) (slika 1). Prispevki predavanj so objavljeni v Zobozdravstvenem vestniku 2002; 57:71-123.

Poleg Slovenskih parodontoloških dni se člani Združenja srečujemo dvakrat na leto na društvenih sestankih, spomladi in jeseni. Na spomladanskih sestankih obravnavamo problematiko s področja parodontologije, na jesenske sestanke pa vabimo strokovnjake drugih vej medicine, katerih predstavljena znanja so specialistom za ustne bolezni v pomoč pri obravnavi bolnikov s parodontalno boleznijo in tistih s pridruženimi sistemskimi boleznimi. V zadnjih štirih letih smo organizirali jesenska strokovna srečanja z naslednjo vsebino:

- 16. december 2000, hotel Tartini, Piran: Osteoporoza, prof. dr. Janez Preželj,
- 11. oktober 2002, Tovarna zdravil Krka, d. d., Novo mesto: Vnetja žrela in zapleti, doc. dr. Janez Fischinger,
- 15. november 2003, Medana: Revmatoidni artritis, prof. dr. Blaž Rozman.

V Združenju organiziramo tudi skupno udeležbo članov na najuglednejših mednarodnih parodontoloških prireditvah. Evropska federacija za parodontologijo prireja vsako tretje leto skupaj s parodontološkimi društvi drugih evropskih držav, ki so njene polnopravne ali pridružene članice, mednarodno strokovno prireditev Europerio, ki jo običajno približno 6.000 strokovnjakov iz vsega sveta. Od 8. do 11. junija 2000 se je 18 članov Združenja udeležilo prireditve Eurperio 3 v Ženevi, dva člana s prispevkom. Prireditve Europerio 4, ki je potekala od 19. do 21. junija v Berlinu, se je udeležilo 17 članov Združenja, trije člani s prispevkom. Mednarodna akademija za parodontologijo prireja bienalna srečanja. Od 24. do 27. oktobra 2003 je potekalo njeno deveto srečanje, 9th IAP Biennial Meeting, v Cape Town-u, Južna Afrika, z naslovom Global Perspectives on Periodontal Diseases (problems, risks, control and reconstruction). Srečanja se je udeležilo sedem članov, dva člana

sta sodelovala z aktivno udeležbo.

Mednarodni ugled predsednika Združenja akademika prof. dr. Uroša Skaleriča je prispeval, da je bil v obdobju od 2001 do 2003 predsednik Mednarodne akademije za parodontologijo (IAP).

Združenje je pripravilo program specializacije iz parodontologije po navodilih Evropske federacije za parodontologijo (EFP), ki je tako evropsko primerljiv. Program je Zdravniška zbornica Slovenije sprejela 9. maja 2000, s specializacijo po novem programu pa smo začeli v letu 2002.

Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo je bilo od leta 1997 pridružen član Evropske federacije za parodontologijo. Dejavnosti Združenja so bile usmerjene v prizadevanja za polnopravno članstvo. Jeseni 2003 je bilo naše združenje sprejeto v Evropsko federacijo za parodontologijo kot polnopravni član.

Ob pomoči Združenja je bila ustanovljena Šola za ustne higienike, ki so pričeli s šolanjem jeseni 2003. Uvedba novega profila, ki bo imel pomembno vlogo v procesu preprečevanja parodontalne bolezni, je pomembna pridobitev v slovenskem prostoru.

Trinajsti slovenski parodontološki dnevi

Letošnja strokovna prireditev je bila že trinajsta in je potekala od 2. do 3. aprila 2004 v Festivalni dvorani na Bledu. Udeležilo se je je okrog štiristo slovenskih splošnih zobozdravnikov, zobozdravnikov specialistov

Prof. dr. Ray C. Williams (ZDA) po »VII. memorialnem predavanju prof. dr. Lojzeta Brenčiča« na 12. slovenskih parodontoloških dnevih v Čatežu v družbi predsednika Združenja za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo prof. dr. Uroša Skaleriča.

in drugih zobozdravstvenih delavcev ter študentov dentalne medicine in študentov ustne higiene. Po prijetnem glasbenem uvodu je udeležence nagovoril predsednik Združenja za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo akademik prof. dr. Uroš Skalerič. Otvoritve prireditve sta se udeležila in udeležence nagovorila tudi predsednik Slovenskega zdravniškega društva prof. dr. Pavle Poredoš in predsednik Zdravniške zbornice Slovenije asist. mag. Marko Bitenc.

Na pobudo prof. dr. Uroša Skaleriča Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo izmenoma z Društvom za zobne bolezni in endodontijo že od leta 1991 podeljuje vsako leto Brenčič-Logarjevo nagrado najboljšemu diplomantu odseka za dentalno medicino Medicinske fakultete v minulem letu. Letošnji nagrajenec je bil diplomant Jure Volk.

Predavanja strokovnega srečanja so bila razdeljena po tradicionalnem načelu v naslednje sklope: epidemiologija, etiopatogeneza, diagnostika in terapija parodontalne bolezni. Letošnjo prireditev je zaznamovala večja mednarodna udeležba, saj so organizatorji povabili poleg najuglednejšega evropskega parodontologa prof. dr. Jana Lindheja še ugledne predavatelje iz Avstrije, Madžarske in Hrvaške.

»VIII. memorialno predavanje prof. dr. Lojzeta Brenčiča« z naslovom »Some changing concepts in clinical periodontology« je podal prof. dr. Jan Lindhe (Univerza Goteborg, Švedska), vodilni evropski parodontolog, ki je zaključil program prvega dne. V dveurnem izvrstno podanem preglednem predavanju je prikazal najnovejša spoznanja klinične parodontologije, v katerem je zajel pregled rezultatov epidemioloških raziskav razširjenosti parodontalne bolezni v svetu. Izsledki kažejo, da je parodontalna bolezen združena s prisotnostjo subgingivalnih mikroorganizmov, razgradnja obzobnih tkiv pa narašča s starostjo, vendar je za tkivno razgradnjo dovzeten manjši delež prebivalstva, večji delež ljudi je na razvoj napredovane parodontalne bolezni bolj ali manj rezistenten. Na pojav in potek parodontalne bolezni vplivajo dejavniki tveganja, ki so lokalni, sistemski in socialno-ekonomski in jih je potrebno upoštevati pri načrtovanju preventivnih dejavnosti. Orisal je pozitivno povezavo med parodontalno boleznijo in nekaterimi sistemskimi boleznimi, kot sta na primer srčno-žilna in sladkorna bolezen. Ob zaključku strokovnega dela prvega dne je Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo uglednemu strokovnjaku prof. dr. Janu Lindheju podelilo častno članstvo (slika 2).

Prof. dr. Gernot Wimmer (Univerza Karl Francens, Graz) je prikazal najnovejša spoznanja o vplivu stresa kot dejavnika tveganja za razvoj in napredovanje parodontalne bolezni. Parodontalno infekcijo povzročajo specifični lokalno patogeni mikroorganizmi, tip in potek bolezni pa je odvisen od bolnikove dovzetnosti za infekcijo. Nanjo vplivajo številni dejavniki gostitelja, ki uravnavajo rezistenco organizma, so dedni in pridobljeni ter dejavniki tveganja, med katerimi je tudi stres.

Prof. dr. Istvan Gera (Univerza Semmelweis, Budimpešta) se žal prireditve ni mogel udeležiti in podati napovedanega predavanja z naslovom »The differential diagnosis of gingival hyperplasia and the management of drug-induced gingival enlargement«.

Klinično sliko, potek in obravnavo akutnih parodontoloških stanj je predstavila prof. dr. Ksenija Srdjak Jorgić, predstojnica katedre za parodontologijo Stomatološke fakultete v Zagrebu. Parodontalna bolezen poteka kronično in napreduje počasi, pri manjšem številu bolnikov pa so prisotne subjektivne težave ali hitro napredujoča izguba obzobnih tkiv. Te lezije (parodontalni absces, akutni ulceronekrotični gingivitis, akutne kombinirane endodontsko-parodontalne lezije, poškodbe) zahtevajo zgodnje prepoznavanje in takojšnjo obravnavo oziroma napotitev k specialistu parodontologu.

Povezavo med parodontalno boleznijo in srčno-žilno boleznijo je predstavil asist. mag. Boris Gašpirc. Dejavniki tveganja za obe bolezni

so starost, kajenje, stres, socialno-ekonomski status in telesna masa. Znano je, da imajo osebe s prizadetim zobovjem dvakrat večje tveganje za nastanek akutnega miokardnega infarkta. Preventiva oseb z visokim tveganjem za razvoj srčno-žilnih bolezni naj bi bila usmerjena v zdravljenje parodontalne bolezni oziroma v odstranjevanje bakterij kot vzročnih dejavnikov. Vzdrževanje zdravih obzobnih tkiv zmanjša verjetnost nastanka srčno-žilnih bolezni in z njimi povezanih bolezenskih dogodkov.

Ana Mikuž, dr. dent. med. je osvetlila povezavo med parodontalno boleznijo in revmatoidnim artritisom. Čeprav se bolezni razlikujeta, je patobiološki mehanizem tkivne poškodbe pri obeh podoben, kot tudi vnetni mediatorji, ki sodelujejo pri bolezenskih procesih. Pri bolnikih z revmatoidnim artritisom je potrebna natančna anamneza ter pogostejši kontrolni pregledi. Pri revmatoidnih bolnikih z umetnimi sklepi je pred določenimi posegi v ustni votlini indicirana antibiotična zaščita.

Povezavo med pojavnostjo okužb z virusom Herpes simplex in parodontalno boleznijo je prikazala doc. dr. Marija Kovač Kavčič. Rezultati raziskav so pokazali, da je prisotnost nekaterih virusov iz družine Herpesviridae v subgingivalnem področju v pozitivni korelaciji s klinično napredovalostjo parodontalne bolezni in s prisotnostjo glavnih parodontopatogenih bakterij.

Vpliv parodontalne bolezni na patohistološka dogajanja v zobni pulpi pri psu je predstavil prof. dr. Zlatko Pavlica, dr. vet. med. Z razgradnjo obzobnih tkiv so korenine zob izpostavljene vplivom ustne votline, v zobni pulpi pa so prisotne vnetne in degenerativne spremembe. S histološko analizo zob, izdrutih zaradi napredovane parodontalne bolezni, je bilo v zobni pulpi ugotovljeno vnetje, nekroza, fibrozacija, kalcifikacije in nalaganje sekundarnega dentina ter nenormalna mineralizacija cementa in eksterna resorpcija korenin.

Anatomski potek in funkcije limfnega odtoka iz obzobnih tkiv, katerega poznavanje je pomembno za razumevanje limfnega širjenja vnetij, je predstavila doc. dr. Erika Cvetko. Z limfno drenažo se iz področja dlesne odplavljajo mikroorganizmi ali njihovi presnovki, ki sprožijo poleg imunskega odgovora v lokalnih bezgavkah tudi sistemski imunski odgovor.

Eva Skalerič, abs. dent. med., je prikazala rezultate študije opravljene pri krvodajalcih. Ugotovitve merjenja parodontalne rane so pokazale, da je njena velikost ob posameznem zobu lahko do 35 mm². Velikost aktivne parodontalne rane vpliva na raven IL-2 in njegovega topnega receptorja v serumu preiskovancev.

Klinični pregled bolnika s parodontalno boleznijo dopolnjuje analiza rentgenskih posnetkov, iz katerih lahko odčitamo spremembe v mineraliziranih tkivih. Asist. mag. Aleš Fidler je prikazal tehnike rentgenskega slikanja, prednosti in pomanjkljivosti posameznih tehnik in opozoril na pomen ustreznega pregleda in odčitavanja rentgenskih slik.

Prof. dr. Uroš Skalerič je predstavil genetske osnove parodontalne bolezni. Parodontalna bolezen je najbolj razširjen kronični infekt in je posledica dejavnikov, na katere lahko vplivamo (plak, okolje) in dejavnikov, ki jih ne moremo spremeniti (dednost, spol, starost). Pojavi se kot posledica prisotnosti nekaterih po Gramu negativnih anaerobnih bakterij, ki vplivajo na razgradnjo vezivnega tkiva in čeljustne kosti. Genetski dejavniki v sodelovanju z mikroorganizmi in drugimi dejavniki vplivajo na manjšo ali večjo razgradnjo obzobnih tkiv. Nadaljnja spoznanja o genetskih osnovah bodo lahko v pomoč pri zgodnjem odkrivanju sprejemljivosti za napredovani parodontitis in poglobljeno preventivno ukrepanje pri pacientih z večjim tveganjem.

Asist. mag. Martina Drevenšek je prikazala primere in možnosti ortodontske izravnave kočnikov. Izguba zob v transkaninem predelu, največkrat prvega stalnega kočnika, povzroči premik, nagib ali rotacijo sosednjih zob, ob katerih pogosto nastane težko dostopno mesto, kjer se

Prof. dr. Uroš Skalerič podeljuje plaketo o častnem članstvu prof. dr. Janu Lindheju (Švedska) na 13. slovenskih parodontoloških dnevih na Bledu.

zadržuje bakterijski plak. Ortodontska izravnava nagnjenih kočnikov je smiselna pri zagotavljanju vzporednosti nosilcev in aksialne obremenitve izravnane kočnika, pripravi prostora za protetične nadomestke in preprečevanju travmatske okluzije nagnjenih zob, vendar mora postopek ortodontske izravnave kočnikov spremljati odlična ustna higiena.

Asist. mag. Rok Gašperšič je predstavil pojavnost, klinično sliko in zdravljenje aftoznih sprememb v ustni votlini. Ponavljajoči se aftozni ulkusi so ena najpogostejših bolezni ustne sluznice in se pojavijo v otroštvu ali v obdobju adolescence, pogostnost in intenziteta sprememb pa s starostjo pada. Etiologija je nejasna, včasih se bolezen lahko poveže z znanimi vzročnimi dejavniki (pomanjkanje železa, vitamina B12, folne kisline, poškodbami sluznice, psihičnim stresom, endokrinološkimi spremembami), redkeje se pojavi ob nekaterih sistemskih boleznih (Behcetov sindrom, Reiterjev sindrom, nevtropenija in motnje delovanja nevtrofilcev, bolezni prebavil). Zdravljenje je simptomatsko s cilji lajšanja bolečin, preprečevanja zapletov, pospešitve celjenja in preprečitve ponovitve.

Doc. dr. Dušan Grošelj je predstavil lastne dolgoletne rezultate kliničnih izkušenj na področju mukogingivalne plastične parodontalne kirurgije s postopki širjenja pasu priraščene dlesne s prostimi transplantati. Namestitev prostega gingivalnega transplantata ima za posledico trajno povečanje širine pasu keratinizirane in priraščene dlesni. Prosti gingivalni transplantati lahko tudi zmanjšajo recesijo dlesni in povzročijo koronarni premik kliničnega prirastišča.

Šesta komplikacija sladkorne bolezni poleg retinopatije, nefropatije, nevropatije, makrovaskularne bolezni in poslabšanega celjenja ran je parodontalna bolezen. Asist. mag. Rok Schara je predstavil rezultate

raziskave o uporabnosti mikrosfer minociklina (ArestinTM) za zdravljenje parodontitisa pri sladkornih bolnikih in vpliv tega na metabolno urejenost sladkornih bolnikov. Rezultati so pokazali značilno zmanjšanje globine sondiranja in izboljšanje ravni kliničnega prirastišča pri pacientih, ki so jim v parodontalne žepe po luščenju in glajenju dodali ArestinTM v primerjavi s tistimi, ki so jim zobe samo luščili in gladili. Hb 1Ac in raven serumske glukoze se je prav tako zmanjšal pri vseh pacientih. Uporaba Arestina po luščenju in glajenju izboljša parodontalne klinične parametre pri sladkornih bolnikih tipa 1.

Napredovalo parodontalno bolezen često spremlja kostna razgradnja v medkoreninskem predelu večkoreninskih zob. Možnosti zdravljenja prizadetih koreninskih razcepišč je predstavil doc. dr. Milan Petelin. Pri prizadetih koreninskih razcepiščih prve stopnje se priporoča preoblikovanje vhoda v razcepišče, pri drugi stopnji pa glede na dane anatomske značilnosti preoblikovanje vhoda, tunnelsko preparacijo, odstranitev korenine ali ekstrakcijo zoba. Pri spodnjem kočniku je eden od možnih postopkov zdravljenja tudi vodena tkivna regeneracija. V primeru prizadetega koreninskega razcepišča tretje stopnje pa se poslužujemo tunnelske preparacije, delne ali popolne ekstrakcije zoba.

Vasilij Vendramin, dr. dent. med., je predstavil možnosti prekrivanja recesij dlesne s prostimi transplantati. Gingivalne recesije na vestibularnih ploskvah v vidnem sektorju so predvsem estetska hiba in najpogostejša indikacija za mukogingivalne kirurške posege. Najpogostejši odvzemni predel tako za epitelizirane kot tudi za vezivne proste transplantate je nebna mastikatorna sluznica. V prispevku so bili prikazani postopki prekrivanja gingivalnih recesij s prostimi epiteliziranimi transplantati z dvofazno kirurško tehniko in z vezivnimi transplantati.

Prispevki predavanj 13. slovenskih parodontoloških dni bodo objavljeni v redni številki Zobozdravstvenega vestnika 2004:55 (3-4).

S svojim sodelovanjem so k uspešni organizaciji prireditve pripomogli tudi številni razstavljalci opreme, materialov, farmacevtskih in drugih izdelkov v preddverju Festivalne dvorane. Druženje med prireditvijo in na skupni večerji je omogočilo udeležencem poleg izmenjave strokovnih znanj tudi prijateljsko druženje, ki ga ob vsakdanjem urniku obveznosti pogrešamo.

Po zaključku srečanja je bil Občni zbor Združenja za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo, ki se ga je udeležilo 27 članov združenja, ki šteje skupaj z upokojenimi člani 37 članov. Po poročilu predsednika, tajnice, blagajničarke in nadzornega odbora je bilo ugotovljeno, da je bilo delo Združenja v preteklem štiriletnem obdobju uspešno in plodno. Člani Združenja so nato izglasovali zaupnico za naslednje štiriletno obdobje dosedanjemu vodstvu Združenja: prof. dr. Urošu Skaleriču (predsednik), prim. dr. Francu Fidlerju (podpredsednik), doc. dr. Eriki Cvetko (tajnica) in doc. dr. Mariji Kovač Kavčič (blagajničarka). Za člane nadzornega odbora so bili izvoljeni: doc. dr. Milan Petelin, dr. Janez Rojs, dr. Mihael Šimonka in dr. Franc Škof, za člane širšega upravnega odbora pa prof. dr. Matjaž Rode, doc. dr. Dušan Grošelj, dr. Pavle Zagode, dr. Marta Anžič in dr. Vasilij Vendramin. ■

Evropski observatorij zdravstvenih sistemov - zdravstveni sistemi v tranziciji!

Davorin Dajčman

S prvim majem 2004 postaja Slovenija polnopravna članica Evropske zveze in tako sprejema številne naloge, ki izhajajo iz novega mednarodnega položaja države. S tem vstopa tudi naša ureditev zdravstvenega sistema in njegovo reformiranje (beri tranzicija) v novo obdobje, v katerem bodo številne lastnosti skupnega ekonomskega in političnega prostora tako ali drugače vplivale nanj. Evropska zakonodaja na področju organizacije javnega zdravstva in organiziranosti zdravstvenega sistema držav članic ni posebno obvezujoča, še posebej na področju realizacije zdravstvenega varstva prebivalcev in finansiranja zdravstvenih storitev, seveda pa je drugače na področju zagotavljanja skupnih interesov javnega zdravstva prebivalcev vseh držav članic (Evropske unije), za kar je izdelan poseben program zagotavljanja njihovega zdravstvenega varstva in predvidene tudi ustrezne dajatve v evropski proračun za te namene. Namen pričujočega prispevka ni analiza zdravstvene politike Evropske unije, ampak kratka predstavitev značilnosti preobrazbe zdravstvenih sistemov v državah pristopnicah oziroma novih članicah Evropske unije. Skupna značilnost teh sistemov je njihovo reformiranje in prilagajanje novim ekonomskim in političnim razmeram, kamor zanesljivo spada tudi naš zdravstveni sistem, še posebej v zadnjem obdobju razprav o najnovejši zdravstveni reformi na Slovenskem. Že uvodoma lahko ugotovimo, da so zdravstveni sistemi teh držav v intenzivni tranziciji, polemike o njihovi končni podobi pa še zdaleč niso zaključene.

Evropska zveza je v sodelovanju z Evropskim observatorijem zdravstvenih sistemov objavila obsežnejša poročila observatorija o organizaciji zdravstvenega sistema v državah pristopnicah oziroma novih članicah Evropske unije. Observatorij opazuje predvsem zdravstvene sisteme v tranziciji oziroma izoblikuje analitična poročila o stanju zdravstvenega sistema v posameznih državah in bodočih reformah, ki so v teku ter na podlagi izsledkov poskuša svetovati reformatorjem pri tvorjenju novih smernic delovanja in finansiranja javnega zdravstva. V izdelavi poročila sodelujejo strokovnjaki observatorija in posameznih držav, pri čemer se uporabljajo standardizirana vprašanja, ki zajemajo vsa ključna področja zdravstvenega sistema, podatki pa so tako primerljivi po posameznih državah. Kljub temu so lahko posamezna poročila subjektivizirana, ker v številnih državah ni enotnega mnenja o zdravstvenem sistemu, predvsem o njegovem reformiranju na eni strani ter velikih razlik med posameznimi ureditvami javnega zdravstva v evropskih državah na drugi strani. Takšna poročila omogočajo medsebojno primerjanje izkušenj po posameznih državah ter analitičen in na izsledkih temelječ pristop preoblikovanja zdravstvenega sistema. Ključni nosilec, dejavnost observatorija, je evropska podružnica Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), natančnejšo strukturo in številna poročila pa lahko najdete na spletnem naslovu <http://www.observatory.dk>. Poročilo o zdravstvenem sistemu na Slovenskem je žal že nekoliko zastarelo, njegova vsebina ne zajema stanja zadnjih nekaj let ter v poglavju o reformah ne zajema aktualne reforme trenutne sestave Ministrstva za zdravje Republike Slovenije. Posodabljanje poročil zahteva sprotno sodelovanje z observatorijem, neaktualnost pa očitno odraža miselnost o zaključku tranzicije našega zdravstvenega sistema, vsaj z vidika mednarodnega ugleda države

Slovenije in njenega vključevanja v evropske integracije. Glede na samozadostno prepričanje formalnih nosilcev procesa integracije Slovenije z Evropo lahko ugotovimo, da je naš sistem predstavljen mednarodni (evropski) javnosti kot moderen, hitro razvijajoč in predvsem učinkovit ter pravičen, kar je sicer globalen trend zdravstvenih reform v večini evropskih držav. Toda, ali ni takšno razmišljanje in iskanje novih rešitev v sodelovanju z oddaljenimi (neevropskimi) sredinami prezgodnje oziroma neevropsko? Ali imamo dovolj stabilen zdravstveni sistem, ki bo vzdržal zaostrene razmere v Evropi. Kolikšne so razlike med javnimi nastopi ter oceno splošnega odobravanja reform zdravstva v državi pred mednarodno javnostjo in dejanskim delovanjem zdravstvenega sistema ter trenji med političnimi in strokovnimi sredinami ni jasno, zanesljivo pa te dejavnosti najbolj poznajo na Ministrstvu za zdravje in jih krojijo tudi nekoliko po svoje. To navsezadnje potrjujejo pohvalne besede gospoda Armina Fidlerja, direktorja za področje zdravstva Svetovne banke za Evropo in Srednjo Azijo, ki je med obiskom Slovenije navdušeno ocenil, da smo v Sloveniji za uspešno uvedbo sistema razvrščanja po skupinah primerljivih primerov (SPP) porabili znatno manj časa kot v Avstriji ali Nemčiji in upa, da se bodo po nas zgledovale druge države v regiji. Vsem nam je seveda jasno, da projekt še zdaleč ni utečen, če pa je lahko vzor sosedam, pa je po mojem prepričanju prezgodaj trditi. Le zakaj so severni sosedje porabili več časa, je verjetno retorično vprašanje. Hitenje z reformami in uvajanjem modela razporejanja sredstev med izvajalce zdravstvenih storitev pri nas, pa je posledica pomembnih političnih dogodkov letošnjega leta. Naš zdravstveni sistem še zmeraj kaže lastnosti tranzicije, ki vključuje tudi subjektivizacijo interpretacij sprememb in različne interese posameznih skupin, kar je v splošnem značilno za ekonomsko, politično in predvsem kapitalsko (lastninsko) tranzicijo v novih državah Evropske unije, nastalih na ruševinah propadle ideologije.

Poglejmo nekaj značilnosti zdravstvenega sistema v času preobrazbe v nekaterih drugih državah, s katerimi prvega maja 2004 vstopamo v Evropsko unijo, navedenih v poročilih observatorija in na spletnih straneh ministrstev.

Češka: Glavni problem češkega zdravstva je finančni primanjkljaj, predvsem v večjih bolnišnicah. Vsi pa so po letu 1990 obsodili takratni sistem. Reforma zdravstva poteka nehomogeno in je močno podvržena trenutnim političnim razmerjem. Med letom 1998 in 2000 se je minister za zdravje na Češkem zamenjal kar osemkrat, kar je bistveno ohromilo strokovnost in preudarnost pri uvajanju sprememb. Še posebej kritično je bilo med leti 1992 do 1994, ker je takratna vlada zanemarila področje zdravstva. Že dalj časa narašča tudi nezadovoljstvo delavcev v zdravstvu zaradi neustreznih plač in socialnega položaja v državi. Plače v češkem zdravstvu so naraščale le v skladu z inflacijo brez realnega povišanja, kar pa ni v skladu s povečevanjem plač v ostalih družbenih skupinah. Zaradi nezadovoljstva zdravstvenih delavcev je prišlo leta 1996 do splošne stavke v zdravstvu, tako da so se po tem letu vprašanja zdravstva uvrstila med prva mesta dnevni redov zasedanj državnih organov. Posledica teh dogodkov je bilo sprejetje nove zakonodaje leta 1997, ki je prinesla nekaj temeljnih sprememb: 1) ločene sklade za

finansiranje bolnišnične dejavnosti, 2) kombiniran sistem plačevanja storitev, ki vključuje obvezne prispevke in dopolnilno plačilo glede na opravljeno storitev 3) časovno in številčno omejitev ambulantne specialistične dejavnosti, ki je z možnostjo zasebnega zdravstva nekontrolirano hipertrofirala. Problem plač zdravstvenih delavcev ostaja na Češkem še nerešen. Ugotavljajo pa, da je preobrazba zdravstvenega sistema zamudila svoj najboljši trenutek, predvsem zaradi pomanjkanja splošnega konsenza med vsemi udeleženi. Vzroki za to se skrivajo v notranjih in zunanjih vplivih na delovanje države.

Madžarska: Tudi na Madžarskem so spremembe v zdravstvu po letu 1990 zelo številne, približujejo se standardom evropskih držav, vendar je njihovo kontinuirano uvajanje prav tako podvrženo spreminjanju vladajočih struktur, ki vsaka v svojem obdobju prinašajo nove posebnosti in spremembe v predhodnem mandatu sprejete zakonodaje. Ministri se zamenjujejo sicer le na štiri leta in običajno vzdržijo celoten mandat, nove volitve pa prinašajo običajno druge kadre. Edini splošni konsenz je globalne narave, saj vsi ugotavljajo, da je zdravstveni sistem nenehno v razvoju, enostavnih rešitev pa praktično ni! Po letu 1995 so zaznali upadanje stroškov za zdravstvo, sicer pa evropskega povprečja še niso dosegli. Zdravstvene zavarovalnice so bile v devetdesetih letih še semiautonomne, vendar se je vpliv države v kasnejši fazi bistveno povečal, zaradi povečanja kontrole na politiko finansiranja zdravstva in večje denarne stabilnosti sistema. Na drugi strani pa so številne dejavnosti zdravstva decentralizirali in prenesli več pravic in obveznosti na lokalno upravo. Vpeljali so model družinskega zdravnika z možnostjo proste izbire in omogočili privatizacijo, plačilo pa je odvisno od števila registriranih bolnikov (glavarina) in opravljenih storitvah po posebnem točkovnem sistemu. Način finansiranja preko pogodb z novimi zdravstvenimi zavarovalnicami je izboljšal učinkovitost izvajanja dejavnosti, posebej dobrodošla pa je delitev bolnišničnih bolnikov v skupine odvisne od diagnoze. Tak sistem, ki spominja na SPP so na Madžarskem uvedli že v srednjih devetdesetih letih, združili pa so izkušnje Nemčije, Velike Britanije in Združenih držav Amerike. Večjih stavkovnih pretesov zaradi nezadovoljstva s plačami ne opisujejo, vendar pa nezadovoljstvo s plačami postopno narašča. Še posebej zanimiv pa je podatek o številu zdravnikov na prebivalca, saj ima Madžarska več zdravnikov kot večina ostalih evropskih držav in jih poskušajo zmanjšati, posebej v specialistični ambulantni dejavnosti.

Poljska: Tudi na Poljskem je prišlo po prvih demokratičnih volitvah v zgodnjih devetdesetih letih do številnih sprememb, vendar v celoti ugotavljajo relativno upočasnjenost spreminjanja zdravstvenega sistema glede na druga področja države. Plačilo zasebnih zdravnikov je urejeno enako, torej v odvisnosti od glavarine oziroma sklenjenih pogodb z zdravstvenimi zavarovalnicami, posebne dodatke pa prejmejo za dojenčke in starejše nad 65 let. V javnem sektorju so plače zdravnikov sestavljene iz osnove, ki ji sledijo dodatki za dežurstva, pripravljenost na domu in številnih dodatkov vezanih na naravo dela. Po letu 1997 so v bolnišnični dejavnosti uvedli finansiranje storitev na podlagi sklenjenih pogodb med zavarovalnicami in bolnišničnimi ustanovami ter posebnimi pogodbami s ponudniki modernih storitev na trgu (najpogosteje zasebnimi). Denar za bolnišnične storitve se zbira preko prispevkov na državni in deloma regijski ravni. Leta 1999 so uvedli pri sklepanju pogodb poseben točkovni sistem zdravstvenih storitev, pričeli pa so razmišljati tudi o sistemu formiranja od diagnoze odvisnih skupin bolnikov, skratka uvajanja SPP. Tak sistem torej ni nič novega tudi v drugih novih članicah Evropske zveze. Splošna shema sistema zdravstvenega zavarovanja od leta 1999 vključuje: 1) enotni sistem prispevka za zdravstveno zavarovanje za celotno prebivalstvo brez izjemnih skupin, 2) mandatno načelo prispevne stopnje, ki je odvisna od plače, 3) socialno solidarnost z enako možnostjo zdravljenja vsakega posameznika

ne glede na posebne dejavnike tveganja, 4) višina prispevka za zdravstveno zavarovanje je oblikovana na podlagi ocene letnih povprečnih stroškov zdravljenja enega bolnika in slednjic, 5) zavarovalniški sistem je avtonomen z lastno upravo. Poljaki od svojih plač prispevajo za zdravje in pokojninsko zavarovanje približno 45 odstotkov svojega mesečnega prihodka, pri čemer pa lahko tudi izbirajo med nekaterimi stopnjami zavarovanja svojega zdravja. Tako so v prvih desetih letih po prehodu na novo državno ureditev sprejeli enajst zakonov, ki se spreminjajo ali dopolnjujejo v odvisnosti od sestave vlade. Tranzicija zdravstvenega sistema na Poljskem je še zmeraj v intenzivnem razmahu. Na ravni lokalne samouprave ustanavljajo posebne komisije, ki analizirajo stroške zdravljenja in na podlagi posebnih bilanc pripravljajo predloge letnih pogodb med plačniki in izvajalci zdravstvene dejavnosti.

Slovaška: Na Slovaškem so po uvedbi demokratične državne ureditve ustanovili kar pet zdravstvenih zavarovalnic, ki so med seboj enakopravne in avtonomne. Največje gonilo reformiranja zdravstva na Slovaškem so bili zdravniki, povezani v stanovske organizacije, ki so svojimi pritiski kmalu po "žametni revoluciji" leta 1989 s pritiski na ministrstvo za zdravstvo dosegli reformiranje socialističnega zdravstva v tržno naravnano zdravstvo, ki temelji na sodobnem zdravstvenem zavarovanju. Sistem finansiranja se hitro spreminja, ker se hitro menjujejo tudi vladajoče garniture. Sprejeli so že številne spremembe načina zavarovanja, posebna pa je možnost sklepanja pogodb med izvajalci zdravstvenih storitev in vsemi zavarovalnicami hkrati; sistem sicer ni poglobljeno opisan, vse zavarovalnice pa imajo mrežo prepleteno po celotni državi. Dve zavarovalnici sta vključeni v sistem zbiranja sredstev na podlagi obveznih prispevkov zaposlenih, ostale tri pa pridobivajo sredstev po svojih sistemih na tržišču prostih zdravstveni zavarovanj. Plačevanje bolniškega zdravljenja je dolgo potekalo po sistemu oskrbnega dneva, zaradi česar so bolnišnice podaljševale ležalne dobe in s tem čakalne dobe, zato prehajajo na sistem prospektivnega proračuna na podlagi analiz stroškov v preteklem mesecu ali letu. Na ta način se denar deli med zavarovalnice, ki sklepajo pogodbe z bolnišnicami tudi za krajša obdobja in ne le za celo leto. S tem so odpravili dolge ležalne dobe, saj bolnišnicam ne prinašajo več dobička. Zdravniška plača v javnem sektorju se oblikuje v skladu s posebnimi nacionalnimi lestvicami zaposlenih v javnih službah, vendar se sistem plač spreminja zelo pogosto. V zasebnem sektorju je plačilo od leta 1994 povsem odvisno od glavarine in temelji na pogodbah, ki jih sklepa zasebni zdravnik. V letu 1998 so po zamenjavi vlade uvedli plačevanje zasebnikov glede na njihovo uspešnost, medtem ko je naslednja vlada ponovno uvedla predhodni sistem. Pravila delovanja se tako intenzivno spreminjajo predvsem na podlagi vladnih garnitur. Seznam zakonov in zakonskih podatkov s področja zdravstva, ki so bili sprejeti od leta 1991 je neizmerno dolg, spreminjanje zdravstvenega sistema pa praktično "vsakoletno". Vladne službe pri tem sodelujejo z ekspertnimi skupinami zbornic in društev, vendar skupaj ugotavljajo, da še niso dosegli optimalnega stanja, ki bi omogočal vrhunsko kakovost, uravnoteženost med stroški in zmožnostmi finansiranja ter zmanjševanje čakalnih dob. Bolniki zato pogosto "zaobidejo" osnovno zdravstvo, kar vnaša nered v sistem plačevanja njihovega zdravljenja.

S kratkim opisom posameznih značilnosti preoblikovanja zdravstva v nekaterih nam sorodnih državah lahko opazimo številne splošne sorodnosti postopnega razvoja in hitrega spreminjanja, pogosto odvisnega od notranjih razmer in mednarodnih interesov posamezne države. Večina opazovalcev in poročevalcev se strinja, da novi načini delovanja zdravstva v zadnjih letih prinašajo številne pridobitve v primerjavi s starim socialističnim sistemom, vendar pa ni mogoče najti državo, ki bi poročala o stabilnem preoblikovanju zdravstva in splošnem sporazumu oziroma konsenzu med vsemi prizadetimi. Področja javnega življenja

so v teh državah predmet postopnega razvoja. Pogosto se zgledujejo po različnih trdnejših demokratičnih in tržno naravnanih sredinah in oblikujejo pravila delovanja po vzoru notranjih razmer v državi ter prilagajanju novemu položaju v Evropski zvezi. Tako se nič kaj ne razlikujemo od ostalih novih članic. Zato si lahko ob vstopu v Evropsko zvezo vsi skupaj zaželimo čim več uspeha in čimprejšnjo stabilizacijo

razmer v zdravstvu po vzoru učinkovitosti, pravičnosti in ustreznega nagrajevanja dela, za kar se zavzemajo svetovne in evropske službe za razvoj zdravstva. In še to: Svetovna banka bo menda podoben koncept reformiranja zdravstva, temelječ na splošnih makroekonomskih gibanjih, predlagala tudi Poljski, ker jim pripravlja novo posojilo za izvajanje zdravstvene reforme. Pa vso srečo tudi Poljakom! ■

Slovensko-avstrijske medicinske povezave

Mario Kocijančič

V prostorih Avstrijskega državnega arhiva na Dunaju je bila 5. maja letos svečana otvoritev dvojezične razstave Slovensko-avstrijske medicinske povezave (Grenzüberschreitende Medizin zwischen Ljubljana und Wien), avtorice doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec. Spremljajoči dogodki so bili: pozdravni nagovori, predstavitev knjige prof. dr. L. Kosa in doc. dr. A. Lukanoviča Tehnike laparatomij v ginekološki kirurgiji z uvodnikom o življenju in delu dr. E. Wertheima prof. dr. Dušana Nečaka ter predstavitev nemško-slovenske publikacije Slovensko-avstrijske medicinske povezave, ki jo je uredila avtorica razstave.

Udeleženci otvoritve razstave in spremljajočih dogodkov smo se zbrali v lepi in veliki predavalnici Avstrijskega državnega arhiva (130 prisotnih). Srečanje je že v prvi minuti ogrel dr. Lorenz Mickleletzky, direktor Avstrijskega državnega arhiva, ko je uvodoma poudaril, da še ni minilo pet dni, odkar je Slovenija v Evropski zvezi in je že v centru pozornosti razstava Slovensko-avstrijske medicinske povezave. Ta prireditev ni posledica le dolgega, večstoletnega življenja v skupni državi, temveč kontinuitete na področju medicinskega praktičnega in znanstvenega sodelovanja, ki nikoli ni bilo prekinjeno. Današnja razstava z množico eksponatov in tako udeležbo je samo formalna potrditev tega. To je zasluga vseh nas, na Dunaju in v Ljubljani ter tudi vas, ki ste tukaj prisotni.

Pogled v prominentno razstavišče Avstrijskega državnega arhiva na Dunaju

Veleposlanik Republike Slovenije na Dunaju dr. Ernest Petrič je tudi poudaril, da prireditev sovпада v poseben čas, v prvi teden, ko sta Slovenija in Avstrija skupaj v Evropski zvezi. Odnos med Ljubljano in Dunajem je veleposlanik ocenil kot sijajen, kakor v preteklosti tako v sedanjosti, z velikimi možnostmi, da se bo ta odnos še izboljšal v novih okoliščinah razširjene Evropske zveze. Veleposlanik je poudaril veliko vlogo Dunaja pri oblikovanju slovenske elite, toda ne smemo pozabiti, da smo tudi mi Slovenci sooblikovali Dunaj: kadrovske, finančno in kulturno ter seveda na področju medicine, celo bolj kot na drugih področjih. Današnja potrditev nam obeta še večje možnosti sodelovanja. Evropa, če hoče postati eden izmed centrov sveta, mora gojiti sodelovanje, v katerem mora biti veliko prostora in možnosti za nadaljevanje in poglobljanje dosedanjega sodelovanja med Ljubljano in Dunajem.

Pripravo razstave in spremljajočih dogodkov sta podprla Lek – a new Sandoz company Ljubljana in SANDOZ – Think Generics Wien. V imenu pokroviteljev sta udeležence pozdravila Alenka Borovničar, dr. med. (Lek) in dr. Arnim Jost (Sandoz). Njun nagovor je bil primer, da ni obvezno, da so taki pozdravi kurtuazni informalistično pokroviteljski, kot je to pogosto na medicinskih prireditvah s tipično kurativnim programom. V nagovorih Borovničarjeve in Josta smo čutili neskrte simpatije do te prireditve ter do dejavnosti nepotrošniške socialno-medicinske stroke, to je zgodovine medicine. Odprtje je povezovala vodja razstavišča, dvorna svetnica dr. Gertrude Burcel-Enderle.

Zvonka Zupanič Slavec je z idejo in realizacijo razstave in spremljajoče knjige Slovensko-avstrijske medicinske povezave prekosila samo sebe. Vselej nas je razvajala in razvadila, toda ta razstava bo najbrž največji slovenski medikohistorični dogodek in uspeh doslej. Na Dunaju bo razstava odprta do 1. septembra. Upajmo, da jo bomo videli (ustrezno naslovu) tudi v Ljubljani in Mariboru. Uvodni nagovor Zvonke Zupanič Slavec ni bil ponavljanje citatov iz spremljajoče publikacije, niti nadomestilo kataloga razstave, temveč poglobljena analiza dogodka, njegovega zgodovinskega ozadja, njegove izjemne momentalne aktu-

Avtorica razstave doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec z vodjo galerije, dvorno svetnico dr. Gertrude Burcel-Enderle

alnosti in njegovega perspektivnega učinka že v bližnji prihodnosti. "Znanost je univerzalna, lastna vsemu človeštvu, zato so se znanstveniki in strokovnjaki od nekdaj povezovali ter delili svoje znanje in izkušnje. V medicini je bilo to delo posvečeno predvsem iskanju novih in boljših poti do zdravja in preprečevanja bolezni. Na priložnostni razstavi bi rada z izbranimi primeri pokazala na historično povezanost slovenskega in avstrijskega zdravstvenega prostora. Razstava je posvečena vstopu Slovenije v Evropsko zvezo in na historičnih osnovah kaže na trdno zasidranost bilateralnega sodelovanja slovenske in avstrijske medicine. Prepričani smo, da formalna odstranitev meja pomeni še večje možnosti za sodelovanje."

Razstavnji prostori v Avstrijskem državnem arhivu so profesionalno urejeni in namensko opremljeni s posebnimi vitrinami za predstavitev arhivskega gradiva. V našem primeru so to bili arhivski listi, zvezki, dragocene stare knjige, diplome, zemljevidi, plakati, medicinski predmeti, fotografski material in podobno. Vitrine v razstavišču so lične, oblečene v rdeč žamet, pokrite s kristalnimi stekli in okvirjene z medenino ter ustrezno oštevilčene. Pomembnejša pa je bila njihova dragocena vsebina: kot zgodovinarja medicine so me posebej pritegnile dragocene originalne knjige rektorja dunajske univerze, zdravnika in astronoma, doma iz Svečine dr. Andreja Perla, ki je zapustil tudi sklad za šolanje rojakov, nadalje knjiga Ivana Benedikta Grüdla, ki je prvi pisal o zdravljenosti vrelca iz Rogaške slatine; k njej je Zvonka Zupanič Slavec domiselno priložila stekleničko še danes nepogrešljivega Donata! Brložnikovo knjigo o kugi sem videl prvič in je bila, podobno kot vse štiri Plenčičeve knjige, sposojena iz Avstrijske nacionalne knjižnice. Med Gerbčevimi in Lipičevimi knjižnimi originali so bile tudi raritete: Lipičeva knjiga Morbi Lubeanorum popisuje ljubljanske kazuse, a je izšla dve leti po sklenjenem desetletju Lipičevega ljubljanskega službovanja (Padova, 1836). Delo je za razstavo posodil dr. J. Sekolec in ga nima nobena slovenska knjižnica! Zanimivo bi bilo prebrati, kakšni bolniki so v njej popisani! Navdušili so tudi originalni eksponati z Inštituta za zgodovino medicine iz Ljubljane, kot so na primer pribor za puščanje krvi, prototipi stetoskopov, preprosti zobozdravstveni in babiški instrumenti izpred dveh stoletij, porodne klešče, pa Makovčev prevod Steidlove porodniške knjige iz 1788. Veliko pozornosti je pritegnila Šlajmerjeva vitrina s kirurgovimi originalnimi dokumenti, indeksom, slikovnim gradivom, odlikovanji, "šrapneli" iz vojnih operacij itd. Tudi dokumenti o škrljevski bolezni so bili zelo prepričljivi. Predstavitev Wertheima (prof. Nečak) je oživila spomin na ginekologa, razprtega med oba naroda, razstava o "Ljubljanski ginekološki šoli" (doc. Lukanovič) pa je posegala v sodobnejši čas ter predstavila osrednje ljubljanske ginekološke osebnosti in njihova dela. Med 12-imi vitrinami so avstrijski kolegi prispevali dve: Karl Rossa je predstavil nekaj dokumentov o vojaških zdravnikih in vojaško sanitetnih ustanovah na današnjem ozemlju Slovenije, dr. Ingrid Arias pa je predstavila nekaj slovenskih študentk medicine in zdravnic na Dunaju in v Spodnji Avstriji.

V strokovnih objavah v priložnostni publikaciji je avtorica Zvonka Zupanič Slavec sistematično obdelala Znamenite zdravnike med Ljubljano in Dunajem od 17. do 20. stoletja. Njen naslednji prispevek v publikaciji Škrljevka bolezen-endemski sifilis bo zanesljivo izzval poseben interes pri avstrijskih kolegih zaradi prizadevanja dunajskih dermatovenerologov za razumevanje in iztrebljanje te klinično in epidemiološko zelo zanimive bolezni v prvi polovici 19. stoletja. Naslednji prispevek Zvonke Zupanič Slavec z naslovom Identifikacijska študija na domnevnih lobanjah grofov in knezov Celjskih, katera je potekala tudi na Inštitutu za histologijo in embriologijo dunajske univerze pod vodstvom prof. dr. Gertrude Hauser, je kazal na aktualno sodelovanje med zdravniki obeh držav.

Naslednji trije prispevki so bili s področja sodelovanja med ljubljan-

skimi in dunajskimi ginekologi v 20. stoletju. Profesor Leon Kos je že v uvodu poudaril, da se je v Ljubljani ob koncu 19. stoletja oblikovala operativna ginekologija kot strokovno močan center po zaslugi sodelovanja z Ginekološko kliniko dunajske univerze ter po zaslugi spremljanja tedaj najbolj znanih operativnih tehnologij profesorja Wertheima. Po drugi svetovni vojni je profesor Novak ustvaril pogoje, da je ljubljanska Ginekološka klinika postala nadpovprečen medicinski center, ki je bil znan v svetu.

V prispevku doc. dr. Adolfa Lukanoviča "Ljubljanska kirurška šola", je avtor poudaril, da tradicija kirurške tehnike ljubljanske Ginekološke klinike izvira iz preteklosti ter se prenaša iz generacije v generacijo. Mednarodni sloves si je pridobila predvsem s šolo radikalne ginekološke kirurgije. Tej je dal osnovne temelje dunajski ginekolog Ernst Wertheim.

Prof. dr. Dušan Nečak z Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani je predstavil raziskavo "Prof. dr. Wertheim in slovenski ginekologi", ki jo je opravljal v Sloveniji in Avstriji. Podlaga za raziskavo je bila spominska informacija prof. Franca Novaka: "Wertheim je bil velik lovec in je po prvi svetovni vojni spomladi leta 1920 prišel v Ljubljano, da bi šel na lov na ruševca". V nadaljnjem zapisu prof. Novak navaja: "...Nameraval je prespati na domu pri Valenti (domnevno na Bledu op. p.), vendar ga je gospodinja odslovila. Tudi v nekaj redkih gostiščih za tujca v neugledni lovski obleki ni bilo prostora. V nočnem pomladanskem mrazu se je prehladil, sedel na vlak in se odpeljal nazaj domov proti Dunaju. V Gradcu je bil že tako slab, da je izstopil in umrl...". Prof. Nečak je ugotovil, da je Wertheim umrl 15. februarja 1920, potem, ko se je štiri tedne na Dunaju boril za življenje. Wertheim je bil 18. februarja 1920 za-

Pod evropsko zastavo v razstavišču zbrani z leve proti desni: arhivski sodelavec dr. Artl, avtorica razstave doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec, avtor raziskave o dr. E. Wertheimu prof. Dušan Nečak s soprogo, vodja razstavišča dr. Gertrude Burcel-Enderle s soprogom in doc. Adolf Lukanovič s soprogo

Naslovnica knjige Slovensko-avstrijske medicinske povezave, urednica Zvonka Zupanič Slavec

časno pokopan na pokopališču XVIII. dunajskega okraja ter 21. septembra istega leta prenesen na dunajsko centralno pokopališče, kjer mu je post humno dunajska mestna občina dodelila t. i. častni grob. Domneve, ki krožijo v strokovni javnosti, da je prof. Wertheim svojo svetovno znano operacijo izvedel v Ljubljani ob asistenci prof. Valente, ni mogoče potrditi. Letnica, ki velja v slovenski ginekologiji za

leto prve izvedbe Wertheimove operacije na Slovenskem, je 1907.

V publikaciji je v obširnem prispevku eminentnega slovenskega zgodovinarja medicine prof. Borisova "Dunajska medicinska fakulteta in zdravniki na nekdanjem Kranjskem" (ponatis članka iz Wiener Medizinische Wochenschrift, 1981) obrazložena plejada zdravnikov z dunajske šole, ki so tu živeli in delali. Od Mihaela Falconisa, svetovalca Hermana Celjskega (1410), do Alije Koširja (umrl 1973). Prispevek je odlično vodilo in dopolnilo k sporočilu ostalih avtorjev in k razstavi.

Na stenah razstavišča so predstavljene tudi zelo lepe barvne fotografije – kolaži današnje Ljubljane, fotografov Dunje Wedam in dr. Tomaža Rotta. Kot je pri predstavitvi povedala avtorica razstave Zvonka Zupanič Slavec je na fotografijah prikazana Ljubljana – dragulj med prijazno majhnimi evropskimi prestolnicami s paleto civilizacijskih, mitoloških, kulturnih, zgodovinskih, etnoloških in duhovnih dosežkov ter opozarja obiskovalce razstave: čas je, da eni najmlajših prestolnic sveta pokukate v nedrja in se ji zazrete v skrivnosten obraz. K 300 slikam je avtorica pripravila nemško besedilo, ki ga je posnela napovedovalka Ivi Korošec, tehnično pa pripravil studio Articom v imenitno polurno multimedijsko zgoščenko-film o Ljubljani, opremljen s prijazno glasbo.

Seveda na razstavi in na spremljajočih dogodkih ni bilo možno niti približno predstaviti vseh medicinskih okoliščin, dogodkov in oseb, ki so vplivale na slovensko-avstrijske medicinske povezave v preteklosti. Še veliko bi lahko povedali in prikazali. Kot primer naj navedem 500-letne ne le slovensko-avstrijske, temveč celo panevropske mednarodne medicinske povezave pri ustanavljanju, organizaciji in razvoju kurativne in preventivne znanstvene medicine dela v Rudniku živega srebra v Idriji. Upam, da bomo našli čas in sredstva za simpozij in razstavo. Motiv že imamo – celo večji in boljši kot kjerkoli drugod v Evropski zvezi ali celo v svetu. ■

Manipulacijske tehnike pri zdravljenju bolečine na gibalnem sistemu

Zmago Turk

“Sedare dolore divinum est”

Uvod ♦

Najverjetneje je manualna medicina stara toliko kot človeštvo. V vsakem obdobju se je na različnih mestih našel nekdo, ki je znal s posebnimi “grifi” ravnati poškodovane dele telesa. Tako najdemo prve zapise v egiptovski, kakor tudi v starogrški literaturi. Na Kitajskem v času vladanja dinastije Han zapišejo posebne metode globoke masaže, kar je predstavljalo obliko manipulativne terapije. V egiptovskih papirusih je posebej zapisano ravnanje prelomljenih kosti, kot mobilizacijo in imobilizacijo poškodovanega gibalnega dela telesa. Tudi v zapisih Hipokrata v 2. st. pr. Kristusom. najdemo zapise o ravnanjih zviti in poškodovanih delov gibalnega sistema. Skozi srednji vek so uporabljali različne metode manipulativne terapije, ki pa so bile bolj podobne mučilnicam, kakor pa terapevtskim posegom. Galen zapisuje, da je možno sprostiti pritiskan živec s posebno obliko nategovanja. Paracelsus je bil posebej znan s svojimi pristopi ravnanja bolečin v križu in v vratnem delu hrbtenice. Pozneje se je ta veda razvijala predvsem v ZDA, kjer je dobila obliko osteopatije in kiropraktike. Začetnik osteopatičnih oblik zdravljenja je bil Andrew Still, ki je bil posebej motiviran za zdravljenje glavobolov in drugih nevroloških simptomov, ki so nastali zaradi sprememb v hrbtenici. Skoraj paralelno se je ob koncu 19. stoletja razvila kiropraktična šola v družini Palmers, ki je bil sicer Kanadčan, vendar je svoje znanje kot laik razvijal v ZDA. Od tam izvira tudi znana kiropraktična šola, ki še danes došla letno okoli 1.000 doktorjev kiropraktike v ZDA. (6)

Kakšna je razlika med osteopati in kiropraktiki?

Osteopati so poleg strukturalnih sprememb iskali predvsem funkcionalne motnje, ki nastanejo zaradi le-teh, in v celoti pristopili k terapevtskemu posegu, medtem ko so kiropraktiki za verodostojno bolezen jemali zgolj patoanatomsko in strukturalno spremembo, ki jo je bilo potrebno poravnati s posebnimi metodami. Tudi pri sami obliki zdravljenja uporabljajo osteopati predvsem drugačne tehnike pristopa kot kiropraktiki. Znotraj osteopatičnih združenj so se združevali predvsem zdravniki, ki so poskušali poleg same tehnike uporabljati tudi medicinsko znanje in analizirati funkcionalne motnje tudi takrat ko niso našli strukturalnih sprememb na sklepih ali hrbtenici. Tako je danes osteopatična šola v Ameriki vezana na končanje medicinske fakultete, kiropraktična šola pa je vezana na posebno znanje kiropraktičnih centrov v Ameriki in Kanadi. Na leto se izšla okoli 500 zdravnikov z metodami osteopatičnega znanja in okoli 1.000 kiropraktičnih zdravilcev.

Kiropraktiki so bazirali teorijo na osnovnem načelu strukturalne spremembe v smislu trditve, da vsaka strukturalna sprememba nujno povzroči tudi funkcionalno motnjo. S sanacijo strukturalne spremembe bi se morala popraviti tudi funkcionalna motnja. Pri tem pa kiropraktiki zanemarjajo vse ostale možne vplive na nastanek bolezenskega stanja. Iz tega razloga se ameriška osteopatična šola vedno bolj pridružuje šolski medicini in združuje zdravnike znotraj svojih asociacij, ki se ciljno iz-

šolajo na področju manipulativne tehnike. Tudi v Evropi je prišlo do resne diferenciacije kiropraktične in medicinske šole. Tako so zdravniki, predvsem v Angliji, Švici, Nemčiji in pozneje v Avstriji ustanavljali svoja združenja. Svoje znanje so združevali znotraj termina “Manual medicine”, ki se je poleg osnovnega medicinskega znanja posluževala manualne tehnike za zdravljenje bolezenskih stanj na gibalnem sistemu. V Angliji je bil ustanovitelj manualne medicine prof. Menell, ki je osteopatično znanje vezal na strogo medicinsko diagnostiko, predvsem pa na diferencialno diagnostiko. Njegov naslednik, prof. Cyriax, je nadaljeval izobrazbo, predvsem fizioterapevtov s področja manualnih tehnik mobilizacije, in tako se je razvila posebna Cyriaxova šola, ki se danes poučuje predvsem v Severni Evropi. Danes je večina evropskih združenj za manualno medicino združeno v evropsko asociacijo, ki izdaja tudi svoj časopis in ustanovljene so bile posebne šole za izobraževanje zdravnikov s področja manualne terapije. Najpomembnejša in najstarejša je češka šola, ki jo je razvil prof. dr. Karel Lewit. Tudi na švicarskih klinikah, kot so Schoultz Clinic in druge, so razvili posebni izobraževalni program v okviru podiplomskega študija, ki traja 250 ur. (2)

V Sloveniji najdemo prve zapiske o manipulativni medicini s strani fiziatra prim. Gantarja leta 1964 in pozneje mariborske šole uvajanja manipulativnih načel in izobraževanj. Sekcija za fizikalno in rehabilitacijsko medicino je leta 1984 organizirala posebne tečaje za fiziatre, ortopede in kirurge, vendar se pozneje to šolanje ni več nadaljevalo. Posamezni slovenski zdravniki so se izobraževali na Hrvaškem, v Avstriji, Nemčiji in Holandiji.

Načela manualne medicine ♦

Manualna medicina se deli na manualno diagnostiko in manualno terapijo.

Načela manualne diagnostike temeljijo na strukturalnih spremembah, ki na določenem prostoru gibalnega sistema spremenijo anatomske odnose in s tem povzročajo funkcionalno motnjo tega področja. Tako poznamo manipulacijsko diagnostiko hrbtenice in sklepov. Za razumevanje diagnostičnega postopka je potrebno razumeti štiri osnovne spremembe, ki se dogajajo na gibalnem sistemu:

1. statična motnja,
2. subluksacija,
3. rotacijska motnja,
4. torzijska motnja.

Vsaka motnja posebej predstavlja poseben funkcionalni entitet, ki povzroča specifične funkcionalne motnje v določenem segmentu ali sklepu. Hrbtenica je sestavljena iz dinamičnih segmentov, kar predstavlja kompleks dveh vertebralnih enot z žilami, živci, ligamenti, sklepi, mišicami in na vsakem od teh podsegmentov je možna strukturalna in s tem tudi funkcionalna sprememba.

Na medvretenčni ploščici lahko nastane degeneracija, herniacija, discitis, strukturalna sprememba ploščice.

Na fasetnih sklepih lahko nastane subluksacija, kongenitalna motnja

rasti, vnetni revmatski procesi itd.

Na vretencu lahko najdemo osteoporozo, osteohondrozo, osteoartritis, tuberkulozne motnje.

Na ligamentih: akutna poškodba ligamenta, kronična poškodba ligamenta, nestabilnost, laksativnost ligamenta.

Na mišicah: mišični spazem, miofascialna bolečina, oslavljen tonus.

Na živcih: kompresija, pritisk, vlak, tlak, vnetje.

Na sakroiliakalnem sklepu je možna subluksacija, poškodba, fiksacija, vnetje in degeneracija.

Pomembno je poudariti, da tudi psihološki status vpliva na patoanatomske spremembe zaradi svoje specifičnosti tako v obliki depresije kakor v aksioznosti. (5)

Posebno pozornost znotraj manualne terapije zahteva tudi reflektorna reakcija vertebralnega segmenta v smislu viscerovertebralnih in viscerokutanah refleksov iz notranjih organov.

Pri sklepnih motnjah je Menell 1895 opisoval tako imenovan "join play" ali "gelenk spiel", kar pomeni minimalno gibljivost sklepa v obliki funkcionalne gibljivosti, ki se lahko testira pasivno. Blokada te sklepne igre predstavlja funkcionalno blokado sklepa, kar povzroča mišični spazem in s tem tudi bolečino.

Patoanatomski substrat same blokade tako sklepa kakor hrbteničnega predela v procesu znanstvenih analiz.

Patoanatomski poudarjajo pomembnost meniskoidnih struktur tako v velikih kakor malih sklepih in pomembnost t. i. hondrosinovialne membrane, ki bi naj predstavljala prvotno bariero pritiska ali vnetnih procesov na samem sklepu. Za strukturalno spremembo prihaja do ukleščanja teh meniskoidnih in membranskih struktur, kar povzroča draženje receptorjev v področju sinovialne kapsule. Odgovor je mišični spazem, kar povzroči zmanjšano gibljivost sklepa ter povzroča bolečino. Smatra se, da "blokado sklepa" povzroča različna noksa, predvsem navajajo sledeče:

- preobremenitev, ki traja dalj časa,
- akutna travma,
- vnetni procesi,
- drugi procesi.

Tako lahko boleznimi notranjih organov povzročajo funkcionalne motnje na hrbtenici in obratno. Bolezenska stanja hrbtenice reflektirajo organske in funkcionalne motnje notranjih organov, predvsem prebavil, srca, pljuč in jeter. Od jakosti dražljaja oziroma motenj je odvisen tudi reflektorni odgovor živčnega sistema in s tem nastanek bolečine. (6)

Sama manualna medicina pozna sledeče pristope:

- anamneza,
- klinični pregled,
- terapija,

V anamnezi se manipulativni terapevt skoncentrira na podatek o nastanku bolečine oziroma motnje, kroničnosti in spreminjanju. Posebno je pozoren na podatke o mikrotravmah ali stalnih statičnih obremenitvah gibalnega sistema. Sicer pa je anamnestični pristop identičen celosti bolnikove anamneze.

Klinični pregled je sestavljen z dveh osnovnih funkcij: klinični pregled, pregled rentgenskih slik in pregled laboratorijskih preiskav.

Pregled pri manipulativni terapiji je kombinacija fiziatričnega, ortopedskega, nevrološkega in internističnega pregleda. Veliko pozornost posvečamo pregledu kože, njeni gibljivosti, debelosti, občutljivosti in tonizaciji. Za natančni klinični pregled bolnika s področja manualne simptomatike potrebujemo posebej prirejeno pregledno mizo, ki je običajno razdeljena na širi dele in se jo lahko spreminja po višini, naklonu in obliki. Pri testiranju gibljivosti posameznega dela hrbtenice

koristimo vse klinične teste, ki so zapisani znotraj programa manualnega terapevtskega programa. Testiramo gibljivost, tonus in občutljivost. Tudi pri pregledu sklepov koristimo Cyriaxove predloge za testiranje posameznih skupin mišic znotraj ramenskega obroča in enako tudi pri pregledu posameznih delov hrbtenice. Večino kliničnega pregleda hrbtenice opravimo v horizontalnem položaju, kjer s posameznimi metodami poskušamo specificirati posamezne dele z metodo fiksacije in mobilizacije. Z tako natančnim kliničnim pregledom je možno ugotoviti omejeno gibljivost, blokado posameznih segmentov na hrbtenici ter vertebralne in vertebrogene sindrome, ki nastajajo iz tega vzroka. (5)

Rentgenski pregled ◆

Brez absolutnega znanja analize rentgenskih slik ni možno opraviti manualne terapije. Rentgenske slike analizira zdravnik pred vsakim terapevtskim posegom. Ostajajo različne ciljane rentgenske preiskave za slikanje posameznih delov gibalnega sistema, predvsem vratnega in križnega dela hrbtenice. Običajno koristimo pregledno in polstransko sliko, še posebej poudarjamo funkcionalno slikanje posameznih delov hrbtenice, saj tako lahko ugotovimo blokade, ki se vidijo že na rentgenski sliki. Predvsem pa rentgensko sliko koristimo za izključitev morebitnih kontraindikacij, ki bi lahko privedle do poslabšanja zdravstvenega stanja in velikih zapletov po terapevtskem posegu.

Pri pregledu laboratorijskih preiskav koristimo osnovne preiskave, ki izključujejo vnetne procese, rakaste bolezni, kronične bolezni, ki bi lahko bile skoncentrirane tudi na gibalnem sistemu.

Terapevtski poseg znotraj manualne terapije je sestavljen iz treh osnovnih delov:

- mobilizacije,
- prilagoditve,
- manipulacije.

Za vsak predel gibalnega sistema je točno izdelan program terapevtskega posega, ki ga je potrebno absolutno obvladati. Pred manipulativnim posegom je potrebno postaviti bolnika v položaj, v katerem bomo lahko sprostili tonizirano mišičje na eni strani, na drugi pa možnost fiksacije posameznih delov, ki jih želimo mobilizirati in manipulirati. Po mobilizacijskih posegih, ki predstavljajo sprostitev in relaksacijo mišic ter pripravo bolnika na sam manipulativni poseg s specifičnim manipulativnim "grifom", izvršimo manipulacijo posameznega dinamičnega segmenta hrbtenice ali sklepa. Večino manipulativnih posegov izvajamo leže in po sami manipulaciji pustimo bolnika običajno počivati v ležečem položaju še nekaj minut. Terapevtske posege običajno ponavljamo na dva dni in jih izvajamo od osem do desetkrat, glede na simptomatiko in uspeh terapije. (8)

Kontraindikacije ◆

V manipulativni medicini poznamo absolutne in relativne kontraindikacije. Absolutna kontraindikacija za vsakršno manipulativno tehniko je generalizirana osteoporozo kosti. Pri osteoporotičnih bolnikih je dovoljena zgolj blaga mobilizacijska tehnika z veliko previdnostjo vsakršnih terapevtskih posegov s specifičnimi "grifi". Rakaste bolezni običajno predstavljajo absolutno kontraindikacijo, predvsem zaradi možnosti neodkritih metastatskih procesov na kosteh. Kronične bolezni, kot so tuberkuloza, kronične vnetne autoimunske revmatske bolezni ter kronične mielopatske bolezni, predstavljajo absolutno kontraindikacijo.

Relativne kontraindikacije predstavljajo v manipulativni medicini bolečinski sindromi. Običajno akutnih vertebrogenih in vertebralnih sindromov ne manipuliramo, pač pa se poslužujemo drugih spazmolitičnih metod (lokalne infiltracije, akupunktura, fizikalna terapija), s katerimi sprostimo mišičje bolnega segmenta in šele potem pristopimo

mobilizacijskim in manipulativnim posegom. Spondilolisteze in herniacije vertebralnih segmentov predstavljajo relativno kontraindikacijo. S pedantnim znanjem in previdnostjo pri terapevtskih posegih je možno tudi pri takšnih bolezenskih stanjih bolniku izboljšati zdravstveno stanje brez ogrožanja njegove doseganje kondicije. (9)

Zapleti

Kakor je v medicini nasploh mogoče, obstajajo tudi znotraj manipulativnih posegov zapleti, ki jih lahko pričakujemo pri vsakdanjem delu. Zapleti so:

- omotica,
- sinkopa
- vidne in slušne motnje,
- bruhanje,
- motnje senzibilitete,
- šumenje v ušesih,
- motnje govora,
- nistagmus,
- koma,
- plegičnost,
- smrt.

Zaključek

Področje manualne medicine je področje, s katerim se mora absolutno seznaniti zdravnik specialist fizikalne in rehabilitacijske medicine.

V svetu se je znotraj učenja na medicinskih fakultetah izdiferenciralo strokovno mnenje, da predstavlja manualna medicina vedo, ki združuje znanje visokoizobraženega medicinskega strokovnjaka s tehničnim znanjem in spretnostmi kiropraktika. Absolutno znanje anatomije in fiziologije gibalnega sistema je predpogoj za pravilni pristop diagnostiki in terapiji s področja manualne medicine. V sakršna diferenciacija osteopatične ali kiropraktične medicine na selektivnem znanju lahko privede do katastrofalnih posledic pri neuki diagnozi, še bolj pa pri neukem posegu na človeškem telesu. Vsa evropska združenja so si enotna, da je potrebno za opravljanje zdravstvenih storitev s področja manualne medicine imeti diplomu medicinske fakultete. Še vedno pa je nedogovorjeno, ali se naj znanje s področja manualne medicine nadgradi nad posamezne specializacije (ortopedija, nevrologija, kirurgija, fizioterapija itd.) ali pa je dovolj znanje, ki ga kandidat pridobi na medicinski fakulteti. Kiropraktično znanje, ki se pridobi na kiropraktičnih fakultetah, predvsem v ZDA in Kanadi predstavlja zgolj tehnično znanje izvajanja kiropraktičnih metod, ne poseduje pa znanja diferencialnih diagnoz in možnih zapletov pri sami terapiji. Manipulativna terapija samo posreden pristopi k zdravljenju osnovne simptomatike, ki bolnika pripelje v ordinacijo takšnega strokovnjaka, to je bolečine. Specifična bolečina, izražena na specifičnem mestu, je diagnostični znak izkušenemu terapevtu za pravilen manipulativni pristop. Menimo, da je manipulativna terapija izredno koristna kot del celostnega programa zdravljenja bolečinskih sindromov gibalnega sistema, vendar mora biti strogo nadzirana, vodena, predvsem pa indicirana.

Tudi svetovna medicinska znanost spremlja poročanje s področja manualne medicine. Večina teh referatov se zbira znotraj Evidence based Medicine Cochrane Library, ki združuje štiri najpomembnejše enote: Embase cinahl, Medline, Pedro in Chilorars. Znotraj teh smo našli v zadnjih petih letih 1.102 randomizirana in kontrolirana poročila, ki so znanstveno analizirala referata s področja manualne medicine, zlasti v primerjavi z drugimi metodami fizikalne terapije, kot so: kihnezi-terapija, temoterapija, krioterapija, elektroterapija in druge. Osnovni zaključek je, da ni dokazov, da bi spinalna manipulacija bila superiorna

oziroma učinkovitejša v primerjavi z drugimi standardnimi metodami zdravljenja pri bolnikih z akutno ali kronično bolečino. Še posebej so izpostavili referate s področja kroničnih glavobolov, vratnih sindromov in bolečin v križu. Tako se lahko najde s področja vratne bolečine 457 randomiziranih člankov, iz katerih se lahko povzame, da se znotraj teh razlikujejo meta analize kiropraktičnih avtorjev od meta analiz zdravnikov (Ernst). Uporaba spinalne manipulacije je še vedno strokovno diskotabilna in ni evidentnih dokazov za razlike do kineziterapije. V okviru bolečine v križu izločamo 129 randomiziranih in kontroliranih študij znotraj Medline in Pedra, ki primerjajo rezultate z nesteroidnimi antireumatiki, kineziterapijo in krioterapijo. Zaključimo lahko, da spinalna manipulativna terapija daje malenkost boljše rezultate od placebo terapije, od masaže, visokofrekventnega obsevanja pri bolečini, ki traja manj kot tri mesece. Spinalna manipulacija, klasična fizioterapija in medikamentozno zdravljenje dajejo pa podobne rezultate uspešnosti v prvih štirih tednih zdravljenja. (7)

V Sloveniji moramo nujno izpostaviti ciljno izobraževanje slovenskih zdravnikov, predvsem fiziatrov s področja manualne medicine. Menimo, da je to koristna in poceni metoda, vendar je potrebno poznati indikacije, predvsem pa kontraindikacije. Vzpostaviti je potrebno kontrolirane, randomizirane študije, ki morajo biti zastavljene tako, da prenesejo kritiko Evidence based Medicine. ■

Literatura:

1. Baumgartner, H., H. Bischoff et al. (1993). *Grundbegriffe der manuellen Medizin. Terminologie, Diagnostik, Therapie.* Berlin, Heidelberg, New York. Springer.
2. Dvořák, J. (1983). *Manual medicine in the United States and Europe in the year 1982.* J. Man Med 1:1-7.
3. Dvořák J. (1991). "Inappropriate indications, contraindications of manual therapy." J. Man Med 6:85-88.
4. Dvořák, J., V. Dvořák (1990). *Manual Medicine: Diagnostics, 2nd revised edition.* Stuttgart, New York, Thieme.
5. Janda, V. (1979) *Muskelfunktionsdiagnostik.* Leuven, Fischer.
6. Lewit, K. (1987). *Manual Medizin, 5. Aufl., Urban & Schwarzenberg, München.*
7. Rasmussen, G.G. (1979). "Manipulation in treatment of low back pain: a randomized clinical trial." *Manual Medicine 1: 8-10.*
8. Sloop, P.R., D.S. Smith et al. (1982). "Manipulation for chronic neck pain. A double-blind controlled study." *Spine 7, No 6 (598): 532-535.*
9. Wolff, H.D. (1980). "Kontra-Indikationen gezielter Handgrifftherapie an der Wirbelsäule." *Manuelle Medizin 18: 39-49.*

Prisotnost poslancev na rednih in izrednih sejah skupščine Zdravniške zbornice Slovenije v mandatu 2000-2004

Priimek in ime	35. seja (22.06.00)	36. seja (26.10.00)	37. seja (29.03.01)	38. seja (20.03.02)	39. seja (24.04.03)	39. seja (22.05.03)	40. seja (20.11.03)	41. seja (18.12.03)	42. seja (10.02.04)	43. seja (14.04.04)	%ude- ležbe
ALBREHT Tit	X	✓	✓	✓	✓	X	X	X	✓	✓	60%
ANDOLJŠEK Matej	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	80%
BELŠAK Peter	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	90%
BIZJAK Igor	✓	X	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	80%
BOBIČ Živo	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	90%
BOSTIČ Igor	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	90%
BRICL Irena	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	80%
CAJNKAR K. Miroslava	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	80%
CASERMAN Gregor	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	X	✓	80%
CIMERMAN Matej	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
ČOK Gordan	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	90%
DEBELAK Simona	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	X	X	60%
DENIŠLIČ Miro	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	X	✓	X	70%
ERŽEN Damijan	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
FERK Jožef	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	90%
GOLOBINEK Rajko	✓	X	✓	X	X	X	✓	X	✓	✓	50%
GRM Marjana	✓	X	✓	✓	X	X	X	X	✓	X	40%
GROZNIK Matjaž	✓	X	✓	✓	✓	X	X	X	✓	X	50%
GRÜNFELD Z. Monika	✓	✓	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	X	70%
HORVAT Alojz	✓	✓	X	✓	X	X	X	X	X	X	30%
HREN BOŽIČ Marjeta	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
HRIBAR Nada	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	90%
HUDNIK Marko	X	✓	X	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	70%
HUDOKLIN Irena	✓	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	80%
JAZBEC Ladislav	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	✓	80%
JEREB Matjaž	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	80%
JEREB KOSI Mojca	✓	X	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	70%
JEVŠEK Primož	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	X	X	70%
JUG Blanka	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	70%
KLANČIČ Dean	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	90%
KLEMENC Matjaž	✓	✓	✓	✓	X	X	✓	✓	✓	✓	80%
KLUN Boris	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	90%
KOLAR SLUGA Anton	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
KOLŠEK Marko	X	X	X	X	✓	✓	✓	X	✓	X	40%
KORDIŠ Mira	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	80%
KOSEC Lučka	✓	✓	✓	X	X	✓	X	✓	X	X	50%
KOSMAČ Marko	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	X	✓	✓	80%
KRČEVSKI Š. Nevenka	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	90%
KUHAR Marijana	X	✓	✓	X	✓	✓	✓	✓	✓	✓	80%
LAKTIČ Miroslav	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
MATJAN Irena	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓	X	X	70%
MESARIČ Jože	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
MIČETIČ TURK Dušanka	✓	✓	✓	✓	X	✓	X	✓	✓	X	70%

Priimek in ime	35. seja (22.06.00)	36. seja (26.10.00)	37. seja (29.03.01)	38. seja (20.03.02)	39. seja (24.04.03)	39. seja (22.05.03)	40. seja (20.11.03)	41. seja (18.12.03)	42. seja (10.02.04)	43. seja (14.04.04)	%ude- ležbe
MILOŠEVIČ Zoran	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✗	60%
MLINARIČ Vladimir	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	40%
MOŽINA Andrej	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	90%
MRŠEK Janez	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
NOVAK Franc	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✗	70%
PAJK Janja	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	90%
PILETIČ Milivoj	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✓	80%
PINTER Žarko	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
PIŠLJAR Marko	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	80%
POČKAJ Vlasta	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗	30%
PODLESNIK Pavel	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✓	60%
POPOVIČ Mara	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗	50%
POREDOŠ Nada	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✗	70%
POTEPAN D. Ljubica	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	80%
POTOČNIK Nikola	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗	50%
PRIBOŽIČ Darja	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✗	40%
PRIMOŽIČ Jože	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✗	50%
PROKŠELJ Katja	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✗	70%
PUHARIČ Nada	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	90%
PUKLAVEC Ludvik	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	90%
REGVAT R. Milena	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✓	60%
ROTER Zora	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗	50%
SAJKO Gorazd	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	90%
SENEKOVIČ Vladimir	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
SLADE Sanja	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗	70%
SNOJ Vivijana	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✗	40%
STARE Lidija	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	80%
STOK Edita	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✓	70%
ŠINIGOJ Damijana	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	80%
ŠKOF Franc	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	10%
ŠOŠTARIČ L. Katja	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	80%
ŠTIVAN Franc	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✗	60%
ŠUBIČ Mladen	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	70%
ŠUTA Franc	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✗	60%
TERČELJ Z. Marjeta	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✗	50%
TRŽAN G. Breda	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓	80%
VELIKANJE Franjo	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	30%
VIDMAR Domen	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗	70%
VIDRIH Aleksandra	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓	60%
VIŠNJEVEC T. Marisa	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	90%
VLAHOVIČ Dušan	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗	20%
VODNIK C. Alenka	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	20%
VRBIČ Vito	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✓	70%
WEISS Marjan	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗	60%
ZAVRŠNIK Jernej	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗	60%
ZORKO K. Janja	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗	80%
ZUPAN Marija	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗	40%
ŽGAJNAR G. Jelka	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	50%
ŽIBRAT Bojan	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	90%
ŽIDANIK Anton F.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	100%
ŽURAN Ivan	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗	80%
ŠT. PRISOTNIH	77	74	66	75	64	55	75	61	72	48	

Zapisniki IO ZZS

Zapisnik 6. seje izvršilnega odbora Zdravniške zbornice Slovenije, ki je potekala 11. marca 2004

Soglasno je bil sprejet sklep št. 105/06/2004:

Sprejme se naslednji, dopolnjeni dnevni red:

1. Potrditev zapisnikov 2. seje izvršilnega odbora z dne 15. 1. 2004, 3. seje izvršilnega odbora z dne 29. 1. 2004, 4. seje izvršilnega odbora z dne 10. 2. 2004 ter 5. seje izvršilnega odbora z dne 26. 2. 2004
2. Skupine razvrščenih zdravil s pozitivne liste
3. Predlog sklepa za določitev višine šolnine za specializacije samoplačnikov
4. Predlog kriterijev za izbiro izvajalca za izvajanje izpitov iz prve pomoči
5. Predlog finančnega poslovanja Zdravniške zbornice Slovenije za leto 2004
6. Financiranje projekta "Obremenitve z delom zdravnikov družinske medicine"
7. Predlog za investicije
8. Predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniških licencah
9. Predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniškem registru
10. Seja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije:
 - predlog dnevnega reda,
 - datum sklica,
 - sklic seje skupščinskega sveta.
11. Razno

K 1. točki dnevnega reda: Potrditev zapisnikov 2. seje izvršilnega odbora z dne 15. 1. 2004, 3. seje izvršilnega odbora z dne 29. 1. 2004, 4. seje izvršilnega odbora z dne 10. 2. 2004 ter 5. seje izvršilnega odbora z dne 26. 2. 2004

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se v zapisniku 2. seje izvršilnega odbora z dne 15. 1. 2004 na strani št. 8 črta celotno besedilo od sklepa št. 36/02/2004 naprej.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 106/06/2004:

Izvršilni odbor potrди zapisnik 2. seje izvršilnega odbora z dne 15. 1. 2004 v predloženi obliki, s tem da se na strani št. 8 črta celotno besedilo od sklepa št. 36/02/2004 naprej.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da je besedilo pod 4. točko dnevnega reda zapisnika 3. seje izvršilnega odbora z dne 29. 1. 2004 sestavni del uradnega zapisnika. V glasilu Isis se navedeno besedilo ne objavi.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 107/06/2004:

Izvršilni odbor potrди zapisnik 3. seje izvršilnega odbora z dne 15. 1. 2004 v predloženi obliki. Besedilo pod točko 4. dnevnega reda navedenega zapisnika se ne objavi v glasilu Isis.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se zapisnik 4. seje izvršilnega odbora z dne 10. 2. 2004 potrди v predloženi obliki.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 108/06/2004:

Izvršilni odbor potrди zapisnik 4. seje izvršilnega odbora z dne 10. 2. 2004 v predloženi obliki.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se zapisnik 5. seje izvršilnega odbora z dne 26. 2. 2004 potrди v predloženi obliki.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 109/06/2004:

Izvršilni odbor potrди zapisnik 5. seje izvršilnega odbora z dne 26. 2. 2004 v predloženi obliki.

K 2. točki dnevnega reda: Skupine razvrščenih zdravil s pozitivne liste

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predstavil mnenje o delovnem gradivu ZZS, ki ga je pripravil prim. Martin Možina, dr. med. Na pobudo zavarovalnice Adriatic, ki je ugotovila nekatere nepravilnosti pri predpisovanju zdravil, predvsem pri označevanju plačnika glede na diagnozo oziroma vrsto zdravila, je ZZS pripravila sezname treh vrst zdravil. Zdravila iz skupin 1 in 2 so zdravniki označevali z 1 oziroma 2 ali 3 na receptu. Oznaka 1 ali 2 je bila odvisna od diagnoze, ki je bila znana samo zdravniku. Zdravniki so nekatera zdravila iz skupine 1 napačno označevali z 2 ali 3 oziroma v breme dodatnega zavarovanja. Razdelitev v 3 skupine je smiselna, saj povečuje transparentno in olajša informiranje bolnika ob predpisovanju zdravila.

Točko je dal v razpravo.

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je podprla predlog prim. Martina Možine, dr. med. Opozorila je, da so zdravniki preobremenjeni s tekočim delom, zato ne podpira teze, da so zdravniki odgovorni tudi za administrativni del recepta. Predlagala je, da ZZS pripravi ustrezen program, ki bo omogočal pravi izpis administrativnega dela recepta.

Prof. dr. Matija Horvat, dr. med., se je strinjal, da je zdravnik odgovoren za strokovni del recepta, medtem ko se ni strinjal s tezo, da je zdravnik odgovoren tudi za administrativni del recepta.

Prim. Andrej Možina, dr. med., je menil, da gre pri izdaji recepta za sistemsko odgovornost oziroma sta odgovorna zdravnik za strokovni del in medicinska sestra za administrativni del recepta.

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je pojasnil, da je zdravnik odgovoren za celoten recept.

Prof. dr. Vladislav Pegan, dr. med., je menil, da je potrebno zdravnikom podati informacijo o pravnem izpisovanju administrativnega dela obrazca. Trenutno je nekaj primerov v zvezi z nepravilnim izpolnjevanjem receptov. Direktorji javnih zavodov zahtevajo, da stroške, ki so nastali v

zvezi s tem, poravnajo zdravniki sami. Predlagal je ustanovitev skupine (prim. Martin Možina, dr. med. in dva člana) za razrešitev posameznih primerov. Predlagal je, da se problematika v zvezi z nepravilno izpolnjenimi receptnimi obrazci objavi v glasilu Isis.

Mag. Žarko Pinter, dr. med., je menil, da je nemogoče, da bi zdravnik spremljal načine plačnika glede na diagnozo oziroma vrsto zdravila. Predlagal je, da ZZZS to uredi v okviru kartice zdravstvenega zavarovanja.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor potrdi predlog sklepa, kot je naveden v gradivu, s tem, da se besedilo pod 3. točko sklepa nadomesti z besedilom: "Zdravniška zbornica Slovenije ugotavlja, da bo možno popolnoma odpraviti zaplete pri označevanju plačnika na receptu glede na diagnozo oziroma vrsto zdravila z ustrezno elektronsko podporo." Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo sedem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se je en član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 110/06/2004:

1. Izvršilni odbor je obravnaval delovno gradivo ZZZS "Skupine razvrščenih zdravil na P/plačilno listo, ki so oblikovane glede na delež plačila iz sredstev OOZ".
2. Zdravniška zbornica Slovenije načelno soglaša z oblikovanjem skupin, opozarja pa na ustrezno obveščanje zdravnikov (Recept; www.ZZZS; Isis).
3. Zdravniška zbornica Slovenije ugotavlja, da bo možno popolnoma odpraviti zaplete pri označevanju plačnika na receptu glede na diagnozo oziroma vrsto zdravila z ustrezno elektronsko podporo.

K 3. točki dnevnega reda: Predlog sklepa za določitev višine šolnine za specializacije samoplačnikov

Prof. dr. Matija Horvat, dr. med., je predstavil predlog sveta za izobraževanje zdravnikov v za višino šolnine za specializacije samoplačnikov. Pri zaposlovanju specializantov samoplačnikov je več možnosti. Lahko imajo status zaposlenega zdravnika, zdravnika na usposabljanju ali status volunterja. Glede na status so različni tudi stroški. Zato predlagajo, da se ti stroški prepustijo individualnemu dogovoru med zdravnikom in pooblaščenim izvajalcem. Višino šolnine specializacije za samoplačnike sestavljajo naslednji obvezni stroški: plačilo glavnega mentorja, plačilo neposrednega mentorja in prispevek Zbornici za vodenje specializacije zajemajo plačilo mentorjev in prispevek Zbornici.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal točko v razpravo.

Jožica Osolnik, ekon., je opozorila, da je potrebno k višini posameznega stroška vključiti 20-odstotni DDV. Pojasnila je, da je v strošek "prispevek Zbornici za vodenje specializacije" že vključen 20-odstotni DDV, medtem ko je potrebno preveriti ali je v strošek "prispevek za glavnega mentorja" in strošek "prispevek za neposrednega mentorja" 20-odstotni DDV vključen ali ne.

Prof. dr. Franc Farčnik, dr. dent. med., je pojasnil, da izvajanje specializacije na področju dentalne medicine zahteva povsem drugačen način obravnave stroškov. Predlog sveta za izobraževanje zdravnikov za višino šolnine za specializacije samoplačnikov ne ustreza za specializante na področju dentalne medicine.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor potrdi predlog sveta za izobraževanje zdravnikov, s tem da se upošteva predlog Jožice Osolnik, ekon., in predlog prof. dr. Franca Farčnika, dr. med., ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo devet članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 111/06/2004:

1. Izvršilni odbor na predlog sveta za izobraževanje zdravnikov potrdi letno višino šolnine za zdravniške specializacije samoplačnikov v protivrednosti 6.023 točk po Pravilniku o zdravniški tarifi, kar trenutno predstavlja vrednost 770.944,00 tolarjev. Specialistični izpit in drugi tečaji ali seminarji se plačujejo po veljavnem ceniku. Šolnina ne vključuje stroškov, ki nastanejo iz pogodbe o usposabljanju ali pogodbe o delu.
2. Strokovne službe preverijo ali je v strošek "prispevek za glavnega mentorja" in v strošek "prispevek za glavnega mentorja" vključen 20-odstotni DDV.

K 4. točki dnevnega reda: Predlog kriterijev za izbiro izvajalca za izvajanje izpitov iz prve pomoči

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predstavil dopis Rdečega križa Slovenije (v nadaljevanju RKS). RKS v skladu z javnim pooblastilom opravlja izpite iz prve pomoči za voznike motornih vozil. Zakon o varnosti v cestnem prometu, ki je trenutno še v obravnavi, sprva ni predvidel izpita prve pomoči. Na predlog RKS je predlagatelj zakona člen, ki narekuje opravljanje izpita iz prve pomoči, ponovno vnesel v zakon. Ponovno vneseni člen pa ne opredeljuje, kdo naj bi to nalogo izvajal. RKS je pripravil predlog kriterijev za izbiro izvajalca za izvajanje izpitov iz prve pomoči. RKS meni, da bi morala vsaka izbrana organizacija izpolnjevati predlagane kriterije, ki naj bodo tudi integralni del zakona. RKS pričakuje, da bo Zbornica podprla njihov predlog kriterijev.

Točko je dal v razpravo.

Prof. dr. Matija Horvat, dr. med., je menil, da so bili dosedanja tečaji iz prve pomoči za voznike motornih vozil zelo pomanjkljivi. Potreben je večji angažma pri izvajanju tečaja in izpita iz prve pomoči.

Jani Dernič, dr. med., je menil, da Zbornica ni imela ustreznega nadzora nad vsebino tečaja iz prve pomoči. Potrebno bi bilo urediti tudi pogodbeno razmerje izvajalcev tečaja (zdravnikov) v skladu s pravilnikom o zdravniških tarifah.

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je pohvalila RKS, ker jim je uspelo doseči, da je predlagatelj Zakona o varnosti v cestnem prometu ponovno vnesel v zakon člen, ki narekuje opravljanje izpita iz prve pomoči.

Menila je, da bi morala biti vsebina tečaja oziroma izpita iz prve pomoči na višji težavnostni stopnji. Potrebno bi bilo vzpodbuditi k sodelovanju pri izvajanju tečaja iz prve pomoči tudi javne zavode. Zbornica bi morala imeti vpogled v strokovni del izvajanja tečaja in izpita iz prve pomoči (vsebina predavanj, predavatelji, izvajanje izpita).

Prof. dr. Vladislav Pegan, dr. med., je predlagal, da Zbornica predlaga RKS, da k sodelovanju povabi tudi SZD.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da prof. dr. Matija Horvat, dr. med., oceni predlog kriterijev za izbiro izvajalca za izvajanje izpitov iz prve pomoči.

Na glasovanje je dal odločitev o predlogu prof. dr. Vladislava Pegana, dr. med., in odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predlogov je glasovalo devet članov, PROTI potrditvi predlogov ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 112/06/2004:

1. Izvršilni odbor je odločil, da prof. dr. Matija Horvat, dr. med., oceni predlog kriterijev za izbiro izvajalca za izvajanje izpitov iz prve pomoči, ki ga je posredoval RKS.
2. Zdravniška zbornica Slovenije RKS predlaga, da povabi k sodelovanju tudi SZD.

K 5. točki dnevnega reda: Predlog finančnega poslovanja Zdravniške zbornice Slovenije za leto 2004

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je predstavil predlog finančnega poslovanja Zdravniške zbornice Slovenije za leto 2004. V sebinsko je načrt pripravljen na podlagi izhodišča, da se nadaljuje opravljanje nalog iz usmeritev in iz strategije Zbornice, ki so bile načrtovane in sprejete za mandatno obdobje sedanjega vodstva Zbornice (predvidoma prva polovica leta 2004) ter predvidene dejavnosti in naloge v času naslednjega mandata vodstva (predvidoma druga polovica leta 2004) v enakem obsegu, kakor v prvi polovici 2004. Opravljanje nalog javnih pooblastil v enakem obsegu kot v letu 2003. Opravljanje drugih rednih tekočih operativnih nalog Zbornice za njeno nemoteno poslovanje.

V letu 2004 Zbornica načrtuje prihodke v višini 582.777.000,00 tolarjev, kar je za 3,4 odstotke manj glede na realizacijo leta 2003 in ob hkratnem upoštevanju že vračunanih kratkoročnih rezervacij, namenjenim stroškom iz leta 2003, ki bodo plačani v letu 2004 (v višini 7.777.428,40 tolarjev). Prihodki iz naslova članarine so predvideni v višini 405.000.000,00 tolarjev. Predvideni prihodki proračunskih sredstev temeljijo na delnem kritju nalog javnih pooblastil ocenjeni v višini 65.000.000,00 tolarjev. Dokončna višina prihodkov še ni znana, ker dogovori med Zbornico in Ministrstvom še potekajo, pogodba pa še ni sklenjena. Za pokritje vseh nalog javnih pooblastil, glede na načrt Zbornice, bi moralo Ministrstvo za zdravje preko proračunskih sredstev zagotoviti 95.760.000,00 tolarjev. Med prihodki od opravljanja lastne dejavnosti v višini 105.000.000,00 tolarjev so upoštevani že s pogodbo dogovorjeni prihodki od trženja reklamnih sporočil v glasilu, ocenjeni prihodki izvajanja izpitov, modulov, finančni prihodki in nekateri drugi prihodki.

V letu 2004 Zbornica načrtuje odhodke v višini 581.000.000,00 tolarjev in predstavljajo za 3,3 odstotke nominalno povečanje v primerjavi z realizacijo v letu 2003. Odhodki, opredeljeni v finančnem načrtu, temeljijo na zastavljeni ravni poslovanja tako iz preteklih let, kot v letu 2003 in v nadaljevanju že začeti nalog in z njimi povezanimi stroški. Načrt potrebnih materialnih stroškov in amortizacije je predviden v višini 43.000.000,00 tolarjev. Stroški storitev (stroški tiskanja, oblikovanja in distribucije zborničnega glasila; stroški povezani s tekočim vzdrževanjem poslovnih prostorov in opreme; PTT, Telekom in Mobitel storitve; članarine mednarodnim in posvetovalnim združenjem; reprezentanca; stroški pogodbenih del in avtorskih honorarjev; sejnine in potni stroški) so predvideni v višini 275.000.000,00 tolarjev, v primerjavi z realizacijo leta 2003 pa so za 2,5 odstotka višji. Stroški dela so predvideni v višini 252.000.000,00 tolarjev (stroški plač zaposlenih v Zbornici za polni in krajši od polnega delovnega časa, stroški nadomestil ter druga povračila v zvezi z delom), v primerjavi z realizacijo 2003 pa so za šest odstotkov višji. Del celotnih odhodkov v višini 11.000.000,00 tolarjev je predviden za ostale stroške (morebitne dane dotacije raznim zdravniškim društvom, plačilo DDV-ja za brezplačno dano glasilo, za davčno nepriznane stroške).

Načrt finančnega poslovanja za leto 2004 predvideva minimalni presežek prihodkov nad odhodki v višini 1.277.000,00 tolarjev, katerega bo potrebno delno nameniti za davek na dobiček.

Jožica Osolnik, ekon., je podala primerjavo finančnega načrta za leto 2004 glede na finančni načrt leta 2003, kar je prikazano tudi z indeksi (tabela 1, tabela 2 v gradivu). Indeks kaže povečanje oziroma zmanjšanje posamezne postavke glede na preteklo leto.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal točko v razpravo. Razprave ni bilo.

Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi načrt finančnega poslovanja Zbornice za leto 2004, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo devet članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 113/06/2004:

Izvršilni odbor je obravnaval načrt finančnega poslovanja Zdravniške zbornice Slovenije za leto 2004 in sprejel:

1. Načrt prihodkov znaša v letu 2004	582.777.000,00 tolarjev
Načrt odhodkov znaša v letu 2004	581.000.000,00 tolarjev
Presežek prihodkov nad odhodki znaša	1.277.000,00 tolarjev
2. Sedanje vodstvo realizira finančni načrt do višine, sorazmerne trajanju mandata v letu 2004, novoizvoljeno in imenovano vodstvo pa ga realizira v preostalem deležu.
3. Načrt finančnega poslovanja se posreduje v obravnavo in sprejem skupščini Zbornice.

K 6. točki dnevnega reda: Financiranje projekta "Obremenitve z delom zdravnikov družinske medicine"

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je predstavila predlog odbora za osnovno zdravstvo za izvedbo tržne raziskave o komunikaciji med osnovno in sekundarno ravni zdravstvenega varstva, ki naj bi jo izvedel AMINT, d. o. o. Na izsledkih raziskave bi bili izdelani napotki za izboljšanje obstoječega stanja.

Predstavila je tudi predlog odbora za osnovno zdravstvo za izvedbo tretje faze projekta "Obremenitve z delom zdravnikov družinske medicine". V finančnem načrtu odbora je bilo za tretjo fazo projekta predvidenih 5.000.000,00 tolarjev + DDV. Zbrane so štiri ponudbe za vnos in oblikovanje baze. Glede na primerljivost vsebine predlaga sklenitev pogodbe z najcenejšim ponudnikom, in sicer z Univerzo v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in informatiko.

Asist. mag. Marka Bitenca, dr. med., je zanimalo, če sta strošek izvedbe tržne raziskave o komunikaciji med osnovno in sekundarno ravni zdravstvenega varstva in strošek izvedbe tretje faze projekta "Obremenitve z delom zdravnikov družinske medicine" vključena v finančni načrt za leto 2004. Zanimalo ga je, zakaj so v projekt "Obremenitve z delom zdravnikov družinske medicine" vključeni samo zdravniki družinske medicine. Menil je, da bi bilo smiselno v projekt vključiti celotno osnovno raven, tudi pediatre in šolske zdravnike. Zanimalo ga je, če sta bili vsebini projektov predstavljeni izvršilnemu odboru. Opomnil je, da odbor za osnovno zdravstvo predloga za projekt "komunikaciji med osnovno in sekundarno ravni zdravstvenega varstva" ni uskladil z odborom za bolnišnično zdravstvo.

Jožica Osolnik, ekon., je pojasnila, da je za odbor za osnovno zdravstvo namenjenih 4.000.000,00 tolarjev sredstev na letni ravni.

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je pojasnila, da so člani odbora do te faze izvedli večino dela sami, sedaj pa to ni več mogoče. Oba projekta sta tekoča projekta. Ne gre za nove projekte odbora. Rezultati projekta bo uporabni tudi pri izvajanju strokovnih nadzorov s svetovanjem. Predlog bo posredovan na UEMO za uporabo pri analizi obremenitev in obsega dela zdravnikov v Evropi.

Predlog za izvedbo projekta je bil podan v načrtu dela odbora.

Pediatrji niso bili zainteresirani za sodelovanje pri izvedbi projekta. Menili so, da ima IVZ ustrezne podatke za področje pediatrije.

Prim. Andrej Možina, dr. med., je menil, da izvedba projekta "komunikacija med osnovno in sekundarno ravni zdravstvenega varstva" ni možna le v okviru odbora za osnovno zdravstvo. Potreben bo skupen pristop k projektu (sodelovanje MZ, odbora za bolnišnično zdravstvo).

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor potrdi predlog odbora za osnovno zdravstvo za sklenitev pogodbe za izvedbo tretje faze projekta "Obremenitve z delom zdravnikov družinske medicine".

Predlagal je, da izvršilni odbor ne potrdi predloga odbora za osnovno zdravstvo za sklenitev pogodbe za izvedbo tržne raziskave o komunikaciji med osnovno in sekundarno ravniyo zdravstvenega varstva, saj predlog ni usklajen z odborom za bolnišnično zdravstvo.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovih predlogih.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predlogov je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predlogov ni glasoval noben član, VZDRŽAL se je en član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 114/06/2004:

1. Izvršilni odbor potrdi predlog odbora za osnovno zdravstvo za sklenitev pogodbe za izvedbo tretje faze projekta "Obremenitve z delom zdravnikov družinske medicine" kot je navedena v gradivu. Zdravniška zbornica Slovenije v ta namen sklene pogodbo o poslovnem sodelovanju z Univerzo v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in informatiko.
2. Izvršilni odbor ne potrdi predloga odbora za osnovno zdravstvo za sklenitev pogodbe za izvedbo tržne raziskave o komunikaciji med osnovno in sekundarno ravniyo zdravstvenega varstva. Odbor za osnovno zdravstvo predlog najprej uskladi z odborom za bolnišnično zdravstvo ter ga nato posreduje na izvršilni odbor.

K 7. točki dnevnega reda: Predlog za investicije

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je predstavil predlog investicij v osnovna sredstva v prvi polovici leta 2004. Prvi predlog se nanaša na dopolnitev modula za vodenje specializacij zdravnikov v aplikaciji Zdravnik. Navedena dopolnitev bistveno presega dogovorjeni znesek in obseg vzdrževanja aplikacije, zato je potrebno to delo skladno z vzdrževalno pogodbo opredeliti kot projekt in ga posebej ovrednotiti.

Drugi predlog se nanaša na nakup novih monitorjev. Najbolj zastareli del trenutne opreme v Zbornici so osebni računalniki z monitorji, ki letos večinoma prehajajo v sedmo leto uporabe in so tudi že amortizirani. Po pregledu na trgu in opravljenih dveh ponudbah, glede na ugoden kompromis med ceno in kakovostjo, predlaga nakup pri podjetju Aventa.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor potrdi predlog za dopolnitev modula za vodenje specializacij zdravnikov v aplikaciji Zdravnik, medtem ko bo o predlogu za nakup monitorjev odločal na podlagi dopolnjenega postopka za izbiro ponudnika.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predlogov je glasovalo devet članov, PROTI potrditvi predlogov ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 115/06/2004:

1. Izvršilni odbor potrdi predlog za dopolnitev modula za vodenje specializacij v programski opremi aplikacije Zdravnik za ustrežnejše vodenje specializacij.
2. Izvršilni odbor podpira predlog za nakup monitorjev. O predlogu za nakup monitorjev bo odločal na podlagi dopolnjenega postopka za izbiro ponudnika. Postopek za izbiro ponudnika se dopolni s tremi ponudbami s specifikacijo primerljive kakovosti.

K 8. točki dnevnega reda: Predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniških licencah

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je povedal, da sta v predlogu zajeta dva sklopa določil. Prvi sklop se nanaša na vsebinske spremembe in dopolnitve, ki jih je pripravil svet za izobraževanje zdravnikov. Nanašajo se na podiplomsko usposabljanje zdravnikov.

Drugi sklop predstavlja potrebne spremembe in dopolnitve zaradi

zadnje, letošnje novele Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni dejavnosti in se nanašajo na uskladitev s pravnim redom Evropske unije, tako da implementirajo določila novele zakona v ta pravilnik. Spremembe se nanašajo na: spremembo naziva zobozdravnika v doktorja dentalne medicine; splošno klavzulo o tem kdo sme in pod kakšnimi pogoji opravljati zdravniško službo, vključno z definicijo ureditve, ki velja za zdravnike drugih članov članic Evropske unije; izjemo od določil pravilnika, ki določajo obvezno podelitev licence, kot pogoj za opravljanje zdravniške službe; za občasno opravljanje zdravniških storitev je potrebna po zakonu le ustrezna registracija, kar urejamo z novelo pravilnika o zdravniškem registru.

Prof. dr. Matija Horvat, dr. med., je povedal, da predlagane spremembe, ki jih je pripravila koordinacija za stalno podiplomsko izobraževanje, zahtevajo, da zdravnik vsaj 70 odstotkov pridobljenih kreditnih točk pridobi z udeležbami na seminarjih na svojem strokovnem področju. To je smiselno, saj je potrebno, da se zdravnik usposablja predvsem na svojem področju.

Predlagal je, da se v besedilu 3. člena predloga, ki se nanaša na 9. člen pravilnika o zdravniških licencah, črta zadnji stavek zadnjega odstavka, ki se glasi: "To določilo ne velja za zdravnike iz prejšnjega odstavka tega člena." Menil je, da mora v pravilniku ostati določilo, ki omogoča preizkus usposobljenosti v primeru dvoma v usposobljenost zdravnika na določenem strokovnem področju.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da pravna služba Zbornice do naslednje seje izvršilnega odbora pripravi predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniških licencah, z upoštevanjem predlogov iz razprave ter upoštevanjem ustreznih informacij avstrijske in nemške zdravniške zbornice.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo devet članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 116/06/2004:

Pravna služba Zbornice do naslednje seje izvršilnega odbora pripravi predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniških licencah. Pri pripravi predloga se upoštevajo predlogi iz današnje razprave ter pridobljene ustrezne informacije avstrijske in nemške zdravniške zbornice.

K 9. točki dnevnega reda: Predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniškem registru

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da pravna služba Zbornice do naslednje seje izvršilnega dopolni predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniškem registru, zato se točka prenese na naslednjo sejo.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 117/06/2004:

Pravna služba Zbornice dopolni predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniškem registru. Izvršilni odbor bo dopolnjen predlog obravnaval na naslednji seji izvršilnega odbora.

K 10. točki dnevnega reda: Seja skupščine Zdravniške zbornice Slovenije

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predstavil predvideni dnevni red za 43. sejo skupščine Zbornice, in sicer:

- Podelitev priznanj ZZS,
- Poročilo o delu ZZS,
- Poročilo o delu razsodišča ZZS,
- Poročilo o finančnem poslovanju ZZS v letu 2003,
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sekundarijatu,
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o specializacijah,
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniških licencah,
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniškem registru,
- Pravilnik o zdravniških tarifah (prva obravnava),
- Predlog za razrešitev in imenovanje članov odbora za strokovno-medicinska vprašanja,
- Predlogi, pobude, vprašanja.

Prisotni so določili datum za sklic 43. seje skupščine (14. 4. 2004) ter datum za sklic skupne seje izvršilnega odbora in skupščinskega sveta (25. 3. 2004).

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor potrdi predlagani dnevni red za sejo skupščine in datum za sklic seje skupščine ter datum za sklic skupne seje izvršilnega odbora in skupščinskega sveta.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 118/06/2004:

1. Izvršilni odbor potrdi predlagani dnevni red za 43. sejo skupščine Zdravniške zbornice Slovenije, kot je naveden zgoraj. Seja skupščine bo dne 14. 4. 2004.
2. Skupna seja izvršilnega odbora in skupščinskega sveta je predvidena za dne 25. 3. 2004.

K 11. točki dnevnega reda: Razno

a) Vabilo Zdravniške zbornice Makedonije

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se srečanja "Doktori kroz umetnosti" udeleži prof. dr. Pavle Kornhauser, dr. med., ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 119/06/2004:

Izvršilni odbor je odločil, da se srečanja "Doktori kroz umetnosti", Makedonija, 6. 4. 2004, udeleži prof. dr. Pavle Kornhauser, dr. med. Stroške udeležbe krije Zdravniška zbornica Slovenije.

b) Prošnja za finančno pomoč pri izdaji knjige "Pot skozi čas iz preteklosti v prihodnost"

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se Jani DERNIČ, dr. med., sestane z avtorjem knjige "Pot skozi čas iz preteklosti v prihodnost" in na podlagi specifikacije stroškov za izdajo knjige oceni delež finančne pomoči s strani Zbornice. Odločitev o predlogu je dal na glasovanje.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 120/06/2004:

Jani DERNIČ, dr. med., se sestane z avtorjem knjige "Pot skozi čas iz

preteklosti v prihodnost". Na podlagi specifikacije stroškov za izdajo knjige oceni delež finančne pomoči s strani Zbornice.

c) Objava informacije o "Emergency Medicine Congress 2004"

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se informacija o "Emergency Medicine Congress", ki bo od 3. do 5. junija 2004, objavi v glasilu Isis in na spletnih straneh Zbornice ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

d) Mnenje o pripomočkih za slabovidne

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da Brane DOBNIKAR, univ. dipl. prav., pripravi in posreduje mnenje v zvezi z razvrstitvijo pripomočkov za slabovidne med zdravstvene pripomočke ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 124/06/2004:

Izvršilni odbor je odločil, da Brane DOBNIKAR, univ. dipl. prav., pripravi in posreduje mnenje v zvezi z razvrstitvijo pripomočkov za slabovidne med zdravstvene pripomočke.

e) Poročilo o organizaciji delavnice na temo "Sistem zagotavljanja odškodnine pacientom brez ugotavljanja krivde"

Mag. ŽARKO PINTER, dr. med., je poročal o dogovorih v zvezi z organizacijo delavnice na temo "Sistem zagotavljanja odškodnine pacientom brez ugotavljanja krivde". Brane DOBNIKAR, univ. dipl. prav., bo kontaktiral s predstavniki finske in švedske zbornice. Potrebno bo pridobiti ustrezno dokumentacijo in kontaktne osebe, ki bi jih povabili kot predavatelje. Pogovarjal se je z dekanom Pravne fakultete v Mariboru, prof. Ivanjkom, ki je pripravljen sodelovati. Prof. Ivanjko bi na podlagi finske in švedske dokumentacije pripravil primerjavo v skladu z našim obstoječim pravom na področju zavarovalništva. Prof. Ivanjko predlaga dopolnilno zavarovanje na nivoju Vzajemne, Adriatica in Triglava v sklopu dodatnih zavarovanj. Predviden datum za delavnico je junij 2004.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da generalni sekretar kontaktira s predstavniki finske, švedske in norveške zdravniške zbornice ter pridobi ustrezno dokumentacijo. Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 125/06/2004:

Izvršilni odbor je odločil, da Brane DOBNIKAR, univ. dipl. prav., kontaktira s predstavniki finske, norveške in švedske zdravniške zbornice in se z njimi dogovori za pridobitev ustrezne dokumentacije o njihovih modelih zagotavljanja odškodnine pacientom brez ugotavljanja krivde.

f) Udeležba na strokovnem srečanju, Dubrovnik, 18. 4. 2004

Mag. ŽARKO PINTER, dr. med., je podal informacijo, da hrvaška zbornica organizira enodnevni seminar na temo "Strokovna napaka". Pridobil bo dodatne informacije o srečanju. Predlagal je, da bi se srečanja udeležila dva predstavnika.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da mag. ŽARKO PINTER, dr. med., do naslednje seje izvršilnega odbora dopolni informacijo o srečanju. Izvršilni odbor bo na podlagi dopolnjene informacije odločal o udeležencih srečanja. Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 126/06/2004:

Izvršilni odbor je odločil, da mag. Žarko Pinter, dr. med., do naslednje seje dopolni informacijo o srečanju na temo "Zdravniška napaka". Izvršilni odbor bo o udeležencih srečanja odločal na naslednji seji.

g) Izvedba ekspertnega nadzora z mnenjem na travmatološkem oddelku SB Celje

Prof. dr. Vladislav Pegan, dr. med., je predstavil predlog odbora za strokovno-medicinska vprašanja za izvedbo ekspertnega nadzora z mnenjem pri zdravnikih na travmatološkem oddelku v SB Celje za razjasnitev primera J. H. ter predstavil komisijo za izvedbo nadzora. Predlog je bil obravnavan na 27. seji odbora za strokovno-medicinska vprašanja dne 2. 3. 2004.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal na glasovanje odločitev o predlogu odbora za strokovno-medicinska vprašanja, kot je naveden v gradivu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 127/06/2004:

1. Izvršilni odbor na predlog odbora za strokovno-medicinska vprašanja potrdi izvedbo ekspertnega nadzora z mnenjem pri zdravnikih na travmatološkem oddelku v SB Celje.
2. Izvršilni odbor na predlog odbora za strokovno-medicinska vprašanja za izvedbo zgoraj navedenega nadzora potrdi komisijo v naslednji sestavi:
 - prof. dr. Slavko Rakovec, dr. med., specialist splošne kirurgije – predsednik;
 - prof. dr. Andrej Baraga, dr. med., specialist Splošne kirurgije – član.

h) Pomoč članom Zbornice pri najemu odvetnika

Jani Darnič, dr. med., je podal informacijo, da je kolegica prejela vabilo na sodišče kot osumljena oseba v aferi "eritropoietin". Menil je, da bodo tudi drugi zdravniki, ki delajo na dializnih oddelkih oziroma so bili podpisniki receptov, vabljeni na sodišče zaradi kazenskega pregona. Več podatkov o tem nima. Postavlja se vprašanje ali najeti odvetnika ali ne ter kdo bo kril stroške odvetništva.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da Zbornica preko predsednice obalno-kraškega regijskega odbora ponudi kolegici pomoč. Kolegica posreduje Zbornici ustrezno dokumentacijo, v kolikor sprejme pomoč Zbornice. Jani Darnič, dr. med., obvesti predsednico regijskega odbora o sklepu izvršilnega odbora. Na glasovanje je dal odločitev o predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih osem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo osem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 128/06/2004:

1. Izvršilni odbor je odločil, da Zdravniška zbornica Slovenije preko predsednice obalno-kraškega regijskega odbora ponudi kolegici pomoč.
2. Kolegica posreduje ustrezno dokumentacijo predsedniku oziroma generalnemu sekretarju oziroma pravni službi Zbornice, v kolikor se bo odločila za pomoč Zbornice.
3. Jani Darnič, dr. med., obvesti Mariso Višnjevca Tuljaka, dr. med., predsednico obalno-kraškega regijskega odbora o tem sklepu.

i) Izredna letna konferenca FIDES-a

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je povedal, da bo jutri 12. 3. 2004 izredna letna konferenca FIDES-a. Predlog dnevnega reda konference je dogovor o izpeljavi sindikalne akcije za doseg ciljev v zvezi z organizacijo delovnega časa zdravnikov ter umestitev zdravnikov v plačne razrede in določitev dodatkov v kolektivni pogodbi za javni sektor.

Skladno z dogovorom na Koordinaciji zdravniških organizacij ter zaradi pomembnosti obravnavanih tem so na konferenco vabljeni tudi poslanci SZD in Zdravniške zbornice Slovenije.

j) Število izdanih licenc Zdravniške zbornice Slovenije tujim državljanom v obdobju 1995-2004

Prof. dr. Matija Horvat, dr. med., je podal informacijo o številu izdanih licenc tujim državljanom v obdobju 1995-2004. V analizi so bili zajeti le zdravniki, ki so imeli na dan 3. 3. 2004, tuje državljanstvo. Leta 1995 je Zbornica izdala tujim državljanom petinštirideset licenc, leta 1996 osem licenc, leta 1997 deset licenc, leta 1998 enajst licenc, leta 1999 pet licenc, leta 2000 šest licenc, leta 2001 enajst licenc, leta 2002 osemnajst licenc, leta 2003 oseminštirideset licenc ter v letošnjem letu dve licenci. V tem obdobju je bilo vloženih 382 vlog za izdajo licence, izdanih pa je bilo 154 licenc.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da prof. dr. Matija Horvat, dr. med., napiše o tem članek za glasilo Isis.

k) Predlog za področni dogovor

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je prisotne seznanila z elementi splošnega in področnega dogovora. Opozorila je na sklep vlade v splošnem dogovoru v zvezi z financiranjem skupine v domovih za starejše občane. Gre za prerazporejene sredstev, kar pomeni zniževanje cene dela tako zdravnikov kot ostalemu kadru. Pogajalci za področni dogovor bodo pripravili proti aneksu oziroma proti predlogu za področni dogovor. Standard ambulante bo 1,1 zdravnika, saj se mora standard dela dvigniti, da se zagotovi sedanje funkcioniranje javne službe. Predlog bo pripravila ga. Nika Sokolič, univ. dipl. ekon. Dogovarjali so se tudi za sestanek z združenjem zavodov. To je problem, ki pesti tako javne kot zasebne izvajalce. ■

Zapisala: Darja Klančar

Zapisnik 8. seje izvršilnega odbora Zdravniške zbornice Slovenije, ki je potekala 1. aprila 2004

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je podal predlog za razširitev predlaganega dnevnega reda, in sicer:

- pod točko 8 se uvrsti točka "Predlog spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004";
 - pod točko 9 se uvrsti točka "Predlog izbirnih meril za 23. člen Pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij na področju zobozdravstva";
 - pod točko 10 "Razno" se uvrsti vse ostale dodatne točke.
- Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu za razširitev predlaganega dnevnega reda.

V času glasovanja je bilo navzočih sedem članov izvršilnega odbora.

ZA potrditev predloga je glasovalo sedem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 168/08/2004:

Sprejme se naslednji, dopolnjeni dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 6. seje izvršilnega odbora z dne 11. 3. 2004 in zapisnika 7. seje izvršilnega odbora z dne 24. 3. 2004 ter poročilo o realizaciji sklepov
2. Priprave na 43. sejo skupščine Zdravniške zbornice Slovenije
3. Volitve predsednika Zdravniške zbornice Slovenije
4. Poročilo komisije za volitve
5. Podelitev odličij Zdravniške zbornice Slovenije
6. Metodologija za določanje cene zdravniških storitev, ki niso predmet obveznega zdravstvenega zavarovanja
7. Predlog postopka priznanja specialističnega naziva na podlagi dela
8. Predlog spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004
9. Predlog izbirnih meril za 23. člen Pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij na področju zobozdravstva
10. Razno

K 1. točki dnevnega reda: Potrditev zapisnika 6. seje izvršilnega odbora z dne 11. 3. 2004 in zapisnika 7. seje izvršilnega odbora z dne 24. 3. 2004 ter poročilo o realizaciji sklepov

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., bo na naslednji seji podala redakcijsko pripombo na zapisnik 6. seje.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je glede na to, da bo asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., podala redakcijsko pripombo, predlagal, da se zapisnik 6. seje izvršilnega odbora z dne 11. 3. 2004, obravnava na naslednji seji ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih sedem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo sedem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 169/08/2004:

Izvršilni odbor bo zapisnik 6. seje izvršilnega odbora z dne 11. 3. 2004 obravnaval na naslednji seji izvršilnega odbora.

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je povedal, da je Mojca Vrečar, MBA, podala pisno redakcijsko pripombo na zapisnik, in sicer v zadnjem stavku razprave prof. dr. Matije Horvata, dr. med., na strani št. 18, pod točko h) dnevnega reda, se besedilo "na področju splošne medicine" nadomesti z besedilom "po posameznih specialnostih".

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se potrdi zapisnik 7. seje izvršilnega odbora z dne 24. 3. 2004, s tem da se zapisnik redakcijsko dopolni, kot je razvidno iz razprave.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih sedem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo sedem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 170/08/2004:

Izvršilni odbor potrdi zapisnik 7. seje izvršilnega odbora z dne 24. 3. 2004, s tem, da se v zapisniku pod točko h) Predlog za drugi javni razpis specializacij v letu 2004 na strani št. 18, v zadnjem stavku izjave prof. dr. Matije Horvata, dr. med., besedilo "na področju splošne medicine" nadomesti z besedilom "po posameznih specialnostih".

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je podal poročilo o realizaciji sklepov 2., 3., 4., 5., 6. in 7. seje izvršilnega odbora, kot je navedeno v gradivu.

Pogodba za izvajanje javnih pooblastil z ministrstvom še ni podpisana.

Predviden termin za izvedbo delavnice na temo "Sistem zagotavljanja odškodnine pacientom brez ugotavljanja krivde" je 18. 6. 2004 v Ljubljani. Predsednik švedske zdravniške zbornice dr. H. Bernhard Grewin je potrdil udeležbo. Predstavil bo skandinavski model. Program za delavnico je v pripravi po dogovoru z mag. Pinterjem in prof. Peganom.

Dne 26. 3. 2004 je bilo poslancem skupščine Zbornice posredovano gradivo (Predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniških licencah, Predlog Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniškem registru) in glasovnice za korespondenčno glasovanje. Med do danes prispelimi glasovnicami je 47 glasov za potrditev obeh predlogov, en glas je vzdržan. Za ustrezno večino za potrditev obeh pravilnikov je potreben še en glas za.

K 2. točki dnevnega reda: Priprave na 43. sejo skupščine Zdravniške zbornice Slovenije

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predstavil predlog dnevnega reda za 43. sejo skupščine Zbornice. Predlagal je, da točka "Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniških licencah" in točka "Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniškem registru" ostaneta na dnevnem redu 43. seje skupščine. Na predhodno usklajeno besedilo, ki je bilo posredovano poslancem Zbornice za korespondenčno sejo skupščine, je ministrstvo posredovalo vrsto predlogov in pripomb za popravek. Potrebno je zavzeti stališče, ali bo Zbornica upoštevala predloge in pripombe ministrstva na navedena pravilnika in ju dala v ponovno obravnavo na 43. sejo skupščine ali ne.

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je glede pripomb in predlogov ministrstva menil, da gre za pravniški larpurlatizem. Zbornica naj vztraja pri svojem. Potrebna je odločitev ali bodo poslanci skupščine Zbornice razpravljali o morebitnih predlogih ministrstva ali ne.

Mag. Zlatko Fras, dr. med., je menil, da gre za zelo kratke roke in za nacionalni interes uskladitve teh pravilnikov z evropskim pravnim redom, zato ne bi bilo smiselno, da Zbornica zastruje zadeve. Nesodelovanje Zbornice bi privedlo do odlaganja problema na kasnejši termin.

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je podal informacijo glede zahteve ministrstva za spremembo pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij v delu, ki se nanaša na možnost nadaljevanja specializacije v Republiki Sloveniji za člane držav EU. Ministrstvo naj bi pripravilo besedilo, ki naj bi ga posredovalo Zbornici. Do danes tega besedila še ni. Glede na ustno informacijo naj bi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve priznavalo delno opravljene specializacije. Zbornica naj ne bi imela pristojnosti za to.

Prof. dr. Matija Horvat, dr. med., je menil, da na področju specializacij ne pričakuje večjih sprememb, saj so specializacije v Sloveniji usklajene z Evropo.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je menil, da Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve po obstoječi sedaj veljavni zakonodaji nima pristojnosti za priznavanje delno opravljene specializacije.

Predlagal je, da se korespondenčna seja skupščine v zvezi s predlogom spremembe pravilnika o licencah in pravilnika o zdravniškem registru izvede do konca. Točki "Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniških licencah", "Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o zdravniškem registru" naj ostaneta na dnevnem redu skupščine. Izvršilni odbor se bo naknadno odločil ali bo Zbornica upoštevala morebitne pripombe ministrstva na navedena pravilnika.

V nadaljevanju je predstavil dopis FIDES-a v zvezi z uvajanjem kliničnega kodiranja. FIDES poziva izvršilni odbor Zbornice, da se opredeli do tega. Predlagal je, da izvršilni odbor zavzame stališče do neustreznega načina uvajanja kliničnega kodiranja v Sloveniji. Sistem financiranja po sistemu skupin primerljivih primerov je implemen-

tiran brez ustrezne predpriprave zdravnikov kot tudi brez ustrezne informacijske podpore.

Predlagal je, da izvršilni odbor, skupščinski svet in skupščina Zbornice sprejmejo stališče o uvajanju tega sistema. Točka se kot stanovska tema uvrsti na dnevni red skupščine.

Točko je dal v razpravo.

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je podprla predlog za uvrstitev stanovske teme na dnevni red seje skupščine, saj je Zbornica pristojna za reševanje problemov članstva.

Glede uvedbe sistema kliničnega kodiranja je predlagala, da predlagatelj prouči izvajalce beleženja. To je absolutno administrativno opravilo. V državah, kjer je ta sistem že implementiran, beleženja ne izvajajo zdravniki, temveč visoko usposobljeni administrativni kader. Stanovska odgovornost Zbornice je, da prepreči obremenjevanje zdravnikov z dodatnim administriranjem za potrebe bolj transparentnega finančnega poslovanja.

Jani DERNIČ, dr. med., je pojasnil, da so bili zavodi seznanjeni z uvajanjem sistema že lansko leto. Ministrstvo je posredovalo navodila za poskusno izvajanje vodenja evidenc v obdobju od 1. 1. 2004 do 1. 4. 2004. Glavni krivci za nastalo situacijo so upravljavci zdravstvenih zavodov, saj niso pravočasno oziroma ustrezno informirali zaposlenih v zdravstvu.

Sistem kliničnega kodiranja bo posredno vplival tudi na primarno zdravstveno dejavnost, zato je prav, da se tema obravnava na seji skupščine Zbornice.

Podprl je predlog za inštruktažo zdravstvenega kadra in nadgradnjo informacijske podpore. Država se jo do sistema opredelila, saj so sklepi vlade RS glede sistema vključeni v Splošni dogovor. Glede dodatnega nalaganja dela zdravnikom z uvedbo sistema je menil, da je zdravnik na podlagi že obstoječih predpisov dolžen kodirati diagnoze po MKB klasifikaciji. Kdo bo kodiral posege in storitve, je stvar internega dogovora.

Prof. dr. Vladislav PEGAN, dr. med., je predlagal, da se podaljša rok za poskusno obdobje uvajanja financiranja po sistemu skupin primerljivih primerov. Kodiranje je zelo zapleteno, zato ga mora izvajati zdravnik.

Igor PRAZNIK, dr. med., je menil, da bi bilo smiselno od nemške zdravniške zbornice pridobiti informacijo o vzroku za moratorij glede uvedbe sistem DRG.

Mag. Zlatko FRAS, dr. med., je menil, da je v začetnem obdobju potrebno, da na posameznih oddelkih posamezne specialne stroke zdravniki kreativno sodelujejo pri kodiranju. Zbornica v času, ko je zdravnikov v Sloveniji bistveno manj kot v drugih državah, ne sme pristati na to, da bodo zdravniki do nadaljnega zadolženi za kodiranje.

Uvedba tega sistema financiranja zdravstvenega varstva v Sloveniji prinaša bolj transparenten način financiranja. Pomanjkljivost projekta je v tem, da nima strategije za implementacijo v smislu izvajanja.

Predlagal je, da predstavnik Zbornice, ki je bil imenovan v skupino C11 pripravi jasno poročilo.

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je prebral tekom razprave izoblikovano stališče Zbornice do uvedbe sistema beleženja storitev po skupinah primerljivih primerov. Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi stališče ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih sedem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo sedem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 171/08/2004:

Izvršilni odbor potrdi spodaj navedeno stališče Zdravniške zbornice Slovenije do uvedbe sistema beleženja storitev po skupinah primerljivih primerov:

“Zdravniška zbornica Slovenije podpira spremembe financiranja na bolnišničnem področju, meni pa, da niso izpolnjeni osnovni pogoji za dokončno implementacijo:

1. ni bila izvedena zadovoljiva inštruktaža zdravstvenega osebja (zdravniki, medicinske sestre, administratorji);
2. informacijska podpora za implementacijo je pomanjkljiva in potrebuje nadgradnjo;
3. razpoložljivi čas zdravnikov, ki naj bi sodelovali v poskusnem obdobju, ni bil objektivno predviden in zaradi tega predvidevamo nepremostljive obremenitve v že tako kadrovsko podhranjeni zdravstveni službi.

Zdravniška zbornica Slovenije predlaga, da se za tri mesece podaljša čas za zaključitev poskusne dobe uvedbe financiranja po sistemu skupin primerljivih primerov. V tem času se intenzivno izobražuje zdravstvene delavce (zdravnike, medicinske sestre, administratorje), razvija informacijsko podporo in vzpostavi poseben profil visoko izobraženega administrativnega kadra, ki bo po poteku poskusne dobe odgovoren za beleženje storitev po skupinah primerljivih primerov.”

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor stališče Zbornice do uvedbe sistema beleženja storitev po skupinah primerljivih primerov posreduje v obravnavo skupščinskemu svetu, predsedniku skupščine Zbornice pa se predlaga uvrstitev točke “Stališče Zbornice do uvedbe sistema beleženja storitev po skupinah primerljivih primerov” na dnevni red 43. seje skupščine. Jani DERNIČ, dr. med., pripravi gradivo in poroča na seji skupščine.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovih predlogih.

V času glasovanja je bilo navzočih sedem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo sedem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 172/08/2004:

1. Izvršilni odbor posreduje stališče Zdravniške zbornice Slovenije do uvedbe sistema beleženja storitev po skupinah primerljivih primerov” v obravnavo skupščinskemu svetu Zbornice.
2. Izvršilni odbor predsedniku skupščine predlaga, da se točka “Stališče Zdravniške zbornice Slovenije do uvedbe sistema beleženja storitev po skupinah primerljivih primerov” kot stanovska tema uvrsti na dnevni red 43. seje skupščine Zbornice. Točka se na dnevni red uvrsti pred točko “Predlogi, pobude, vprašanja” dnevnega reda.
3. Poročevalec zgoraj navedene točke na 43. seji skupščine bo Jani DERNIČ, dr. med., ki pripravi ustrezno gradivo in ga pred sejo skupščine posreduje na izvršilni odbor.

Prim. Anton ŽIDANIK, dr. med., je predlagal, da se zaradi uvedbe dodatne točke na dnevni red 43. seje skupščine, posreduje vabilo za 43. sejo skupščine tudi predstavnikom FIDES-a, SZD, MZ in medijem.

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je podprl predlog prim. Židanika. Predlagal je, da Zbornica “Stališče Zdravniške zbornice Slovenije do uvedbe sistema beleženja storitev po skupinah primerljivih primerov”, sprejeto na današnji seji izvršilnega odbora, skupaj z vabilom za 43. sejo skupščine Zbornice posreduje FIDES-u in SZD.

Na glasovanje je dal odločitev o predlogu prim. Židanika ter odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih sedem članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo sedem članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 173/08/2004:

1. Stališče Zdravniške zbornice Slovenije do uvedbe sistema beleženja storitev po skupinah primerljivih primerov, sprejeto na današnji seji izvršilnega odbora, se skupaj z vabilom za 43. sejo skupščine

Zdravniške zbornice Slovenije posreduje FIDES-u in SZD.

2. Vabilo za 43. sejo skupščine Zdravniške zbornice Slovenije se posreduje predstavnikom MZ in medijev.

K 3. točki dnevnega reda: Volitve predsednika Zdravniške zbornice Slovenije

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je povedal, da ima izvršilni odbor v skladu z akti Zbornice možnost, pravico in dolžnost za podporo kandidature za predsednika Zbornice. Kot predsednik Zbornice je formalno predlagal za kandidata za predsednika Zbornice prof. dr. Vladislava Pegana, dr. med. Pisno podporo h kandidaturi prof. Pegana so posredovali Jani DERNIČ, dr. med., prof. dr. Matija HORVAT, dr. med., in mag. Žarko PINTER, dr. med.

Na eni od sej izvršilnega odbora je asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., prisotne seznanila z neformalno kandidaturo za predsednika Zbornice. Do danes ni prejel pisne pobude asist. Gordane Živčec Kalan, dr. med., za podporo njene kandidature s strani izvršilnega odbora.

Dругih predlogov za kandidaturo za predsednika Zbornice ni prejel.

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je povedala, da je že pridobila ustrezno podporo članstva. Kandidatura je v poteku in bo vložena v zakonitem roku.

Prof. dr. Franc FARČNIK, dr. dent. med., je izrekel podporo h kandidaturi prof. Pegana.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor podpre kandidaturo prof. dr. Vladislava Pegana, dr. med., ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo pet članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se je en član.

Sprejet je bil sprejet sklep št. 174/08/2004:

Izvršilni odbor podpre kandidaturo prof. dr. Vladislava Pegana, dr. med., za predsednika Zdravniške zbornice Slovenije.

K 4. točki dnevnega reda: Poročilo komisije za volitve

Elizabeta Bobnar Najžer, prof., je po pooblastilu predsednice komisije za volitve in imenovanja (v nadaljevanju: komisije) podala poročilo komisije. Komisija se je sestala dne 2. 3. 2004. Pregledala je potrebna volilna opravila. Pri izvedbi korespondenčnih volitev je ugotovila neskladje med določilom 15. člena poslovnika: "Član volilne komisije ne more kandidirati za poslanca iz iste volilne enote." in določili 17. člena poslovnika: "V kolikor se je volilna enota na zboru volivcev odločila za tajno korespondenčno glasovanje, prejme volilne liste regijski odbor, ki jih na določen dan, s priloženo povratno pisemsko ovojnico, razpošlje članom volilne enote in po zaključku roka, navedenega v spremnem dopisu, odpre prispele ovojnice, prešteje glasove in jih s podpisanim zapisnikom posreduje komisiji za volitve in imenovanja."

17. člen praktično prenaša opravila volilne komisije na regijski odbor. S tem pa ni zagotovljen enakopraven status kandidatov za poslance pri glasovanju na voliščih in pri korespondenčnem glasovanju. Pri slednjem je namreč kandidat za poslanca lahko tudi član volilne komisije (kot član regijskega odbora), in tako opravlja volilna opravila sam zase, kar v primeru volitev na volišču ni dovoljeno.

Komisija meni, da je potrebno to neskladje v poslovniku v bodoče odpraviti. Za takratne volitve predlaga izvršilnemu odboru v sprejem, da v primeru korespondenčnega glasovanja, kot je predviden v 15. členu poslovnika, volilna opravila, ki sledijo iz 17. člena poslovnika opravlja centralna komisija za volitve in imenovanja in ne regijski odbor.

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je predlagal, da regijski odbor manjše

regije le v primeru, ko je kandidat za poslanca tudi član volilne komisije, svojo nalogo in vlogo zaradi konflikta interesa, odstopi centralni volilni komisiji. S tem je zagotovljena demokratičnost in zakonitost.

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je pojasnila, da so volitve leta 2000 potekale po volilnih enotah. Takrat se je za korespondenčne volitve odločilo le nekaj volilnih enot, vendar so bile izvedene v regiji. Podprla je predlog Braneta Dobnikarja, univ. dipl. prav., saj je učinkovit in dopušča pristojnost za izvedbo korespondenčnih volitev volilnim enotam večje regije. S tem predlogom se ne spreminja poslovnik v tolikšni meri, da bi bilo lahko to sporno za izvedbo volitev.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je pojasnil, da izvršilni odbor ne spreminja poslovnika, ker ni pristojen organ za to. Izvršilni odbor na predlog komisije potrjuje le izvedbene sklepe z namenom, da se olajša izvedba volitev.

Elizabeta Bobnar Najžer, prof., je pojasnila, da so roki za izvedbo volitev relativno kratki. Letos se je večina volilnih enot odločila za korespondenčno glasovanje (le tri volilne enote so se odločile za glasovanje na voliščih). Potrebno bo pripraviti vsa volilna gradiva, ki so jih dolžni razpošiljati regijski odbori. Glede na izkušnje, ki jih imajo do sedaj s sklicevanjem volilnih zborov, dvomi, da bodo regijski odbori pravočasno razposlali volilna gradiva.

Po sedaj znanih podatkih bo večina dosedanjih poslancev ponovno kandidirala. Neuskajenost členov poslovnika vpliva na izvedbo volitev tudi v večjih volilnih enotah, saj 17. člen poslovnika prenaša opravila volilne komisije na regijski odbor. Regijski odbori so sestavljeni iz dveh do največ treh poslancev. 17. člen poslovnika ne navaja regijskega odbora v razširjeni sestavi.

Tadej Gale, univ. dipl. prav., je menil, da predlog Braneta Dobnikarja, univ. dipl. prav., predstavlja neskladje s poslovnikom. Poleg tega bi predlog otežil izvedbo celotnega postopka za izvedbo volitev. Regijski odbori bi morali sprejeti sklep, da volilna opravila za njih opravi centralna komisija ter ga posredovati na Zbornico.

Franc Šuta, dr. med., je menil, da sklep komisije ni bil posredovan pravočasno, saj so volitve že razpisane, niti na pravi naslov. Komisija bi morala posredovati sklep skupščini, ne pa izvršilnemu odboru.

Predlagal je, da se v imenu regijskega odbora volilna opravila prenese na centralno komisijo. Člani regijskega odbora, ki kandidirajo za poslanca, morebitno funkcijo člana volilne komisije prenesejo na drugega člana svoje regije, ki ne kandidira za poslanca.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je ponovno pojasnil, da izvršilni odbor ne spreminja poslovnika. Glede na že sprejete sklepe izvršilnega odbora v zvezi z opravili za volitve, ki jih izvaja komisija, izvršilni odbor samo potrjuje sklepe komisije, ki so potrebni za izvedbo volitev.

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je postavila vprašanje, če se bo glasovnice odpiralo ob določeni uri in na eni lokaciji. Predlagala je dopolnitev sklepa komisije z besedilom: "V kolikor predstavniki posamezne regije želijo prisostvovati pri odpiranju in preštevanju glasovnic, se jim to omogoči."

Tadej Gale, univ. dipl. prav., je pojasnil, da bo v navodilih navedeno, kdaj se bodo glasovnice odpirale (določen dan, ura, lokacija). Komisija bo štela glasovnice. Opazovalci so lahko prisotni.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je pojasnil, da izvršilni odbor ni pristojen za dopolnjevanje sklepa komisije. Izvršilni odbor lahko komisiji posreduje le predlog za dopolnitev njenega sklepa.

Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi predlog sklepa komisije, kot je naveden v gradivu ter ga posreduje v potrditev še skupščinskemu svetu, ki bo imel sejo danes ob 18. uri.

Predlagal je, da Elizabeta Bobnar Najžer, prof., seznanijo s predlogom asist. Gordane Živčec Kalan, dr. med., glede odpiranja in preštevanja glasovnic.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovih predlogih.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 175/08/2004:

1. Izvršilni odbor potrди sklep komisije za volitve in imenovanja: "Za izvedbo volitev 2004 v primeru korespondenčnega glasovanja, kot je predviden v 15. členu poslovnika, volilna opravila, ki sledijo iz 17. člena poslovnika opravlja centralna komisija za volitve in imenovanja in ne regijski odbor."
2. Izvršilni odbor posreduje zgoraj navedeni sklep komisije za volitve in imenovanja v obravnavo skupščinskemu svetu Zbornice na današnji sejo ob 18. uri.
3. Elizabeta Bobnar Najžer, prof., seznanji komisijo za volitve in imenovanja s predlogom asist. Gordane Živčec Kalan, dr. med., glede odpiranja in preštevanja glasovnic.

Živo Bobič, dr. dent. med., je zaprosil za mnenje izvršilnega odbora glede predloga zasebnih zobozdravnikov mariborske regije, da se dodatni štirinajsti poslanec volilne regije zasebni zdravniki dodeli volilni enoti "Zobozdravniki mariborske, pomurske in ptujsko-ormoške regije" in ne volilni enoti "Zobozdravniki ljubljanske regije".

Izvršilni odbor je na svoji 5. seji dne 26. 2. 2004 na predlog komisije za volitve in imenovanja dokončno potrđil razporeditev volilnih enot in poslanskih sedežev za volitve poslancev v skupščino. Menil je, da regijski odbor ne more tik pred volitvami spreminjati razporeditve, ker jo je izvršilni odbor že potrđil.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., se je strinjal z mnenjem Živa Bobiča, dr. dent. med. Razpoložljiva poslanska mesta so na podlagi sklepa izvršilnega odbora že razdeljena po posameznih regijah in volilnih enotah.

Tadej Gale, univ. dipl. prav., je pojasnil, da je izvršilni odbor na svoji seji dne 26. 2. 2004 na podlagi 15. člena poslovnika in na predlog komisije za volitve in imenovanja sprejel sklep in objavil dokončen seznam volilnih enot in razporeditev poslanskih sedežev.

Franc Šuta, dr. med., je menil, da ima regija zasebni zdravniki pristojnost za razporeditev dodatnega štirinajstega poslanca glede na število članov v posameznih volilnih enotah. V skladu z akti Zbornice izvršilni odbor in komisija za volitve razporedita število poslancev po posameznih regijah, medtem ko regijski odbor določi razporeditev poslancev znotraj volilne regije. To pomeni, da je komisija za volitve določila regiji zasebni zdravniki štirinajst poslancev. To je potrđil tudi izvršilni odbor. Kako je teh štirinajst poslancev razporejenih znotraj regije pa odloča regijski odbor.

Tadej Gale, univ. dipl. prav., je citiral 1. odstavek 15. člena poslovnika: "Dva meseca pred volitvami izvršilni odbor objavi dokončen seznam volilnih enot in razporeditev poslanskih sedežev, ..."

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je zaključil razpravo. Francu Šuti, dr. med., je predlagal, da regijski odbor zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov vprašanja, ki se nanašajo na volilna opravila, naslovi na komisijo za volitve in imenovanja.

K 5. točki dnevnega reda: Podelitev odličij Zdravniške zbornice Slovenije

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je povedal, da se je v skladu s pravilnikom o podelitvi odličij "Hipokratovo priznanje" in naziva "Častni član/članica Zdravniške zbornice Slovenije" sestala komisija za podelitev odličij Zdravniške zbornice Slovenije in obravnavala prispele predloge. Komisija je odločila, da odličija "Hipokratovo priznanje" prejmejo: prim. Kurt Kancler, dr. med., prim. Marko Demšar, dr. med., mag. Anka Tekstor

Tominšek, dr. dent. med., in France Cukjati, dr. med. Komisija je odločila, da se naziva "častni član" za leto 2003 ne podeli.

Točko je dal v razpravo.

Prisotni so se strinjali s predlogom komisije za podelitev odličij Zbornice.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor potrđi predlog komisije za podelitev odličij ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 176/08/2004:

Izvršilni odbor potrjuje predlog komisije za podelitev odličij Zdravniške zbornice Slovenije, da prejmejo odličje "Hipokratovo priznanje":

- prim. Kurt Kancler, dr. med.,
- prim. Marko Demšar, dr. med.,
- mag. Anka Tekstor Tominšek, dr. dent. med.,
- France Cukjati, dr. med.

Naziva "častni član" se za leto 2003 ne podeli.

K 6. točki dnevnega reda: Metodologija za določanje cene zdravniških storitev, ki niso predmet obveznega zdravstvenega zavarovanja

Jani DERNIČ, dr. med., je povedal, da je bilo za zdravniške tarife potrebno izdelati katalog storitev. To je bila najtežja naloga, saj v slovenščini ni bilo ustreznega sodobnega seznama zdravniških in zdravstvenih storitev. Leta 2001 so se odločili za slovensko klasifikacijo zdravstvenih storitev, ki je bila dokončana in katere segment se je že uporabljal na področju operativnih strok.

Gradivo je zaradi obsežnosti (110 strani) na zgoščenki. V gradivu so po taksativnih stopnjah našteje zdravniške storitve in njihova vrednost v tolarjih. Cena zdravniške storitve se določi tako, da se porabljen čas (v minutah) pomnoži z vrednostjo učinkovite minute dela zdravnika. Vrednost učinkovite minute dela zdravnika za leto 2003 znaša 120 tolarjev in se spreminja v skladu s Splošnim dogovorom. Cena zdravniške storitve predstavlja minimalno ceno. Potrebno bo opraviti še veliko dela.

Nova klasifikacija zdravstvenih storitev oz. posegov in diagnostično terapevtskih postopkov, ki je začela veljati s 1. 1. 2004, omejuje uporabno vrednost priprave zdravniških tarif. Obstoječi katalog storitev bo potrebno prilagoditi oziroma bo potrebno napraviti preslikavo z novo klasifikacijo, da bo uporaben. V novi klasifikaciji je 7.000 storitev. V obstoječem katalogu je opredeljenih 2.500 storitev. Potrebno bo opraviti še veliko dela. Za nadaljnje delo bi potrebovali ustrezen sklep izvršilnega odbora glede potrebnih finančnih virov. Izvršilni odbor se mora tudi opredeliti, ali se gradivo posreduje v obravnavo poslancem.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je povedal, da ministrstvo za zdravje poziva Zbornico, da v skladu s 67. členom Zakona o zdravniški službi pripravi predlog metodologije za določitev cen storitev, ki ne sodijo v obseg obveznega zdravstvenega zavarovanja. V prehodnih določbah Zakona o zdravniški službi je določen rok, do katerega bi morala Zbornica to pripraviti. Zbornica tega še ni realizirala. Nikjer ni določeno, da mora Zbornica pri pripravi metodologije za določanje cen zdravniških storitev, ki niso predmet obveznega zdravstvenega zavarovanja, upoštevati kakršnokoli klasifikacijo. Zbornica ima možnost, da sama določi klasifikacijo. V tem vidi dodatno vzpodbudo, da se osnutek Pravilnika o zdravniških tarifah oziroma obstoječi katalog storitev posreduje v prvo branje poslancem na skupščini.

Z vidika projekta "Svobodni zdravnik specialist" je pogled na projekt o zdravniških tarifah bistveno drugačen. Svobodni zdravniki ne bodo

koncesionarji, temveč fizične osebe, ki bodo svoje storitve zaračunavale le posredno zavarovalnici. V pogodbenem odnosu bodo izključno z drugimi pravnimi osebami (bolnišnicami) ne pa z ZZZS.

Jani DERNIČ, dr. med., je pojasnil, da v kolikor se klasifikacijo opredeli kot veljavno za storitve, ki niso predmet obveznega zdravstvenega zavarovanja, potem se lahko kot taka uporabi. Metodologija je definirana. Iz tega zornega kota se gradivo lahko posreduje v prvo branje poslancem.

Glede poziva ministrstva za pripravo metodologije za določitev cen storitev, ki ne sodijo v obseg obveznega zdravstvenega zavarovanja, se posvetoval s pravno službo Zbornice. Metodologija je v osnovi že napisana v obstoječem pravilniku o zdravniških tarifah. Predlagal je, da odbor za socialno-ekonomska vprašanja obravnava to metodologijo. Metodologijo se nato posreduje ministrstvu v obravnavo.

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je predlagal, da se poslancem predstavi metodologijo projekta in se jim poda informacija, do katere faze je projekt narejen. V razpravi bi izpostavili problem, do katerega je privedla uvedba nove klasifikacije zdravstvenih storitev. Točka "Informacija o metodologiji za določanje cene zdravniške tarife" se uvrsti na dnevni red skupščine kot vsebinska točka.

Točko je dal v razpravo.

Asist. Gordana ŽIVČEC Kalan, dr. med., je opozorila, da v času sprejemanja pravilnika o zdravniški tarifi, DDV še ni bil uveden. Predlagala je, da se natančno določi cena točke oziroma se opredeli, ali cena točke vključuje tudi DDV ali ne. Trenutno so tolmačenja zavodov kot tudi posameznikov glede vključitve DDV-ja v ceno točke zelo različna.

Jani DERNIČ, dr. med., je pojasnil, da zdravstvene storitve niso predmet DDV-ja. Poleg tega DDV ne vpliva na vrednost točke. DDV se lahko doda samo na končni znesek v primeru, če bo zdravstvena storitev obdavčljiva.

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je pojasnil, da so čisti zasebniki edini, ki DDV po storitvenem sistemu zaračunajo naročniku. Vsi ostali te storitve zaračunajo kot eno obliko pogodbenega dela. Tarifa po Pravilniku o zdravniških tarifah predstavlja najnižjo ceno, ki jo mora zdravnik zaračunati svojemu naročniku. Ta cena ni fiksna, saj ni omejena navzgor. To velja za zdravnike, za zobozdravniške storitev pa se storitve zaračunavajo v skladu z belo knjigo.

Predlagal je, da Jani DERNIČ, dr. med., s pravnikom in ekonomistom prouči, ali bo potrebno s 1. 5. 2004 DDV ustrezno ovrednotiti ali ne.

Igor PRAZNIK, dr. med., je menil, da če bodo po 1. 5. 2004 zdravstvene storitve obdavčljive, to ne bo vplivalo na vrednost točke. DDV se le doda. Neto cena zdravniškega dela ostane enaka. Menil je, da se morajo uporabniki zdravstvenih storitev pogajati glede morebitnega DDV-ja na zdravstvene storitve, ne pa Zbornica.

Asist. Gordana ŽIVČEC Kalan, dr. med., se je strinjala z Igorjem PRAZNIKOM, dr. med. Zakaj bi Zbornica štela uporabnike zdravstvenih storitev. Zbornica mora štiti stan.

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je menil, da bo Zbornica s sklepom izvršilnega odbora za ustrezen odstotek povečala vrednost točke v pravilniku o zdravniških tarifah, če bo s 1. 5. 2004 zdravstvena storitev obdavčljiva.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovih predlogih iz razprave.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 177/08/2004:

1. Odbor za socialno-ekonomska vprašanja pripravi predlog metodologije za določitev cen storitev, ki ne sodijo v obseg obveznega zdravstvenega zavarovanja.

2. Točka "Informacija o metodologiji za določanje cene zdravniške tarife" se kot vsebinska točka uvrsti na dnevni red 43. seje skupščine.
3. Jani DERNIČ, dr. med., skupaj s pravnikom in ekonomistom, prouči ali je potrebno z vstopom Slovenije v EU, v ceni zdravniške tarife ustrezno ovrednotiti DDV ali ne.

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je predlagal, da se seja izvršilnega odbora prekine zaradi skupne seje izvršilnega odbora in skupščinskega sveta.

Seja izvršilnega odbora se je nadaljevala po končani skupni seji ob 19.30.

K 7. točki dnevnega reda: Predlog postopka priznanja specialističnega naziva na podlagi dela

Prof. dr. Matija HORVAT, dr. med., je predstavil predlog poteka postopka pridobitve specialističnega naziva na podlagi dela na določenem kliničnem področju. Sveta za izobraževanje zdravnikov je pravila postopka obravnaval na svoji seji dne 16. 3. 2004 ter se strinjal s predlogom.

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor potrdi predlog sveta za izobraževanje zdravnikov, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben

Soglasno je bil sprejet sklep št. 178/08/2004:

Izvršilni odbor sprejme Pravila postopka pridobitve specialističnega naziva na podlagi dela na določenem kliničnem področju, kot so navedena v prilogi in jih posreduje v soglasje ministrstvu za zdravje.

K 8. točki dnevnega reda: Predlog spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004

Franc ŠUTA, dr. med., je predstavil predlog spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004. Predlog je pripravila pogajalska skupina Zbornice.

1. člen predloga se nanaša na tabelo v 1. odstavku 2. člena področnega dogovora, in sicer predlagajo ločeno prikazovanje vsake dejavnosti posebej (splošne zdravnike, pediatrie, šolske zdravnike). Pri splošnih zdravnikih naj se ločeno prikaže skupine v domovih za starejše občane in skupine v standardnih splošnih ambulantah. Ločeno prikazovanje je pomembno zaradi natančnejšega prikaza stanja izvajalcev in predeljenih zavarovanih oseb pri posameznih izvajalcih, s tem pa tudi preskrbljenosti.

Asist. mag. Marko BITENC, dr. med., je dal predlog v razpravo. Razprave ni bilo.

Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi 1. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 179/08/2004:

Izvršilni odbor potrdi 1. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu.

Franc ŠUTA, dr. med., je predstavil 2. člen predloga, ki se nanaša na zadnji stavek 1. odstavka 3. člena področnega dogovora, in sicer

predlagajo, da sme preskrbljenost prebivalcev posameznega območja s številom nosilcev odstopati od slovenskega povprečja za največ pet odstotkov. Razlike med posameznimi območji naj bodo čim manjše. Zavarovanim osebam iz področij s slabšo preskrbljenostjo je potrebno omogočiti čim boljše dostopnost do zdravstvene službe.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal predlog v razpravo. Razprave ni bilo.

Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi 2. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 180/08/2004:

Izvršilni odbor potrdi 2. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu.

Franc Šuta, dr. med., je predstavil 3. člen predloga, ki se nanaša na zadnji stavek 5. člena področnega dogovora, in sicer na izvajanje dežurne službe. Predlagajo, da se dežurna služba izvaja ob delavnikih od 20.00 ure do 8.00 ure naslednjega dne; ob sobotah od 16.00 ure do 8.00 ure naslednjega dne; ob nedeljah in dela prostih dneh 24 ur.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal predlog v razpravo. Razprave ni bilo.

Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi 3. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 181/08/2004:

Izvršilni odbor potrdi 3. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu.

Franc Šuta, dr. med., je predstavil 4. člen predloga, ki se nanaša na 3. odstavek 9. člena področnega dogovora, in sicer izvajalcem, ki se jim zaradi določila 2. odstavka 21. člena področnega dogovora ne priznajo vsi korigirani glavarinski količniki, se število zavarovanih oseb, ki ustrezajo 18-im odstotkom, določi iz števila zanj opredeljenih in priznanih zavarovanih oseb. Zaradi uravnilovke v 21. členu področnega dogovora je glavarina priznana v celoti do 2.250 opredeljenih oseb, nato pa se progresivno zmanjšuje (regresijska lestvica). Presežne storitve so plačane samo v višini polovice preseganja povprečne glavarine. Zato izvajalci nimajo priznanega programa za svoje nadštevilne opredeljene zavarovane osebe. Izvajalci bodo izvajali obseg preventive v skladu z zagotovljenimi materialnimi in časovnimi pogoji.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je pojasnil, da je Zbornica pri predlogih in pripombah na osnutek bele knjige na področju novega načina financiranja vztrajala pri vidiku, da je potrebno maksimalni število pacientov, ki jih lahko sprejme zdravnik, omejiti navzgor. Ta dikcija še vedno dopušča, da ima zdravnik lahko opredeljenih več pacientov, vendar za presežek pacientov ne dobi finančnih sredstev. Število 2.500 opredeljenih pacientov predstavlja zgornjo mejo, 1.860 opredeljenih pacientov pa predstavlja povprečno število. Vsak izbrani zdravnik, ki ima opredeljenih 2.500 pacientov, bi moral imeti možnost, da odkloni novega pacienta. Iz strokovnega, stanovskega in varnostnega vidika se mu zdi nesprejemljivo, da maksimalno število opredeljenih pacientov

ni limitirano navzgor.

Točko je dal v razpravo.

Prim. Anton Židanik, dr. med., je povedal, da zasebni zdravniki niso zainteresirani za zniževanje števila opredeljenih pacientov, saj že na podlagi regresijske lestvice dobijo ustrezen dohodek. Urnik zdravnika, ki ima opredeljenih 2.500 pacientov, obsega sedem ur na dan. Če bi imel zdravnik 2.500 opredeljenih pacientov in bi mu bil priznan dodaten kader, bi v skladu s tem lahko podaljšal urnik njegovega dela. Predlog za vključitev 20 novih skupin v program bi posameznim zdravnikom omogočil, da imajo lahko opredeljenih nadpovprečno število pacientov.

Franc Šuta, dr. med., je pojasnil, da so pogajalci vztrajali na stališču, da se glavarina po posameznem zdravniku zmanjšuje, vendar je izbira zdravnika na strani bolnika. V Sloveniji so tudi območja z deficitom zdravnikov. Visoke glavarine so v teh okoljih nujnost.

Jani Dornič, dr. med., je menil, da bi morali omejevati zgornji limit opredelitve pacientov. V nasprotnem primeru bo prišlo do preobremenitve zdravnikov v določeni starostni skupini. Zaradi varovanja zdravja zdravnikov in kakovosti dela je smiselno zmanjševati maksimalno možno število opredeljenih pacientov.

V Sloveniji je potrebo na deficitarnih območjih zagotoviti možnost za dodatnega zdravnika. Glede izbire zdravnika je v tujini urejeno tako, da si bolnik lahko izbere le tistega zdravnika, ki je na razpolago oziroma ne presega določenega števila opredeljenih pacientov.

Mag. Zlatko Fras, dr. med., je pojasnil, da Zbornica nastopa tudi v funkciji zaščite bolnikov. Predlog, ki ne omogoča vsem pacientom enake dostopnosti do zdravstvenih storitev v smislu preventive, za Zbornico ni sprejemljiv.

Prof. dr. Vladislav Pegan, dr. med., je menil, da je potrebno upoštevati tudi trenutno stanje v določenih območjih v Sloveniji. V deficitarnih območjih zdravniki v osnovni zdravstveni mreži morajo imeti več opredeljenih pacientov kot 2.500. Dokler ta problem ni rešen, je smiselno, da se limitira število opredeljenih pacientov na 2.500, z izjemami za zdravnike na deficitarnih območjih. Presežek opredeljenih pacientov bi bilo potrebno plačevati v celoti, ne pa polovično. S tem bi stimulirali zdravnike, da bi se zaposlovali na deficitarnih območjih.

Mag. Zlatko Fras, dr. med., je menil, da je potrebno tudi stališče v zvezi s kakovostjo. Potreben je korektiv, ki bi definiral način za opredelitev izjemnega stanja oziroma deficitarnih območij s časovno opredelitvijo.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da Franc Šuta, dr. med., uskladi 4. člen predloga s predlogi iz razprave. Usklajen predlog posreduje po elektronski pošti članom izvršilnega odbora v obravnavo. Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 182/08/2004:

Franc Šuta, dr. med., uskladi 4. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004 s predlogi iz razprave. Usklajen predlog posreduje po elektronski pošti v obravnavo članom izvršilnega odbora.

Franc Šuta, dr. med., je predstavil 5. člen predloga, ki se nanaša na 1. stavek 1. odstavka 10. člena področnega dogovora, in sicer na dvig količnika za korekcijo glavarine, v starostni skupini nad 75 let, iz 3,0 na 3,5. Člen uvaja korekcijo glavarine po demografsko-socialno-ekonomskih kriterijih. Zaradi uvajanja dodatne korekcije in s tem dodatnih količnikov se skupno število količnikov korigirane glavarine poveča.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da Franc Šuta, dr. med., uskladi 5. člen predloga s predlogi iz razprave, ki se nanašajo

na 4. člen predloga. Usklajen predlog posreduje po elektronski pošti članom izvršilnega odbora v obravnavo. Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 183/08/2004:

Franc Šuta, dr. med., uskladi 5. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004 s predlogi iz razprave, ki se nanašajo na 4. člen predloga. Usklajen predlog posreduje po elektronski pošti v obravnavo članom izvršilnega odbora.

Franc Šuta, dr. med., je predstavil 6. člen predloga, ki se nanaša na spremembo besedila 2., 4. in 5. odstavka 21. člena področnega dogovora, in sicer na število opredeljenih zavarovanih oseb na zdravnika. Dokler mreža ne bo polna in odstopanja ne bodo manjša od pet odstotkov, se izvajalcem priznajo vse opredeljene zavarovane osebe. V dispanzerjih za ženske posamezni zdravnik za poln program ekipe ne more preseči 3.500 količnikov na mesec. Izvajalcu se plačajo količniki iz obiskov in storitev največ v višini, kot izhaja iz načrta količnikov iz glavarine.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal predlog v razpravo.

Franc Šuta, dr. med., je pojasnil, da je 6. člen predloga potrebno združiti oziroma uskladiti s predlogi iz razprave, ki se nanašajo na 4. člen predloga.

Predlagal je, da izvršilni odbor sprejme stališče, da predstavniki pogajalske skupine Zbornice ne pristanejo na zniževanje vrednosti programov izvajalcev.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da Franc Šuta, dr. med., uskladi 6. člen predloga s predlogi iz razprave, ki se nanašajo na 4. člen predloga. Usklajen predlog posreduje po elektronski pošti članom izvršilnega odbora v obravnavo. Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi predlog glede vrednosti programov izvajalcev. Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 184/08/2004:

Franc Šuta, dr. med., uskladi 6. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004 s predlogi iz razprave, ki se nanašajo na 4. člen predloga. Usklajen predlog posreduje po elektronski pošti v obravnavo članom izvršilnega odbora.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 185/08/2004:

Izvršilni odbor sprejme stališče, da predstavniki pogajalske skupine Zbornice ne pristanejo na zniževanje vrednosti programov izvajalcev.

Franc Šuta, dr. med., je predstavil 7. člen predloga, ki se nanaša na 3. odstavek 22. člena področnega dogovora, in sicer na plačilo opravljenih storitev. Opravljene storitve so plačane samo v višini polovice presejanja povprečne glavarine, priznavanje glavarina nad 2.250 opredeljenih zavarovanih oseb se progresivno zmanjšuje. Izvajalci bodo izvajali obseg preventive v skladu z zagotovljenimi materialnimi in časovnimi pogoji.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal predlog v razpravo.

Franc Šuta, dr. med., je pojasnil, da je 7. člen predloga potrebno združiti oziroma uskladiti s predlogi iz razprave, ki se nanašajo na 4. člen predloga.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da Franc Šuta, dr.

med., uskladi 7. člen predloga s predlogi iz razprave. Usklajen predlog posreduje po elektronski pošti članom izvršilnega odbora v obravnavo. Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 186/08/2004:

Franc Šuta, dr. med., uskladi 7. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004 s predlogi iz razprave. Usklajen predlog posreduje po elektronski pošti v obravnavo članom izvršilnega odbora.

Franc Šuta, dr. med., je predstavil 8. člen predloga, ki se nanaša na 23. člena področnega dogovora, in sicer na vrednotenje dela izvajalcev NMP (zdravniki, zdravstveni tehniki, reševalci). Kot za dežurno službo je potrebno tudi za plačevanje dela izvajalcev NMP postaviti jasne kriterije.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal predlog v razpravo. Razprave ni bilo.

Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi 8. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 187/08/2004:

Izvršilni odbor potrdi 8. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu.

Franc Šuta, dr. med., je predstavil 9. člen predloga, ki se nanaša na priznanje kadra kolegici iz standarda za pediatrijo (specialistična ambulanta) za izvajanje 0,5 skupine alergologije. Standard za delo v alergološki ambulanti v skupini prizna le enega medicinskega tehnika. Glede na naravo dela in posledično časovne obremenitve (medicinska sestra v alergološki ambulanti poleg sprotnega dela s pacienti opravlja še kožne vbodne teste, krvne preiskave in spirometrijo) predlagajo povečanje priznanega medicinskega tehnika.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal predlog v razpravo. Razprave ni bilo.

Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi 9. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 188/08/2004:

Izvršilni odbor potrdi 9. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu.

Franc Šuta, dr. med., je predstavil 10. člen predloga spornih vprašanj. Besedilo 5. odstavka 21. člena v predlogu področnega dogovora za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za leto 2004 še ni usklajeno. V predlogu je zapisano, da bodo "preseženi" količniki iz obiskov za zdravnike, ki presegajo povprečne količnike iz glavarine in "nedoseženi" količniki iz obiskov za zdravnike, ki ne dosegajo povprečnih količnikov iz glavarine plačani le v višini 40 odstotkov. Do sedaj

so bili omenjeni količniki plačani v višini 50 odstotkov. Predlagajo, da se plačilo količnikov iz obiskov ne znižuje.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je dal predlog v razpravo. Razprave ni bilo.

Predlagal je, da izvršilni odbor potrdi 10. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 189/08/2004:

Izvršilni odbor potrdi 10. člen Predloga spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004, kot je naveden v gradivu.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je ugotovil, da je izvršilni odbor potrdil 1., 2., 3., 8., 9. in 10. člen predloga Splošnega dogovora, medtem ko 4., 5., 6. in 7. člene predloga Franc Šuta, dr. med., uskladi v skladu s predlogi iz razprave 4. predloga.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 190/08/2004:

Izvršilni odbor se strinja, da Zdravniška zbornica Slovenije predloži partnerjem "Predlog spornih vprašanj za arbitražo za Področni dogovor za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za pogodbeno leto 2004", kot je naveden v prilogi, s tem, da se v predlogu 9., 10., 21. in 22. člen Področnega dogovora uskladijo s predlogi iz razprave.

Uskladitev navedenih členov pripravi Franc Šuta, dr. med., ter jih po elektronski pošti posreduje v obravnavo članom izvršilnega odbora.

K 9. točki dnevnega reda: Predlog izbirnih meril za 23. člen Pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij na področju zobozdravstva

Prof. dr. Franc Farčnik, dr. dent. med., je predstavil predlog izbirnih meril za 23. člen pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij, ki se nanaša na specializacije na področju dentalne medicine. Odbora za zobozdravstvo je predlog izbirnih meril potrdil na svoji 38. seji dne 31. 3. 2004.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor potrdi predlog odbora za zobozdravstvo, kot je naveden v gradivu ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 191/08/2004:

Izvršilni odbor na predlog odbora za zobozdravstvo potrdi izbirna merila in sorazmerni delež možnega števila doseženih točk za 23. člen pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij na področju dentalne medicine:

- a) Povprečna ocena vseh izpitov dodiplomskega študija:
 - predklinični predmeti (6 – 10 točk);
 - klinični predmeti (6 – 10 točk).
- b) Ocena izpita iz predmeta nameravane specializacije (6 – 10 točk); za specializacijo iz stomatološke protetike ocene iz predmetov predklinična protetika, fiksna protetika, snemna protetika in gnatologija (24 – 40 točk).
- c) Kandidatovi dosežki:
 - aktivno sodelovanje na sestanku strokovnega združenja (4 točke);

- objava članka v strokovni reviji (6 točk);
- objava članka v poljudni reviji (2 točki)
- Prešernovo priznanje (6 točk);
- Prešernova nagrada (10 točk).
- Podiplomski študij:
- javnega zobozdravstva (8 točk);
- otroškega in preventivnega zobozdravstva (8 točk);
- magisterij (10 točk);
- doktorat (15 točk).

d) Mnenje izbirne komisije na osnovi življenjepisa in razgovora s kandidatom (6 – 10 točk)

Izbirna komisija predlaga predsedniku odobritev specializacije za tiste kandidate, ki so pri posamezni specializaciji dosegli največje število točk, ter za toliko kandidatov, kolikor je bilo pri posamezni specializaciji razpisanih prostih specializantskih mest.

K 10. točki dnevnega reda: Razno

a) Ustanovitev Slovenske šole javnega zdravja

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je povedal, da je Katedra za javno zdravje posredovala na Zbornico gradivo, v katerem so zbrane strokovne podlage za ustanovitev Slovenske šole javnega zdravja.

Predlagal je, da Zbornica podpre pobudo Katedre za javno zdravje za ustanovitev Slovenske šole javnega zdravja ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 192/08/2004:

Izvršilni odbor je odločil, da Zdravniška zbornica Slovenije podpre pobudo Katedre za javno zdravje pri Medicinski fakulteti Ljubljana za ustanovitev Slovenske šole javnega zdravja.

b) Prošnja Inštituta za zgodovino medicine za podporo Zbornice ob izidu knjige "Pot skozi čas iz preteklosti v prihodnost" dr. Jurija Zalokarja

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predstavil prošnjo Inštituta za zgodovino medicine za podporo pri izdaji knjige Pot skozi čas iz preteklosti v prihodnost avtorja dr. Jurija Zalokarja.

Predlagal je, da odbor za socialno-ekonomska vprašanja, na podlagi specifikacije stroškov za izdajo knjige, prouči možnost podpore s strani Zbornice ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 193/08/2004:

Odbor za socialno-ekonomska vprašanja pridobi specifikacijo stroškov za izdajo knjige "Pot skozi čas iz preteklosti v prihodnost" avtorja dr. Jurija Zalokarja. Na podlagi specifikacije stroškov odbor prouči možnost podpore izida knjige s strani Zdravniške zbornice Slovenije.

c) Prošnja za pridobitev seznama naslovov slovenskih zdravnikov
Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predstavil prošnjo podjetja Danone d. o. o., za pridobitev seznama naslovov slovenskih zdravnikov. Podjetje želi zdravnikom posredovati zadnje rezultate znanstvenih raziskav na področju probiotike. V nadaljevanju pa bi zainteresiranim zdravnikom dali možnost sodelovanja v njihovih raziskavah, povabili na pomembne znanstvene kongrese in jim dali možnost vpogleda v oddelek raziskav Danone v svetovnem merilu.

Predlagal je, da Zbornica podjetju Danone ponudi izvedbo mailinga v skladu z obstoječo tarifo ter dal na glasovanje odločitev o njegovem

predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 194/08/2004:

Izvršilni odbor je odločil, da Zdravniška zbornica Slovenije podjetju Danone d. o. o. posreduje ponudbo za izvedbo mailinga v skladu z obstoječo tarifo.

d) Prošnja za izpolnitev vprašalnika o številu zaposlenih kirurgov po slovenskih bolnišnicah

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predstavil prošnjo podjetja Medias International d. o. o., za posredovanje podatka o številu zaposlenih kirurgov po slovenskih bolnišnicah. Podatek potrebujejo za izdelavo strategije prodaje aparata, namenjenega za pomoč kirurgom pri njihovem delu.

Predlagal je, da Zbornica podjetju posreduje podatek o številu dejavnih kirurgov ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 195/08/2004:

Izvršilni odbor je odločil, da Zdravniška zbornica Slovenije podjetju Medias International d. o. o., posreduje podatek o številu dejavnih zdravnikov kirurgov v Sloveniji.

e) Prošnja za priporočilo za pridobitev slovenskega državljanstva

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predstavil prošnjo M. K., dr. med., za izdajo priporočila za pridobitev slovenskega državljanstva.

Predlagal je, da mag. Zlatko Fras, dr. med., prouči navedeno prošnjo ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 196/08/2004:

Izvršilni odbor je odločil, da mag. Zlatko Fras, dr. med., prouči prošnjo M. K., dr. med., za izdajo priporočila za pridobitev slovenskega državljanstva.

f) Dopolnitev izbirnega postopka za nakup monitorjev

Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., je predstavil dopolnjen predlog za nakup monitorjev. Izbirni postopek je bil dopolnjen s tremi ponudbami.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal je, da izvršilni odbor potrdi nakup monitorjev pri podjetju AVENTA.SI, d. o. o., ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 197/08/2004:

Izvršilni odbor na podlagi dopolnjenega izbirnega postopka za nakup monitorjev potrdi nakup monitorjev pri podjetju AVENTA.SI d.o.o.

g) Imenovanje članov komisije za spremembo aktov na področju dentalne medicine

Prof. dr. Franc Farčnik, dr. dent. med., je predstavil predlog odbora za zobozdravstvo za imenovanje komisije za spremembo aktov na področju dentalne medicine v skladu s smernicami EU. Za člane komisije se predlaga: prim. Otona Hermana, dr. dent. med., Evgenija Komljanca, dr. dent. med. in Braneta Dobnikarja, univ. dipl. prav.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal je, da izvršilni odbor potrdi predlagano sestavo komisije ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih šest članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo šest članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 198/08/2004:

Izvršilni odbor na predlog odbora za zobozdravstvo potrdi člane komisije za spremembo aktov na področju dentalne medicine v skladu s smernicami EU:

- prim. Oton Herman, dr. dent. med.;
- Evgenij Komljanec, dr. dent. med.;
- Brane Dobnikar, univ. dipl. prav.

Zapisala: Darja Klančar

Zapisnik 9. seje izvršilnega odbora Zdravniške zbornice Slovenije, ki je potekala 14. aprila 2004

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se sprejme predlagani dnevni red.

Na glasovanje je dal odločitev o njegovem predlogu za razširitev predlaganega dnevnega reda.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo devet članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 205/09/2004:

Sprejme se naslednji dnevni red:

1. Financiranje javnih pooblastil v letu 2004
2. Dodelitev pomoči ob smrti S. T., dr. med.
3. Razno

K 1. točki dnevnega reda: Financiranje javnih pooblastil v letu 2004

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je povedal, da je bil na ministrstvo posredovan predlog načrta za izvajanje nalog javnih pooblastil Zbornice za leto 2004. Predlog je bil posredovan kot izhodišče za oblikovanje dogovora o zagotavljanju potrebnih sredstev za izvajanje opredeljenih nalog iz državnega proračuna. Ministrstvo je sporočilo, da razpoložljivi znesek za izvajanje nalog javnih pooblastil Zbornice za leto 2004 znaša manj kot predlaga Zbornica.

Pojasnil je, da je izvršilni odbor že razpravljal o tem, da finančna sredstva, ki jih Zbornica dobi iz proračuna, ne zadostujejo za celotno pokritje stroškov izvajanja naloge javnega pooblastila na področju podiplomskega izobraževanja. V zadnjih dveh finančnih načrtih Zbornice je bilo za izvajanje nalog javnega pooblastila, predvsem na račun speci-

alizacij, predvidenih več sredstev kot jih Zbornica dobi iz proračun. O tem je izvršilni odbor že razpravljal in odločil, da na račun kakovosti izvajanja specializacij, Zbornica razliko oziroma tretjino stroškov krije iz ostalih lastnih prihodkov.

Asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med., je opozorila, da so potrebna sredstva za izvajanje nalog javnih pooblastil višja, kot je navedeno v predlogu (95 milijonov), glede na to, da v načrtu za izvajanje nalog javnih pooblastil niso vključeni stroški za vzdrževanje mreže specializantskih mest. V finančnem načrtu Zbornice za leto 2004 je bilo za izvajanje nalog javnega pooblastila upoštevanih 65 milijonov iz proračuna. Glede na deficit v višini 30 milijonov ne daje soglasja.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je pojasnil, da je bil finančni načrt za leto 2004 pripravljen glede na finančni načrt v letu 2003. V finančnem načrtu za leto 2004 so za izvajanje nalog javnega pooblastila upoštevana sredstva iz proračuna (65 milijonov) ter kritje razlike stroškov iz lastnih prihodkov Zbornice. Finančni načrt za leto 2004 je bil sprejet v predlagani obliki.

Mag. Zlatko Fras, dr. med., je predlagal, da se pripravi poročilo, v katerem se natančno opredeli število zaposlenih, ki izvajajo določen projekt. Zaposleni oziroma referenti izvajajo tudi naloge, ki ne sodijo v okvir nalog javnega pooblastila. To ni upoštevano v finančnem načrtu za izvajanje nalog javnega pooblastila. Iz tega poročila bi bila razvidna dejanska poraba sredstev za posamezni projekt.

Jožica Osolnik, ekon., je pojasnila, da računovodstvo vodi evidenco stroškovnih mest. Vodje oddelkov ovrednotijo obseg dela na posameznem stroškovnem mestu.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da se Zbornica z ministrstvom pogaja za dogovor o zagotavljanju sredstev za izvajanje opredeljenih nalog iz državnega proračuna. Za pogajalca Zbornice je predlagal mag. Zlatka Frasa, dr. med., ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo devet članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 206/09/2004:

Izvršilni odbor potrjuje, da se Zdravniška zbornica Slovenije ne spreminja predloga načrta za izvajanje nalog javnih pooblastil za leto 2004.

Zdravniška zbornica Slovenije se z Ministrstvom za zdravje pogaja za dogovor o zagotavljanju sredstev za izvajanje opredeljenih nalog iz državnega proračuna.

Izvršilni odbor za pogajalca Zdravniške zbornice Slovenije imenuje mag. Zlatka Frasa, dr. med.

K 2. točki dnevnega reda: Dodelitev pomoči ob smrti S. T., dr. med.

Jani DERNIČ, dr. med., je predstavil vlogo dolenskega regijskega odbora za dodelitev enkratne denarne pomoči ob smrti S. T., dr. med. Odbor za socialno-ekonomska vprašanja je na svoji seji obravnaval vlogo. Glede na to, da S. T., dr. med., ni bil član Zbornice, je odbor sprejel sklep, da se vloga posreduje v reševanje izvršilnemu odboru.

Asist. mag. Marko Bitenc, dr. med., je predlagal, da izvršilni odbor odobri prošnjo dolenskega regijskega odbora za dodelitev denarne pomoči ob smrti S. T., dr. med., ter dal na glasovanje odločitev o njegovem predlogu.

V času glasovanja je bilo navzočih devet članov izvršilnega odbora. ZA potrditev predloga je glasovalo devet članov, PROTI potrditvi predloga ni glasoval noben član, VZDRŽAL se ni noben član.

Soglasno je bil sprejet sklep št. 207/09/2004:

Izvršilni odbor odobri prošnjo dolenskega regijskega odbora za dodelitev denarne pomoči ob smrti S. T., dr. med.

Zdravniška zbornica Slovenije otrokoma pokojnega S. T., dr. med., nakaže enkratno denarno pomoč v višini 490.286,00 tolarjev bruto.

K 3. točki dnevnega reda: Razno

Izvršilni odbor pod točko razno ni obravnaval ničesar. ■

Zapisala: Darja Klančar

Iatrogeni zapleti

Marjan Fortuna

Iatrogeni zaplet ali škoda bolniku sta vedno hud udarec za zdravnika. Kljub temu, da je to resno opozorilo o kakovosti našega (tudi slabega) dela, o njih ne smemo in ne moremo molčati. Nesprejemljivo pa je javno polemiziranje, ker gre največkrat za splet okoliščin, ki ga laična javnost ne more niti razumeti niti presojati.

Na splošno je, kar zadeva definicije iatrogenega zapleta, precej nejasnosti. Nekateri smatrajo samo tiste, ki so posledica nevestnosti, neznanja, malomarnosti ali naglice. Tak način gledanja je možen in deloma tudi upravičen, pa vendar je zaradi pomembnosti iatrogeno pogojenih škodljivosti in poškodb to preozko gledanje. Zaradi težnje k zmanjševanju je zato potrebno prištevati vse tiste, ki so posledica našega dela in tudi nedela. Tako je na primer padec s postelje zaradi slabega nadzora ravno tako iatrogena komplikacija kot hujša krvavitev po kirurškem posegu. V praksi smatramo za iatrogeno komplikacijo tisto, ki nastane kot posledica naših posegov in tudi z zdravili zdravljenja ter ni odvisna od osnovne bolezni. Vprašanje je, ali je pravilno prištevati tiste stranske učinke zdravil, ki so nastali pri pravilni indikaciji in pravilnem doziranju, ker se tem preprosto ni mogoče izogniti. Zaradi praktičnih razlogov in pomena takih zapletov je pametno in koristno tudi take pojave registrirati kot iatrogene, če že zaradi drugega ne zaradi tega, da se na njihovo možnost vedno misli. Obstajajo štirje kriteriji za to kdaj lahko govorimo o iatrogeni komplikaciji:

1. realen časovni okvir med posegom in komplikacijo,
2. dokazana previsoka koncentracija zdravila,
3. reakcija ali zaplet, ki ga ne moremo razložiti z naravnim potekom bolezni,
4. splošno sprejeta načela za mehanične in tehnične komplikacije.

Glede na resnost komplikacij jih delimo na večje, srednje ali zmerne in manjše. Med večje prištevamo tiste, ki bolnika neposredno življenjsko ogrozijo in je potrebna specifična običajno intenzivna terapija za njihovo odpravo (npr. umetna ventilacija pri predoziranju sedativov, urgentna operacija pri krvavitvi po punkciji centralne vene ali arterije, dializa zaradi vpliva nefrotoksičnih zdravil). Zmerne so tiste, ki potrebujejo samo rutinsko terapijo (npr. infuzijo tekočine, analgetik, prehodno zdravljenje s kisikom). Manjše pa spontano izzvenijo (npr. manjši hematomi po punkcijah ali flebitis). Hujše komplikacije se pogosteje pojavijo pri

starejših in bolnikih z multiorgansko odpovedjo.

Pozornost na iatrogene komplikacije mora biti stalnica našega dela. To zlasti velja za operacije in vse ukrepe intenzivnega zdravljenja (intubacije, uvajanje centralnih kanalov, druge punkcije itd.). Treba je upoštevati, da marsikatera komplikacija zaradi takšnega ali drugačnega vzroka ni dokumentirana. Terapevtske napake (kot je predpisovanje in aplikacija zdravil, mehanična ventilacija in endotrahealni tubusi, infuzijske črpalke, venski katetri) so najpogostejši razlogi za nastanek komplikacij. Obravnava kritično bolnega človeka je postala izjemno kompleksna in današnje možnosti umetnega vzdrževanja življenja omogočajo vzdrževanje življenjskih funkcij več tednov, mesecev ali celo let. Zato je možnost iatrogenih zapletov tudi čedalje večja.

Če primerjamo naše število komplikacij, to sploh ni primerljivo z nekaterimi, sicer redkimi objavami v strokovni literaturi. Zato je verjetno kar nekaj vzrokov: pojavi neželenega stranskega učinka zdravil in drugi zapleti sploh niso spoznani, v kolikor so spoznani niso registrirani bodisi zaradi strahu pred možnimi posledicami ali pa je bil pojav minimaliziran zaradi istega razloga in končno, pojav je bil pripisan naravnemu poteku bolezni.

Za učinkovito preventivo je izjemno pomembno ugotavljati vzroke, ki se jim je mogoče izogniti. Tak način dela mora biti stalnica še posebej na intenzivnih oddelkih. Nekatere komplikacije so take, da se jim je praktično nemogoče izogniti npr. krvavitve pri nujnih punkcijah pri bolnikih z motnjami koagulacije ali nozokomialne pljučnice. Največ lahko naredimo pri preprečevanju človeških napak. Zato je toliko pomembnejše izobraževanje, nabiranje izkušenj pod vodstvom izkušenega zdravnika, stalno opozarjanje na pomen nadzora bolnikov in pravilno delovanje vseh aparatov. Ker je večina komplikacij srčno-žilnih in pulmonalnih, je izjemno pomemben nadzor ravno teh funkcij.

Kako zmanjšati število iatrogenih komplikacij? Najprej moramo ugotoviti, kakšen problem le-te predstavljajo in pred njimi si ne smemo zatiskati oči. Sprotno ugotavljanje napak mora biti vsakdanja skrb in pravilo pri našem delu. Stremeti moramo k čim boljšemu nadzoru vseh pomembnih in na videz tudi manj pomembnih sprememb bolnikovega stanja. To velja za vse osebe, ki ima kakršnokoli povezavo z bolnikom. Potrebno je stalno izobraževanje, vaje in ustrezen strokovni nadzor bolj izkušenega kadra. Vsaka naša odločitev mora biti napovedana in pravilno izvedena, upošteva možen zaplet ter ustrežno zdravljenje. ■

Zgodnja diagnoza raka lahko izzove tožbo

Albert Juteršek

Endoskopske preiskave je narekovala potreba po zgodnjem postavljanju diagnoze rakavih bolezni. Diagnoza zgodnjega raka je postavljena takrat, ko bolnik o bolezni še ne sluti in odvzema majhnega, nekaj tisočink grama težkega koščka tkiva z endoskopskim instrumentom niti ne čuti.

Izkušen patolog lahko iz primernega tkiva postavi pravilno diagnozo raka v nekaj sekundah in bi bilo to tehnično lahko delo, če diagnoza ne bi spremenila nekega človeka v bolnika. Rak pomeni tudi precejšnjo verjetnost dolgotrajnega in mučnega trpljenja pred smrtjo. Zaradi tega postavitev diagnoze raka patologa zelo obremeni in po nekaj zaporednih diagnozah raka je boljše odložiti delo na naslednji dan.

V 40-ih letih dela sem na področju mikroskopske patologije v medicini dobil le malo zahval za odklonitev suma na raka, za diagnosticiranje malignoma pa bi hvaležnost bolnika niti ne bila na mestu. Dobil pa sem enkrat liter vina na mizo, od zdravnika, ker sem leta 1975 njegovi materi postavil diagnozo limfoma želodčne sluznice in se je bolnica po resekciji želodca počutila kot prerojena (darilu sem ugovarjal, ker je bil v drugi ustanovi iz resektata potrjen le ulkus).

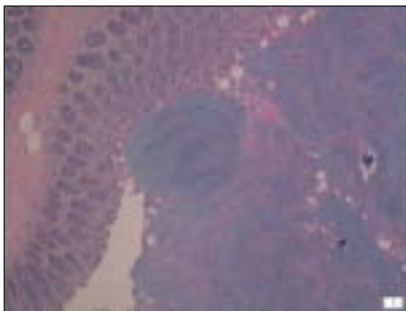
Pred leti sem v pregled med operacijo prejel košček retroperitonealnega tumorja in iz zaledenele rezine sem moral postaviti diagnozo embrionalnega karcinoma. Iz parafinskih rezin istega tkiva sta nekaj dni kasneje dva zdravnika na Inštitutu za patologijo postavila diagnozo ekstrauterine endometriozе. Iz razmazanega tiska nalepke s podatki nista razbrala spol bolnika.

Bolnik je bil študent tretjega letnika medicine, ki je bila že drugi njegov uspešni študij.

Po nekaj mesecih me je prijavil sodišču zaradi postavitve napačne diagnoze. V septembru je naredil izpit iz patologije s prav dobrim znanjem in mi po izpitu rekel: "Ali ni čudna usoda, da sem delal izpit prav pri vas, ki ste mi pred časom postavili tako infavstno diagnozo?" Odgovor je bil zame težak, ker se nisem mogel prav braniti, čestital sem mu pa za dobro počutje in dobro znanje ter sproščen pogovor namesto mučnega izpita.

V februarju naslednjega leta je izšel v Medicinskih razgledih nekrolog, ki mu ga je napisal sedaj akademik prof. dr. Marjan Kordaš.

Druga tožba je bila leta 2003 podana na Zdravniško zbornico

Kreybeg, 10x. Na sluznico lepi fibrin, kri in sluz.

Slovenije zaradi dveh diagnoz adenokarcinoma debelega črevesa, obakrat iz istega mesta, in sicer v razmaku manj kot dveh mesecev, pri 56-letnem moškem. Bolnik je zaradi popolne odstranitve adenokarcinoma prestal več operacij, diagnoza iz odgovarjajočega pri endoskopiji s sponkami (klipi) označenega reseciranega dela črevesa pa na Inštitutu za patologijo

ni bila potrjena.

Organi Zdravniške zbornice so odredili izredni strokovni nadzor, ki ni ugotovil nepravilnosti in je potrdil obe diagnozi. Dr. sc. Janez Lamovec, dr. med., je uvrstil rezine adenokarcinoma v arhiv Onkološkega inštituta oziroma omogočil vpis diagnoze v Register raka.

Zdravniška zbornica se je 1. 3. 2004 odzvala na mojo prošnjo za vpogled v dokumente (za kar se na tem mestu zahvaljujem), v katerih je naslednji histološki mikroskopski opis:

"6-16 (vzorci nekoliko zadebeljene sluznice večjega segmenta širokega črevesa): zajeta je sluznica širokega črevesa brez hujših patoloških sprememb, na površini sluznice je ponekod obilo mucina, ki je pomešan s fibrinom, nekrotičnim drobirjem in redkimi epitelinimi celicami.

28-31 (označeno mesto iz manjšega segmenta): manjša ulceracija premera 7 mm, v dnu ulceracije je mucin, fibrinozno-purulentni eksudat ter pod njim granulacijsko tkivo, mlado vezivo in mešanocelična vnetna infiltracija. V granulacijskem tkivu je nekaj jezerc mucina, barvanje na keratin ne prikaže epiteljskih celic. Na obrobju ulceracije so kripte nekoliko iregularne, hiperplastične in delno cepljene na bazi. Naročim dodatne globlje rezine, v katerih se na obrobju na površini prikaže manjše področje premera do 2 mm z močno displastičnimi žleznimi strukturami, brez dezmozoplastične stromalne reakcije (rezidualni adenom).

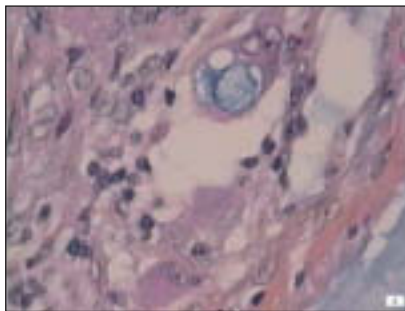
V okolnem maščevju so žariščne maščobne nekroze in tujkov granulom." (Podpisana doc. dr. N. Z.).

Za popolno zavrnitev suma na napako pri endoskopski diagnostiki raka v tem primeru predstavljam nekaj teoretičnega uvoda in ključne fotografije histoloških preparatov iz reseciranega črevesa.

Problem postavljanja zgodnje diagnoze raka debelega črevesa sem predstavil septembra 1988 v obliki izvlečka na VI. evropskem kongresu digestivne endoskopije v Rimu (1) pod naslovom: Analiza nereprezentativnih predelov biopsij karcinoma debelega črevesa. Prevedenega predstavljam v celoti:

Mednarodna histološka klasifikacija tumorjev debelega črevesa je bila okvir raziskave prehoda med karcinomskim in drugim nereprezentativnim tkivom v predelih nad muskularis mukoze koščkov endoskopskih biopsij.

V nereprezentativnih predelih iznad muskularis mukoze obstajata

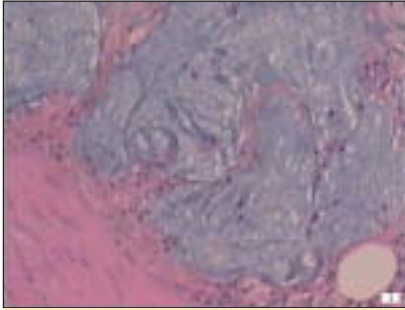

Imunohistologija: keratin, 10x. Ostanek infiltrativnega adenokarcinoma debelega črevesa ob tranzicijski sluznici in razjedi.

samo blaga (I in II) ali huda (III in IV) displazija epitelija. Displazija stopnje IV kaže invazivno rast epitelija s hudo displazijo v lamino proprijio sluznice.

Reprezentativni del endoskopske biopsije karcinoma debelega črevesa je sestavljen iz:

A - karcinomske reprezentativne submukozne rasti, B - za karcinom ne-

Kreyberg, 10x. Sluzno jezerce ob notranji plasti same mišične stene črevesa.

reprezentativnih delov tumorja ali/in sluznice iznad muskularis mukoze, C - nereprezentativne mase nekrotičnega tkiva in eksudata.

Endoskopske biopsije tumorjev debelega črevesa so bile od 139-ih zaporednih bolnikov.

Pri 14-ih bolnikih so bili odvzeti samo deli adenoma (delne biopsije), največkrat resičastega z blago ali hudo displazijo

(B, I, II, III), brez prehodov med stopnjami displazije.

Pri 74-ih bolnikih so bili pri polipektomijah adenomi z blago ali hudo displazijo in s postopnim prehodom displastičnega epitelija v tranzicijsko sluznico (H) (B, III, II, I, H), brez znakov A ali C.

Pri 18-ih bolnikih je bila karcinomska rašča samo v podsluznici (A) in prisotna je bila nekroza z eksudatom (C).

V preiskanem tkivu 33-ih bolnikov je bil karcinom jasno izražen. To je bil karcinom (A) z nereprezentativnimi predeli tumorja nad muskularis mukoze (B), pri katerem je bila jasna ostra razlika med robovi hudo displastičnega epitelija (IV) in blago displazijo (II,I) ali tranzicijsko sluznico (H) in z nekrozo in eksudatom (C). Predeli ostrih razlik so bili razumljeni kot "hiatus" med karcinomskim epitelijem z mitozami v različnih višinah (stratificirane mitoze) in epitelijem z blago displazijo, ki je bil degenerativno spremenjen na robu.

V raziskavi ni bilo nizko in ne visoko diferenciranih karcinomov.

Raziskava postopnega prehoda displastičnega epitelija pri benignih tumorjih in ostrih meja pri karcinomi bi bila koristna za nabiranje izkušnej pri razpoznavanju endoskopskih biopsij karcinoma debelega črevesa in rektuma.

Zahvaljujem se predstojnici Inštituta za patologijo Medicinske fakultete v Ljubljani, prof. dr. Nini Gale, da mi je dovolila vpogled v histološke preparate spornega primera raka.

Docentka dr. Nina Zidar je odvzela iz reseciranega črevesa 47 koščkov tkiva, od tega sem ponovno podrobneje pregledal, snemal in fotografiral preparate štirih koščkov.

Histološki preparati zajemajo vso globino stene, ne pa samo sluznico debelega črevesa, kot je navedeno v mikroskopskem opisu zgoraj. Bezgavke so prikazane posebej. Na sluznico so čvrsto prilepljene obsežne gmote krvi, fibrina in sluzi (slika 1).

Površino sluznice črevesa moramo pregledati in v ta namen odlučiti obloge s curki vode in s pinceto. Takšno luščenje je zahtevno, ker obloge lahko zamenjamo za tumor ali pa tumor za obloge. Neodluščene obloge pričajo, da je večina malignega tumorja, ki je ležal nad odvzetim koščkom, pred kratkim nekrotizirala. Košček je bil iz črevesa izrezan izrazito poševno.

Z natančnim pregledom sem odkril del infiltrativne rasti preostanka adenokarcinomske rašče ob razjedi (slika 2). Rakasta rašča razpade sama od sebe, zato je ulceracija običajna. Razpad dosežemo tudi z zdravljenjem, kemoterapijo in/ali radioterapijo. Preživi lahko le nekaj odstotkov rašč, vendar zadosti, da bolnik ni povsem ozdravljen. Rašča se ponovi.

Globoko v podsluznici, tik ob sami mišični steni (slika 3), so bila jezera mucina, daleč pod granulacijskim tkivom dna razjede. V granulacijskem tkivu dna razjede, kot je napisano v mikroskopskem opisu zgoraj, ni mucinskih jezer.

Ob jezercu mucina, globoko v podsluznici, je bila skupina adeno-

Kreyberg, 60x. Celica adenokarcinoma z mucinom v submukozi črevesa, ob jezeru mucina.

karcinomskih celic z mucinom v vakuolah (slika 4) kot potrditev pravila, da samo ena celica adenokarcinoma v ali ob jezercu sluzi omogoči diagnozo mucinoznega adenokarcinoma "ena lastovka ne prinese pomladi", ena karcinomska celica v sluzi pa potrdi adenokarcinom. V opisanem primeru zelo neugodno obliko, ker jo je težko odkriti.

Na leto pregledam tisočih bolnikov. Leta 1993 jih je bilo 4.000, leta 2002 pa 9.000 in leto kasneje več kot 10.000. Vsak bolnik, ki ga s pravilno postavljenega umiranja, me zaradi uspešnega zdravljenja po zgoraj opisani formuli lahko toži: če jih je samo nekaj na leto, ne bom počel nič drugega, kot da bom hodil po sodiščih.

V strokovnem časopisu za zdravnike Onkologija (2) je izpostavljeno, da je čas preživetja bolnikov z rakom pri nas krajši od povprečja v primerljivih državah. Iz zgoraj opisanega bi bilo mogoče sklepati, da je krajše preživetje lahko le navidezno in povezano z načinom dela patologov in načinom registracije v Registru raka, kamor vpišejo samo tiste diagnoze raka, ki so potrjene iz reseciranih organov.

Znano pa je, da je pri zgodnjih oblikah raka prebavil tega včasih težko odkriti oziroma potrditi iz reseciranega organa. Za primer navajam trud dr. Viviane Snoj v Splošni bolnišnici Izola, ki je pri difuznem zgodnjem raku želodca morala pregledati 273 izrezov tkiva, da je lahko potrdila poprejšnji dve endoskopsko postavljeni diagnozi zgodnjega raka želodca difuznega tipa. Toliko koščkov je morala odbrati zaradi tega, ker je bila v eni od diagnoz napačno navedena pilorična sluznica kot mesto vznika.

Današnji čas zdravnikom ni naklonjen, patologi pa smo kot poklic postavljeni zunaj zakona: smo edini specialisti v medicini, ki ne smemo opravljati zasebnega specialističnega dela, pač pa je naše delo v lasti države, ki nam poljubno predpisuje količino dela in nas, če ga ne zmoremo, lahko zakonito kaznuje. ■

Literatura:

- Juteršek A. The analysis of non-representative areas of large intestine carcinoma biopsy. *Endoscopy* 1988, Abstracts of the VI European Congress of Digestive Endoscopy, Rome; 20(Suppl. II):46.
- Lesničar H, Pompe-Kirn V, Zakotnik B, Čufer T, Repše S, Primic-Žakelj M, Kratelj B, Uršič Vrščaj M. Preživetje bolnikov z rakom. *Onkologija* 2003, VII;2:63-76.

<http://www.zzs-mcs.si>

PRIJAVNICA

ENOTNA PRIJAVNICA ZA UDELEŽBO NA ZDRAVNIŠKIH SREČANJIH, OBJAVLJENIH V IZIDI

(velja tudi fotokopirana prijavnica)

prijavljam se za udeležbo
 prosim, pošljite informacije
 drugo _____
 (ustrezno obkrožite oziroma dopišite)

srečanje

udeleženec/udeleženka

ime in priimek

naslov stalnega bivališča

Izjava - davčni zavezanec (obkroži)
 da
 ne
 davčna številka: _____

IZPOLNITI V PRIMERU, KO UDELEŽENEC NI PLAČNIK; PLAČNIK JE BOLNIŠNICA, ZAVOD ALI KDO DRUG

Plačnik udeležbe - kotizacije

Naziv plačnika

Točen naslov sedeža plačnika

Telefon

Faks

E-pošta

Kontaktna oseba

Izjava - davčni zavezanec (obkroži)
 da
 ne
 davčna številka: _____

IZPOLNITI SAMO ZA TISTA STROKOVNA SREČANJA, KI JIH ŽELITE UVELJAVLJATI ZA PODALJŠANJE LICENCE

Kraj rojstva

Datum rojstva

Naziv delovne organizacije

Delovno mesto

Želim sodelovati:

kot predavatelj (predavanje, poster, drugo)
 kot udeleženec
 na praktičnem usposabljanju

Prosim informacije o možnostih nočitve
 da
 ne

Kotizacijo za srečanje bom poravnal/a
 s položnico
 ob registraciji

datum

podpis

JUNIJ 2004

TEMA

VSEBINA

2.–5. ob 9.00

št. kandidatov

LJUBLJANA
Cankarjev dom53. MEDNARODNI KONGRES EVROPSKEGA
ZDRUŽENJA SRČNO-ŽILNIH KIRURGOV

ni omejeno

kongres za kirurge

3.–5.

GRAZ

3. KONGRESS DER ARBEITSGEMEINSCHAFT
FÜR NOTFALLMEDIZIN

kongress

3.–5. ob 9.00

LJUBLJANA
Grand hotel Union5. SLOVENSKI OFTALMOLOŠKI KONGRES Z
MEDNARODNO UDELEŽBO, 28. MEDNARODNI
SIMPOZIJ OFTALMOLOGOV SLOVENIJE IN
HRVAŠKE, SESTANEK SVETA EVROPSKEGA
ZDRUŽENJA OFTALMOLOGOV (SOE)
[podroben program](#) • Isis 6/2004

ni omejeno

strokovno srečanje

4. ob 9.00

LJUBLJANA
Domina, Grand Media
hotel, Dunajska c. 16013TH PAEDIATRIC RESEARCH MEETING OF
CENTRAL EUROPEAN COUNTRIES

100

strokovno srečanje raziskovalcev iz področja pediatrije

4.–5. ob 9.00

PTUJ,
Grad Ptuj4. ORMOŠKO SREČANJE: NEDOKONČANA
ZGODBA – MOTNJE OSEBNOSTI 2

80

Simpozij za psihiatre, psihoterapevte in ostale, ki delajo na tem
področju.[podroben program Isis](#) • 4/2004

4.–5. ob 9.00

PORTOROŽ
Avditorij Portorož

4. KONGRES STOMATOLOGOV SLOVENIJE

ni omejeno

simpozij iz prakse za prakso za zobozdravnike

4.–5. ob 10.00

LAŠKO
Kulturni center Laško

17. ONKOLOŠKI VIKEND

150

strokovno srečanje za vse zdravnike

[podroben program Isis](#) • 3/2004

5. ob 10.00

BRDO PRI KRANJU

X. JUBILEJNI MEDNARODNI MEDICINSKI
DUATLON IN II. POLETNI MEDICINSKI TEK (10
KM) TER MEDNARODNI STROKOVNI SIMPOZIJ

ni omejeno

udeleženci v konkurenci: zdravniki, veterinarji in farmacevti, izven
konkurence: študenti navedenih poklicev in prijatelji

5.–8.

ZAGREB

XVI. EVROPSKI KONGRES ZA ULTRAZVOK V
MEDICINI IN BIOLOGIJI

evropski kongres

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Evropsko združenje srčno-žilnih kirurgov ESCVS, prof. dr. Borut Geršak	ga. Natalija Bah Čad, Cankarjev dom, Prešernova 10, 1000 Ljubljana, T: 01 241 71 32, F: 01 241 72 96, E: natalija.bah@cd-cc.si	450 EUR TRR: 01261-6030557790	19
***	Martina Neuhold, Univ. Klinik für Anästhesiologie u. Intensivmedizin, Auenbruggerplatz 29, 8036 Graz, T: +43 (664) 821 82 60 (Di & Do, 16-18 Uhr), F: + 43 (316) 385 32 67, E: kongress@kongress.agn.at, W: http://kongress.agn.at	***	***
Združenje oftalmologov Slovenije, Očesna klinika, KC, prof. dr. Marko Hawlina, dr. med.	ga. Alenka Kregar, Cankarjev dom, Prešernova 10, 1000 Ljubljana, E: alenka.kregar@cd.cc.si, W: http://www.ophtalmology2004.org	40.000,00 SIT do 1. 4. 2004, nato 45.000,00 SIT, za specializante in upokojene 20.000,00 SIT TRR: 01261-6030357790 , sklic na št. 05 09769 661101104, s pripisom »Oftalmologi 2004«	20
SPS Pediatrična klinika, KC Ljubljana	prof. dr. Ciril Kržišnik, SPS Pediatrična klinika, KC Ljubljana, Vrazov trg 1, 1525 Ljubljana, T: 01 522 92 20, F: 01 522 93 57, E: ciril.krzisnik@mf.uni-lj.si	15.000,00 SIT	***
Psihiatrična bolnišnica Ormož, Milena Srpak, dipl. psih. spec.	ga. Rolanda Kovačec, Psihiatrična bolnišnica Ormož, Ptujška c. 33, 2270 Ormož, T: 02 74 15 199, F: 02 74 15 200, E: uprava.pbo@siol.net	člani ZPS do 15. 5. 2004 15.000,00 SIT, potem 20.000,00 SIT, ostali do 15. 5. 2004 20.000,00 SIT, potem 25.000,00 SIT TRR: 01100-6030278476	***
Stomatološka sekcija SZD, prim. Janez Vrbošek, dr. dent. med.	ga. Katarina Jovanovič, Stomatološka sekcija SZD, Dalmatinova 10, 1000 Ljubljana, T: 01 434 25 82, F: 01 434 25 84	35.000,00 SIT (DDV ni vključen) plačilo po prejemu računu	v postopku
Kancerološko združenje SZD, Onkološki inštitut Ljubljana, Zveza slovenskih društev za boj proti raku, doc. dr. Branko Zakotnik, dr. med.	ga. Nives Turk, Onkološki inštitut Ljubljana, Zaloška 2, 1000 Ljubljana, T: 01 587 94 95, 587 91 22, F: 01 587 94 00, E: nturk@onko-i.si	25.000,00 SIT (z DDV)	10
Milivoj Veličković Perat, dr. med.	Milivoj Veličković Perat, dr. med., Pediatrična klinika, KC, Vrazov trg 1, 1525 Ljubljana, T: 01 52 29 219, F: 01 52 29 358, E: milivoj.velickovic@mf.uni-lj.si, domača stran: http://www2.mf.uni-lj.si/~velickovic/mainpage.htm	***	***
Hrvatski liječnički zbor, Hrvatsko društvo za ultrazvuk u medicini i biologiji	prof. dr. Ivan Drinković, dr. med., Ožegovićeva 7, 10 000 Zagreb, E: drinkovic@drinkovic.hr, ga. Ivana Jagar, E: ivanajagar@hotmail.com, W: www.euroson2004.com	***	***

JUNIJ 2004

TEMA

VSEBINA

6.–9. ob 9.00

št. kandidatov

LJUBLJANA
ZZZS, Miklošičeva 24

CLINICAL IMMUNOGENETICS AND CELL
THERAPY

ni omejeno

podiplomski seminar in učna delavnica za zdravnike transfuziologe,
interniste in druge

podroben program Isis • 5/2004

7.–11.

LJUBLJANA
predavalnica
Ginekološke klinike

11. ZAČETNI IN NADALJEVALNI TEČAJ
GINEKOLOŠKE ENDOSKOPSKE KIRURGIJE

tečaj za kirurge – ginekologe in ginekologe

podroben program Isis • 5/2004

9.–12. ob 15.00

PORTOROŽ
Kongresni center
Bernardin

11. MEDNARODNI SIMPOZIJ O URGENTNI
MEDICINI

700

mednarodni simpozij za vse zdravnike in zobozdravnike

podroben program Isis • 5/2004

11. ob 14.30

LJUBLJANA
Center za
izvenbolnišnično
psihiatrijo, Poliklinika

“VOX HUMANA” – GLAS IN ČLOVEK

20

Srečanje za vse, ki jih zanima skupinska psihoterapija.

podroben program Isis • 3/2004

11.–12. ob 9.00

MARIBOR
velika predavalnica
kirurške stolpnice, SB
Maribor

EPILEPSIJA IN PSIHIATRIČNE MOTNJE

ni omejeno

strokovno srečanje z učno delavnico za psihiatre, nevropsihiatre,
nevrologe, klinične psihologe

podroben program Isis • 5/2004

11.–12. ob 9.00

LJUBLJANA
velika predavalnica
Medicinske fakultete

XXII. DERČEVI DNEVI

300

stalno podiplomsko izobraževanje iz pediatrije in šolske medicine

podroben program Isis • 3/2004

11.–12.

OPATIJA
“Grad hotel”,
M. Tita 109

ALPE ADIRA DENTAL SYMPOSIUM

stručna predavanja iz estetske i restorativne stomatologije s
naglaskom na parodontološki aspekt. Kako, kada i na koji način u
budočoj Evropi

12.–13. ob 8.30

PORTOROŽ
Grand hotel Emona

EUROPEAN PAEDIATRIC LIFE SUPPORT
(EPLS) COURSE

28

Tečaj iz pediatričnih postopkov oživljanja z izpitom v angleščini za vse
zdravnike, ki se srečujejo s pediatričnimi nujnimi stanji.

podroben program Isis • 3/2004

13.–17.

LJUBLJANA
Cankarjev dom

8th CONGRESS OF EUROPEAN FEDERATION
FOR RESEARCH IN REHABILITATION

ni omejeno

Kongres je za vse strokovnjake in zdravnike, ki delajo na področju
rehabilitacije.

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Zavod RS za transfuzijsko medicino, prof. dr. Mateja Bohinjec	informacije: ga. Cvetka Gregorc, prof. dr. Mateja Bohinjec, T: 01 543 81 47, 543 81 00, prijave: Kongres d.o.o., Dolomitskega odreda 44, 1000 Ljubljana, F: 01 230 22 24, 230 25 51	400 EUR	17,5
SPS Ginekološka klinika – KC, Slovensko društvo za reproduktivno medicino	ga. Nataša Petkovšek, Katedra za ginekologijo in porodništvo, Šlajmerjeva 3, 1000 Ljubljana, T: 01 431 43 55, F: 01 522 61 30, E: natasa.petkovsek@mf-uni-lj.si	glej rumene strani	***
Slovensko združenje za urgentno medicino, spec. akad. st. Andrej Bručan, dr. med.	prijava: ga. Maja Strajnar, T: 01 522 22 27, F: 01 522 31 18, E: maja.strajnar@kclj.si, informacije: ga. Irena Petrič, T: 01 522 53 37, F: 01 522 24 16, E: irena.petric@kclj.si	zdravniki 59.000,00 SIT, člani SZUM 54.000,00 SIT, sekundariji 50.000,00 SIT, medicinske sestre in zdravstveni tehniki 47.000,00 SIT	20
Slovensko društvo za skupinsko analizo	prim. Franc Peternel, Center za izvenbolnišnično psihiatrijo, Njogoševa 4, 1000 Ljubljana, T: 01 231 59 90, 434 45 17 ob torkih med 11. in 13. uro, F: 01 230 28 99	kotizacije ni	***
SB Maribor, Epi liga in EUROPA, Evropska akademija za epilepsijo, Saša Čelan Stropnik, dr. med.	Saša Čelan Stropnik, dr. med., SB Maribor, Psihiatrični oddelek, Pivola 10, 2311 Hoče, T: 02 618 11 41, F: 02 618 21 36	kotizacije ni	***
MF, Katedra za pediatrijo	ga. Mihela Jurčec, tajništvo Pediatrične klinike, Vrazov trg 1, 1525 Ljubljana, T: 01 522 92 24, F: 01 522 93 57, E: mihaela.jurcec@kclj.si	glej program TRR: 01100-6030708380 , sklic na št. 250-3	***
HSK i ANDI	g. Domagoj Palac, Media ogled, T: 00 385 01 60 55 988, E: hsk@hsk.hr, W: www.aads.com	100 EUR (750,00 kuna)	***
Svet za reanimacijo Slovenskega združenja za urgentno medicino in KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo KC, dr. Ivan Vidmar	dr. Ivan Vidmar, KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo, Zaloška 2, 1525 Ljubljana, T: 01 430 17 14, F: 01 430 17 14, E: ivan.vidmar@kclj.si	139.000,00 SIT plačilo po zagotovitvi mesta na tečaju	***
Cankarjev dom, Inštitut RS za rehabilitacijo, prof. dr. Črt Marinček, dr. med.	ga. Ela Loparič, Inštitut RS za rehabilitacijo, Linhartova 51, 1000 Ljubljana, T: 01 475 84 41, F: 437 65 89, Cankarjev dom, Kulturni kongresni center (za EFRR 2004), Prešernova 10, 1000 Ljubljana, F: 01 241 72 96, W: www.cd-cc.si/efrr2004	do 30. 12. 2003 380 EUR, potem 410 EUR v tolarški protivrednosti TRR: 01261-6030357790 sklic na št. 05-09753-62110860	20

JUNIJ 2004

TEMA

VSEBINA

16.–19. ob 17.00

št. kandidatov

LJUBLJANA

14TH CONGRESS OF THE MEDITERRANEAN LEAGUE OF ANGIOLOGY AND VASCULAR SURGERY

podroben program Isis • 4/2004

strokovno srečanje

17.–18. ob 8.30

LJUBLJANA

2. SLOVENSKA KONFERENCA O ODVISNOSTI

podroben program Isis • 6/2004

Konferenca z mednarodno udeležbo, odvisnosti od alkohola, drog, tobaka odnosov, hrane itd., za vse, ki se pri delu srečujejo z uživalci.

18. ob 9.00

LJUBLJANA

dvorana Krke,
Dunajska 65

ZAVAROVANJE PACIENTOV ZA ŠKODO PRI KORIŠČENJU ZDRAVSTVENIH STORITEV V PRIMERIH, KO STROKOVNA NAPAKA NI IZKAZANA

strokovno srečanje za zdravnike, izvajalce zdravstvenih storitev, inštitucije v zdravstvu

18.–19. ob 12.00

MARIBOR

velika predavalnica - 16. etaža, Splošna bolnišnica Maribor

8. SEMINAR O BOLEČINI

podroben program Isis • 6/2004

do 130

podiplomski seminar za vse zdravnike

19.

DEBELI RTIČ

HEMATOLOŠKE TEME V ODRAŠČAJOČEM OBDOBJU

50-60

strokovno srečanje

20. ob 9.00

LJUBLJANA

Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, Gotska 18

PRAKTIKUM II IZ VEDENJSKE IN KOGNITIVNE TERAPIJE

podroben program Isis • 12/2003

do 15

PRAKTIKUM II je namenjen zdravnikom in psihologom, ki so že absolvirali začetni tečaj iz vedenjske in kognitivne terapije – praktikum I.

20.–24. ob 10.45

LJUBLJANA

Cankarjev dom

18. MEDNARODNI KONGRES O TROMBOZI

ni omejeno

mednarodni kongres za angiologe, kardiologe, hematologe

JULIJ 2004

7.–9.

GLASGOW

Velika Britanija

30TH BRITISH CONGRESS OF OBSTETRICS AND GYNAECOLOGY

congress

17. ob 9.00

LJUBLJANA

velika predavalnica MF, Korytkova 2

KOGNITIVNA NEVROZNANOST SPOMINA

200

simpozij za nevrologe, psihiatre, psihologe

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
KO za žilne bolezni, KC Ljubljana	doc. dr. Matija Kozak, KO za žilne bolezni, KC Ljubljana, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, T: 01 522 80 32, F: 01 522 80 70, E: matija.kozak@trnovo.kclj.si	***	***
Ustanova Odsev se sliši, asist. Andrej Kastelic, asist. Andrej Kastelic	Ustanova Odsev se sliši, Zaloška 29, 1000 Ljubljana, T: 01 544 35 16, F: 01 544 35 18, E: andrej.kastelic@guest.arnes.si, info@ustanova-odsevseslisi.si	34.000,00 SIT, za člane skupin za samopomoč 24.000,00 SIT, TRR: 02010-0035849226	***
Zdravniška zbornica Slovenije	ga. Lea Žižek, Zdravniška zbornica Slovenije, Dalmatinova 10, p. p. 1630, 1001 Ljubljana, T: 01 30 72 101, F: 01 30 72 109, E: zdravniska.zbornica@zzs-mcs.si	***	***
Slovensko združenje za zdravljenje bolečine, prim. asist. mag. Nevenka Krčevski Škvarč	prim. asist. mag. Nevenka Krčevski Škvarč, PBA - Splošna bolnišnica Maribor, Ljubljanska 5, 2000 Maribor, T: 02 321 15 36, F: 02 332 48 27	za člane SZZB 15.000,00 SIT, za ostale 18.000,00 SIT, TRR: 04173-0000804615	v postopku
Sekcija za šolsko in visokošolsko medicino SZD	Marisa Višnjavec Toljak, ZD Izola, T: 05 663 50 35	***	***
Društvo za vedenjsko in kognitivno terapijo Slovenije	ga. Vera Slodnjak, Društvo za VKT, Gotska 18, 1000 Ljubljana, T: 01 583 75 00, F: 01 519 11 20, E: vera.slodnjak@guest.arnes.si	23.000,00 SIT za eno delavnico, DDV je vključen TRR: 02010-0092544077	***
KO za žilne bolezni – KC Ljubljana, prof. dr. Mojca Stegnar	W: www.thrombosis2004.org	***	20
Royal College of Obstetricians and Gynaecologists	Concorde Services Ltd, 4B, 50 Speirs Wharf, Port Dundas, Glasgow G4 9TB, T: **44 (0) 141 331 0123, F: **44 (0) 141 331 0234, E: info@bcog2004.co.uk, W: www.bcog2004.co.uk	***	***
SINAPSA – Slovensko društvo za nevroznanost, doc. dr. Maja Bresljanac, dr. med.	mag. Blaž Koritnik, dr. med., Inštitut za klinično nefrofiziologijo, KC Ljubljana, Zaloška 2, 1525 Ljubljana, T: 01 522 15 00, E: blaz.koritnik@kclj.si, W: www.sinapsa.org	***	***

SEPTEMBER 2004 **TEMA****VSEBINA**

št. kandidatov

*** SREČANJE ŠOLSKIH ZDRAVNIKOV TREH DEŽEL – SLOVENIJA, HRVAŠKA, ITALIJA 150 strokovno srečanje

7.–11. ob 9.00

BLED
hotel Park 13. MEDNARODNI TEČAJ 40 Mednarodno srečanje pod pokroviteljstvom EURACT-a, ki bo potekalo v angleščini, za zdravnike družinske medicine in mentorje družinske medicine.

10.–12.

NOVO MESTO ALI KOPER TEČAJ DODATNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA (DPO) EVROPSKEGA SVETA ZA REANIMACIJO *** tečaj
podroben program Isis • 3/2004

18.

MARIBOR,
teniški klub Branik 8. DRŽAVNO PRVENSTVO ZDRAVNIKOV IN ZOBOZDRAVNIKOV V TENISU *** DRŽAVNO PRVENSTVO ZDRAVNIKOV IN ZOBOZDRAVNIKOV V TENISU. Igralne skupine so razdeljene po spolu in starostnih kategorijah (načeloma na pet let).

18.–21.

NOVA GORICA
hotel Perla BIOZNANOST '04 ni omejeno kongres za zdravnike v osnovnem zdravstvu, interniste, zdravnike medicine dela, prometa in športa, javnega zdravja in epidemiologe
podroben program Isis • 6/2004

24.–25. ob 14.00

PORTOROŽ
Grand hote Emona JOINT MEETING: UROGYNECOLOGY TODAY ni omejeno simpozij za ginekologe, urologe, kirurge

29. 9.–2. 10.

BRDO PRI KRANJU
hotel Kokra 3. SLOVENSKI NEFROLOŠKI KONGRES Z MEDNARODNO UDELEŽBO 200-250 Sestanek je namenjen nefrologom, internistom in vsem zdravnikom, ki jih zanima področje nefrologije, dialize in transplantacije ledvic.

OKTOBER 2004

LJUBLJANA
Psihiatrična klinika ŠTUDIJ SKUPINSKE ANALITIČNE PSIHOTERAPIJE *** Študij za vse, ki jih zanima psihoterapija in delo v skupini.
podroben program Isis • 6/2004

7.–10. ob 9.00

LJUBLJANA
1. predavalnica Kliničnega centra KIRURŠKA DELAVNICA IN SIMPOZIJ »KIRURGIJA JETER IN VRANICE« ni omejeno učna delavnica in simpozij – podiplomsko izpopolnjevanje za specializante in specialiste kirurgije ter splošne zdravnike

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Sekcija za šolsko in visokošolsko medicino SZD (soorganizator)	Marisa Višnjevec Tuljak, dr. med., ZD Izola, T: 05 663 50 35, asist. mag. Mojca Jurčič, MF Katedra za javno zdravje, Higiena, E: mojca.jurcic@mf.uni-lj.si	***	***
Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, prof. dr. Igor Švab, dr. med.	ga. Ana Artnak, MF, Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p. p. 2218, 1104 Ljubljana, T: 01 43 86 915, F: 01 43 86 910, E: kdrmed@mf.uni-lj.si	35.000,00 SIT, mentorji in kandidati za mentorje so oproščeni kotizacije	***
Slovensko združenje za urgentno medicino, Svet za reanimacijo	Dušan Vlahovič, dr. med., KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok, KC Ljubljana, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, W: www.ssem-society.si	71.000,00 SIT TRR: 02014-0019966250	***
Slovensko zdravniško športno društvo Medicus, Rene Male, dr. med.	Rene Male, dr. med., GSM: 041 369 775, E: rene.male@email.si, Jože Vogeltnik, dr. med., GSM: 031 308 311 in Gregor Kompara, dr. med., E: gregor.kompara@email.si	kotizacije ni	***
Slovensko toksikološko društvo, prof. dr. Metka V. Budihna	prijave: Bomark d. o. o., Predjamska 1, 1000 Ljubljana, T: 01 519 93 41, F: 01 510 88 22, E: info@bomark.si, informacije: A. Franko, T: 01 522 21 19, 01 522 24 78, E: lifesci04@slotox-drustvo.si, W: www.slotox-drustvo.si/lifesci04/	60.000,00 SIT, TRR: 02010-0254132788	***
Društvo za uroginekologijo, Avstrijsko združenje za uroginekologijo in rekonstruktivno kirurgijo medeničnega dna, doc. dr. Adolf Lukanovič	ga. Martina Pečlin, Ginekološka klinika, Šlajmerjeva 3, 1525 Ljubljana, T: 01 522 60 20, F: 01 43 97 590	130 EUR člani društva, ostali 150 EUR TRR: 02010-0253620628	***
SZD Slovensko nefrološko društvo	doc. dr. Marko Malovrh, dr. med., Center za hemodializo Leonišče, Zaloška 13, 1525 Ljubljana, T: 01 522 24 60, F: 01 522 24 60, E: marko.malovrh@mf.uni-lj.si, ga. Mida Kandus, KO za nefrologijo, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, T: 01 522 31 21,	W: http://www.kclj.si/NEF-SLO ***	***
Inštitut za skupinsko analizo Ljubljana, Slovensko društvo za skupinsko analizo, Psihiatrična klinika Ljubljana, Evropska mreža za izobraževanje iz skupinske analize (EGATIN) in Inštitut za skupinsko analizo London (IGA)	prim. Franc Peternel, T: 01 231 59 90, 434 45 17 (torek med 11. in 13. uro) ali Inštitut za skupinsko analizo, Center za izvenbolnišnično psihiatrijo, Njogoševa 4, 1000 Ljubljana	600.000,00 SIT	***
KO za abdominalno kirurgijo, SPS Kirurška klinika, KC, prim. Dragoje Stanislavjevič, dr. med., prof. dr. Stane Repše, dr. med.	ga. Saša Rus, KO za abdominalno kirurgijo, Tajništvo, KC Ljubljana, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, T: 01 522 47 88, F: 01 522 22 09	40.000,00 SIT delavnica+simpozij, 10.000,00 SIT simpozij TRR: 02053-0012745211, sklic na št. 00600, s pripisom imena udeleženca	20

OKTOBER 2004

TEMA

VSEBINA

8. ob 9.30

št. kandidatov

OTOČEC
hotel Šport

STROKOVNO PEDIATRIČNO SREČANJE

ni omejeno

strokovno izobraževanje za vse zdravnike

8. ob 18.00

KRANJSKA GORA,
hotel KompasJAVNI FORUM – NADZOR NAD ZDRAVNIKOVIM
DELOM

ni omejeno

okrogla miza za zdravnike, ambulantne in patronažne medicinske
sestre, vodstvene delavce in institucije[podroben program Isis](#) • 6/2004

8.–9. ob 9.00

KRANJSKA GORA,
hotel Kompas

6. FAJDIGOVI DNEVI

150

strokovno izobraževanje za zdravnike družinske medicine

[podroben program Isis](#) • 5/2004

8.–9. ob 15.00

LJUBLJANA
Velika predavalnica
Medicinske fakultete

7. SLOVENSKI PEDONTOLOŠKI DNEVI

250

strokovno srečanje z mednarodno udeležbo za vse zobozdravstvene
delavce[podroben program Isis](#) • 6/2004

8.–9. ob 14.00

ANKARAN
Ortopedska bolnišnica
Valdoltra

OKUŽBE VSADKOV

Strokovno srečanje za zdravnike vseh specializacij, mikrobiologe in
druge, ki se ukvarjajo s problematiko okužb vsadkov.[podroben program Isis](#) • 5/2004

8.–9. ob 7.45

LJUBLJANA
velika dvorana Smelt,
Dunajska 160

INTERNA MEDICINA 2004

strokovni sestanek za zdravnike interniste in zdravnike v osnovnem
zdravstvu[podroben program Isis](#) • 6/2004

15. ob 9.00

VOJNIK
Oddelek za zdravljenje
odvisnosti, Psihiatrična
bolnišnica VojnikMEDICINA ODVISNOSTI – MEDICINA
SODELOVANJA

ni omejeno

6. slovenska konferenca o medicini odvisnosti za vse zdravnike

15.–16.

LJUBLJANAXI. KONGRES IN 141. SKUPŠČINA
SLOVENSKEGA ZDRAVNIŠKEGA DRUŠTVA

strokovno srečanje

15.–16.

LJUBLJANA
1. predavalnica KC
Ljubljana

MEDNARODNI FLEBOLOŠKI KONGRES

60

kongres za vse zdravnike

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Združenje za pediatrijo SZD, dr. Ivan Vidmar	Tatjana Pavlin, dr. med., SB Novo mesto, Šmihelska c. 1, 8000 Novo mesto, T: 07 391 61 00	kotizacije ni	***
Združenje zdravnikov družinske medicine SZD, doc. dr. Janko Kersnik	prijave: ga. Jožica Krevh, Uprava osnovnega zdravstva Gorenjske, Gosposvetska 9, 4000 Kranj, T: 04 208 25 23, F: 04 202 67 18, s pripisom "za forum", informacije: doc. dr. Janko Kersnik, Koroška 2, 4280 Kranjska Gora, T: 04 588 46 01, F: 04 588 46 10, E: janko.kersnik@s5.net	kotizacije ni	***
Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, doc. dr. Janko Kersnik, dr. med.	ga. Jožica Krevh, Osnovno zdravstvo Gorenjske, Gosposvetska 9, 4000 Kranj, T: 04 20 82 523, F: 04 20 26 718, E: janko.kersnik@s5.net	35.000,00 SIT TRR: 02045-0253583120 s pripisom "6. Fajdigovi dnevi"	***
Sekcija pedontologov SZD in Katedra za otroško in preventivno zobozdravstvo MF, doc. dr. Narcisa Košir	Jelka Jožef, dr. dent. med., T: 01 522 43 69, F: 01 522 25 04	30.000,00 SIT do 15. 9. 2004, nato 35.000,00 SIT	v postopku
Sekcija za klinično mikrobiologijo in hospitalne infekcije SZD, Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Ortopedska bolnišnica Valdoltra	ga. Mihaela Oberdank Hrastar, Tajniško katedre, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, MF Ljubljana, Zaloška 4, 1000 Ljubljana, T: 01 543 74 08, F: 01 543 74 18, E: mihaela.oberdank-hrastar@mf.uni-lj.si	20.000,00 SIT (DDV vključen)	***
Združenje internistov SZD	prim. mag. Primož Vidali, dr. med., T: 01 723 72 30, F: 01 723 00 18, GSM: 031 369 711, E: pvidal@siol.net	30.000,00 SIT (DDV je vključen)	v postopku
Psihiatrična bolnišnica Vojnik, Oddelek za zdravljenje odvisnosti	prim. Darja Boben Bardutzky, Oddelek za zdravljenje odvisnosti, Psihiatrična bolnišnica Vojnik, Celjska c. 37, 3212 Vojnik, T: 03 780 01 00, F: 03 780 02 00, E: darja.boben@pb-vojnik.si	15.000,00 SIT TRR: 01100-6030279349, sklic na št. 15102004, s pripisom »za 6. konferenco medicine odvisnosti«	***
Slovensko zdravniško društvo	Slovensko zdravniško društvo, Dalmatinova 10, 1000 Ljubljana, T: 01 43 42 580	***	***
Dermatovenerološka klinika – KC Ljubljana, doc. dr. Tomaž Lunder	ga. Verica Petrovič, Dermatovenerološka klinika, KC Ljubljana, Zaloška c. 2, 1525 Ljubljana, T: 01 522 42 80, F: 01 522 43 33	***	***

OKTOBER 2004

TEMA

VSEBINA

20.–23.

št. kandidatov

PORTOROŽ
Grand hotel Emona

3. SLOVENSKI PULMOLOŠKI IN ALERGOLOŠKI KONGRES Z MEDNARODNO UDELEŽBO

ni omejeno

strokovno srečanje

20.–23.

PORTOROŽ
Grand hotel Emona

2. SLOVENSKI IMUNOLOŠKI KONGRES Z MEDNARODNO UDELEŽBO

ni omejeno

strokovno srečanje

20.–23. ob 9.00

BLED
Grand hote Toplice,
Festivalna dvorana

1. SLOVENSKI GASTROENTEROLOŠKI KONGRES Z MEDNARODNO UDELEŽBO

kongres za gastroenterologe (kirurge, interniste), rentgenologe, patologe, družinske zdravnike

podroben program Isis • 6/2004

21.–24. ob 14.00

PORTOROŽ
Kongresni center
Bernardin

9. BREGANTOVI DNEVI – REPARACIJA, STRPNOST, SPRAVA

ni omejeno

psihoterapevtski simpozij – bienale za psihoterapevte, psihiatre, psihologe

22.–23. ob 9.00

LJUBLJANA
bela dvorana Grand hotel
Union

SIMPOZIJ O SPANJU

simpozij:
ni omejeno,
tečaj: 20

Strokovno srečanje za vse, ki jih raziskovalno zanima raziskovanje spanja, in vsem, ki zdravijo bolnike z motnjami spanja.

podroben program Isis • 4/2004

28.–30. ob 9.00

BLED
Kongresna dvorana Bled

3. KONGRES SLOVENSKIH RADIOLOGOV

ni omejeno

Kongres za radiologe in vse ostale, ki jih zanimajo radiološke teme.

NOVEMBER 2004

5.–7.

CELJE

TEČAJ DODATNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA (DPO) EVROPSKEGA SVETA ZA REANIMACIJO

tečaj

podroben program Isis • 3/2004

5.–7. ob 17.00

MARIBOR
hotel Habakuk

DERMATOLOŠKI DNEVI V MARIBORU

100

simpozij za dermatologe in zdravnike v osnovnem zdravstvu

5.–6. ob 9.00

PORTOROŽ
Kongresni center
Bernardin

46. TAVČARJEVI DNEVI

strokovno srečanje

podroben program Isis • 5/2004

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
KO za pljučne bolezni in alergijo, Bolnišnica Golnik	doc. dr. Mitja Košnik, dr. med., KO za pljučne bolezni in alergijo, Bolnišnica Golnik, 4104 Golnik, T: 04 25 69 111, F: 04 25 69 117, E: mitja.kosnik@klinika-golnik.si, http://www.klinika-golnik.si	***	***
MF, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo	prof. dr. Vladimir Kotnik, dr. med., MF, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo, Korytkova 2, 1000 Ljubljana, E: vladimir.kotnik@mf.uni-lj.si, http://www.klinika-golnik.si	***	***
Slovensko združenje za gastroenterologijo in hepatologijo	prof. dr. Borut Štabuc, E: borut.stabuc@kclj.si	glej rumene strani	***
Združenje psihoterapevtov Slovenije, dr. Polona Matjan	ga. Fani Zorec, Združenje psihoterapevtov Slovenije, Zaloška 29, 1000 Ljubljana, T: 01 587 49 08, F: 01 540 22 78	člani ZPS 60.000,00 SIT (štiri dni), 45.000,00 SIT (dva dni), nečlani 75.000,00 SIT (štiri dni), 60.000,00 SIT (dva dni) TRR: 02060-0051436422	***
Inštitut za klinično nevrofiziologijo, SPS Nevrološka klinika, KC Ljubljana in sekcija za klinično nevrofiziologijo SZD, asist. dr. Leja Dolenc Grošelj	g. Tone Žakelj, Inštitut za klinično nevrofiziologijo (Simpozij o spanju), KC Ljubljana, Zaloška 2, 1525 Ljubljana, T: 01 522 15 09, F: 01 522 15 33, E: tone.zakelj@kclj.si, W: www.kclj.si/ikn/Dejavnosti/FAGA/2004/prijavnica.doc	simpozij: 31.000,00 SIT do 15. 6. 2004, po tem datumu 36.000,00 SIT, tečaj: 12.000,00 SIT organizator izstavi račun na osnovi prijave	***
Združenje radiologov Slovenije SZD, Katedra za radiologijo MF Ljubljana, Živa Zupančič, Vladimir Jevtič	ga. Metka Zupančič, Katedra za radiologijo MF, Zaloška 7, 1000 Ljubljana, T: 01 232 35 56, F: 01 232 35 56	60.000,00 SIT, na osnovi prijavnice bo izstavljen račun	***
Slovensko združenje za urgentno medicino, Svet za reanimacijo	Dušan Vlahovič, dr. med., KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok, KC Ljubljana, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, W: www.ssem-society.si	71.000,00 SIT TRR: 02014-0019966250	***
Združenje dermatologov Slovenije, prim. mag. Jovan Miljković	prijave: Združenje dermatologov Slovenije, Zaloška c. 7, 1000 Ljubljana, informacije: asist. Pij Marko, Oddelek za kožne in spolne bolezni, SB Maribor, Ljubljanska 5, 2000 Maribor, T: 02 321 27 05, F: 02 331 23 93	20.000,00 SIT TRR: 02014-0089341717	***
Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta – Katedra za interno medicino	Katedra za interno medicino, Medicinska fakulteta Ljubljana, Zaloška 7, 1000 Ljubljana	40.000,00 SIT (DDV ni vključen)	***

NOVEMBER 2004

TEMA

VSEBINA

11.–13.

št. kandidatov

***	18. REPUBLIŠKI STROKOVNI SEMINAR DRUŠTVA ZOBOZDRAVSTVENIH DELAVCEV SLOVENIJE	***	strokovni seminar
-----	--	-----	-------------------

12. ob 9.00

GOLNIK Bolnišnica Golnik	TEČAJ CITOPATOLOGIJE PLEVRALNEGA IZLIVA podroben program Isis • 6/2004	20	tečaj, delavnica za patologe, citologe, citoskrinerje
------------------------------------	---	----	---

18.–19.

LJUBLJANA	7. PINTARJEVI DNEVI – PATOGRAFIJA – VPLIV BOLEZNI NA ŽIVLJENJE IN DELO VELIKIH OSEBNOSTI	ni omejeno	mednarodno srečanje zgodovinarjev medicine, paleopatologov in zgodovinarjev
------------------	--	------------	---

19. ob 9.00

MARIBOR kongresni center Habakuk	STROKOVNI SIMPOZIJ Z MEDNARODNO UDELEŽBO OB 50. OBLETNICI ODEDELKA ZA TORAKALNO KIRURGIJO SB MARIBOR	ni omejeno	simpozij za vse zdravnike
--	--	------------	---------------------------

19.–20. ob 9.00

OTOČEC, hotel Šport	21. UČNE DELAVNICE ZA MENTORJE DRUŽINSKE MEDICINE	35	strokovno izobraževanje za zdravnike družinske medicine, druge zdravnike v osnovnem zdravstvu in mentorje družinske medicine
-------------------------------	---	----	--

19.–20. ob 8.00

VELENJE hotel Paka	XII. DNEVI ORALNEGA ZDRAVJA SLOVENIJE	250	seminar iz zobozdravstvene preventive za zobozdravnike preventive in medicinske sestre
------------------------------	---------------------------------------	-----	--

26.–27. ob 12.00

LJUBLJANA 1. predavalnica Kliničnega centra	XVIII. PODIPLOMSKA ŠOLA – SLADKORNA BOLEZEN TIPA 2 podroben program Isis • 6/2004	30	podiplomska šola z učnimi delavnicami za zdravnike v osnovnem zdravstvu in interniste
--	--	----	---

27. ob 9.00

LJUBLJANA Unionska dvorana	XI. ČELEŠNIKOV DNEVI - 6. STROKOVNI SEMINAR ZDRUŽENJA ZA MAKSILOFACIALNO IN ORALNO KIRURGIJO SLOVENIJE: CISTE V ČELJUSTIH	500	strokovno srečanje za zobozdravnike in zdravnike
--------------------------------------	---	-----	--

26. ob 14.00

LJUBLJANA dvorana Krka	URGENTNA STANJA V OTROŠKI NEVROLOGIJI	ni omejeno	strokovno srečanje za vse zdravnike
----------------------------------	---------------------------------------	------------	-------------------------------------

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Društvo zobozdravstvenih delavcev Slovenije	***	***	***
Bolnišnica Golnik – KO za pljučne bolezni in alergijo, asist. Izidor Kern	ga. Irena Dolhar, Bolnišnica Golnik – KO za pljučne bolezni in alergijo, Golnik 36, 4204 Golnik, T: 04 256 91 11, F: 04 256 91 17, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si	25.000,00 SIT, TRR: 01100-6030277603, sklic na št. 00 291002	6
Inštitut za zgodovino medicine, doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec	doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec, Inštitut za zgodovino medicine, Zaloška 7 a, 1000 Ljubljana, T: 01 439 62 40, 522 45 49, F: 01 439 62 45, E: zvonka.zupanic-slavec@mf.uni-lj.si, zgmed@mf.uni-lj.si	kotizacije ni	***
SB Maribor – oddelek za torakalno kirurgijo, asist. mag. Anton Crnjac	asist. mag. Anton Crnjac, Oddelek za torakalno kirurgijo, SB Maribor, Ljubljanska 5, 2000 Maribor, T: 02 321 14 20, E: anton.crnjac@sb-mb.si	kotizacije ni	***
Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, asist. Mateja Bulc, dr. med., asist. mag. Danica Rotar Pavlič, dr. med., Marko Kocijan, dr. med.	ga. Ana Artnak, MF, Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p. p. 2218, 1104 Ljubljana, T: 01 43 86 915, F: 01 43 86 910, E: kdrmed@mf.uni-lj.si	35.000,00 SIT, mentorji in kandidati za mentorje so oproščeni kotizacije	***
Društvo za oralno zdravje Slovenije, prim. Danica Homan, dr. dent. med.	ga. Melita Trop, Društvo za oralno zdravje Slovenije, Klanjškova 7, 3000 Celje, GSM: 031 695 131, E: danicahoman@volja.net	35.000,00 SIT za člane, 40.000,00 SIT za ostale in na dan prireditve, TRR: 06000-0117518127	***
KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni – KC Ljubljana, prim. Miha Koselj	prim. Miha Koselj, KC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO EDPB, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, T: 01 522 28 37, 522 27 38, kotizacije ni	***	v postopku
Združenje za maksilofacialno in oralno kirurgijo Slovenije, asist. dr. Andrej A. Kansky, dr. dent. med.	ga. Milena Žajdela, Združenje za maksilofacialno in oralno kirurgijo Slovenije, Zaloška 2, 1525 Ljubljana, T: 041 573 791, E: maxfac.oral@kclj.si	TRR: 02014-0087754603	***
Združenje za pediatrijo SZD, Sekcija za otroško nevrologijo SZD, dr. Ivan Vidmar, mag. dr. Jana Frelih	ga. Nevenka Lepin, KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo, KC Ljubljana, Zaloška 2, 1525 Ljubljana, T: 01 430 17 14	kotizacije ni	***

NOVEMBER 2004 **TEMA****VSEBINA**

26.–27.

št. kandidatov

LJUBLJANA
dvorana Krke

XIV. ANNUAL ENTOG (EUROPEAN NETWORK OF TRAINEES IN OBSTETRICS AND GYNAECOLOGY) MEETING

ni omejeno

simpozij za specializante ginekologije in porodništva ter njihove učitelje

26.–27. ob 9.00

MARIBORKongresni center
Habakuk, Pohorska ul. 59

3. MARIBORSKI KONGRES DRUŽINSKE MEDICINE – MEDICINSKO TEHNIČNI PRIPOMOČKI

250

kongres za zdravnike družinske medicine

[podroben program Isis](#) • 4/2004

DECEMBER 2004

2.–3. ob 8.00

LJUBLJANAvelika predavalnica
Medicinske fakultete,
Korytkova 2

XXXV. MEMORIALNI SESTANEK PROF. JANEZA PLEČNIKA

250

mednarodni sestanek z naslovom: Virusni hepatitis za patologe, klinike, študente

2.–4.

PORTOROŽ

Grand hotel Bernardin

6. PODIPLOMSKI SEMINAR ZDRAVLJENJE S KRVJO

seminar za ginekologe, porodničarje, hematologe, anesteziologe, transfuziologe, pediatre, kirurge, babice ter višje medicinske sestre in zdravstvene tehnike omenjenih strok

[podroben program Isis](#) • 6/2004

4.

ENDOKRINOLOŠKE MOTNJE V ODRAŠČAJOČEM OBDOBJU

50-60

strokovno srečanje z občnim zborom

9.–11. ob 9.00

STRUNJANhotel Krka - Zdravilišče
Strunjan

21. UČNE DELAVNICE ZA MENTORJE DRUŽINSKE MEDICINE

35

strokovno izobraževanje za zdravnike družinske medicine, druge zdravnike v osnovnem zdravstvu in mentorje družinske medicine

JANUAR 2005

21.–22. ob 9.00

LJUBLJANAKatedra za družinsko
medicino

21. UČNE DELAVNICE ZA MENTORJE DRUŽINSKE MEDICINE

35

strokovno izobraževanje za zdravnike družinske medicine, druge zdravnike v osnovnem zdravstvu in mentorje družinske medicine

MAREC 2005

4.–5. ob 12.00

LJUBLJANA1. predavalnica
Kliničnega centra

XVIII. PODIPLOMSKA ŠOLA – SLADKORNA BOLEZEN TIPA 2

30

podiplomska šola z učnimi delavnicami za zdravnike v osnovnem zdravstvu in interniste

18.–19. ob 9.00

LJUBLJANA

Cankarjev dom

8. SCHROTTTOVI DNEVI: NOVOSTI V ZDRAVLJENJU

250

strokovno srečanje

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Sekcija specializantov ginekologije in porodništva (SATOG), mag. Gorazd Kavšek	ga. Martina Pečlin, SPS Ginekološka klinika, Enota za raziskovalno delo, KC Ljubljana, Šlajmerjeva 3, 1000 Ljubljana, T: 01 439 75 90, E: infos@satog.org, W: www.satog.org	do 1. 10. 2004 50 EUR, nato 60 EUR	***
Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, Stanislava Ban, dr. med., Darja Belec, dr. med., asist. Ksenija Tušek Bunc, Zora Bojc, dr.	med., Majda Kamenik, dr. med., Majda Masten, dr. med., Lidija Praper, dr. med., asist. Suzana Židanik, Majda Masten, dr. med., ZD Maribor, Ul. talcev 5, 2000 Maribor, T: 02 228 63 67, E: majda.masten@zd-mb.si	35.000,00 SIT, 25.000,00 SIT za medicinske sestre (DDV ni vključen) TRR: 02045-0253583120	***
MF – Inštitut za patologijo, prof. dr. Vera Ferlan Marolt, dr. med.	doc. dr. Boštjan Luzar, dr. med., Medicinska fakulteta, Inštitut za patologijo, Korytkova 2, 1000 Ljubljana, T: 01 543 71 30, F: 01 543 71 04, E: bostjan.luzar@mf.uni-lj.si	***	***
KC Ljubljana, Zavod RS za transfuzijsko medicino, Evropska šola za transfuzijsko medicino	ga. Natalija Lampreht, T: 01 543 82 45, E: natalija.lampreht@ztm.si, ga. Tea Tollazzi, T: 01 543 82 70, E: tea.tollazzi@ztm.si, Zavod RS za transfuzijsko medicino, Šlajmerjeva 6, 1000 Ljubljana	***	***
Sekcija za šolsko in visokošolsko medicino SZD	Marisa Višnjevec Tuljak, dr. med., ZD Izola, T: 05 663 50 35	***	***
Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, doc. dr. Janko Kersnik, dr. med.	ga. Ana Artnak, MF, Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p. p. 2218, 1104 Ljubljana, T: 01 43 86 915, F: 01 43 86 910, E: kdrmed@mf.uni-lj.si	35.000,00 SIT, mentorji in kandidati za mentorje so oproščeni kotizacije	***
Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, doc. dr. Janko Kersnik, dr. med.	ga. Ana Artnak, MF, Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p. p. 2218, 1104 Ljubljana, T: 01 43 86 915, F: 01 43 86 910, E: kdrmed@mf.uni-lj.si	35.000,00 SIT, mentorji in kandidati za mentorje so oproščeni kotizacije	***
KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni – KC Ljubljana, prim. Miha Koselj	prim. Miha Koselj, KC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO EDPB, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, T: 01 522 28 37, 522 27 38	kotizacije ni	***
Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, asist. Tonka Poplas Susič	ga. Ana Artnak, Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, 1000 Ljubljana, T: 01 438 69 15, F: 01 438 69 10, E: kdrmed@mf.uni-lj.si, W: www.drmed.org in www.drmed-mb.org	40.000,00 SIT TRR 02045-0253583120	***

OBRAZEC

UREDNIŠTVU REVije ISIS
Dalmatinova 10
p.p. 1630

fax: 01/30 72 159

1001 Ljubljana

V reviji Isis želimo objaviti priloženo obvestilo o strokovni prireditvi.

Prvo obvestilo želimo objaviti v _____ številki Izide.

Ustrezni program strokovnega srečanja naj bo objavljen v _____ številki Izide.

Za objavo podatkov v Koledarju strokovnih prireditev pošiljamo naslednje podatke:

Datum prireditve _____ Pričetek, ura _____

Kraj _____

Prostor, kjer bo prireditev _____

Naslov strokovnega srečanja _____

Število slušateljev _____ (če je določeno) _____ (neomejeno)

Vsebina in vrsta strokovne prireditve (podiplomski seminar, simpozij, posvetovanje, učna delavnica...) _____

Komu je namenjena (vsem zdravnikom, zdravnikom v osnovnem zdravstvu, kirurgom, internistom...) _____

Organizator (Medicinska fakulteta, klinika, sekcija Zdravniškega dru(tva...)) _____

Predstavnik ali strokovni vodja _____

Naslov za pošiljanje prijav _____

Informacije, kontaktne osebe _____

Njihove tel. številke in št. faksa _____

Višina kotizacije _____

Naslov in številka žiro računa _____

Število kreditnih točk _____ Kraj in datum _____ Podpis organizatorja _____

PROGRAMI

POKROVITELJ:
Kulturno-umetniško
društvo Kliničnega centra
in Medicinske fakultete
dr. Lojz Kraigher

POLETJE V STARI LJUBLJANI

Društvo za oživiljanje kulturne podobe
starega mestnega jedra

vabi na

Zdravniški koncert PRO MEDICO

ob 40-letnici komornega muziciranja
ljubljskih zdravnikov in

80-letnici prof. dr. Pavla Kornhauserja

v torek 15. junija 2004 ob 19.30

v cerkvi sv. Jakoba v

»Stari Ljubljani«, Stari trg

Spored:

A. Marcello: Koncert za trobento in godalni
orkester v d-molu
Andante e spiccato
Adagio
Presto

Slavko Arnold, trobenta
Zdravniški godalni orkester Camerata medica
Andrej Ožbalt, dirigent

J. S. Bach: Koncert za klavir in godalni
orkester v f-molu BWV 1056
Allegro
Adagio
Presto

Pavle Kornhauser, klavir
Zdravniški godalni orkester Camerata medica
Andrej Ožbalt, dirigent

Odmor s kavo

A. Dvořak: Klavirski kvintet v A-duru op. 81
Dumka
Furiant

Pavle Kornhauser, klavir
Marko Zupan, I. violina
Miha Benedik, II. violina
Vilim Demšar, viola
Zvonimir Rudolf, violončello

G. Gershwin:
Porgy in Bess (odlomki iz opere)
Čas poletja (sopran)
Banjo song (bas)
Bess, ti si moja žena (sopran in bas)
Arija Sporting Lifa (bariton)
Ni nujno tako (sopran, mezzosopran, bas)
Moja pot (bas)

Na koncertu bo nastopil simfonični orkester,
sestavljen iz glasbenikov – zdravnikov in
razširjene komorne skupine Pro medico, ojačan
s študenti Akademije za glasbo in Srednje
glasbene šole v Ljubljani. Sodelujejo solisti
in mešana pevska zbor dr. Bogdan Derč ter
študentov ljubljanske Medicinske fakultete COR.

Solisti:

Vlasta Rožman, sopran
Janja Hvala, sopran
Janja Konestabo, mezzosopran
Samo Ivačič, bariton
Rok Bavčar, bas

Mešani pevski zbor dr. Bogdan Derč
Zborovodja *Venčeslav Zadravec*
Pevski zbor študentov Medicinske fakultete COR
Zborovodkinja *Katja Jarm*
Vodja orkestra *Vilim Demšar*
Umetniški vodja *Pavle Kornhauser*

Vstop prost

Po koncertu Zdravniška zbornica Slovenije,
uredništvo revije Isis, vabi na sprejem ob siju
bakel na kamnitih stopnicah cerkve sv. Jakoba.

Opozorilo: Težave bodo s parkiranjem v »Stari
Ljubljani«, zato priporočamo parkiranje ob
Ljubljani na Prulah ali na Gallusovem nabrežju.

5. SLOVENSKI OFTALMOLOŠKI KONGRES IN 28. SIMPOZIJ SLOVENSКИH IN HRVAŠKIH OFTALMOLOGOV

organizatorji •
Združenje oftalmologov Slovenije, Očesna klinika,
Klinični center Ljubljana

**LJUBLJANA, Kongresni center Grand
Hotela Union, 3.-5. junij 2004**

<http://www.ophtalmology2004.org/>

PROGRAM

Četrtek, 3. junija 2004

5. Slovenski oftalmološki kongres

9.00 Otvoritev
9.15–11.00 Travma – šola
Moderatorji: Drnovšek Olup B., Pfeifer V.,
Globočnik Petrovič M.

- Drnovšek Olup B.: Smernice za
rekonstrukcijo poškodovanih vek
- Drnovšek Olup B.: Kirurška obravnava
poškodb odvodnih solznih poti
- Pfeifer V.: Šivanje koloboma in iris fiksacija
pciol
- Pfeifer V.: Triamcinolon za markacijo

steklovine po kontuzijski poškodbi očesa s
prolapsom steklovine in subluksirano lečo

- Pfeifer V.: Repozicija subluksirane
intraokularne leče
- Pfeifer V.: Operacija sive mreže po
penetrantni poškodbi očesa z rupturo
zadnje lečne ovojnice
- Pfeifer V.: Operacija sive mreže po
penetrantni poškodbi očesa z rupturo
sprednje lečne ovojnice in travmatskim
kolobomom irisa
- Globočnik Petrovič M.: Oskrba odprte
poškodbe očesa
- Globočnik Petrovič M.: Posttravmatski
endoftalmitis
- Globočnik Petrovič M., Lumi X.: Prognostični
dejavniki pri odprti poškodbi očesa po
vitrektomiji pars plana

11.00–11.30 Odmor

11.30–13.00 Vabljena predavanja in ustne
predstavitve

Moderatorji: Kraut A., Gračner B., Morela V.

11.30 Gračner B., Pahor D., Gračner
T.: Odstranitev večjega tujka iz
sprednjega prekata

11.40 Vesnaver A., Gorjanc M.:
Zlomi orbite – diagnostika,
zgodnje zdravljenje in poznejše
rekonstrukcije

11.50 Drnovšek Olup B.: Rekonstrukcija
notranjega očesnega kota po
odstranitvi tumorja

12.00 Jančar B.: Obsevanje karcinoma v
notranjem očesnem kotu

12.10 Štabuc Šilih M., Hawlina M.:
Kakovost življenja bolnikov s
keratokonusom

12.20 Šalamun F.: Keratokonus in torična
fakična intraokularna leča artisan

12.30 Morela V.: Lasek – nova alternativa
v laserski refraktivni kirurgiji

12.40 Kraut A.: Epidemiološke in klinične
značilnosti Behcetove bolezni v
Sloveniji

12.50 Lumi X., Globočnik Petrovič
M.: Zdravljenje endogenega
gliivičnega endoftalmitisa

13.00–14.30 Kosilo

Moderatorji: Pfeifer V., Hawlina M., Pahor D.,
Maležič Blažič M., Tassignon M. J.
14.30–16.00 Video tečaj: Zapletena katarakta

16.00–16.20 Odmor

Moderatorji: Maležič Blažič M., Pfeifer V.,
Logar P.

16.20 Pirnat E., Zaletel K., Gaberšček
S., Hojker S.: Triletno sledenje
zdravljenja Gravesove bolezni in

16.30	Gravesove oftalmopatije Mikek K., Pfeifer V., Hawlina M.: Morfologija živčnega nitja v zdravi roženici, posneta s konfokalnim mikroskopom; primeri patoloških sprememb v bolezensko spremenjeni roženici
16.40	Tassignon M. J., De Groot V., Gobin L. (vabljeni predavatelji): Ničelna posteriorna kapsularna opacifikacija: Utvara ali resničnost
17.00	Pfeifer V.: Minimalno invazivna kirurgija katarakte (MICS)
17.10	Blažič Maležič M.: Kombinirana fakoemulzifikacija in globoka sprednja vitrektomija
17.20	Bobrova N. F., Zetterstrom Ch, Kugelberg U., Khmaruk A. N., Tronina S. A., Oskarson K., Romanova T. V., Sorochinskaya T. A., Enukidze D. Z., Zhekov A. K.: Intraokularna leča "ACRYSOF" (SA30AL) – Alconova implantacijska tehnika pri otroški katarakti
17.30–17.40	Baghrizabehi S.: Operacija katarakte pri bolnikih z diabetično retinopatijo
18.00	Svečana otvoritev
Petek, 4. junija 2004	
28. Simpozij slovenskih in hrvaških oftalmologov	
9.00	Otvoritev
Moderatorji: Pfeifer V., Vatauvuk Z., Štabuc Šilih M.	
9.15–12.40	Vabljeni predavatelji in ustne predstavitve
9.15	Goldschmidt E. (vabljeni predavatelj): Pomen okolja za nastanek in napredovanje kratkovidnosti
9.35	Bischoff G. (Johnson & Johnson): Nova generacija silikonskih hidrogelskih kontaktnih leč
9.55	Rummelt V., Magnago T. (Schwind): Klinični izid ponovljenega zdravljenja z lasikom
10.15–10.40	Odmor
Moderatorji: Hawlina M., Mandić Z., Pahor D.	
10.40	Grabner G. (vabljeni predavatelj): Umetna roženica
11.00	Van Rij G. (vabljeni predavatelj): Lamelarno oblikovanje roženice za penetrantno keratoplastiko
11.20	Pfeifer V. (Allergan): Multifokalna intraokularna leča AMO ARRAY SA 40 za korekcijo afakije in presbiopije

11.30	Pfeifer V.: Hidrofobna akrilatna intraokularna leča z ostrim robom AMO SENSAR AR 40E
11.40	Hawlina M. (Alcon): Nekaj novih pristopov in materialov pri operacijah katarakte
12.00	Philipsen B. (častni gost): Intraokularne leče za korekcijo kratkovidnosti
12.40–14.30	Kosilo
13.45–15.00	Plakati: dvominutna predstavitev + enominutna razprava
Moderatorji: Drnovšek Olup B., Kolar G., Pahor D.	
•	Kolar G., Nendi T., Klemenc B.: Slikovna predstavitev zgodovine slovenske oftalmologije
•	Mikek K., Globočnik Petrovič M.: Register očesnih poškodb v Sloveniji
•	Macan K., Drnovšek Olup B.: Sindrom ohlapne veke
•	Prosenc V. A., Drnovšek Olup B.: Naše izkušnje z metodo transpozicijskega režnja pri kirurškem zdravljenju lagofthalmusa
•	Beltram M., Šinkovec A., Drnovšek Olup B.: Zgodnji in pozni zapleti po vsaditvi hidroksiapatitnega orbitalnega vložka
•	Pfeifer V., Mikek K.: Evalvacija površine roženice in solznega filma po operaciji katarakte brez uporabe topične premedikacije – kapljic
•	Rogelj K., Jaki Mekjavič P., Mekjavič I. B.: Število solznih mehurčkov po dekompresiji. Primerjava mikroskopskih rezultatov pri ročni in stacionarni osvetlitvi s špranjso svetilko
•	Pfeifer V., Gardašević I.: Transplantacija roženice na Očesni kliniki v Ljubljani med leti 1991 in 2003
•	Pfeifer V.: Globoka lamelarna keratoplastika
•	Pfeifer V.: Kornealni ringi za zdravljenje keratokonusa in ektazije po Lasiku
•	Birich T., Chekina A.: Rekonstrukcija sprednjih očesnih delov s hudimi spremljajočimi patološkimi spremembami
•	Kunstelj K., Mihailovič D., Hawlina M.: Določanje sprememb v kemijski strukturi človeške leče z ramansko spektroskopijo
•	Štrumbelj V., Šterman M.: Katarakta pri bolnikih s transplantacijo ledvice v Pomurju
•	Preskar P., Preskar A.: Opacifikacija intraokularnih leč Hydroview
•	Trpin S., Pahor D., Gračner B., Jovović B., Gračner T., Falež M.: Medoperacijski zapleti pri fakoemulzifikaciji pri kratkovidnih očeh
•	Vrlič B., Kraut A.: Pregled bolnikov, zdravljenih zaradi razjede roženice na Očesni kliniki v Ljubljani v zadnjih dveh letih
•	Baghrizabehi S.: Primerjava injiciranja triamcinolona globoko pod tenonov prostor in v steklovino
•	Šinkovec A., Golmajer P., Drnovšek Olup B.:

Karcinom merklovih celic – prikaz primera	
•	Kordic R., Cacic M.: Prikaz primera epibulbarnega melanoma
•	Vuković Arar Ž., Janjetović Ž., Marinić M., Miličić D.: Eksoftalmus zaradi mukokele čelnega sinusa
•	Duič J.: Maligni melanom in druge tvorbe žilnice
15.00–18.30	Vabljeni predavatelji in ustne predstavitve
Moderatorji: Stirn Kranjc B., Šikić J., Globočnik Petrovič M.	
15.00	Brancato R. (vabljeni predavatelj): Optična koherentna tomografija (OCT) pri boleznih makule
15.20	Gregor Z. J., Ockrim Z., Ezra E., Hykin P. (vabljeni predavatelji): Vitrektomija, steroidi ali oboje proti diabetičnemu edemu makule
15.40	Ernest J. (Bausch & Lomb): Indikacije za uporabo sistema TSV25 pri vitreoretinalnih operacijah
16.00	Šikić J.: Proliferativna vitreoretinopatija in velika ruptura po dvojni perforativni poškodbi očesa
16.10	Globočnik Petrovič M., Urbančič M.: Uspešnost operacije kroničnega foramna makule
16.20	Fielder A. (vabljeni predavatelj): Novi trendi pri obravnavi retinopatije nedonošenčka
16.40–17.00	Odmor
Moderatorji: Novak Andrejčič K., Cerovski B., Drnovšek Olup B.	
17.00	Adenis J. P. (vabljeni predavatelj): Operacijsko zdravljenje Gravesove bolezni
17.20	Foerster M. H., Bechrakis N. E., Höcht S., Martus P., Kluge H. (vabljeni predavatelji): Zdravljenje velikih melanomov UVVE z endoresekcijo po protonskem obsevanju
17.40	Seregard S. (vabljeni predavatelj): Ali ultravijolično sevanje sproži nastanek melanoma UVVE ali ne
18.00	Seres A. (Novartis): Štiriletno madžarske izkušnje z Visudydom
18.20	Sevšek D., Kraut A., Debelić V., Urbančič M.: Kdaj se pri pacientih s submakularno neovaskularno membrano odločimo za fotodinamično zdravljenje (PDT)
20.30	Slavnostna večerja
Sobota, 5. junija 2004	
9.00–13.00	Vabljeni predavatelji in ustne predstavitve

<p>Moderatorji: Irman M., Petriček I., Zelič Z.</p> <p>9.00 Mandić Z., Vatavek Z., Petric I., Benčić G.: Operacijsko zdravljenje dislocirane intraokularne leče in njegovi izidi</p> <p>9.10 Zorić Geber M., Benčić G., Mandić Z.: Klinični pomen klasifikacijskega sistema III motnosti očesne leče (LOCS III) pri fakoemulzifikaciji</p> <p>9.20 Lacmanovic Ločar V., Vatavek Z., Petric I., Mandić Z.: Fakoemulzifikacija in odstranitev silikonskega olja skozi načrtovano zadajšnje kapsulorekso</p> <p>9.30 Barton K. (Alcon): Sprememba vloge zdravil pri zdravljenju glavkoma</p> <p>9.50 Čeklić L., Arežina T.: Pogostost glavkoma kot glavnega vzroka slepote v registrirani skupini prebivalcev Vzhodne Hercegovine</p> <p>10.00 Carels I. (Alcon): Systane – novo zdravilo za suho oko</p> <p>10.20 Petriček I., Petriček G., Bradić M., Ribarić Klarić L., Pokupec R., Lončarek K.: Belo : rdeče oko – primerjava prevalence vnetij sprednjega očesnega segmenta v ambulantah družinskih zdravnikov in oftalmologov</p>	<p>13.00–14.30 Kosilo</p> <p>13.45–15.00 Plakati: dvominutna predstavitev + enominutna razprava</p> <p>Moderatorji: Stirn Kranjc B., Cerovski B., Cvenkel B.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stirn Kranjc B., Eržen I.: Histokemija in imunohistokemija človeške in podganje ekstraokularne mišice • Rudolf Vukan M.: Kirurgija divergentnega konkomitantnega strabizma • Lončarek K., Čaljkušić Mance T., Kovačević D., Filipović T., Volkmer R., Burger R.: Prevalenca in vzroki slepote na reškem področju • Lončarek K.: "Oftalmobaza" – Brezplačni program za oftalmološko ambulantno • Fyodorov Y., Birich T.: Povečanje kontrastne ločljivosti oči • Jarc Vidmar M., Popović P., Brecelj J., Hawlina M.: Kartiranje centralnega vida z mikroperimetrijo pri bolnikih z bestovo viteliformno distrofijo • Popović P., Jarc Vidmar M., Brecelj J., Hawlina M.: Vrednotenje avtofluorescence očesnega ozadja bolnikov s pigmentno retinopatijo glede na perimetrijo in elektroфизиološke preiskave • Tekavčič Pompe M., Brecelj J., Stirn Kranjc B.: Zorenje parvocelularne in koniocelularne vidne poti pri šolskih otrocih • Vidović Valentinčič N., Brecelj J., Beltram M., Kraut A.: Mb. Harada: Prikaz primera • Debelić V., Sevšek D., Kraut A., Urbančič M.: Nove indikacije za fotodinamično zdravljenje (PDT). Zdravljenje horoidalnega angioma s PDT • Brecelj J., Stirn Kranjc B., Pečarič Meglič N., Škrbec M.: Hipoplazija hiazme – oftalmološki, elektroфизиološki in magnetnoresonančni prikaz pri dveh otrocih z nistagmusom • Cerovski B., Petriček I., Vidović T., Cerovski J.: Spremljanje vidnih evociranih potencialov, ostrine vida in vidnega polja po optičnem nevritisu • Tekavčič Pompe M., Stirn Kranjc B., Brecelj J., Šega Jazbec S.: Atipični optični nevritis pri otroku s kasnejšim razvojem multiple skleroze: Prikaz primera • Godina Kariž S., Avancini N., Kariž S.: Anteriorna ishemična optična nevropatija kot posledica zdravljenja z interferonom alfa • Preskar A., Preskar P.: Druže papile vidnega živca v povezavi z obsežnim izpadom v vidnem polju • Janjetović Ž., Vuković Arar Ž., Cerovski B., Marinić M.: Toksična optična nevropatija zaradi narkotikov • Chekina A., Birich T.: Intron za zdravljenje herpesnega nevrotinitisa • Jaki Mekjavić P.: Medikamentno zdravljenje napredovale aktivne Gravesove oftalmopatije • Mikek K., Cvenkel B., Zupan M.: Morfološke 	<p>spremembe endoteljskih celic in debelina roženice pri bolnikih s primarnim glavkomom odprtega zakotja ob terapiji z blokatorjem beta ali inhibitorjem encima karboanhidraze</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preskar A., Preskar P.: Nadzorovanje zgodnjega porasta intraokularnega tlaka po fakoemulzifikaciji z izpuščanjem prekatne tekočine <p>15.00–16.40 Vabljeni predavanja in ustne predstavitve</p> <p>Moderatorji: Sevšek D., Kovačević D., Kosec D.</p> <p>15.00 Ladavac E.: Sindrom multiplih kratkotrajnih belih pik – MEWDS</p> <p>15.10 Logar P., Šolar T.: Zapleti po kirurškem zdravljenju proliferativne diabetične retinopatije</p> <p>15.20 Pahor D., Hojs R., Gračner B., Jovović B., Gračner T., Falež M.: Očesne spremembe, povezane s hemodializo</p> <p>15.30 Kovačević D., Lončarek K.: Dolgoročni izidi fotokoagulacije mrežničnih raztrganin z argonskim laserjem (ALFK)</p> <p>15.40 Ikica B., Prelesnik U., Ikica A.: Grafični zaznamki bolezenskih sprememb na slikah očesnih ozadij</p> <p>15.50 Irman M.: Delo brez papirja v oftalmološki ambulanti – resničnost ali utvara</p> <p>16.00 Kosec D.: Rezultati operacije divergentnega strabizma</p> <p>16.10 Bosnjakovska S., Bosnjakovski M.: Ambliopija in ezotropija pri Downovem sindromu</p> <p>16.20 Novak Andrejčič K., Debelić V., Popović P., Schollmayer P.: Ultrazvočna biomikroskopija pri tumorjih sprednjih očesnih delov</p> <p>16.30 Debelić V., Novak Andrejčič K.: Dopplerska ultrasonografija pri diagnostiki malignega melanoma žilnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Video – ves dan • Hawlina M.: Odstranitev subluksirane katarakte s kapsularnimi obročki in retraktorji šarenice • Preskar P.: Zamenjava intraokularne leče • Baghrizabehi S.: Direktna resekcija obrvi in miokutana resekcija zgornje veke z lipokonturo in brez nje • Morela V.: Lasek – nova alternativa v laserski refraktivni kirurgiji <p>17.00 Zaključek</p> <p>Informacije: ga. Alenka Kregar, Cankarjev dom, Prešernova 10, 1000 Ljubljana, E: alenka.kregar@cd.cc.si, W: http://www.ophtalmology2004.org</p>
--	---	--

XXII. DERČEVI DNEVI Podiplomsko izobraževanje iz pediatrije z mednarodno deležbo

organizator •
Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta,
Katedra za pediatrijo

**LJUBLJANA, velika predavalnica
Medicinske fakultete, Korytkova ulica 2**
11.–12. junij 2004

PROGRAM

Petek, 11. junija 2004

- 8.45 Uvodne besede - 50 let
Pediatrice klinike na Vrazovem
trgu v Ljubljani in 90 let rojstva
prof. dr. Marija Avčina in prof. dr.
Leva Matajca, C. Kržišnik
- 9.00 Kratek koncert
- 9.20 Odmor
- Simpozij v spomin na prof. dr.
Leva Matajca in prof. dr. Marija
Avčina
- Moderator: C. Kržišnik
- 9.30 Vabljeni predavatelj: prof. Francois
Mirralles, University of Paris,
France
Molecular mechanisms of
pancreatic development
- 10.00 M. Avbelj: Genetika družinskega
melanoma
- 10.15 P. Kotnik: Akvaporini
- 10.30 Odmor s kavo – Uradna otvoritev
farmacevtske razstave

Prehrana dojenčka

Organizatorja teme: C. Kržišnik, T. Battelino

- Moderatorici: M. Kuhar, M. Žerjav Tanšek
- 11.00 Vabljeni predavatelj: prof. Berthold
Koletzko, University of München,
Germany
Fatty acid profiles, antioxidant
status, and growth of preterm
infants fed diets without or with
long-chain polyunsaturated fatty
acids
- 11.35 T. Battelino: Prehrana dojenčka
- 12.00 B. Bratanič: Dojenje in prehrana v
obrobnem obdobju
- 12.25 N. Fidler: Pomen maščob in
maščobnih kislin v prehrani
dojenčka

- 12.50 M. Kuhar: Pomen vitaminov v
prehrani dojenčka
- 13.15 M. Dolničar: Železo v prehrani
dojenčka
- 13.40 Omor za kosilo – Topli prigrizek

Moderatorja: T. Battelino, M. Sedmak

- 15.00 Vabljeni predavatelj: prof. Yvan
Vandenplas, Vrije Universiteit
Brussel, Belgium
Cornstarch thickened formula
reduces esophageal acid exposure
in infants
- 15.35 R. Orel: Črevesna bakterijska
mikroflora in probiotiki, prebiotiki in
sibiotiki v otroški prehrani
- 16.00 D. Mičetić Turk: Prehrana pri
glutenski enteropatiji
- 16.25 M. Sedmak: Vloga dietne prehrane
pri zdravljenju bolezni prebavil

16.50 Odmor

Moderatorja: D. Mičetić Turk, R. Orel

- 17.15 T. Avčin, M. Kuhar: Prehrana
dojenčka z alergijo
- 17.40 M. Žerjav Tanšek: Dietna prehrana
pri presnovnih boleznih dojenčka
- 18.05 A. Širca Čampa: Ketogena dieta pri
dojenčkih
- 18.30 T. Battelino: Vegetarijanska
prehrana otroka
- Razprava
- 19.00 Avla Medicinske fakultete - Sprejem
za udeležence XXII. Derčevih dni

Sobota, 12. junija 2004

Glivične bolezni v otroški dobi - aspergiloza

Organizatorji teme: T. Avčin, M. Čizman, C.
Kržišnik

Moderatorja: J. Jazbec, M. Čizman

- 9.00 M. Praprotnik, M. Kuhar:
Etiopatogeneza in epidemiologija
invazivne aspergiloze
- 9.20 L. Kitanovski, M. Jereb, J.
Jazbec: Prikaz primera bolnice z
akutno mieloblastno anemijo in
aspergilozo osrednjega živčevja
- 9.40 J. Brecej, M. Homan, R. Orel, M.
Žerjav Tanšek, M. Sedmak: Prikaz
deklice s transplantiranimi jetri in
invazivno aspergilozo
- 10.00 M. Kuhar, S. Simčič, V. Glavnik:
Invazivna aspergiloza pri bolnikih s
kronično granulomatozno boleznijo
- 10.20 T. Avčin, J. Jeruc, M. Accetto:
Invazivna aspergiloza pri otrocih
z revmatskimi boleznimi: prikaz

bolnikov in pregled literature

10.40 Odmor s kavo

Moderatorja: M. Derganc, T. Avčin

- 11.30 A. Škofljanec, A. Gostiša, M. Kač
Vičar, M. Derganc, M. Čizman:
Aspergiloza pri kritično bolnem
otroku
- 11.50 T. Matos: Laboratorijska
diagnostika aspergiloze
- 12.10 Z. Dolenec Stražar: Patoanomske
spremembe pri aspergilozi
- 12.30 M. Čizman: Zdravljenje invazivne
aspergiloze
- 12.50 T. Bufon: Preprečevanje okužb z
aspergilusi
- 13.10 Razprava
- 13.30 Anketa in zaključek srečanja

Strokovni odbor posveta: predsednik: Ciril
Kržišnik, člani in članice: Marjeta Sedmak, Milan
Čizman, Borut Bratanič, Tadej Battelino, Tadej
Avčin, Mojca Žerjav Tanšek, Janez Jazbec

Organizacijski odbor: Ciril Kržišnik, Biserka
Marolt Meden, Mihela Jurčec, Uroš Krivec,
Primož Kotnik, Alenka Lipovec, Magdalena
Avbelj, Branka Kenda

Podiplomsko izobraževanje iz pediatrije je
namenjeno pediatrom, specialistom šolske
medicine, splošnim in družinskim zdravnikom ter
vsem drugim, ki delajo na področju otroškega in
mladinskega zdravstva.

Kotizacija: za udeležence (upokojeni zdravniki
so vabljeni brez kotizacije) vključuje vstop
na predavanjih, ob odmorih kavo, sok, topel
prigrizek, sprejem v avli Medicinske fakultete ter
zbornik in znaša 33.000,00 tolarjev + 20 odstotni
DDV, skupaj 39.600,00 tolarjev, za zdravnike
sekundarije 17.000,00 tolarjev + 20 odstotni
DDV, skupaj 20.400,00 tolarjev.
Vplačila sprejema: Medicinska fakulteta,
Ljubljana, številka transakcijskega računa:
01100-6030708380, sklic na št.: 250 - 3

Prijavnico z vsemi točnimi podatki lahko
pošljete na naslov: ga. Mihela Jurčec,
Tajništvo Pediatrice klinike, Vrazov trg 1,
1000 Ljubljana, F: 01 522 93 57.

Dodatne informacije so na voljo v tajništvu
Pediatrice klinike, Vrazov trg 1, Ljubljana
pri ge. Miheli Jurčec, T: 01 522 92 24,
E: mihaela.jurcec@kclj.si

V avli pred predavalnico bo organizirana
razstava farmacevtskih proizvodov in raznih
terapevtskih programov.

2. SLOVENSKA KONFERENCA O ODVISNOSTI

organizator •
Ustanova Odsev se sliši
LJUBLJANA
17.–18. junij 2004

PROGRAM

Četrtek, 17. junija 2004

8.30–9.30 Registracija
9.30–10.00 Otvoritev

Pozdravni govor

10.00–11.30 Plenarno zasedanje I:
Preprečevanje in organizacija
zdravljenja odvisnosti v Republiki
Sloveniji (alkohol, droge) ter vloga
mednarodnih združenj

11.30–12.00 Odmor

12.00–13.30 Plenarno zasedanje II:
Zdravljenje odvisnosti
Plenarno zasedanje III:
Politika, epidemiologija in
zmanjševanje škode

13.30–14.30 Kosilo
(za udeležence brezplačno)

14.30–18.00 Spletna konferenca: Mednarodna
konferenca o preprečevanju
odvisnosti (otroci, družina,
socialni vidiki itd.)

14.30–15.30 Okrogla miza: Zdravljenje
hepatitisa v Republiki Sloveniji

Simpozij: Droge na delovnem mestu in v
prometu Obravnava v vzgojnih zavodih in
zaporih

15.30–15.45 Odmor

15.45–16.45 Delavnica: Etnografsko
raziskovanje
Okrogla miza

16.45–17.15 Odmor

17.15–18.15 Delavnice: Delo z mladimi, hitri
imunološki testi (HIV, hepatitis,
droge)

19.00 Prireditev

Petek, 18. junija 2004

8.30–9.00 Registracija
9.00–10.45 Plenarno zasedanje IV: Praksa in
raziskovanje

10.45–11.00 Odmor

11.00–12.30 Simpozij: Buprenorfin v Sloveniji,
simpozij: programi v socialnem
skrbstvu, Proste teme, simpozij:
Predstavitve programov v Republiki
Sloveniji (prvi del)

12.30–13.30 Delavnica: Za predpisovanje
naltrexona, simpozij: Motnje
hranjenja, Odvisnost od odnosov,
Tobak, simpozij: Predstavitve
programov v Republiki Sloveniji
(drugi del)

13.30–14.30 Kosilo (za udeležence brezplačno)

14.30–15.30 Delavnice: Za predpisovanje
buprenorfina, Mediji in droge,
Agresivnost in mladi, Doping

Okrogla miza: Mreženje

15.30–16.00 Odmor

16.00–17.15 Okrogla miza: Etične dileme pri
obravnavi uživalcev drog

17.15–18.00 Zaključek, zahvale

Višina kotizacij je različne (glej priloženo
prijavnico), vse plačane po 4. juniju se povišajo
- za 5.000,00 tolarjev. Kotizacija vključuje
udeležbo na vseh strokovnih dogajanjih, tople
napitke in prigrizke med odmori in v času kosila,
družabni program, konferenčne materiale v
nahrbtniku, potrdilo o udeležbi in imensko
pripunko.

Informacije:

W: www.ustanova-odsevseslisi.si. Informacije
glede strokovnega programa tudi po
E: andrej.kastelic@guest.arnes.si
oziroma vse ostale informacije po
E: info@ustanova-odsevseslisi.si ali na
T: 01 542 13 55.

8. SEMINAR O BOLEČINI

organizator •
Slovensko združenje za zdravljenje bolečine

**MARIBOR, velika predavalnica -
16. etaža, Splošna bolnišnica Maribor**
18.–19. junij 2004

PROGRAM

Petek, 18. junija 2004

12.00–12.30 Registracija udeležencev
12.30–13.00 Otvoritev srečanja

13.00–13.30 Etični vidiki skrbi za stare, prof. dr.
Jože Trontelj, dr. med., Ljubljana

13.30–14.15 Bolečina in demenca (Pain
and dementia), prof. dr. Paolo
Benedetti, dr. med., Torino, Italija

14.15–14.30 Doživljanje bolečine pri
starostniku, prim. mag. Nevenka
Krčevski Škvarč, dr. med.

14.30–15.00 Problem bolečine na različnih
ravnih oskrbe starostnika, asist.
Urška Lunder, dr. med., Ljubljana

15.00–15.45 Razprava in odmor za kavo

15.45–16.00 Rakava bolečina pri starostnikih,
Slavica Lahajnar, dr. med.,
Ljubljana

16.00–16.20 Revmatska bolečina pri
starostnikih, prim. Mojca Kos
Golja, dr. med., Ljubljana

16.20–16.40 Posebnosti fizikalne terapije za
starostnike, prim. doc. dr. Zmago
Turk, dr. med., Maribor

16.40–16.55 Uporaba opioidov pri starostnikih,
prim. mag. Nevenka Krčevski
Škvarč, dr. med., Maribor

16.55–17.10 Uporaba adjuvantnih analgetikov
pri starostnikih, Mensur Salihović,
dr. med., Murska Sobota

17.10–18.00 Razprava in odmor za kavo

18.00–18.45 Klinične poti in odraz servisa
za lajšanje akutne pooperativne
bolečine (Clinical pathways and
audits in Acute Pain Services),
prof. dr. Narinder Rawal, dr. med.,
Orebro, Švedska

18.45–19.15 Razprava

20.00 Sprejem in družabna večerja
(hotel Piramida)

Sobota, 19. junija 2004

- 9.00–9.30 Kanabinoidni receptorji, prim. Majda Šarman, dr. med., Ptuj
- 9.30–9.45 Prve izkušnje v lajšanju spastične bolečine s kanabinoidi, asist. mag. Aleš Pražnikar, dr. med., Ljubljana
- 9.45–10.15 Možnost zasvojenosti s kanabinoidi, Belec Bojan, dr. med., Ljubljana
- 10.15–11.00 Razprava in odmor za kavo
- 11.00–12.00 Medicinska dokumentacija o bolečini:
- Delovna skupina za lajšanje akutne pooperativne bolečine, prim. Marija Godec, dr. med., prim. mag. Marija Cesar Komar, dr. med., Karmen Pišek Šuta, dr. med., Martina Zupančič, dr. med.
 - Delovna skupina za prvi pregled v ambulanti za zdravljenje bolečine, doc. dr. Mirt Kamenik, dr. med., Gorazd Požlep, dr. med., asist. mag. Aleš Pražnikar, dr. med.
 - Delovna skupina za invazivne protibolečinske posege, prim. mag. Nevenka Krčevski Škvarč, dr. med., prim. Živan Vrabl, dr. med., Mensur Salihovič, dr. med., doc. dr. Tadej Strojnik, dr. med., prof. dr. Milan Gregorič, dr. med.
 - Vodenje bolečinske terapije pri onkološkem bolniku, Slavica Lahajnar, dr. med.
 - Zdravljenje kronične nerakave bolečine, prim. mag. Nevenka Krčevski Škvarč, dr. med.
- 12.30–13.00 Predstavitve novih zdravil
- 13.00 Zaključek simpozija in kosilo za udeležence

Organizacijski odbor: prim. mag. Nevenka Krčevski Škvarč, dr. med., prim. Marija Godec, dr. med., doc. dr. Mirt Kamenik, dr. med., prim. Gregor Pivec, dr. med.

Kotizacija za dvodnevni strokovni program, ki vključuje Zbornik predavanj, prigrizke v odmorih, večerjo v petek in zaključno kosilo v soboto, znaša za člane SZSB 15.000,00 tolarjev, za ostale 18.000,00 tolarjev. Znesek lahko nakažete na TRR: Nova KBM, št.: 04173-0000804615. Prijave za srečanje sprejemamo do 15. junija 2004.

Informacije:

prim. mag. Nevenka Krčevski Škvarč, dr. med. ali ga. Felser Tina, Oddelek za anesteziologijo, intenzivno terapijo in terapijo bolečin, Ambulanta za zdravljenje bolečin, Splošna bolnišnica Maribor, Ljubljanska 5, 2000 Maribor, T: 02 321 15 36, F: 02 332 48 27, E: andrej.skvarc@amis.net

**BIOZNANOSTI 2004
Mednarodni kongres**

organizator •
Slovensko toksikološko društvo

**NOVA GORICA,
hotel Perla**

18.–21. september 2004

TEME**Strupenost**

- Molekularna/celična toksikologija
- Prosti radikali
- Genotoksičnost/Mutagenost

Metode

- Metode v toksikologiji
- Metode v kemiji okolja

Človek in toksikologija

- Imunotoksičnost/Povzročitelji endokrinih motenj
- Klinična toksikologija in epidemiologija
- Poklicna toksikologija in epidemiologija
- Kemikalije – katastrofe – terorizem
- Okolje in človekovo zdravje
- Varna zdravila
- Varnost hrane in predmetov splošne rabe
- Naravni toksini

Okolje in toksikologija

- Biomarkerji
- Toksikologija vodnega okolja
- Toksikologija kopenskega okolja
- Testiranje strupenosti
- Ocena tveganja
- Raziskave primerov v Sloveniji

Proste teme**22. september 2004 (dopoldne):**

Delavnica – Eksperimentalni pristopi k izbranim področjem toksikologije, Politehnika Nova Gorica, Nova Gorica. Največ 40 udeležencev (sprejeti bodo po prispelih prijavih). Kotizacija 7.100,00 tolarjev. Kontaktna oseba: M. Vračko, Kemijski inštitut, E: marjan.vracko@ki.si.

22. september 2004 (popoldne): izlet

Pokrovitelj:
Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport

Vabljeni predavatelji (seznam ni dokončen): M. Adams (ZDA), S. Barlow (VB), M. Brilly (SLO), S. Coecke (I), H. Connor (ZDA), K. Černe (SLO), G. Drevenšek (SLO), D. Drobne (SLO), B. Družina (SLO), M. Fiffak Dodič (SLO), M. Filipič (SLO), V. E. Forbes (DK), A. Franko (SLO), M. Franko (SLO), P. Y. Hamey (VB), A. L. Harvey (VB), M. Horvat (SLO), M. Jamšek (SLO), S. Jerman

(SLO), M. Kadijska (ZDA), S. Knasmüller (A), T. Knigge (N), S. Kopal (SLO), M. Kobayashi (JP), B. Kontič (SLO), G. Koželj (SLO), N. Kožuh Eržen (SLO), J. Kristl (SLO), B. Lambert (S), J. Liesivuori (SF), P. Maček (SLO), R. Marinšek Logar (SLO), G. M. Marsh (ZDA), R. P. Mason (ZDA), J. Mavri (SLO), G. Menestrina (I), M. Milani (I), M. Možina (SLO), M. Murn (SLO), S. Pečar (SLO), L. Perharič (SLO), K. Savolainen (SF), D. Shaw (VB), B. Sket (SLO), R. Schill (D), J. Štrus (SLO), D. Šuput (SLO), J. Timbrell (VB), T. Tišler (SLO), J. Thompson (VB), P. Trebše (SLO), T. Trnovec (SL), T. Turk (SLO), K. van Gestel (NL), M. Vračko (SLO), H. Wiseman (VB), J. Zagorc Končan (SLO), J. T. Zelikoff (ZDA), A. Zrimec (SLO)

Organizacijski odbor: D. Drobne, Oddelek za biologijo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, predsednica, M. V. Budihna, Inštitut za farmakologijo in eksperimentalno toksikologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani, sopredsednica, T. Tišler, Kemijski inštitut, Ljubljana, tajnica, člani: G. Drevenšek, A. Franko, A. Jemec, G. Koželj, N. Kožuh Eržen, A. Lapanje, R. Marinšek Logar, L. Perharič, P. Trebše, M. Vračko, P. Zidar, A. Zrimec

Znanstveni odbor: D. Drobne (SLO), M. V. Budihna (SLO), M. Adams (ZDA), M. Brilly (SLO), B. Družina (SLO), M. Fiffak Dodič (SLO), M. Filipič (SLO), V. Forbes (DK), M. Horvat (SLO), S. Knasmüller (A), R. Kostanjšek (SLO), G. Koželj (SLO), G. M. Marsh (ZDA), J. Mavri (SLO), M. Milani (I), M. Murn (SLO), M. Šentjanc (SLO), J. Štrus (SLO), J. Thompson (VB), J. Timbrell (VB), P. Trebše (SLO), T. Trnovec (SLO), K. van Gestel (NL), H. Wiseman (VB), J. Zelikoff (ZDA), A. Zrimec (SLO)

Navodila o povzetkih in člankih:
<http://www.slotox-drustvo.si/lifesci04/>

Pomembni datumi:

- sprejemanje povzetcov in prijavi do 20. junija 2004
- potrditev, da je povzetelek sprejet do 15. julija 2004
- zgodnja registracija do 31. julija 2004

Kotizacija:

- plačilo kotizacije do 31. julija 60.000,00 SIT
 - plačilo kotizacije po 31. juliju 70.000,00 SIT
 - plačilo kotizacije po 31. avgustu 80.000,00 SIT
 - dodiplomski študenti brez kotizacije
 - podiplomski študenti (s potrdilom) 40.000,00 SIT
 - enodnevna kotizacija 35.000,00 SIT
 - odpoved plačane kotizacije (do 31. avgusta) 20 odstotkov
- Kotizacija nakažite na poslovni račun številka 02010-0254132788, naslov: Bomark d. o. o., Predjamska 1, 1000 Ljubljana, s pripisom "lifeSc.04" z navedbo udeležence. V ceno je

vključen 20 odstotni DDV.

Finančna pomoč: 20-letni udeležencem, mlajšim od 35 let, iz izbranih držav Centralne in Vzhodne Evrope, bo organizator na podlagi predloženega življenjepisa in izvlečka kril kotizacijo in prenočišče.

Informacije:

- znanstveni in organizacijski del kongresa: STD (Bioznanosti '04), Poljanski nasip 58/I, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 522 21 19, F: 01 522 24 78, E: lifesci04@slotox-drustvo.si, W: www.slotox-drustvo.si/lifesci04/
- tehnična izvedba kongresa: Bomark, d. o. o., Tržno komuniciranje, Celovška 280, 1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 519 93 41, F: 01 510 88 22, E: info@bomark.si, W: www.bomark.si

Prenočišča:

hotel Perla – 77 EUR/105 EUR (eno-/dvoposteljna soba), hotel Park – 66 EUR (enoposteljna soba), hotel Sabotin – 47 EUR/80 EUR (eno-/dvoposteljna soba), hotel Presta – 20EUR/31 EUR (eno-/dvoposteljna soba). Informacije in namestitvev (rezervacije) Bomark, d. o. o., E: info@bomark.si, W: www.bomark.si

7. SLOVENSKI PEDONTOLOŠKI DNEVI

Glavna tema:

Prirojene in pridobljene okvare trdih zobnih tkiv

organizatorja • Sekcija pedontologov SZD, Katedra za otroško in preventivno zobozdravstvo MF Ljubljana

LJUBLJANA, velika predavalnica Medicinske fakultete, Korytkova 2
8.-9. oktober 2004

PROGRAM

Petek, 8. oktobra 2004

15.00-19.00

- M. Bartenjev: Vpliv migracij na spremembe zobnih tkiv
- N. Košir: Zdravljenje kariesa – pomen in vloga operativnega postopka nekoč in danes
- M. Škapin Križnar, T. Štruc: Predlog klasifikacije skleninskih okvar na mlečnem zobovju

- N. Ihan Hren: Odontomi
- R. Kosem, N. Košir: Pogostnost razvojnih okvar sklenine pri otrocih in mladostnikih v Sloveniji
- S. Alaluusua (Helsinki, Finska): Hypomineralised permanent first molars

Sobota, 9. oktobra 2004

9.00-17.30

- A. Pavlič: Točkovna hipoplastična oblika amelogenesis imperfecta
- N. Bratanič: Osteogenesis imperfecta
- V. Cvikl: Motnje mineralizacije sklenine pri celiakiji
- J. Jan: Ekologija in okvare sklenine
- R. Kosem: Poškodbe zob in obzobnih tkiv mlečnega zobovja kot vzrok razvojnih okvar stalnih zob
- L. Marion: Možnosti polnokeramičnih tehnik pri oskrbi hipodontij in prirojenih okvar trdih zobnih tkiv
- A. Šenk Erpič: Možnosti klinične obravnave pacientov z razvojnimi okvarami sklenine
- F. Farčnik, M. Drevenšek, M. Ovsenik: Izguba prvega stalnega kočnika z vidika možnosti ortodontske obravnave
- A. A. Kansky: Možnosti avtotransplantacij pri izgubi prvega stalnega kočnika
- D. Gašperšič, I. Potočnik, I. Štamfelj: Hipodontija osmice
- K. Renner Sitar: Bruksizem pri otrocih in mladostnikih – klinični znaki in terapija
- B. Jelen: Pojavnost malokluzij v mlečnem zobovju pri otrocih na Obali
- A. Forstner: Poševna ravnina
- P. Vukovič: Interceptivni ortodontski posegi pri križnem grizu
- F. Farčnik, M. Ovsenik: Zgodnje in pozno ortodontsko zdravljenje pri enostranskem funkcionalnem križnem grizu

Kotizacija:

30.000,00 tolarjev do 15. 9. 2004, nato 35.000,00 tolarjev.

Informacije:

ga. Jelka Jožef, dr. dent. med., Center za otroško in preventivno zobozdravstvo, SPS Stomatološka klinika, KC Ljubljana, Hrvatski trg 6, 1000 Ljubljana, T: 01 522 43 69, F: 01 522 25 04.

JAVNI FORUM

Nadzor nad zdravnikovim delom v okviru strokovnega srečanja VI. Fajdigovi dnevi

organizatorji • Združenje zdravnikov družinske medicine SZD, Katedra za družinsko medicino MF Ljubljana, Katedra za družinsko medicino MF Maribor, Zavod za razvoj družinske medicine **KRANJSKA GORA, hotel Kompas, Borovška 100**
8. oktober 2004

Forum je namenjen zdravnikom, ambulantnim in patронаžnim medicinskim sestram, vodstvenim delavcem in institucijam, ki izvajajo različne oblike nadzora nad zdravnikovim delom. Predstavili bomo tudi prve izsledke pilotskega testiranja skupnega evropskega instrumenta za ocenjevanje kakovosti dela splošnih ambulant. K sodelovanju poleg MZ, Parlamentarnega odbora za zdravstvo, SZD, ZZS; ZZZS, društva potrošnikov in medijev vabimo vse zainteresirane. Forum bo potekal v obliki okrogle mize.

Petek, 8. oktobra 2004

18.00 Okrogla miza - Nadzor nad zdravnikovim delom
19.30 Sklepi okrogle mize

Kotizacije ni.

Prijavnice pošljite na naslov:

ga. Jožica Krevh, Uprava Osnovnega zdravstva Gorenjske, Gosposvetska 9, 4000 Kranj, T: 04 208 25 23, F: 04 202 67 18.

Informacije: doc. dr. Janko Kersnik, Koroška 2, 4280 Kranjska Gora, T: 04 58 84 601, F: 04 58 84 610, E: janko.kersnik@s5.net, W: www.drmed.org in www.drmed-mb.org.

INTERNA MEDICINA 2004

Novosti in aktualnosti

organizator •
Združenje internistov SZD

LJUBLJANA, velika dvorana Smelt,
Dunajska c. 160
8.–9. oktober 2004

PROGRAM

Petek, 8. oktobra 2004

7.00–7.45 Registracija udeležencev
7.45–8.00 Odprtje sestanka
P. Vidali: Poročilo o delu Združenja internistov SZD

8.00–9.00 Hematologija

- D. Andoljšek: Način delovanja rekombinantnega faktorja VII
- I. Preložnik Zupan: Profilaksa in zdravljenje motenj hemostaze z rekombinantnim aktiviranim faktorjem VII bolnikov s krvnimi boleznimi
- S. Zver: Profilaksa in zdravljenje motenj hemostaze z rekombinantnim reaktiviranim faktorjem VII bolnikov v kirurgiji

9.00–10.00 Kardiologija I

- N. Ružič Medvešek: Resinchronizacija krčenja levega prekata – novo zdravljenje dilatativne kardiomiopatije
- M. Šinkovec: Zdravljenje motenj ritma s katetersko ablacijo
- B. Vrtovec: Vloga intervala QTc pri bolnikih s srčnim popuščanjem

10.00–11.00 Žilne bolezni

- I. Keber: Farmakološko zdravljenje v sekundarni preventivi po srčnem infarktu – slovenske smernice
- A. Blinc: Farmakološko zdravljenje pri perifernih arterijskih žilnih boleznih – slovenske smernice
- M. Štalc, P. Peternel: Novi pogledi na zdravljenje venske tromboze
- N. Vene: Preprečevanje in zdravljenje venske tromboze pri bolnikih z rakom

11.00–11.30 Satelitski simpozij (Lek)

11.30–12.00 Odmor

12.00–13.00 Pulmologija

- V. Tomič, A. Rozman: Nadzor nad širjenjem bolnišničnih okužb v KOPA
- D. Eržen, M. Žolnir Dovč: Sledenje mikroepidemij tuberkuloze
- S. Šuškovič: Zagotavljanje kakovosti pri obravnavi respiratornih okužb – klinične poti

13.00–13.30 Satelitski simpozij (Krka)

13.30–14.30 Kosilo (pokrovitelj Krka)

14.30–15.30 Gastroenterologija

- B. Štabuc: Jetrni tumorji
- Ž. Mrevlje: Enteroskopija z brezžično kapsulo
- R. Janša: Celiakija

15.30–16.00 Satelitski simpozij (Astra)

16.00–17.00 Kardiologija II

- M. Koželj: Obravnava prirojenih in pridobljenih srčnih napak v nosečnosti
- I. Zupan: Farmakološko in nefarmakološko zdravljenje malignih motenj srčnega ritma v nosečnosti
- M. Bunc: Diagnostika in zdravljenje bolezni koronarnih žil
- U. Breskvar: Peripartalna kardiomiopatija

17.00–17.30 Satelitski simpozij (Pfizer)

17.30–18.00 Odmor

18.00–19.00 Prispevki iz Nove Gorice

- J. Maver: Občutljivost barorefleksa in srčno-žilne bolezni
- N. Fikfak: Gaucherjeva bolezen – prikaz primerov
- M. Klemenc: Elastičnost arterij in arterijska hipertenzija

19.00–20.00 Prispevki iz Novega mesta

- I. Gradecki: Obremenitvena ehokardiografija srca
- R. Okrajšek: Primarna PTCA – prikaz napotitev iz internega oddelka SB Novo mesto v obdobju 2001–2003
- M. Piletič: FIT – funkcionalna inzulinska terapija

20.00 Večerja

Sobota, 9. oktobra 2004

8.00–9.00 Prispevki iz Maribora

- P. Skok: Epidemiološke značilnosti bolnikov s krvavitvami iz prebavne cevi – pregled 10-letnega obdobja
- R. Ekart, R. Hojs: Arterijska hipertenzija pri dializnih bolnikih
- V. Kanič, A. Lobnik: 24-urna pripravljenost pri akutnem koronarnem sindromu
- Z. Pehanec: Sodobni srčni spodbujevalniki v internistični praksi

- D. Vokač: Perkutano vgrajevanje biventrikularnega srčnega spodbujevalnika

9.00–10.00 Intenzivna interna medicina

- D. Štajer: Uporaba ultrazvočne preiskave v urgentni in intenzivni terapiji
- V. Gorjup: Ehokardiografska diagnostika akutnih srčnih bolezni
- A. Pernat: Ehokardiografska ocena hemodinamskega stanja na intenzivnem oddelku

10.00–11.00 Nefrologija

- S. Kaplan Pavlovčič, K. Cerik: Zdravljenje kronične ledvične bolezni
- B. Knap: Kardiorenalna anemija

11.00–11.30 Satelitski simpozij (Novartis)

11.30–12.00 Odmor

12.00–13.00 Hipertenzija

- R. Accetto: Model ambulantne obravnave bolnikov s hipertenzijo
- J. Dobovišek: Zdravljenje hipertenzije pri bolnikih s srčno boleznijo

13.00–14.00 Endokrinologija

- U. Gantar Rott: Hipoparatiroidizem
- M. Koselj: Diabetes in ledvične bolezni
- B. Vujkovic, F. Verovnik, D. Benko: Nadomestno encimsko zdravljenje Fabryjeve bolezni - naše izkušnje

14.00–14.30 Satelitski simpozij

14.30–15.30 Kosilo (pokrovitelj Novartis)

15.30 Skupščina Združenja internistov SZD

Namen strokovnega sestanka

Strokovni sestanek je namenjen zdravnikom internistom in zdravnikom v osnovnem zdravstvu. Predstavljene bodo novosti in aktualnosti z več področij interne medicine.

Kotizacija: 30.000,00 tolarjev (cena vključuje DDV) zagotavlja udeležbo na vseh predavanjih in satelitskih simpozijih ter ogled razstave proizvajalcev zdravil. Udeleženci prejmejo Zbornik predavanj. Plačilo kotizacije vključuje tudi kosilo prvi in drugi dan predavanj, osvežitve, parkirnine in zajtrka v petek in soboto. Študentje in upokojeni zdravniki kotizacije ne plačajo

Kontaktne osebe: prim. mag. Primož Vidali, dr. med., T: 01 723 72 30, F: 01 723 00 18, GSM: 031 369 711, E: pvidal@siol.net

Prijavnico pošljite na naslov: Združenje internistov SZD, Računovodstvo, Dalmatinova 10, 1000 Ljubljana. Po prejemu prijavnice vam bomo poslali račun za plačilo kotizacije.

ŠTUDIJ SKUPINSKE ALANITIČNE PSIHOTERAPIJE

organizatorji • Inštitut za skupinsko analizo Ljubljana, Slovensko društvo za skupinsko analizo, Psihiatrična klinika Ljubljana, Evropska mreža za izobraževanje iz skupinske analize (EGATIN) in Inštitut za skupinsko analizo London (IGA)

LJUBLJANA, Psihiatrična klinika
oktober 2004

■ VABILO

Vse, ki jih zanima psihoterapija in delo v skupini in so diplomirali na fakulteti ali visoki šoli predvsem zdravstvene, humanistične in družboslovne usmeritve, vabimo k študiju skupinske analitične psihoterapije.

Trajanje:

- uvodni – eno šolsko leto po en dan v tednu,
- nadaljevalni – tri do štiri leta po sedem vikendov na leto (za vse tiste, ki so uspešno zaključili uvodno stopnjo).

Vsebina: osebna analiza, teorija in praksa skupinske analitične psihoterapije (predavanja, seminarji, vodenje skupin, supervizija)

Šolnina: odvisno od števila udeležencev, predvidoma 600.000,00 tolarjev na leto

Začetek: predvidoma v oktobru 2004

Prijave:

Prijavite se do 30. junija 2004 na Inštitut za skupinsko analizo, Center za izvenbolnišnično psihiatrijo, Njogoševa 4, 1000 Ljubljana ali se prijavite na T: 01 231 59 90, 434 45 17 prim. Francu Peternelu ob torkih med 11. in 13. uro. Imenovani je tudi sicer na voljo za dodatne informacije. Nato boste po pošti prejeli podrobnejši program študija in vabilo na razgovor.

Naziv psihoterapevt – skupinski analitik dobi udeležene ob uspešno končanem študiju. Takrat pridobi pravico članstva v Inštitutu za skupinsko analizo in lahko kandidira za evropsko diplomu psihoterapije.

1. SLOVENSKI GASTROENTEROLOŠKI KONGRES Z MEDNARODNO UDELEŽBO in 2. Slovenski koloproktološki kongres z mednarodno udeležbo 1. Slovenski kongres medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji

organizatorji • Slovensko združenje za gastroenterologijo in hepatologijo SZD, Sekcija za gastrointestinalno endoskopijo, Hepatopankreatobiliarna sekcija, Koloproktološka sekcija, Združenje medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji, KC Ljubljana - KO za gastroenterologijo
BLED, 20.–23. oktober 2004

■ PROGRAM

Generalni pokrovitelj: Altana Pharma

Sreda, 20. oktobra 2004
(Grand hotel Toplice)

Podiplomsko izobraževanje iz gastroenterologije

Predsedstvo: B. Štabuc, M. Koželj, E. M. Gadžijev, B. Kocijančič

9.00–9.30 Matjaž Koželj: Dispepsija
9.30–10.00 Pavel Skok: Krvavitev iz prebavil
10.00–10.30 Rado Janša: Kronična diareja
10.30–11.00 Ivo Ferkolj: Kronična vnetna črevesna bolezen

11.00–11.45 Odmor in razprava

11.45–12.15 Nataša Smrekar: Sindrom iritabilnega črevesa in obstipacija
12.15–12.45 Vladimir Mlinarič: Žolčni kamni, akutni in kronični pankreatitis

12.45–14.00 Kosilo

14.00–14.30 Matjaž Homan: Bolečine v trebuhu pri otrocih in mladostnikih
14.30–15.00 Alojz Pleskovič: Akutna kirurška obolenja prebavil
15.00–15.30 Pavle Košorok: Proktologija v ambulanti splošnega zdravnika
15.30–16.00 Srečko Štepec: Hepatitis

16.00–16.30 Odmor in razprava

16.30–17.00 Matjaž Hafner: Jetrna ciroza
17.00–17.30 Borut Štabuc: Stopenjska diagnostika in zdravljenje tumorjev prebavil
17.30–18.00 Borut Kocijančič: Obravnava bolnika s simptomi prebavil na osnovni ravni

18.00 Zaključek in razdelitev potrdil o udeležbi

18.30–20.00 Satelitski simpozij Altana Pharma

Inhibitorji protonske črpalke v ambulanti in v bolnišnici

Predsedstvo: Stane Repše, Borut Kocijančič, Matjaž Koželj
20.00 Večerja za udeležence

Četrtek, 21. oktobra 2004

9.00 Odprtje

- Pozdravni govori
- 9.30–10.15 Plenarno zasedanje Kronično vnetna črevesna bolezen

Predsedstvo: Ivan Ferkolj, Jorge Shoemerich, Boris Vucelič

- J. Shoemerich: Development of the inflammatory process in IBD-from theory to clinic
- B. Vucelič: Medications used in inflammatory bowel disease

10.15 – 10.45 Odmor

10.45–12.15 Predsedniški simpozij
Predsedstvo: Vladislav Pegan, Igor Križman, France Grandovec

- Saša Markovič: Gastroenterologija v Sloveniji
- Colm O'Morain: Gastroenterologija v Evropi
- Markus W. Buechler: Visceralna kirurgija v Evropi – razvoj in problemi
- Stane Repše: Kirurška gastroenterologija v Sloveniji

12.15–13.00 Satelitski simpozij (Shering Ploug)

Kronična vnetna črevesna bolezen in zdravlila

Predsedstvo: Ivo Ferkolj, Boris Vucelič, D. Mičetič Turk

13.00–14.15 Odmor - kosilo

14.15–15.00 Plenarno zasedanje Dileme pri zdravljenju holecistolitiaz pro in kontra

Predsedstvo: Alojz Pleskovič, Ivica Jurišič, Vlado Mlinarič

- PRO: A. Pleskovič: ERCP/EPT in elektivna laparoskopna holecistektomija
- I. Jurišič: Laparoskopna holecistektomija in holecistolitiaz brez ERCP
- KONTRA: V. Mlinarič: ERCP/EPT in elektivna laparoskopna holecistektomija in holecistolitiaz

Sekcija A

15.00–16.15 Kronična vnetna črevesna bolezen
Predsedstvo: Ivan Ferkolj, Franc Jelenc, Cvetka Pernat

- M. Katičič: Ekstraintestinalna simptomi kronične vnetne črevesne bolezni
- A. Kocijančič: Preprečevanje in zdravljenje osteoporoze pri kronični vnetni črevesni bolezni
- Stane Repše: Kirurško zdravljenje ulceroznega kolitisa

- Proste teme

16.15–16.45 Odmor

16.45–18.00 Bolezni požiralnika želodca in dvanajstnika

Predsedstvo: Bojan Tepež, Matjaž Koželj, Mirko Omejc

- Bojan Tepeš: Helikobakter Pylori v novem milenijumu
- Kjell Andersson: Management of H. Pylori treatment failures
- Dušan Jovanovič: Helicobacter pylori and gastric cancer
- Proste teme

18.00–18.15 Odmor

18.15–19.00 Plenarno zasedanje Obravnava bolnika z zaporno zlatenico

Predsedstvo: Alojz Pleskovič, Eldar M. Gadžijev, Milan Stefanovič

- A. Pleskovič: Diagnostični in terapevtski algoritem
- E. M. Gadžijev: Pogled kirurga
- F. Hagenmuller: Pogled endoskopista

19–20.15 Satelitski simpozij Astra Zeneca

Predsedstvo: Saša Markovič, Bor Urbančič, Miha Sok

- Peter Unge in Kjell Andersson
- Can we reduce the burden of GERD from a serious disease to harmless condition?

20.30 Sprejem in večerja

Sekcija B

15.00–16.15 Kirurško zdravljenje zaporne zlatenice

Predsedstvo: Alojz Pleskovič, Stojan Potrč, Valentin Sojar

- A. Pleskovič: Kirurški ikerus
- Proste teme
- S. Potrč: Benigne lezije
- D. Stanislavljevič: Klatskinov tumor
- A. Tomažič: Periampularni rak

16.15–16.45 Odmor

16.45–18.00

- B. Štabuc: Rak trebušne slinavke
- Proste teme

- V. Sojar: Radiofrequency pri zdravljenju jetrnih zasevkov
- D. Stanislavljevič: Biliarne komplikacije po transplantaciji jeter
- B. Trotovšek: Paliativno in simptomatsko zdravljenje ikteričnega bolnika

Petek, 22. oktobra 2004

Sekcija A

8.30–9.30 Celiakija in alergične bolezni črevesa-problem odraslih in otrok

Predsedstvo: Rado Janša, Dušanka Mičetič Turk, Marjeta Sedmak

- D. Mičetič Turk: Novosti v diagnostiki in zdravljenju celiakije
- R. Janša: Celiakija pri odraslih
- M. Sedmak: Celiakija pri otrocih
- Sanja Kolacek: Risk of malignancy in patients with coeliac disease
- M. Košnik: Nutritivne alergije
- M. Homan, V. Glavnik, R. Orel: Eozinofilne gastroenteropatije
- Proste teme

9.30–10.30 Akutni pankreatitis

Predsedstvo: Saša Markovič, Bojana Kremžar, Marjan Skalitsky

- B. Kremžar: Vloga citokinov in anticitokinsko zdravljenje pri pankreatitisu
- D. Glavač: Vloga genetskih mutacij pri pankreatitisu
- Proste teme
- M. Sever: kdaj kirurško zdravljenje pri akutnem pankreatitisu
- J. Breclj: Pankreatitis pri otrocih

10.30–11.00 Odmor

11.00–11.45 Plenarno zasedanje

Gastroenterologija pri otroku in starostniku

Predsedstvo: Vladislav Pegan, Igor Križman, Marjeta Sedmak

- S. Štepec: Starostniki in bolezni prebavil
- M. Zajec: Starostnik in kirurški posegi na prebavilih
- M. Sedmak: Gastroenterologija pri otrocih
- D. Gvardjančič: Kirurški posegi pri otrocih

11.45–13.00 Satelitski simpozij (Novartis, IBS in neuroendokrini tumorji)

Predsedstvo: Borut Kocijančič, Mirko Omejc, Marijan Skalitsky

- T. Milosavljevič: IBS Strokovno potrjen pristop Evidence-based approach to treatment
- G. Kreis: Diagnostika neuroendokrinih tumorjev
- S. Markovič: Zdravljenje in vodenje bolnikov z neuroendokrini tumorji

13.00–14.15 Kosilo

14.15–15.00 Plenarno zasedanje Kronični pankreatitis

Predsedstvo: Matjaž Koželj, Boštjan Gorup, Erika Brenčič

- B. Papa: Pogled internista
- A. Pleskovič: Pogled kirurga
- F. Hagenmuller: Pogled endoskopista
- E. Brenčič: Pogled rentgenologa

15.00–16.15 Transplantacija v gastroenterologiji

Predsedstvo: Valentin Sojar, Marjeta Sedmak, Saša Markovič

- S. Markovič: Transplantacija jeter

- Michele Colledan: Jetrna transplantacija pri otrocih

- Proste teme
- Marjeta Sedmak: Jetrne transplantacije pri otrocih - naše izkušnje
- Alojz Pleskovič: Transplantacija trebušne slinavke

16.15–16.45 Odmor

16.45–18.00 Bolezni jeter

Predsedstvo: Srečko Štepec, Matjaž Hafner, Verica Ferlan Marolt

- P. Ferency: Wilsonova bolezen
- C. Tiribeli: Hepatocelularni rak
- Proste teme
- E. Kovačič Palli: NASH, kaj lahko naredimo
- S. Štepec: Hemokromatoza
- M. Hafner: Portalna hipertenzija
- D. Dajčman: Hepatorenalni in hepatopulmonalni sindrom
- R. Orel: Avtoimuni hepatitis pri otrocih in mladostnikih

18.00–18.45 Plenarno zasedanje Etika v gastroenterologiji

Predsedstvo: Žare Pintar, Cvetka Pernat, Cristine Neumann

- C. Neumann: Etika v gastroenterologiji
- C. Pernat: Komunikacija v gastroenterologiji
- 18.45–20.00 Satelitski simpozij (Krka Gastroezofagealna refluksna bolezen (GERB))

Predsedstvo: Saša Markovič, Borut Kocijančič, Borut Štabuc

- B. Tepeš: Pomen atipičnih simptomov GERB
- P. Skok: Optimalni pristop k različnim bolnikom z GERB
- M. Ivanuša: 15 let izkušenj z omeprazolom
- B. Kocijančič, B. Štabuc: Rezultati slovenske klinične raziskave zdravljenja GERB z Ultop-om

20.15 Svečana večerja

Sekcija B

8.30–9.45 Nove tehnike v GI endoskopiji

Predsedstvo: Vladimir Mlinarič, Milan Gorenšek, Gorazd Kolar

- F. Hagenmuller: Terapevtski endoskopski posegi danes in jutri
- V. Mlinarič: Endoskopsko zdravljenje kirurških zapletov
- F. Jelenc: Kirurško zdravljenje endoskopskih zapletov
- R. Pulanič: Kaj lahko naredimo pri nevaricealnih krvavitvah iz zgornjih prebavil
- B. Kocijančič: Zdravljenje akutne varikozne krvavitve
- G. Kolar: Optimalna uporaba kolonoskopije
- N. Požar: Premedikacija, anestezija in nadzor bolnika pri endoskopiji

9.45–10.30 Ultrazvok in endoskopski ultrazvok
Predsedstvo: Franc Ferlič, Marijan Skalitsky,

Alenka Perovič

- A. Perovič: Uporaba ultrazvočnih preiskav v gastroenterologiji
- M. Skalický: EUZ v gastroenterologiji
- A. Gruden: Endoskopski ultrazvok pri odkrivanju biliopankreatičnih tumorjev
- Proste teme
- J. Jereb FNA v diagnostiki bolezni prebavil,
- D. Ključevšek, T. Kenig, M. Milčinski: Vloga UZ v diagnostiki kronične vnetne črevesne bolezni

10.30–11.00 Odmor

15.00–16.15 Rentgenologija

Predsedstvo: Erika Brenčič Berden, Miran Rems

- M. Glušič: Diagnostika in zamejitev primarnih in sekundarnih tumorjev jeter z RT in MRI
- E. Brenčič: Diagnostični ERCP v času MRCP
- B. Jamar: Funkcionalne rentgenske preiskave
- Proste teme
- D. Kuhelj: Endovaskularna diagnostika in kontrola krvavitve iz prebavil
- M. Šurlan/Popovič: Portalna hipertenzijas in TIPS

16.15–16.45 Odmor

16.45–18.00 2. kongres koloproktološke sekcije Slovenskega združenja za gastroenterologijo in hepatologijo

Predsedstvo: Pavel Košorok, Milena Osole, Janko Novak

- S. Repše: Drugi koloproktološki kongres SZGH, pozdrav predsednika sekcije
- F. Aigner: Embryonal anatomy of pelvic floor
- J. Pfeifer: The team approach for the treatment of faecal Incontinence
- P. Reissmann: Rectal prolaps – laparoscopic approach
- P. Košorok: Day surgery in proctology
- Proste teme

Sobota, 23. oktobra 2004

8.30–9.15 Satelitski simpozij (ROCHE Zdravljenje hepatitisa C IN B)

Predsedstvo: Saša Markovič, Srečko Štepec, Cvetka Pernat

- P. Ferenci: Management and Treatment failures of viral hepatitis C
- S. Markovič: Obravnava in zdravljenje bolnikov z virusnim hepatitisom B
- S. Poljak: Pomen viroloških testov pri zdravljenju bolnikov s virusnim hepatitisom

9.15–12.45 Kolorektalni rak

Predsedstvo: Stane Repše, Miran Koželj, Borut Štabuc

- W. Hohenberger: Totalna mezorektalna ekscizija
- M. Breberina: Neoadjuvantno zdravljenje raka danke
- Z. Krivokapič: Terapevtske možnosti pri prvem stadiju raka danke

- B. Štabuc: Sistemsko zdravljenje raka debelega črevesa
- G. Norčič: Rezultati zdravljenja CRC v Sloveniji – analiza leta 1997
- S. Repše: Ali lahko izboljšamo kirurško zdravljenje raka debelega črevesa

11.00–11.30 Odmor

- V. Velenik: Paliativno zdravljenje raka danke
- D. Stanislavjevič: Kirurško zdravljenje zasevkov CRC v jetrih
- J. Ocvirk: Sistemsko zdravljenje zasevkov CRC v jetrih
- Proste teme

12.45–13.30 Plenarno zasedanje Presejanje in zgodnje odkrivanje kolorektalnega raka

Predsedstvo: Saša Markovič, Borut Štabuc, Borut Kocijančič

- H. Herfarth: Preprečevanje, zgodnje odkrivanje in presejanje kolorektalnega raka
- S. Markovič: Presejanje kolorektalnega raka v Sloveniji

13.30 Zaključek kongresa

Petek, 22. oktobra 2004

1. slovenski kongres medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji

Predsedstvo: Mojca Kolman, Stanka Popovič, Tatjana Gjergjek

8.30 Odprtje

- Pozdravni govori

9.00–10.30 Nega kroničnega bolnika z boleznimi prebavne cevi

10.30–11.00 Odmor

11.00–11.45 Endoskopija v gastroenterologiji

11.00–11.45 Plenarno zasedanje Gastroenterologija pri otroku in starostniku

11.45–13.00 Satelitski simpozij (Novartis, IBS in neuroendokrini tumorji vodenje bolnikov z neuroendokrini tumorji)

11.45–13.00 Satelitski simpozij

13.00–14.15 Kosilo

14.15–15.00 Plenarno zasedanje Kronični pankreatitis

15.00–16.15 Nega kroničnega bolnika z boleznimi jeter in trebušne slinavke

16.15–16.45 Odmor

16.45–18.00 Organiziranje dela v gastroenterologiji

- Eric Pflimling: Menedžment v endoskopski enoti

18.00–18.45 Plenarno zasedanje Etika v

gastroenterologiji

18.45–20.00 Satelitski simpozij (Krka Gastroezofagealna refluksna bolezen (GERB))

20.15 Svečana večerja

Sobota, 23. oktobra 2004

8.30–9.45 Satelitski simpozij (Roche Zdravljenje hepatitisa C IN B)

9.45–11.00 Sodoben pristop v obravnavi kroničnega gastroenterološkega bolnika

11.00–11.30 Odmor

11.30–12.45 Proste teme

- Preprečevanje bolnišničnih infekcij
 - Kaj nam je prinesel sonček
- 12.45–13.30 Plenarno zasedanje Presejanje in zgodnje odkrivanje kolorektalnega raka

13.30 Zaključek kongresa

Glavni pokrovitelj: Krka

Spološne strokovne informacije

1. slovenski gastroenterološki kongres z mednarodno udeležbo, 2. slovenski koloproktološki kongres in 1. slovenski kongres medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji od 20. do 23. oktobra 2004 bo na Bledu v Festivalni dvorani in v Grand Hotelu Toplice. Vsak dan bosta dve vzporedni sekciji (internistična, kirurška, endoskopska, koloproktološka in sestrška sekcija). Na kongresu bo šest satelitnih simpozijev in sedem skupnih plenarnih zasedanj. 20. oktobra bo celodnevno podiplomsko izobraževanje iz gastroenterologije, namenjen vsem, ki bi radi dopolnili svoje znanje iz gastroenterologije in hepatologije.

Uradni jezik: slovenščina in angleščina.

Posterska sekcija

Posterji bodo razstavljeni vse dni kongresa. Trije najboljši posterji bodo nagrajeni. Avtorji nagrajenih posterjev bodo imeli kratke oralne predstavitve.

Razstava

Med kongresom bo razstava zdravil, medicinskih in tehničnih pripomočkov in knjig.

Pomembni datumi:

- pisni prispevki do 3. septembra 2004

- zgodnje prijave do 1. julija 2004

- končni program 10. septembra 2004

Vodilna tema: obravnava bolnika z boleznijo prebavil - pomembnost multidisciplinarnosti

Strokovni odbor: Saša Markovič (predsednica), Erika Brenčič, Franc Ferlič, Verica Ferlan-Marolt, Ivan Ferkolj, Eldar M. Gadžijev, Milan Gorenšek,

Matjaž Hafner, Franc Jelenc, Mojca Kolman, Borut Kocijančič, Matjaž Koželj, Miran Koželj, Pavel Košorok, Igor Križman, Karmen Laznik, Duška Mičetič Turk, Vlado Mlinarič, Rok Orel, Alojz Pleskovič, Stanka Popovič, Stane Repše, Miran Rems, Marijan Skalitsky, Pavel Skok, Valentin Sojer, Dragoje Stanisljevič, Borut Štabuc, Srečko Štepec, Bojan Tepeš.

Organizacijski odbor: Borut Kocijančič (predsednik), Andrej Gruden, Tatjana Gjergek, Janez Jereb, Rado Janša, Gorazd Kolar, Mojca Kolman, Jože Kokovnik, Cvetka Pernat, Manfred Mervic, Alojz Pleskovič, Mojca Ribnikar, Aljaž Repše, Milan Stefanovič, Borut Štabuc.

Kotizacija:

- do 1. julija 2004 35.000 SIT
- do 1. avgusta 2004 40.000 SIT
- kasneje 45.000 SIT
- mladi zdravniki 20.000 SIT
- podiplomsko izobraževanje 17.000 SIT
- kongres medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov 20.000 SIT

Generalni sekretar in kongresna pisarna:

prof. dr. Borut Štabuc, E: borut.stabuc@kclj.si

Kongresna pisarna:

Kongresno Turistična Agencija Albatros, Ribenska 2, 4260 Bled, T: 04 578 03 50, F: 04 578 03 55, E: albatros@albatros-bled.com, W: www.albatros-bled.com

XVIII. PODIPLomsKA ŠOLA ZA ZDRAVNIKE Sladkorna bolezen tipa 2

organizator •

KC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni

LJUBLJANA, 1. predavalnica (prilije)

Kliničnega centra Ljubljana

26.–27. november 2004

PROGRAM

Petek, 26. novembra 2004

12.00–12.40 Pozdrav in uvod v šolo, anketa

Moderator: Ravnik Oblak M.

12.40–13.00 Ravnik Oblak M.: Diagnostika, klasifikacija in etiopatogeneza sladkorne bolezni tipa 2

13.00–13.20 Vrtovec M.: Vzgojno-izobraževalni program bolnika s sladkorno boleznijo tipa 2

13.20–13.40 Medvešček M.: Prehrana v zdravljenju sladkorne bolezni

13.40–14.00 Vrtovec M.: Telesna dejavnost
14.00–14.30 Odmor

Moderator: Mrevlje F.

14.30–15.00 Mrevlje F.: Zdravljenje z oralnimi antidiabetiki

15.00–15.20 Mrevlje F.: Zdravljenje z inzulinom

15.20–16.00 Sedonja A., Senčar P.: Predstavitev repaglinida in najpogosteje uporabljenih inzulinov

16.00–16.20 Tomažič M.: Samokontrola

16.20–16.40 Odmor

16.40–17.10 Koselj M.: Kronični zapleti sladkorne bolezni

17.10–17.30 Koselj M.: Sladkorna bolezen in arterijska hipertenzija

17.30–17.50 Urbančič Rovan V.: Diabetična noga

17.50–18.15 Medvešček M.: Sladkorna bolezen in dislipidemija

18.15–18.40 Medvešček M.: Sladkorni bolnik v posebnih okoliščinah

Sobota, 27. novembra 2004

Delavnice (skupine A, B, C)

8.00–9.00 Svetovanje prehrane (Bohnec M., Hočevar M., Tomažin Šporar M.)

9.00–10.00 Samokontrola (Bohnec M., Hočevar M., Tomažin Šporar M.)

10.00–11.00 Peroralna terapija, prvi del (Mrevlje F., Koselj M., Ravnik Oblak M.)

11.00–11.20 Odmor

11.20–12.20 Peroralna terapija drugi del (Mrevlje F., Tomažič M., Ravnik Oblak M.)

12.20–13.20 Zdravljenje z inzulinom (Mrevlje F., Vrtovec M., Urbančič Rovan V.)

13.20–14.20 Sladkorni bolnik v posebnih okoliščinah (Koselj M., Medvešček M., Tomažič M.)

14.20–15.00 Odmor

15.00–15.30 Diabetična noga, prikaz primerov (Urbančič Rovan V.)

15.30–15.50 Koselj M.: Obravnava sladkornega bolnika v ambulanti splošne medicine

15.50–16.30 Preizkus pridobljenega znanja, anketa, ocena šole

16.30 Zaključek šole

Kotizacije ni.

Število udeležencev je omejeno na 30.

Prijave: prijavite se do 5. novembra 2004 z enotno prijavnico za udeležbo na zdravniških srečanjih, objavljeni v Izidi.

Prijave pošljite na naslov: prim. Miha Koselj, dr. med., Klinični center Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, Zaloška 7, 1525 Ljubljana.

Dodatne informacije: prim. Miha Koselj, dr. med., T: 01 522 28 37, F: 01 522 27 38.

TEČAJ CITOPATOLOGIJE PLEVRALNEGA IZLIVA

organizatorja •

Bolnišnica Golnik – KOPA, Sekcija za citopatologijo SZD

GOLNIK, Bolnišnica Golnik

12. november 2004

PROGRAM

Petek, 12. novembra 2004

8.30–9.00 Prihod, registracija

9.00–9.30 Uvod (Izidor Kern)

9.30–10.00 Klinična obravnava plevralnega izliva (Peter Kecelj)

10.00–11.00 Delavnica: odvzemi, vrste vzorcev, transport in obdelava vzorcev

11.00–11.30 Odmor, predstavitev primerov

11.30–13.00 Netumorska citopatologija plevralnega izliva (Izidor Kern)

13.00–14.00 Kosilo

14.00–15.00 Karcinomski plevralni izliv (Veronika Kloboves Prevodnik, Izidor Kern)

15.00–16.00 Redki sekundarni tumorji plevre (Veronika Kloboves Prevodnik)

16.00–17.00 Odmor, predstavitev primerov

17.00–17.30 Mezoteliom plevre (Izidor Kern)

17.30–18.30 Konzultacije in zaključek

Vodja tečaja: Izidor Kern

Število udeležencev je omejeno na 20.

Tečaj je namenjen zdravnikom specialistom in specializantom patologije, citologom in citoskrinerjem.

Kotizacija: 25.000,00 tolarjev (vključuje odmore in kosilo, skripto, zbirko preparatov)

Kontaktna oseba:

ga. Irena Dolhar, T: 04 256 91 11, F: 04 256 91 17, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si

6. PODIPLOMSKI SEMINAR ZDRAVLJENJE S KRVJO »Zdravljenje s krvjo v ginekologiji in porodništvu«

organizatorji •
KC Ljubljana, Zavod RS za transfuzijsko medicino,
Evropska šola za transfuzijsko medicino

PORTOROŽ, Grand Hotel Bernardin
2.-4. december 2004

PRVO OBVESTILO

Že šestič zapored organiziramo podiplomski seminar z mednarodno udeležbo - »Zdravljenje s krvjo«. Osnovna tema letošnjega seminarja je zdravljenje s krvjo v ginekologiji in porodništvu. Seminar bo obravnaval naslednje vsebine:

1. Anemije v nosečnosti
2. Krvavitve ob porodu
3. Zbiranje krvotvornih matičnih celic iz popkovnične krvi
4. Avtotransfuzije med nosečnostjo
5. Hemovigilanca

Predavanjem bodo sledile učne delavnice v okviru navedenih vsebin.

Seminar je izobraževalen in namenjen ginekologom in porodničarjem, hematologom, anesteziologom, transfuziologom, pediatri, kirurgom, babicam ter višjim medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom omenjenih strok. Predavali bodo ugledni domači in tuji strokovnjaki v okviru Evropske šole za transfuzijsko medicino.

Podroben program seminarja bo objavljen v revijah Isis in Utrip septembra 2004.

Strokovni koordinatorji seminarja so: asist. Slavenka Beljanski Rogan, prim. Tanja Blejec, prim. Irena Bricl, prim. Vanda Brubnjak Jevtič, prof. dr. Umberto Rossi.

Informacije:

ga. Natalija Lampreht, T: 01 543 82 45,
E: natalija.lampreht@ztm.si in ga. Tea Tollazzi,
T: 01 543 82 70, E: tea.tollazzi@ztm.si,
Zavod RS za transfuzijsko medicino,
Šlajmerjeva 6, Ljubljana.

DELOVNA MESTA

Zdravstveni dom Dragograd

takoj zaposli

dva zdravnika splošne medicine

Pogoji:

- končana Medicinska fakulteta, strokovni izpit ali sekundarijat,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nudimo družinsko stanovanje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Zdravstveni dom Dravograd, Trg 4. julija 4, 2370 Dravograd.

Javni zavod Zdravstveni dom Trebnje

objavlja prosto delovno mesto

zdravnika splošne medicine

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (eno leto) s polnim delovnim časom (možnost podaljšanja delovnega razmerja).

Pogoji:

- diploma Medicinske fakultete,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- opravljen vozniški izpit B kategorije.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Zdravstveni dom Trebnje, Goliev trg 3, 8210 Trebnje.

Zdravstveni dom Slovenj Gradec

zaposli

zdravnika splošne medicine ali

zdravnika specialista splošne medicine

Pogoji:

- končana Medicinska fakulteta, strokovni izpit ali sekundarijat oziroma ustrezná specializacije,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nudimo družinsko stanovanje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Zdravstveni dom Slovenj Gradec, Partizanska pot 16, 2380 Slovenj Gradec.

Splošna bolnišnica Maribor

želi zaposliti

dva zdravnika specialista oziroma specializanta ginekologije in porodništva

Pogoji:

- zdravnik specialist ali specializant navedene dejavnosti,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s štirimesečnim poskusnim delom za zdravnika specialista; za določen čas, s štirimesečnim poskusnim delom, do opravljenega specialističnega izpita, za zdravnika specializanta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: Splošna bolnišnica Maribor, Ljubljanska ul. 5, 2000 Maribor.

Javni zavod Zdravstveni dom Vrhnika

razpisuje prosto delovno mesto

zdravnice/zdravnika specialista splošne/ družinske medicine za nedoločen čas

zdravnice/zdravnika specialista pediatra za nedoločen čas

Pogoji:

- končana Medicinska fakulteta,
- opravljen strokovni izpit,
- opravljen specialistični izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika,
- vozniški izpit B kategorije,
- državljanstvo Republike Slovenije.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v petnajstih dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom Vrhnika, Cesta 6. maja 11, 1360 Vrhnika.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik

objavlja prosto delovno mesto

zdravnika

s polnim delovnim časom. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas za delo v urgentni ambulanti in ambulanti splošne medicine.

Pogoji:

- končana Medicinska fakulteta splošne smeri,
- opravljen strokovni izpit oziroma sekundarijat s preizkusom usposobljenosti,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- poskusno delo štiri mesece.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom dr. Julija Polca, Novi trg 26, 1241 Kamnik.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območna enota Novo mesto

vabi k sodelovanju zdravnike/zdravnice

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom za vodenje oddelka nadzornih zdravnikov v OE in za odločanje o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja skladno z zakonom in pravili na I. stopnji ter izvajanje finančno-medicinskega nadzora za delovni mesti

1. vodja oddelka nadzornih zdravnikov v OE

Pogoji:

- doktor/direktorica medicine – specialist/specialistka

2. nadzornega zdravnika/zdravnice v OE

Pogoji:

- doktor/doktorica medicine ali doktor/doktorica medicine – specialist/specialistka

Drugi pogoji:

- 36 mesecev delovnih izkušenj,
 - poznavanje dela z osebnim računalnikom.
- Od kandidatov pričakujemo komunikativnost, sposobnost za delo z ljudmi, sposobnost presoje in odločanja, natančnost in zanesljivost, za vodjo oddelka pa tudi vodstvene in organizacijske sposobnosti.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo na našem naslovu: ZZS, OE Novo mesto, Prešernov trg 7, 8000 Novo mesto, v osmih dneh po objavi. O izboru bomo kandidate obvestili v osmih dneh.

Splošna bolnišnica Celje

objavlja prosto delovno mesto

predstojnika oddelka za anesteziologijo, intenzivno medicino operativnih strok in terapijo bolečin

Pogoji:

- zdravnik specialist anesteziolog,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- pet let delovnih izkušenj po opravljenem specialističnem izpitu,
- znanje slovenskega jezika.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15-ih dneh po objavi na naslov: Splošna bolnišnica Celje, Kadrovska služba, Oblakova ul. 5, 3000 Celje.

OGLASI

ODDAM NOV LOKAL

v soseski Bežigrayski dvor, Peričeva 33, v pritličju, 53 m² s pripadajočim parkirnim mestom v kleti stavbe in občinskim soglasjem za zobozdravstveno ordinacijo oz. katerokoli medicinsko storitev.

Informacije telefon :

031 / 832 000 ali 041 / 276 600.

CENIK MALIH OGLASOV

- Razpisi za delovna mesta v javni zdravstveni mreži – brezplačno.
- Razpisi za delovna mesta izven javne zdravstvene mreže - 20.000,00 SIT, za člane ZZS 50 % popusta.
- Oddaja poslovnih prostorov – ordinacij: 20.000,00 SIT, za člane ZZS 50 % popusta.
- Ostali mali oglasi (prodaja inštrumentov, avtomobilov): 25.000,00 SIT, za člane ZZS 50 % popusta.
- Novoletne in druge osebne čestitke: v okvirčku 1/6 strani 42.000,00 SIT za člane ZZS 50 % popusta.

20 % DDV ni vračunan v ceno.

OGLASI

Radi bi povečali našo ekipo v Okrajni bolnišnici Lienz/ Vzhodna Tirolska/ Avstrija,

zato iščemo

zdravnike specialiste za psihiatrijo
in
diplomirane psihiatrične negovalce (DGKS/P)
za naš novi psihiatrični oddelek.

Naša bolnišnica je opremljena z vso nujno medicinsko opremo, ima 362 postelj in je ena največjih specializiranih okrajnih bolnišnic na čudovitem tirolskem podežlju.

Zaposlitev sledi skladno z določili veljavnega občinskega zakona o delovnih razmerjih, z vsemi dodatno sprejetimi zakonskimi določili.

Če menite, da je ponudba primerna za vas, nas prosim pokličite (ga. dr. Branka Marsenic-Saciri, tel. +43 4852 606 82050) ali nam pošljite svoje ponudbe z običajnimi dokazili (rokopis življenjepisa, potrdilo o državljanstvu, potrdilo o nekaznovanosti, potrdilo o specializaciji, strokovna diploma ali diploma iz zdravstvene ali bolniške nege, delovna spričevala in potrdilo o znanju nemškega jezika) na naslov:

A.ö.BKH-Lienz, Verwaltungsleitung, zH Dr.Egger, Emanuel-von-Hibler Str. 5, A-9900 Lienz, tel. +43 4852 606-600; e-mail: bkhl.verwaltung@osttirolnet.at

Lienz, 07.04.04.
Dr. Andreas Köll e.h.
Predsednik občinskega sveta okrajne bolnišnice Lienz

Pogosti ginekološki problemi v pediatriji

Primož Kotnik

Pediatri se pri mladih bolnicah vsakodnevno srečujemo z zdravstvenimi težavami ginekološke narave. Ginekološki problemi se lahko pojavijo že v najzgodnejšem življenjskem obdobju novorojenčka, pogostejši pa so v obdobju mladostnic. Z namenom seznaniti širše pediatrično poslušalstvo z novjšimi spoznanji s področja ginekologije v pediatriji je Združenje za pediatrijo Slovenskega zdravniškega društva 19. marca 2004 v Ljubljani organiziralo strokovni sestanek pod naslovom "Pogosti ginekološki problemi v pediatriji".

Dejstvo je, da so slovenski mladostniki še vedno premalo osveščeni o tveganjih, ki jih predstavlja nezaščiten spolni odnos. Po zadnjih podatkih, iz leta 1996, namreč kar 60 odstotkov spolno aktivnih srednješolcev ne uporablja nobene kontracepcije. Asist. dr. Bojana Pinter z Ginekološke klinike v Ljubljani je predstavila najnovejše poglede na kontracepcijo pri mladostnicah. Predstavila je t. i. trojno zaščito, ki jo predstavljajo zaščita pred neželjeno nosečnostjo, pred spolno prenosljivimi boleznimi, in kar je novost, neplodnostjo. Oralna kontracepcija in kondom predstavljata kombinirano zaščito pred neželjeno nosečnostjo in spolno prenosljivimi boleznimi. Indikacije za predpisovanje oralne kontracepcije pri mladostnicah so: juvenilna metroragija, oligomenoreja, dismenoreja, akne, hirutizem, prestavitev menstruacije, amenoreja ob motnjah hranjenja, stanje po cepljenju proti rdečkam. Oralno kontracepcijo lahko mladostnicam predpiše tudi pediater in pregled pri ginekologu pred začetkom jemanja ni potreben. Zato je pomembno poudariti, da mora tudi pediater pred predpisovanjem oralne kontracepcije mladostnicam temeljito svetovati in jih poučiti o njenih pozitivnih učinkih, a jih tudi seznaniti z morebitnimi negativnimi učinki. Nadalje je pomembno seznaniti mladostnice tudi z možnostjo uporabe t. i. urgentne kontracepcije po nezaščitem spolnem odnosu. Ob kombinaciji etinilestradiola in levonorgestrela (Yuzpe metoda) je sedaj na voljo tudi preparat, ki vsebuje le levonorgestrel. Le-ta zavira ali preloži ovulacijo in ovira ugnedjenje jajčeca. Odlikuje se po boljši učinkovitosti preprečevanja nosečnosti in po zmanjšanju neželenih učinkov, kot sta predvsem slabost in bruhanje, v primerjavi z Yuzpe metodo.

Nekateri člani upravnega odbora Združenja za pediatrijo in predavatelji

Kot je dejala prim. Majda Benedik Dolničar, je lahko vzrok pogostih, dolgih, težkih in neregularnih menstrualnih krvavitev, metroragij, tudi motnja v strjevanju krvi. V diagnostiko in zdravljenje se mora ob postavljenem sumu na motnjo v strjevanju krvi ob ginekologu dejavno vključiti tudi hematolog, v obdobju mladostnice je to pediater hematolog. Von Willebrandova bolezen je najpogostejša motnja v strjevanju krvi, ki je povezana z metroragijo. Druge redkejšje motnje v strjevanju krvi, ki so povezane z metroragijo, so pomanjkanje faktorjev strjevanja krvi (VII, XI, VII itd.), trombocitopenije, trombocitopatije in motnje fibrinolize. Pomemben kliničen podatek pri odkrivanju bolnic z motnjo v strjevanju krvi v skupini žensk z metroragijo je slabokrvnost. Ta je pogostejša pri bolnicah z motnjo v strjevanju krvi in metroragijo, kot pri ženskah brez motnje v strjevanju krvi in z metroragijo. Natančne diagnostične teste za opredelitev morebitne motnje v strjevanju krvi je pri mladostnicah v Sloveniji mogoče opraviti le na Oddelku za hematologijo in onkologijo Pediatrične klinike v Ljubljani. Na tem oddelku imajo nedvomno tudi največ izkušenj z zdravljenjem teh bolnic (npr. z DDAVP ali antifibrinolitikami), kot je na treh didaktičnih prikazih primerov prikazala prim. Benedik Dolničar.

Večina pediatrov se ob svojem vsakodnevnem delu ne srečuje z otroci z motnjami v diferenciaciji spolnih organov. Da razumemo in prepoznamo motnje v razvoju spolnih organov je potrebno obsežno znanje s področja embriogeneze in organogeneze spolnih organov. Prof. dr. Tadej Battelino, predstojnik Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in motnje presnove Pediatrične klinike v Ljubljani, je enega najbolj zapletenih področij v pediatriji predstavil v odlično didaktično strukturiranem predavanju. Kot je dejal, je spol določen z več faktorji: kromosomskimi, fenotipskimi, hormonskimi, psihološkimi in socialnimi. Najnovejši izsledki znanstvenih raziskav kažejo na to, da je pri odločanju o spolu ob moteni diferenciaciji spolnih organov najpomembnejši podatek, kateri spolni hormoni so intrauterino najbolj vplivali na plod. Časi, ko je bila izbira podrejena predvsem lažji kirurški razrešitvi, so tako mimo. Vedno odločitev o tem, kakšnega spola otrok bo, sprejme skupina, ki jo sestavljajo pediater endokrinolog, urolog, ginekolog in psiholog. V postopek je potrebno seveda dejavno vključiti tudi starše, ki se dokončno odločijo o spolu otroka. Njihovo odločitev se zabeleži v obliki pisnega dokumenta.

"Piko na i" strokovnemu srečanju je postavi-

la prim. dr. Alenka Fetih z Ginekološke klinike v Ljubljani s preglednim predavanjem s prikazi primerov o dveh pogostih ginekoloških problemih pri mladostnicah. V obliki algoritmov je prikazala diagnostične poti pri ugotavljanju vzroka motenj menstrualnega cikla in bolečin v predelu medenice. Odličen prispevek srečanju bo pediatrom na vseh ravneh zdravstvenega varstva mladostnic pomagal pri njihovih vsa-

kodnevni diagnostičnih dilemah ob srečanju z mladostnico z ginekološkimi težavami.

Kot je v uvodu v strokovni sestanek dejal predsednik Združenja za pediatrijo Slovenskega zdravniškega društva asist. Ivan Vidmar, je eden glavnih ciljev Združenja za pediatrijo, ob organiziranju rednih strokovnih sestankov, ohranjanje povezave med zdravniki pediatri z različnih ravni obravnave otroka in mlado-

stnika ter prenos znanja in izkušenj med njimi. Ta cilj je bil ponovno dosežen tudi na tem strokovnem sestanku. Združenje za pediatrijo vabi na naslednje strokovne sestanke v letu 2004: 7. maja ("Uporabnost laboratorijskih preiskav v vsakodnevni pediatrični praksi"), 8. oktobra ("Strokovno srečanje v Novem mestu") in 26. novembra ("Nujna stanja v otroški nevrologiji"). ■

Gastrektomija z limfadenektomijo D2

Boštjan Mlakar

Gastrektomija z limfadenektomijo D2 je na Japonskem že desetletja standardna operacija raka želodca. Na zahodu še ni enotnega stališča glede indikacij in koristnosti te operacije, zato se rutinsko še ne izvaja povsod. Randomizirane študije (Dutch trial, MRC trial), ki so primerjale D1 in D2 limfadenektomijo želodca namreč niso dokazale koristnosti slednje. Kritiki teh študij navajajo, da so rezultati D2 limfadenektomije slabši zaradi višje zbolelosti in mortalitete, ki je bila povezana s splenektomijo in distalno pankreatektomijo, da so bili kirurgi še v fazi učenja ter da izvedena D2 limfadenektomija v 50 do 75 odstotkih ni ustrezala japonskim kriterijem D2 limfadenektomije. Po drugi strani pa rezultati specialističnih centrov v Evropi (1-3) kažejo, da je moč D2 gastrektomijo izvesti brez povečane zbolelosti in mortalitete ter doseči izboljšano preživetje v primerjavi z neradikalnim posegom. Ključ do uspeha je ustrezno izobraževanje o načelih in tehniki operacije ter relativno dolga krivulja

učenja (4). V Združenem kraljestvu je v zadnjih letih veliko zanimanje kako pravilno in varno izvesti D2 gastrektomijo, zato so na Royal College of Surgeons of England že tretje leto zapored organizirali tridnevni tečaj o načelih in tehniki te operacije. Tečaj je namenjen starejšim specializantom (peto in šesto leto) in mladim specialistom ter je omejen na 16 udeležencev. Organizator tečaja je bil Richard Hardwick (Cambridge). Kot predavatelji so sodelovali: Mitsuri Sasako (Tokio), Hubert Stein (München), Derek Alderson (Bristol), Mike Griffin (New Castle), Shaw Somers (Portsmouth), Satvinder Mudan (London), Vishy Mahadevan (London) in Bryan Warren (Oxford). Prvi dan so bila sledeča predavanja: Justifications for doing a modified D2 gastrectomy, Evolution of D2 gastrectomy over 50 years, Foregut embryology, topographical anatomy, gastric blood supply and lymphatic drainage, Lymph node stations, Patient selection for surgery, Incisions, exposure and equipment, Step by step guide to a D2 dissection in Tackling tumors of the gastric cardia. Drugi dan smo pričeli z gledanjem in razpravljanjem operacij na videu. Pri vsaki fazi smo se ustavili. Če je bilo nejasno, smo video zavrteli nazaj, kar je velika prednost v primerjavi z direktnim prenosom iz operacijske dvorane. Popoldan smo v parih operirali na kadavrih, pod budnim očesom predavateljev. Kadavri so bili fiksirani brez formalina, tako da smo brez solznih oči tiščali nosove v abdomen in opravili »en bloc« D2 gastrektomijo. Zadnji dan smo imeli predavanja o preprečevanju zapletov in njihovem reševanju, o adjuvantnem in neoadjuvantnem zdravljenju in primerjavi med TNM in japonsko klasifikacijo tumorjev. Sledila je predstavitev rezultatov D2

Vajalnica za operativne posege na Royal College of Surgeons of England

gastrektomije na Japonskem, v Nemčiji in v Združenem kraljestvu.

Za zaključek bi rad poudaril, da se je tečaja kljub visoki solnini (310.000 tolarjev) splača udeležiti, saj je D2 gastrektomija predstavljena od »A do Ž«, zelo koristno pa je tudi praktično delo na kadavru. Upam, da nam bo v prihodnosti uspelo nekaj podobnega organizirati tudi doma. Po drugi strani ne imejte iluzij, da boste po zaključenem tečaju že ekspert za D2 gastrektomijo. Priporoča se namreč, da kirurg vsaj eno do dve leti redno sodeluje v skupini, ki izvaja te operacije, preden prične samostojno operirati. ■

Literatura:

1. Sue-Ling HM et al. Gastric cancer: a curable disease in Britain. *BMJ* 1993; 307: 591-6.
2. Siewert JR et al. Benefits of D2 lymph node dissection for patients with gastric cancer and pN0 and pN1 lymph node metastases. *Br J Surg* 1996; 83:1144-7.
3. Siewert JR et al. The German gastric carcinoma study group: Relevant prognostic factors in gastric cancer. *Ann Surg* 1998; 228: 449-61.
4. Parikh D et al. D2 gastrectomy: lessons from a prospective audit of the learning curve. *Br J Surg* 1996; 83:1595-9.

Avtor članka s kolegico iz Škotske pred odprtih abdomnom

Seminar o reproduktivni medicini in neplodnosti

Ivan Žebeljan

Vsako leto poteka v Salzburgu pod okriljem Austrian American Foundation (AAF) in s finančno ter moralno pomočjo Soros Foundation – Open Society Institute ter Zveznega avstrijskega ministrstva za znanost več različnih sedemdnevnih mednarodnih seminarjev. Osnovni namen mednarodnih medicinskih seminarjev v Salzburgu je zagotoviti predavanja, kjer so predstavljene trenutno najučinkovitejše metode zdravljenja.

Letošnja tema ginekološko-porodniškega Salzburškega mednarodnega medicinskega seminarja, ki je potekal od 29. marca do 4. aprila 2004 in se ga je udeležilo 33 udeležencev iz 23-ih držav, je bila reproduktivna medicina in neplodnost. Med enajstimi predavatelji jih je bilo šest iz Weill Medical College of Cornell University iz New Yorka, pet predavateljev pa je bilo iz Medicinske univerze na Dunaju.

Seminar je potekal v idiličnem Schloss Leopoldskron, ki ga je v letih 1736 do 1744 dal zgraditi kot svojo poletno rezidenco nadškof Leopold Firmian. Na svečani otvoritveni večerji nas je nagovoril dr. Wolfgang Aulitzky, direktor Salzburg Medical Seminar International pri AAF. Povedal je, da je AAF neprofitna, nevladna organizacija, ki teži k izboljšanju odnosov med Avstrijo in Združenimi državami Amerike skozi izmenjavo znanosti, medicine in umetnosti. Organizatorji že enajst let zapored pripravljajo medicinske seminarje v Salzburgu. Izbranim slušateljem iz Vzhodne in Srednje Evrope ter iz centralne Azije želijo predstaviti najsodobnejše znanje na določenem medicinskem področju. K sodelovanju povabijo predavatelje, ki predstavijo najsodobnejša znanja in metode zdravljenja ter jih umestijo v svoje vsakdanje klinično in raziskovalno delo. Dr. Aulitzky je poudaril, da seminar ni namenjen le predavanjem "ex katedra", temveč tudi dejavni izmenjavi mnenj in različnih pogledov na določeno medicinsko problematiko, predstavitvi zanimivih ali težavnih primerov iz vsakdanje prakse ter navezovanju stikov med predavatelji in udeleženci seminarja.

V dopoldanskem sklopu drugega dne so bila podana predavanja o indukciji ovulacije,

o postopkih za preprečevanje nastanka sindroma ovarijske hiperstimulacije (SOH), prvi del predavanja o metodah zdravljenja neplodnosti z biomedicinsko pomočjo ter delavnica na temo SOH. Vsako predavanje je trajalo 45 minut. Temu je sledila 15-minutna razprava. V popoldanskem sklopu smo poslušali predavanja o zakonitostih ekonomije v zdravstvu in se seznanili z možnostmi izobraževanja na Medicinski univerzi na Dunaju.

Tretji dan smo v dopoldanskem sklopu poslušali predavanja o sindromu policističnih ovarijev in hiperandrogeni anovulaciji, o preprečevanju komplikacij pri histeroskopskih operacijah, o amenoreji in drugi del predavanja o metodah zdravljenja neplodnosti z biomedicinsko pomočjo. Dr. Rosenwaks je posebej izpostavil znano dejstvo, da je trenutno največji izziv zdravljenja neplodnosti z zunajtelesno oploditvijo, izboljšati celoten postopek toliko, da se bo odstotek večplodnih nosečnosti zaradi vstavitve več zarodkov zmanjšal. Med nekaterimi novejšimi tehnologijami je navedel zorenje zarodkov v enoplastni celični kulturi

materinih endometrijskih celic. Popolnoma novo obzorje je odprla predrojstna genetska diagnostika (PGD), ko v postopku zunajtelesne oploditve tri dni staremu zarodku (šest do osem celični stadij) odvzamemo eno celico, nato pa z uporabo različnih tehnik (FISH) lahko odkrijemo nekatere kromosomske in genske nepravilnosti pri zarodku. Te tehnike tako odpirajo povsem nove, a za nekatere v določenih primerih etično sporne indikacije za uporabo metod zunajtelesne oploditve, kot je izbira potomcev brez kromosomskih in genskih nepravilnosti pri parih, ki nimajo težav z neplodnostjo. V najboljših centrih za zdravljenje neplodnosti je, po tem ko so uspeli znižati odstotek odmrtja zarodkov pri postopku (pod 10 odstotkov), največja težava pri nadaljnjem razvoju in klinični uporabnosti PGD kratko časovno okno (dva dni), ki ga imajo na voljo za zelene preiskave. V popoldanskem sklopu je sledila zanimiva in zelo živahna interaktivna delavnica o osnovni amenoreji.

Četrty dan smo v dopoldanskem sklopu poslušali predavanja o vplivu starosti na upad

Udeleženci srečanja

plodnosti, o tubarnem dejavniku neplodnosti, o maternici, kot dejavniku uspešnosti pri zdravljenju neplodnosti z biomedicinsko pomočjo ter o postopkih za preprečevanje komplikacij pri laparoskopskih operacijah. Po kosilu smo v popoldanskem sklopu poslušali predavanja o infekcijah v nosečnosti, nekateri udeleženci pa smo predstavili zanimive primere iz svoje vsakodnevne prakse.

Peti dan smo v dopoldanskem sklopu poslušali predavanja o endometriozii, o miomih uterusa, o menopavzi in o diagnozi ter zdravljenju ponavljajočih se spontanih splavov. V popoldanskem sklopu smo poslušali predavanje o ultrazvočnem presejanju v nosečnosti ter o razvojnih nepravilnostih maternice. Po predavanjih so nekateri udeleženci predstavili nekaj zanimivih primerov iz svoje vsakdanje prakse.

Šesti dan smo imeli predavanja le dopoldne. Poslušali smo predavanja o novostih pri osnovni obravnavi moške in ženske neplodnosti ter zelo zanimivo predavanje o vplivu najnovejših dognanj o nukleotidnem polimorfizmu pri nekaterih genih. Prof. Huber je govoril o povezavah nukleotidnega polimorfizma pri nekaterih genih z nekaterimi boleznimi in stanji ter o mehanizmih za odločanje o uvedbi hormonskega nadomestnega zdravljenja v luči novih dognanj "genomske medicine". Pri mutaciji faktorja V-Leiden je omenil povezavo s ponavljajočimi se spontanimi splavi, zvišano stopnjo implantacije zrakca pri postopkih zunajtelesne oploditve, zvišano tveganje za nastanek venskih tromboz, 34,7-krat višje tveganje za nastanek venskih tromboz ob jemanju oralnih hormonskih kontracepcijskih tablet, 15,5-krat višje tveganje za nastanek venskih tromboz ob jemanju hormonskega nadomestnega zdravljenja (HNZ), omenil je višjo prevalenco faktorja V-Leiden med ženskami, ki so ob jemanju HNZ imele srčni infarkt ali možgansko kap in višje tveganje za nastanek venskih tromboz med nosečnostjo in v puerperiju. Pri mutaciji faktorja II je omenil povezavo s ponavljajočimi se spontanimi splavi, 11-krat višje tveganje za neusodni srčni infarkt ob jemanju HNZ in višje tveganje za venske tromboze med nosečnostjo in v puerperiju. Nukleotidni polimorfizem pri genu za metil tetrahidrofolat reduktazo, ki rezultira v počasnejši izoobliki encima, povzroči počasnejšo redukcijo homocisteina v metionin in s tem kopičenje homocisteina. Le-to poveča tveganje za nastanek Alzheimerjeve bolezni in demence, srčno-žilnih bolezni, za trisomijo 21, za intrauterino smrt ploda, ponavljajoče spontane splave, prezgodnjo ločitev posteljice, nastanek venskih tromboz in za nastanek karcinoma debelega črevesa.

Nekatere polimorfne oblike gena za metil tetrahidrofolat reduktazo so povezane z akutnimi oblikami levkemije pri odraslih. Izredno zanimivo je, da nukleotidni polimorfizem v genetskem zapisu za estrogenski receptor alfa najdemo le v intronih, kljub temu pa najdemo dve izoobliki estrogenskega receptorja alfa. Visoko aktivna izooblika estrogenskega receptorja alfa je povezana z višjim porastom serumske koncentracije HDL holesterola pri HNZ, z višjim tveganjem za endometriozo, adenomiozo in za nastanek miomov uterusa. Nukleotidni polimorfizem gena za aromatazo CYP19, ki jo razen v jajčnikih najdemo tudi v koži in tkivu dojke, razdeli ženske na tiste, ki imajo hitro obliko in tiste, ki imajo počasno obliko aromataze. Počasna oblika aromataze je povezana z izgubo las in višjim tveganjem za nastanek ateroskleroze. Hitra oblika aromataze pa je povezana z večjim tveganjem za nastanek raka dojke. Na koncu svojega predavanja je prof. Huber v etiopatogenezi raka dojke poudaril zaščitni učinek androgenov, ki se ne morejo pretvoriti v estrogene, saj le-ti delujejo kot naravni zaviralci aromataze, in opozoril na dve izofornni obliki androgenskih receptorjev v tkivu dojke, ki so posledica nukleotidnega polimorfizma.

Ob koncu predavanja se je dr. Chung v imenu predavateljev zahvalil za izjemno odzivnost, zavzetost pri obiskovanju predavanj, kakovostna vprašanja ter zanimive razprave. Tudi udeleženci smo se zavalili vsem predavateljem za dobro pripravljena in podana predavanja, za njihove odgovore in razmišljanja na razpravah.

Zaključno dejanje seminarja je bila svečana večerja, kjer je dr. Aulitzky v sklepnem nagovoru povedal, da smo se s tem, ko smo bili izbrani za ta seminar, podali na krožno pot. Seminar in Salzburgu je šele prva postaja na tej poti. Naslednja je štipendija "Alberto Vilar Medical Internship", krog pa je sklenjen šele, ko vsak izmed udeležencev seminarja, ob pomoči AAF, organizira satelitski simpozij. Na takšnem tridnevem simpoziju se zberejo predavatelji iz države organizatorja, Združenih držav Amerike in Avstrije. Po končanem nagovoru smo udeleženci seminarja iz rok dr. Aulitzkega prejeli slavnostno diplomu. Sam sem mu z nasmehom segel v roko in se mu zahvalil za lep teden.

Ko sem se vozil nazaj v Maribor, sem razmišljal o seminarju. Vsebinska predavanja je bila glede na izbrane teme pričakovana in ni postregla z bistvenimi novostmi. Z vidika specializanta je bilo koristno strnjeno obdelati precej obširno in raznoliko tematiko. Zanimivo je bilo poslušati o vpeljanosti vseh najnovejših metod zdravljenja v vsakdanjo klinično prakso.

Seveda je za to, ob predanosti poklicu, potrebna tudi dovolj velika delovna strokovna skupina in dovolj finančnih sredstev. Ob naglem razvoju medicinskih znanosti pa se je treba nujno zavedati, da hipertrofija tehnologije lahko privede do atrofije razsodnosti.

Med vsemi učenimi besedami, izrečenimi na seminarju, sem si sam najbolj zapomnil besede, ki jih je v članku dr. Varmusa, Priprava na medicino, ki temelji na genih (Getting Ready For the Gene-Based Medicine) in je leta 2002 izšel v New England Journal of Medicine, izpostavil prof. Huber: "Zdravniki, medicinske sestre in javnost bodo morali zlastno iniciativo pridobiti znanje o genih in genomu, saj bo le to vedno bolj spreminjalo načine zdravljenja. Takšna in podobna razmišljanja kažejo na to, da poti z dokazi podprte medicine, kot jih uporabljamo sedaj, niso vedno najbolj pravilne, saj ne zajemajo v dovolj veliki meri individualnosti bolnice/bolnika. Prof. Huber nam je s svojim izvrstnim predavanjem pokazal, da so lahko velike multicentrične, prospektivne, dvojno slepe, randomizirane študije kvečjemu idejna osnova za nadaljnje raziskovalno delo in ne edini temelj za postavitev nacionalnih ali celo svetovnih terapevtskih smernic. Omenjene velikanske raziskave, opravljene v zadnjih desetih do petnajstih letih bodo v prihodnosti temelj nadaljnjih raziskav, ki bodo ob sožitju z "genomsko medicino" obogatile naše dosedanje znanje in omogočile našim bolnicam in bolnikom individualiziran pristop, s tem pa tudi boljše in ustrežnejše zdravljenje.

Vprašanje pa je ali smo ob dovolj dobri motiviranosti, (ne)ustreznih pogojih dela, izobraževanja, sodelovanja med kolegi in kadrovanja sposobni narediti ta velik korak naprej. Sam sem imel nasmeh v mislih, ko sem z veliko delovne energije odhajal iz Salzburga. Nasledek je kmalu po vrnitvi na delovno mesto izpuhtel. Slabo znamenje? Moj osebnostni značaj? Ali pa je potrebno krivdo zvaliti na deževen aprilski dan?

Zahvala: ◆

Hvala predstojniku oddelka, doc. dr. Takaču, za priporočilo k vlogi, za prijavo in podporo. Hvala mentorici za specializacijo, asist. mag. Ogrizek Pelkič, za podporo. Hvala mentorju za magisterij, doc. dr. Butu, za razumevanje in podporo. Hvala gospe Barbari Ravnik za pomoč in hitro posredovanje pri administrativnih zadevah.

Za dodatne informacije o Salzburg Seminar International pogledite v februarsko številko Izide (leto 2004) in obiščite spletno stran <http://www.aaf.online.org> ■

Celostni pristop k zdravljenju bolečine

Aleš Pražnikar, Duša Marn Vukadinovič

Redno pomladansko srečanje Združenja za fizikalno medicino in rehabilitacijo Slovenskega zdravniškega društva je bilo tokrat posvečeno bolečini. Pripravili smo ga v in s pomočjo Term Zreče od šestnajstega do sedemnajstega aprila letos. Srečanje je bilo namenjeno zdravnikom fizikalne in rehabilitacijske medicine (FMR) ter vsem drugim kolegom in sodelavcem, ki se poklicno ukvarjajo z bolečino.

Bolečina je zahteven večplasten problem. V prvi vrsti je bolečina seveda zdravstveni problem, zaradi pomembnega vpliva na kakovost življenja ljudi z bolečino in njihovih svojcev oziroma bližnjih, vpliva na različne vidike gospodarstva in predstavlja tudi širši družbeni problem. Zdravljenje akutne bolečine je v Sloveniji dobro urejeno. Nujno pa je potrebno uresničevati ustrezno organizacijsko shemo zdravljenja kronične bolečine in pacientom zagotoviti preverjene in učinkovite metode zdravljenja različnih oblik kronične bolečine. Zdravniki specialisti FRM in drugi, ki sodelujemo v rehabilitacijskih programih, že dlje časa zagovarjamo nekatere preverjene terapevtske in organizacijske oblike zdravljenja kronične bolečine, za katere verjamemo, da so strokovno in gospodarsko utemeljene (glej posebno številko revije Rehabilitacija 2003, 2).

Združenje za fizikalno medicino in rehabilitacijo Slovenskega zdravniškega društva je živahno in delovno strokovno društvo s posrečeno uravnoteženo kombinacijo mladostne zagnanosti in preudarne razsodnosti izkušenj. Zato ni čudno, da je vodstvo združenja spodbudilo in prevzelo organizacijo strokovnega srečanja, ki naj bi:

- predstavilo trenutno organizacijo obravnave kronične bolečine v državi;
- opredelilo, kako pomembna in pogosta je bolečina pri delu strokovnjakov FRM;
- opredelilo in utemeljilo metode in tehnike FRM, ki jih ti strokovnjaki uporabljajo pri zdravljenju bolečine;
- opredelilo vlogo strokovnjakov zlasti zdravnika FRM v celovitem pristopu k zdravljenju bolečine;
- preudarilo, kaj lahko FRM in zdravstvene ustanove FRM prispevajo oziroma ponudijo k boljšemu zdravljenju kronične bolečine v Sloveniji.

Ali na kratko, želeli smo opredeliti: kako pomembna je bolečina v vsakodnevnem delu specialista FRM; katere so metode FRM, ki jih lahko utemeljeno uporabljamo pri zdravljenju posamezne oblike bolečine; kakšna je ali bi morala biti vloga specialista FRM v celoviti obravnavi pacientov s kronično bolečino. Tem ciljem so sledili tudi trije sklopi srečanja.

Povabilu k pripravi prispevkov se je odzvala približna četrtnina vseh članic in članov združenja ter kolegi anesteziologi, nevrokirurgi, nevrologi, klinični psihologi, psihiatri in revmatologi.

V prvem sklopu je predsednica Slovenskega združenja za zdravljenje bolečine prim. mag. Nevenka Krčevski Škvarč predstavila trenutno organizacijo in možnosti zdravljenja bolečine v Republiki Sloveniji. Splošno prevaleenco kronične bolečine je ocenila na 35 odstotkov, hude na 11 odstotkov, kronične bolečine pri otrocih na 25 odstotkov. Na področju države deluje 13 zdravstvenih enot, ki imajo v naslovu bolečino: devet anestezioloških centrov, dve enoti sta v zdraviliščih, ena je enota FRM in ena na Inštitutu RS za rehabilitacijo. Glede na uveljavljene metode zdravljenja zaostajamo zlasti na področju nevroomodulacije in psihološke obravnave, glede na uveljavljene organizacijske oblike potrebujemo v Sloveniji multidisciplinarni center za zdravljenje in proučevanje bolečine. Pogrešamo primerne oblike izobraževanja in preverjanja znanja na dodiplomski in podiplomski stopnji. Predstavila je pripravoceni načrt potrebnega izobraževanja za zdravnika algologa, kot ga predlaga Mednarodno združenje za zdravljenje bolečine (IASP). Asist. mag. Aleš Pražnikar je predstavil epidemiološke podatke o bolečini pri boleznih, ki so najpogostejše v obravnavi v programih FRM. Ob preslikavi teh podatkov na prebivalstvo Slovenije lahko pričakujemo prevalenco pacientov z osteoartritisom 70.000, revmatoidnim artritisom 20.000, z bolečino v poteku osteoporoze 150.000; incidenco epizod lumbalgije 56.000 in ischialgije 24.000, incidenco bolečin v poteku sladkorne bolezni 50.000 (diabetična polinevropatija) in 150 (fantomska bolečina po amputaciji uda), incidenco bolečin po možganski kapi 2.200 (bolečina v prizadetem zgornjem udu) in 300 (centralna bolečina); itd. V nadaljevanju so kolege mag. Alenka Höfferle, Dragica Kozina, mag. Duša Marn Vukadinovič in prim. Marija Godec ter Bojana Bauman Silič,

Suzana Tomažič in Dragan Lonžarič predstavili pojavnost ter pristope k zdravljenju bolečine na osnovni, sekundarni in terciarni specialistični ravni FRM. Večina pacientov v stiku z zdravnikom FRM kjerkoli v zdravstvenem sistemu potoži o bolečini (v zdravilišču celo do 85 odstotkov). Opravljene raziskave so pokazale, da večini pacientov v programih FRM pri nas uspemo pomembno zmanjšati bolečino. Ob tem so kolege in kolegi izpostavili nekaj problemov in zadreg, kot so: pomanjkanje preventivnih programov, prepogosti obiski "starih znancev" (pacienti s kroničnimi težavami prelahko zapolnijo zmogljivosti), čas od pregleda do začetka terapije je večkrat nesprejemljivo dolg (problem, ki se je pokazal pri prehodih v zasebno dejavnost), predpisovanje metod fizikalne medicine mora biti smiselno in utemeljeno. Zdravljenje bolečine predstavlja največji del delavnika zdravnice/zdravnika FRM.

V drugem sklopu predavanj in razprav smo želeli opredeliti in utemeljiti metode FRM, ki imajo ugoden učinek na bolečino. Avtorje prispevkov smo povabili, da predstavijo le teoretična izhodišča učinkovanja in znanstveno preverjeno in potrjeno uporabo posamezne fizikalne metode pri zdravljenju bolečine. Tako sta doc. dr. Milica Klopčič Spevak in asist. dr. Marjeta Prešeren Štrukelj, predstavili biofeedback, prim. doc. dr. Zmago Turk mobilizacijske in manipulacijske tehnike, asist. Hermina Damjan in znanstvena svetnica dr. Duška Meh nizkofrekventno elektroterapijo, asist. mag. Klemen Grabljevec in Nataša Puzič punkcije in infiltracije, Nataša Kos in Bogdana Sedej terapijo z laserjem, Jadwiga Hajewska Kosi akupunkturo, Maja Kozlevčar Živec in Jože Barovič nizkofrekventno magnetoterapijo, Dušan Čelan in Dragan Lonžarič terapevtski ultrazvok, Mateja Lukšič Gorjanc kinezioterapijo in Urška Zupanc učinkovitost termoterapije pri zdravljenju bolečine. Predstavitve so tu in tam izzvale živahno razpravo. Pridobitve, na dokazih utemeljene medicine, so kliniki nedvomno v veliko pomoč, poznati pa je potrebno omejitve tako pridobljenih dokazov in smernic, ki iz njih izhajajo. Nekritično sprejemanje "strokovnega diktata" ni mogoče podpreti, še zlasti ne na področju FRM, kjer so klinične prakse lahko različne. Seveda pa še zdaleč ni mogoče zavreči znanstveno pridobljenih dokazov — še vedno gre za najboljše podatke, ki jih imamo. Dejstvo

je, da učinkovitost večine kliničnih praks na področju FRM še ni v celoti preverjena pri vseh indikacijah, kjer se sicer uporabljajo redno. Celovito preverjanje teh metod pomeni upoštevati vse možnosti različnih odmerkov fizikalnih energij, ponovitev in kombinacij z drugimi metodami FRM in drugih načinov zdravljenja. Skrb, da bi po krivici izgubili učinkovite metode zdravljenja, je ta trenutek neutemeljena, saj tudi nasprotnih podatkov ni zadosti. Vsekakor celotno FRM skupnost čaka še veliko dela.

Tretji sklop predavanj je najavil prof. dr. Milan R. Gregorič s predstavitev izhodišč interdisciplinarne obravnave bolečine. Domačih izkušenj, kot kažejo navedbe v virih, za preprost splošen učinkovit recept za zdravljenje hude kronične bolečine nimamo. Kronične in ponavljajoče se bolečine zahtevajo zahtevno, celotno in dolgotrajno zdravljenje, cilji obravnave pa so po naravi rehabilitacijski in ne le kurativni. Interdisciplinarna obravnava bolečine je dokazano klinično in ekonomsko učinkovita. Mednarodno združenje za proučevanje bolečine (IASP) je priporočilo oblike organizacije protibolečinskih služb z določenimi zdravstvenimi uslugami in nalogami. Za naše razmere je zanimiv zlasti interdisciplinarni protibolečinski center, enostavno zato, ker ga nimamo, bi ga pa potrebovali. Na podlagi mednarodnih priporočil je podal predlog ustanovitve interdisciplinarnega Centra za terapijo bolečine na Inštitutu RS za rehabilitacijo. Pred-

log je utemeljil z naslednjimi dejstvi: na IRSR je že uveljavljen model celostne obravnave in skupinskega (interdisciplinarnega) dela kot temelj rehabilitacijskih programov; IRSR ima strokovnjake različnih strok z znanjem in motivacijo, vključno s psihološko in psihiatrično obravnavo; IRSR že redno izvaja večino potrebnih diagnostičnih preiskav (EMG, ENG, EP, SKO, EEG, senzorimetrija, žilne preiskave, idr.); IRSR ima dobro razvite in dostopne različne postopke fizikalne terapije; njegovi strokovnjaki so uspešno uvedli nove terapevtske postopke (npr. intratekalna terapija), ob tem pa ima dobre povezave z drugimi ustanovami in uveljavljene raziskovalne in pedagoške programe. Takšen center bi pomembno zmanjšal trenutne zadržke pri zdravljenju hude kronične bolečine v obstoječih enotah in tako zapolnil strokovno in organizacijsko vrzel stopenjskega zdravljenja pacientov s hudo kronično bolečino v državi. V nadaljevanju je v zanimivem predavanju dr. Laurie Allan, gostja iz Velike Britanije, priznana strokovnjakinja anesteziologinja – specialistka algologinja predstavila evropske in posebej angleške izkušnje multidisciplinarnega zdravljenja kronične bolečine. V dobri uri predavanja je pritrdirila predstavljenim utemeljitvam o potrebi in smiselnosti multi- oziroma interdisciplinarnega centra za zdravljenje bolečine. Takšna organizacija je postala evropski in širši standard moderne obravnave pacientov s kronično bolečino. Mag. Duša Marna Vukadinovič je predstavila

prve izkušnje zdravljenja kronične bolečine v skupini šestih pacientov po načelih interdisciplinarne obravnave v takšnem centru.

V zadnjem delu so kolegice in kolegi sorodnih medicinskih strok predstavili različne posebnosti zdravljenja bolečine. Tako je prim. Mojca Kos Golja predstavila smotno zdravljenje bolečine pri pacientih z revmatskimi obolenji, Žividin Vrabl pristop anesteziologa h kronični bolečini, Bojan Belec obravnavo iatrogene odvisnosti (ki jo je izredno malo pri zdravljenju bolečine), prof. dr. Milan R. Gregorič zdravljenje nevropatske bolečine, prof. dr. Borut Prestor nevrokirurško zdravljenje deaferentacijske bolečine in dr. Tone Brejc psihološko obravnavo oseb s kronično bolečino. Ta sklop je bil dober pregled trenutno uveljavljenih metod zdravljenja kronične bolečine v različnih medicinskih strokah, hkrati pa redka priložnost, da se osebno bolje spoznamo ("da paciente napotimo kolegom z obrazom in ne zgolj imenom").

Vse avtorje smo povabili, da prispevke objavijo v novi posebni izdaji revije Rehabilitacija.

V zaključku ugotavljava, da se v različnih medicinskih strokah, ki se ukvarjajo z bolečino, strinjamo o tem, kateri in kako veliki so problemi trenutnega zdravljenja bolečine v Sloveniji. Strinjamo se tudi, kaj je potrebno napraviti in celo kdo naj bi v zdravstvenem sistemu kaj napravil. Za celovito obravnavo bolečine pa pričakujemo in potrebujemo širšo družbeno podporo. Ali jo imamo? ■

ODMEVI

Dr. Pal Narancsik, žal ste v zmoti!

Stanislav Šuškovič

Veseli me, da je nekaj mojih drobnih misli sprožilo tako silovit odziv.

Kot da bi vas morda ogrožal. Le kako? V resnici cenim vaše delo s pljučnimi bolniki in vem, da tega dela opravite veliko in načeloma korektno.

Žal se pač ne strinjava o vlogi in pomenu speleoterapije.

V članku kategorično trdite, da vaših bolnikov ne zdravite s speleoterapijo.

Po drugi strani je v članku na primer stavek: "Na osvetlitivi mehanizma ugodnega vpliva speleoterapije, delamo še naprej". Kaj torej?

Ko omenjate potencialne koristi, ki so jih deležni bolniki v jamah, potrjujete, da v vaši ustanovi skušate izkoristiti te dejavnike pri

zdravljenju bolnikov z astmo ali KOPB.

Meni se ti dejavniki sicer ne zdijo potencialno koristni, saj je vdihovanje mrzlega in vlažnega zraka poznan dejavnik sprožanja bronhospazma pri bolnikih z astmo.

Tudi nisem prepričan, če je lahko izpostavljenost radioaktivnemu sevanju, četudi v še tako majhnih količinah, kadarkoli koristno.

Navajate različne izmerjene koristi zdravljenja bolnikov v vaši jami, ki jih seveda pripisujete tudi bivanju v jami, sicer bi bolnike zdravili, poučevali in rehabilitirali na oddelkih. Torej zdravite bolnike z marsičem (korektno), vendar tudi s speleoterapijo.

Tu je torej srž problema, kajti za speleoterapijo ni veljavnih dokazov, da koristi bolnikom z astmo ali s KOPB.

Nedvomno veste, da je potrebno klinično raziskavo oblikovati po nekaterih pravilih. Eno od njih je, da je potrebno učinek preučevanega zdravila ali zdravljenja primerjati z učinki pri primerljivi skupini bolnikov, ki tega zdravljenja ni deležna.

Tega niste naredili, pa tudi v svetovni literaturi o tem ni podatkov. Pa je zares škoda, da svojih obsežnih raziskovalnih ambicij niste udeležili po pravilih znanosti. Morda bi zares dokazali koristnost speleoterapije. Ker pa tega niste naredili niti vi niti kdorkoli drug, moramo speleoterapijo umestiti med nepreverjene, torej zdravilske (mazaške) metode. Žal.

Ali veste, da morajo zdravniki ob podaljšanju licence podpisati, da se ne bodo ukvarjali z mazaštvom? Kako to uredite v vaši ustanovi? ■

“Kadrovanje” na Psihiatrični kliniki Ljubljana

Marga Kocmur

Mnogi stanovski kolegi so v zadnjih mesecih spremljali dogodke v zvezi z izbiro direktorja na Psihiatrični kliniki Ljubljana (PKL) in se spraševali, kot je to v podobnih primerih v navadi: “Kaj je vendar zadaj, za dogodki?” Vedeli so le za odlomke celote, zato je tako spraševanje seveda razumljivo.

Zdaj, ko me je dramatska zgodba razrešila direktorovanja klinike, lahko ob dobrih željah novi vršilki dolžnosti direktorice PKL pojasnim tudi kolegom: “Zadaj je bil le en motiv, vse ostalo je bilo spredaj”. Vsi dogodki so se odvijali razvidno in dokumentirano in prav to je značilnost te in morda tudi podobnih zgodb zadnjih let; zato naj bo v premislek celotni stroki, zlasti pa vodilnim ali kandidatom za vodilne v javnih zdravstvenih zavodih.

Motiv celotne zgodbe je bila namreč le razvidna in neverjetno močna želja ministrstva nastaviti prav določenega človeka na direktorsko mesto in seveda obvezno kaznovanje upiranja taki nameri.

Tok dogodkov

Dogajanje se je odvijalo točno od 14. 2. do 14. 5. 2004 v “trapezni” konstrukciji drame, z vrhom v “marčevih idah”, z dodatkom “et tu, Brute” in končnim, kristalno jasnim spoznanjem za vse, če uporabim nekaj »dramskih« primer.

Razplet celotne zgodbe se je začel z objavo moje plače v marcu 2003 (šlo je za enkratno poračun za celo leto 2002, za katerega je ministrstvo vedelo že celo leto!), ki je zazvenel v slogu: »Ujemite tatu!« Še danes ne vem, če so ga ujeli, predvidevam pa, da to tudi ni bil njihov namen. Namen objave je namreč bil očrniti mene v tolikšni meri, da mi ne bi niti na misel prišla ponovna kandidatura na mesto direktorice PKL, saj je bil le dva dni pred objavo moje plače objavljen tudi razpis za mesto direktorja PKL. Čas objave enkratne visoke plače je bil torej skrbno izbran in dobro načrtovan. Medijski komentarji o nepravilnosti in nezakonnosti, ki naj bi jo zagrešila, so se vrstili kljub temu, da je ministrstvo vedelo (o tem smo jih namreč dolžni mesečno obveščati), da je bila moja

povprečna mesečna plača kot direktorice PKL vsa štiri leta primerljiva s plačami direktorjev drugih javnih zdravstvenih zavodov.

In zakaj je bila potrebna afera?

Za mesto direktorja je bil očitno predviden drug kandidat in afera je bila potrebna zato, da se zamegli zavestne nepravilnosti, ki jih je ta počel v svojem prejšnjem mandatu, zaradi katerih ga zaposleni tudi ne cenijo. Tveganje, da bi ga Svet zavoda kljub jasnim navodilom ministrstva ne mogel izvoliti, je bilo zato preveliko, očitno še veliko večje, kot pa možnost, da se bom branila in ohranila svoje dobro ime. Šele potem, ko se je ost afere otopila malo zaradi same narave stvari, še bolj pa zaradi mojih dopisov ministrstvu in medijem, pa se je začel drugi, za PKL pomembnejši in neugodnejši del zgodbe.

Svet zavoda na svoji peti seji (18. 3. 2004) ni izbral direktorja PKL, kljub štirim vlogam, pač pa se je odločil, da plače vseh vodilnih, prioriteto pa še raziskovalcev, preuči Računsko sodišče (to je kmalu odgovorilo, da PKL še ni v njegovem programu).

Na šesti seji (8. 4. 2004) je Svet ugotovil, da je najbolje, da se razpis za direktorja razveljavi (značilni citati: “ker je bilo preveč informacij” in je s tem “vprašljiva legalnost razpisa”, vendar “nisem pravnik, ampak me pravo veseli”). Hkrati so sklenili, da je potrebna sprememba ustanovitvenega akta in nato statuta, tako da bo imela PKL dva direktorja: glavnega in strokovnega, kar je zagotovo dobro. Zanimivo pa je vendarle, da pred objavo razpisa o taki spremembi nikoli ni bilo govora, pa čeprav je Svet v tej sestavi že od marca 2003.

Prijavljene kandidate, zdravnike z naslovom visokošolskega učitelja, ki so že drugič čakali v predsobi na zagovor kandidaturo, so poklicali v sobo in jim sporočili, da iz razpisa ne bo nič, da bodo spremenili ustanovitveni akt in posledično statut ter potem šli v nove razpise.

Na sedmi seji (14. 5. 2004) so imeli na programu spremembo statuta (večinoma so jih sprejeli) in izbor za v. d. direktorja, do novih razpisov. Ti razpisi bi lahko bili kmalu, v enem mesecu, takoj ko naj bi sprejeti statut potrdila še vlada. Svet se je odločil za kratko obdobje enega ali dveh mesecev izbrati kolegico iz PKL, ki jo je minister nekaj dni prej osebno

prepričal, naj prevzame to funkcijo. Tudi sama sem bila pripravljena prevzeti »vedevstvo« za tako kratek čas, saj se mi zdi smiselnost dvomesečnega drugega v. d. vprašljiva.

Tudi ta seja je bila, tako kot že prejšnji dve, po svoje dramatična: ni manjkalo niti dramskega motiva “et tu, Brute”, saj je članica sveta, stanovska kolegica iz PKL, iz razloga “raison d’etat” razmišljala, da štiriletna direktorica ni primerna še za dvomesečno »vedevstvo«, če minister z njo iz katerega koli (le njemu znanega) razloga noče komunicirati z njo. Ob tem pa pomemben del ministrstva (investicijska služba) že vsa leta in tudi zadnje mesece zelo intenzivno in konstruktivno sodeluje z vodstvom klinike.

Po tej točki so člani sveta na hitro zapustili sejno sobo, in ker me v tistem trenutku niso “našli” v predprostorih (kamor sem se med glasovanjem o v. d. umaknila), pozabili tudi na točko “Razno”. Očitno so vsi vedeli za svoje vloge in za svoja dejanja.

Sklep

Iz povedane zgodbe je razvidno precejšnje (tri in več mesečno) kadrovske prizadevanje ministrstva prav na naši kliniki, namesto da bi se ukvarjalo s sistemskimi vidiki zdravstvene reforme. Kliniko sem vodila vsa štiri leta finančno pozitivno, strokovno korektno in v dobrih notranjih odnosih, kar pa seveda ne pomeni, da je ne bi bilo mogoče voditi še bolje. Vendar bi bilo težko najti tehten strokovni ali poslovni razlog za mojo zamenjavo, zato se je bilo treba nekoliko potruditi, “ustvariti afero in krizo in jo razreševati.”

Zelo lahko se zgodi, da bo ministrstvo zdaj, v predvolilnem času, ko o zdravstveni reformi ni več posebne državne in medijske propagande, uporabilo prav PKL kot »primer reševanja krize«. To zgodbo pišem prav zaradi tega, da bi svojim stanovskim kolegom že vnaprej pojasnila, da krize ni bilo, pač pa so jo ustvarili.

Za konec pa, še enkrat, vse najboljše novemu vodstvu! ■

OSNOVE FIZIKALNE MEDICINE IN REHABILITACIJE GIBALNEGA SISTEMA

*Martin Štefančič (glavni urednik):
Osnove fizikalne medicine in
rehabilitacije gibalnega sistema,
496 strani,
založba: DZS, d. d., Ljubljana, 2003.*

Knjiga predstavlja obris stroke, ki se razvija zelo hitro. Upad nalezljivih bolezni, velikega dejavnika umrljivosti v preteklih stoletjih in s tem povečanje starostne dobe, ki prinaša s seboj degenerativne bolezni, artritis in artroze sklepov in hrbtenice, možganske kapi in še vrsto kroničnih bolezni, je sam po sebi vodil do spoznanja, da se zdravljenje ne sme končati z zadnjo tableto in da je lahko operacija še tako uspešna, če ji ne sledi postopek, ki skuša povrniti funkcijo. Danes si je težko predstavljati, da pol stoletja ali nekaj več, trd sklep po daljši imobilizaciji ni bil skrb zdravnika ali koga drugega, temveč bolnika samega in njegove prizadevnosti in (ne)znanja.

Če je bil nekoč poudarek "bolezen preživeti ali ne preživeti", je danes pomembno, kako izboljšati tisto, kar ostane po bolezni. Zato današnja rehabilitacija gradi na preostalih sposobnostih in ne na stopnji invalidnosti prizadete osebe.

Tako je minilo le desetletje od začetkov fizioterapije, ki se je preko fiziatrije razvila do današnje fizikalne medicine z rehabilitacijo.

Današnji globalni informacijski sistem omogoča neverjetno naglo izmenjavo informacij, tako da se je mogoče upravičeno vprašati, ali je trud za pisanje knjig sploh smiseln, saj bo knjiga zanesljivo dražja kot tuje, ker je majhen narod obsojen na skromne naklade,

ki pokrijejo komaj stroške za tisk, o avtorskih honorarjih pa navadno ni vredno izgubljati besed. Pa vendar izgleda, da je idealizma še vedno dovolj. Po drugi strani pa je res, da tujih izkušenj ni mogoče vedno in povsod slepo prenašati in predstavljati v domače razmere in da doktrina z domačega vrta ni nujno slabša, niti ni nujno podobna tujim.

Namen knjige je bil narediti učbenik za študenta medicine, ki mu daje pregled nad današnjimi možnostmi rehabilitacije poškodb gibalnega sistema.

Martin Štefančič, glavni urednik, je opravil veliko in zahtevno delo, saj izbira avtorjev, usklajevanje poteka, rokov, sloga in medsebojnega križanja osebnih pogledov 36-ih avtorjev in 15-ih recenzentov, ni lahek posel. Gotovo je bilo največ težav prav pri času, saj se ponekod pozna razkorak med tistim, kar je bilo napisano prej in tistim, kar je bilo napisano kasneje.

Učbenik je namenjen fizikalni medicini in rehabilitaciji, zahteva pa določeno predznanje iz predklinike in sorodnih kliničnih predmetov.

Knjiga je razdeljena na štiri obsežne sklope, ki po Uvodu, obravnavajo klinične in instrumentalne teste, ter oceno kakovosti v rehabilitaciji, v Splošnem delu pa posamezne terapevtske postopke, ortopedske in tehnične pripomočke, opornice, pa tudi logopedsko obravnavo, psihološke vidike rehabilitacije, poklicno rehabilitacijo, socialno problematiko bolnikov z okvaro gibal ter balneo in klimaterapijo.

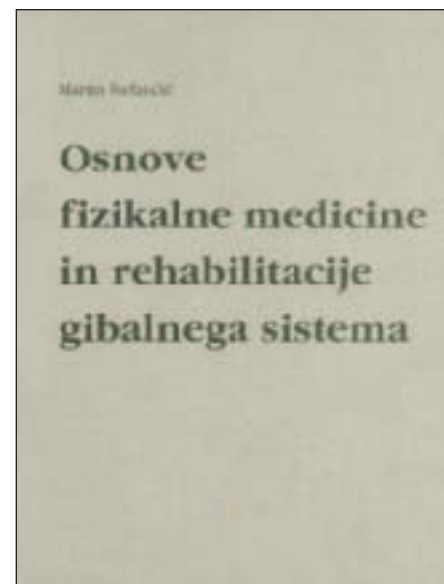
V specialnem delu sledijo poglavja o rehabilitaciji po zlomih, po amputacijah udov, o rehabilitaciji bolnikov z degenerativnim in

vnetnim revmatizmom, poškodbami perifernih živcev, rehabilitacijo po možganski kapi, po težji poškodbi glave, po multipli sklerozi, po okvari hrbtenjače, pri bolnikih z živčno-mišičnimi boleznimi in Parkinsonovo boleznijo. Poglavje zaključujejo prispevki o temeljnih konceptih razvojno nevrološke obravnave, posebnosti rehabilitacije v otroški dobi, posebnosti rehabilitacije v starosti in o terapiji spastičnosti.

Dodatek vsebuje še mednarodni sestav merskih enot SI, knjigo pa zaključuje kazalo.

Skratka, obsežno delo za potrebe majhnega naroda. ■

Boris Klun

DERMATOFITI, KVASOVKE, PLESNI?

Kot študentka sem imela o svoji bodoči praksi precej plastično predstavo. V svoji ambulanti bom morala imeti še knjižnico. Ali vsaj v sosednjem prostoru. Ne, še bolje: s peščico kolegic bomo imele skupno prakso. Vsaka svojo ambulanto, morda razporejene v polkrogu okoli centralnega prostora, središča informacij. Tam se bomo sestale na posvet o določenem problemu, tudi med

pregledom, če bo treba, in pogledale v literaturo, na spletno stran itd. Vseh podatkov ni mogoče shraniti v svoji glavi, smo že takrat sklepali.

To je bil čas, ko smo knjige, učbenike, ločili na dve skupini: na prijazne in na ostale, ki to niso bili.

Podobna delitev, vsaj po mojem mnenju, velja še danes: pregleden tisk, enostavne, jasne in logične razdelitve, neposredni nasveti in verodostojne ilustracije.

Priročniki s takimi lastnostmi so v naših ambulantah vedno dobrodošli. Letošnjo pomlad se jim je pridružila knjižica "Dermatofiti, kvasovke, plesni? Zdravljenje glivičnih okužb s širokospektralnimi antimikotiki". Publikacija veča preglednost nad tovrstnimi preparati na našem tržišču in ponuja povsem oprijemljive predloge za zdravljenje.

Četudi večinoma razmišljamo o glivicah kot o estetski motnji na površini telesa, v določenih pogojih lahko povzročajo usodne zaplete. Imunokompromitirani bolniki, sladkorni bolniki, starejši so tovrstnim težavam še posebej izpostavljeni. Glivični peritonitis

pri bolniku na peritonealni dializi se le izjemoma konča ugodno... V uvodu dr. Mirjam Belič, specialistka dermatologinja, natančno in skrbno spregovori o tem.

Sledijo shematsko povsem logično razporejena poglavja: onihomikoza, glivični vulvovaginitis, pitiriza, tinea po trupu, intertriginozna kandidiaza, tinea podplatov, dodatek s farmakološkimi informacijami. Vsako poglavje predstavi klinično sliko, diferencialno

diagnozo, povzročitelje (po deležu posameznih povzročiteljev z navedenimi viri podatkov in literaturo), spekter delovanja antimikotikov, zdravljenje, posebna opozorila. Objavljene slike so odlične, barvno ustrezne in reprezentativne. Pri dermatologiji je to še posebej pomembno. Še posebej razveseljivo je podpoglavje o dodatnih nefarmakoloških ukrepih, po katerih bolniki povprašujejo zelo radi.

Knjižica je prijetnega formata, primerno

drobna in dovolj pregledna, da jo plahi sekundarij, negotovi specializant ali mladi specialist lahko mirno vtaknejo v žep. Tudi zdravnikom z dolgoletno prakso bo nedvomno v oporo in potrditev ugotovitve kliničnega pregleda. Primerjava pacientovih sprememb na koži, sluznicah ali nohtih s slikami bo najbrž morala izkazati pravilen rezultat. Za poglobljen študij bo seveda še vedno treba seči po knjigi ali učbeniku. Citirana literatura v knjižici omogoča tudi tovrstno utrjevanje znanja.

Pri pripravi knjižice so poleg dermatologinje dr. Mirjam Belič sodelovali še splošna zdravnica (asist. mag. Danica Rotar Pavlič) in dva farmacevta (Metka Štiglic in Bojan Madjar, oba mag. farm.). Knjižici se vidi, da je rezultat skupinskega dela in je zato toliko bolj informativna in vsestranska.

Število ter dostopnost zdravstvenih informacij strmo narašča. Menda opravimo v medicini 10.000 raziskav na leto po vsem svetu, a v desetih letih je le 17 odstotkov rezultatov raziskav prenesenih v prakso. Večajo se tudi pričakovanja javnosti in izobraženost pacientov. V diagnostični in terapevtski dilemi, v kakršni se znajdemo tako rekoč vsak dan, je zagotovo varneje poiskati na dokazih temelječe podatke, kot sprejeti napačno odločitev, in pričujoči priročnik bo v dilemah v zvezi z glivičnimi obolenji marsikdaj zelo dobrodošel.

(Izdajo knjižice je omogočil Janssen-Cilag division of Johnson & Johnson S. E.; Podružnica Ljubljana.)

Nena Kopčavar Guček

VSE KAR MORAM VEDETI O OSTEOPOROZI

Kocijan T.

Vse kar moram vedeti o osteoporozi.

Ljubljana 2003:

Slovensko osteološko društvo.

MSD Idea Inc., 33 str., ilustr.

Spoznanje o bolezni krhkih kosti – osteoporozi – se je že dodobra zasidralo v našem prostoru. Skoraj ni revije, ki v zadnjih letih ne bi vsebovala člankov o različnih aspektih te bolezni. Glavni razlog za vse večje zanimanje za osteoporozo pa je nedvomno staranje prebivalstva in s tem vedno več posameznikov, ki so že na lastni koži občutili posledice zapletov osteoporoze. Informacije, podane v medijih, so kljub številčnosti navadno omejene le na

posamezne segmente obravnave osteoporoze (pomen prehrane, nova zdravila itd.), zdravniki pa imajo za bolnike preskopo odmerjen čas, da bi bili v pogovoru zmožni predstaviti problem osteoporoze celovito. Zato je prišla publikacija "Vse kar moram vedeti o osteoporozi" kot naročeno. Na preprost in laikom razumljiv način podaja celovit pregled problema osteoporoze.

Avtor v kratkem tekstu in sliki razloži osteoporozo kot poroznost kosti in nato preide na najpogostejše vrste zlomov. Poudari, da kar 20 odstotkov bolnikov umre že v prvem letu po zlomu kolkov. Avtor opozori na dejstvo, premalo poudarjeno pri obravnavanju osteoporoze, da zlomi vretenc niso le "lepotna napaka", ki se kaže z grbo in znižanjem telesne

višine. Spremenjene mehanske lastnosti takega prsnega koša povzročajo večjo pojavnost gastroezofagealnega refluksa in potencirajo težave pljučnih in srčnih bolezni, ki so v tej starosti že tako pogoste. Vse to bistveno zmanjšuje kakovost življenja. Pri opisu dinamike kostne mase v toku življenja in pri pomembnosti "graditve" kosti v prvih desetletjih avtor slikovito primerja stanje z bančnim računom: več kot boš na račun vložil, dlje boš lahko z računa dvigal, ne da bi dosegel limit. Sledi sklop o merjenju mineralne kostne gostote (MKG) z dvoenergetsko rentgensko absorpcijometrijo: pomembnost merjenja pred nastopom zlomov in kdaj se odločamo za merjenje MKG. Avtor ne pozabi omeniti nujnosti sočasnih laboratorijskih pregledov v primeru znižanja MKG,

hkrati pa opozarja pred enačenjem rezultatov merjenja MKG z ultrazvokom in z dvoenergetske rentgenske absorpciometrijo.

Po navedbi dejavnikov tveganja za nastanek osteoporoze sledi sklop o preprečevanju osteoporoze; o potrebi po zadostnem vnosu kalcija in vitamina D in o potrebi po primerni telesni dejavnosti.

V poglavju o zdravilih za osteoporozo dobi bralec osnovne informacije o najpogostejše predpisanih zdravilih: o bisfosfonatih, hormonskem zdravljenju, raloksifenu in o kalcitoninu. Čeprav pri nas še ni registrirana, pa je na kratko predstavljena tudi sintetična oblika hormona občitnic (teriparatid), ki je prvi predstavnik nove generacije zdravil za osteoporozo. Pohvalna je informacija o preprečevanju padcev, ki je zelo pomembna sestavina preprečevanja osteoporoznih zlomov, je pa v strokovnih in laičnih virih vedno v senci zdravil.

Lično publikacijo zaključuje seznam z naslovi društev bolnikov z osteoporozo, ki so združena v Zvezo društev bolnikov z osteoporozo Slovenije. Tam lahko bolniki in vsi zainteresirani dobijo še več informacij o osteoporozi, tihi boleznii tretjega življenjskega obdobja.

Knjižica je dobrodošel vir informacij vse večjemu številu bolnikov z osteoporozo in vsem tistim, ki bi radi o tej bolezni dobili kratek, enostaven in celovit pregled. Čeprav je v prvi vrsti namenjena laikom, bo tudi zdravnik našel v knjižici marsikatero koristno informacijo, ki jo bo lahko uporabil pri pogovorih s svojimi bolniki. ■

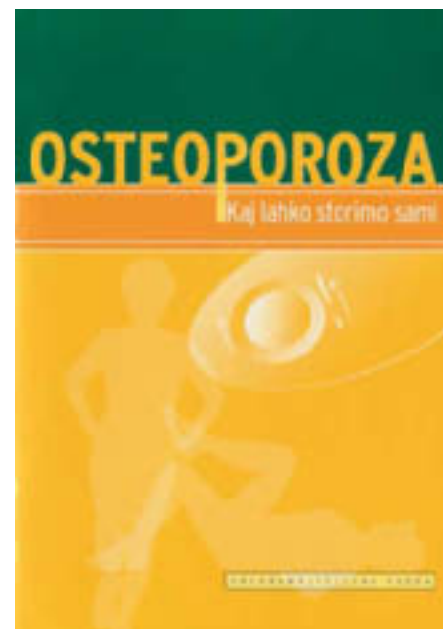
Janez Preželj

OSTEOPOROZA

Hlade Zore D., Luzar T. (eds).
Osteoporozo. Kaj lahko storimo sami.
Ljubljana 2004: Zveza društev bolnikov
z osteoporozo Slovenije.
MSD Idea Inc., 32 str., ilustr.

Knjižica "Osteoporozo. Kaj lahko storimo sami." je izvrstno dopolnilo knjižici "Vse kar moram vedeti o osteoporozi". Kratke in jedrnatne informacije v sklopu preprečevanja osteoporoze in osteoporoznih zlomov v publikaciji "Vse kar moram vedeti o osteoporozi" so razširjene in podane v obliki, ki je lahko vodilo pri praktični uporabi nasvetov. Prvi del knjižice vsebuje poglavje "O prehrani in kosteh". Avtorica, endokrinologinja, predstavi pravilno prehrano s poudarkom na kalciju, ostalih mineralih in na vitaminu D. Opozori na pogosto izogibanje uživanja mleka zaradi strahu pred sočasno vsebnostjo maščob. Veliko starejših bolnikov ima namreč zmotno predstavo, da je posneto mleko osiromašeno tudi na kalciju. Temu seveda ni tako, saj ima posneto mleko enako količino kalcija kot polnomastno mleko. Avtorica opozori tudi na drugo zmotno predstavo, na katero naletimo pogosto pri bolnicah in bolnikih z osteoporozo. Bojijo se vnosa kalcijevih pripravkov, da se le-ti ne bi odlagali v žilni steni in pospeševali ateroskleroze. Odlaganje kalcija v žilno steno je odvisno od okvare žilne stene in ni povezano s koncentracijo kalcija v krvi. V varovalni prehrani pa ni pomembno le pomanjkanje kalcija, potrebnega za zgradbo kosti, pač pa se je potrebno izogibati tudi presežku snovi, ki pospešujejo izločanje kalcija iz organizma. To so beljakovinska živila, sol (natrij) in kofein. Poglavju sledijo preglednice živil s podano vsebnostjo kalcija, kar olajša izbiro živil, posebno bogatih s kalcijem.

Drugi del, ki sta ga napisali specialistka fiziatrinja in višja fizioterapevtka, pa nosi naslov "Ohranite lepo držo in močne kosti". Gre za opis vaj, s katerimi ohranjamo sklepno gibljivost in mišično moč. S tem ohranjamo tudi ravnovesje in preprečujemo padce, ki lahko privedejo do osteoporoznih zlomov. Z obremenjevanjem pa se krepijo tudi kosti. Navodila vsebujejo napotke za raztezne in za krepilne vaje. Vsaka vaja je predstavljena s fotografijo. Opisni del pa vsebuje tri odstavke: namen, opis vaje in opozorilo. Predstavljenih je 22 vaj. Opisi vaj in fotografije so tako nazorni, da jih lahko vsakdo izvaja sam. Knjižica ima tudi barvno prilogo velikosti A3 s fotografijami vseh 22-

ih vaj, ki si jo lahko kot "poster" prilepimo na steno, pred katero izvajamo vaje.

Predstavljene vaje delujejo ob rednih izvedbah predvsem preventivno. Mogoče bi lahko avtorici dodali sicer odličnemu poglavju še nekaj specifičnih navodil za izvajanje vaj pri tistih, ki že imajo močno izraženo osteoporozo in kjer so nekatere vaje bolj priporočljive, nekaterih pa se je bolje izogibati.

Ob koncu knjižice sta tudi naslov in telefonska številka Zveze društev bolnikov z osteoporozo Slovenije, kjer lahko zainteresirani dobijo še nadaljnje informacije. ■

Janez Preželj

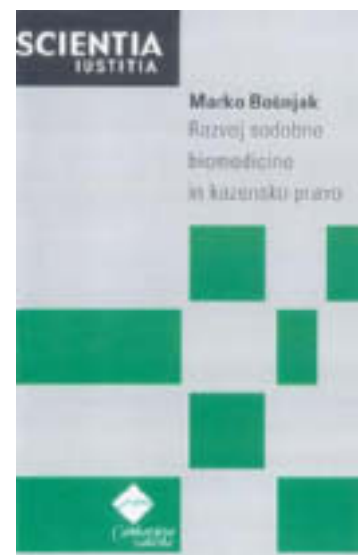
<http://www.zzs-mcs.si>

RAZVOJ SODOBNE BIOMEDICINE IN KAZENSKO PRAVO

Pojav, razvoj in napredek biomedicine, kot vede prihodnosti, je že konec 20. zlasti pa na začetku 21. stoletja večkrat pošteno razburkal in razburil sodobno strokovno in ostalo javnost. Čeprav sta si stroka in znanost že od vsega začetka prizadevali ne le razumeti, marveč tudi in predvsem obvladovati in usmerjati naravo in življenje v njej, je popoln nadzor in vpliv, ki naj bi jima ga zagotovili genetika in biomedicina, upravičeno sprožil številne polemike, dvome in pomisleke povezane s potencialno možnostjo podreditve in nadvlade tega področja nad naravnimi zakoni. Vzgoja in gojenje humanih celic, tkiv in vitro genski poskusi, kloniranje živali, zlasti kloniranje zarodkov z vsemi možnimi posledicami, ne vznemirjajo le medicinskih strokovnjakov, biologov, veterinarjev in podobnih, naravoslovnih profilov, temveč upravičeno skrbijo in zanimajo tudi sociologe, psihologe (družboslovce), ekonomiste in pravnike. Med slednje sodi tudi avtor imenitne knjižne publikacije z naslovom Razvoj sodobne biomedicine in kazensko pravo, Marko Bošnjak, ki se je, potem ko je pred dvema letoma uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo, na to temo določil napisati še knjigo, ki je te dni izšla pri založbi CZ, v zbirki Scientia Iustitia. Sodobno, strokovno podkrepjeno, bogato in sistematično delo zdravnikom

(zdravstvenim delavcem in ostalim profilom, pa tudi študentom) na nazoren način prikaže vzroke, možnosti in posledice biomedicinskih raziskav in dejavnosti. V uvodu, ki je posvečen predvsem razvoju in napredku znanosti ter spremembam, ki jih povzroča, in opcijam, ki jih ponuja, kot tudi odzivom kazenskega prava na vse naštete procese in dejavnike v njem, avtor podaja številne, premisleka vredne premise in paradigme.

V drugem delu se ukvarja s splošnimi vprašanji in pomisleki, priložnostmi, možnostmi in izzivi, ki nam jih ponuja razvoj sodobne biomedicine ter urejanje le-tega s pravne (pa tudi ekonomske in moralno-etične) plati. Tretji del je hkrati najbolj obsežen del knjige in je posvečen nekaterim posebnim vprašanjem razvoja sodobne biomedicinske znanosti skozi prizmo kazenskega prava, ki v tem primeru nastopa kot prikojevalec, usmerjevalec in omejevalec svobode ravnanja. Sledi še aplikativno naravnana vsebina, v kateri avtor svojo strokovno pozornost namenja praktični uporabi biomedicinskih ugotovitev, spoznanj in izsledkov v kazenskem pravu in kriminologiji. Retrospektivni sklepní del vsebuje zanimivo spoznanje o ambivalentni naravi kazenskega prava, ki zna biti po eni strani trdo in neizprosno, hkrati pa tudi sočutno in razumevajoče. V tem naj bi bila tudi njegova največja prednost in vir možnosti za

spodbudno sožitje z biomedicinsko znanostjo, ki naj bi spretno krmarilo med Scilo in Karibdo popolne brezbržnosti (laissez faire) na eni in zgražanjem zaradi protinaravnosti ter posledičnimi represalijami na drugi strani. Delo, ki naj bi ga z veseljem, zanimanjem in navdušenjem prebral in predihal sleherni sodobni zdravnik (in študent), izzveni v pomenljivi ugotovitvi, da spoznanja biomedicine in genetike ne morejo postati znanstveno (»kvazi ideološko«) opravičilo za popredmetenje človeka s strani represivnega aparata. ■

Nina Mazi

PERSONALIA

Zdravniška zbornica Slovenije objavlja seznam zdravnikov, ki so opravili program sekundarijata

Romina Ambrož, dr. med.,
končala 31. 3. 2004,
izpit opravila s pohvalo

Kristjan Černeka, dr. med.,
končal 31. 3. 2004,
izpit opravil s pohvalo

Dunja Kotnik, dr. med.,
končala 31. 3. 2004,
izpit opravila

Jana Martinuč Porobič, dr. med.,
končala 31. 3. 2004,
izpit opravila

Katja Semprimožnik, dr. med.,
končala 30. 9. 2003,
izpit opravila

Dejan Terzić, dr. med.,
končal 31. 3. 2004,
izpit opravil s pohvalo

Glavni mentorji za specializacije

Ob upoštevanju potreb po številu glavnih mentorjev za specializacije je Svet za izobraževanje zdravnikov predlagal izvršilnemu odboru Zbornice seznam glavnih mentorjev, ki ga je le-ta potrdil na svoji 14. seji v letu 2003 ter dopolnil na svoji prvi in tretji seji v letu 2004 ter navedene zdravnike imenoval za glavne mentorje za področje specializacij. Glavni mentorji so imenovani do 31. 12. 2004. V priloženem seznamu so navedeni le mentorji, ki so jim v letošnjem letu lahko dodeljeni novi specializanti. Mentorji, ki jih na naveden seznamu ni, vendar so že imenovani za glavnega mentorja določenemu specializantu ali več specializantom, ostanejo le tem glavnim mentorjem do konca njihovih specializacij, ne glede na to, da v priloženem seznamu niso navedeni.

GLAVNI MENTORJI ZA SPECIALIZACIJE ◆

Zap. št.	Zdravnik	Ustanova zaposlitve	Področje specialnosti Specializacija
1	doc. dr. Franc Jelenc , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za abdominalno kirurgijo	Abdominalna kirurgija
2	izr. prof. dr. Alojz Pleskovič , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za abdominalno kirurgijo	Abdominalna kirurgija
3	prim. Dragoje Stanislavjevič , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za abdominalno kirurgijo	Abdominalna kirurgija
4	izr. prof. dr. Jože Vračko , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za abdominalno kirurgijo	Abdominalna kirurgija
5	prim. asist. mag. Bogdan Fludernik , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Abdominalna kirurgija
6	prim. asist. Miran Koželj , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Abdominalna kirurgija
7	asist. Stojan Potrč , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Abdominalna kirurgija

			Specializacija
1	doc. dr. Matej Bračko , dr. med.	Onkološki inštitut	Anatomska patologija in citopatologija
2	Boris Židanik , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Anatomska patologija in citopatologija
3	prof. dr. Anton Cerar , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Anatomska patologija in citopatologija
4	prof. dr. Nina Gale , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Anatomska patologija in citopatologija
5	doc. dr. Zdenek Ovsčak , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Anatomska patologija in citopatologija
6	doc. dr. Mara Popovič , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Anatomska patologija in citopatologija
7	prof. dr. Tomaž Rott , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Anatomska patologija in citopatologija
8	doc. dr. Nina Zidar , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Anatomska patologija in citopatologija

			Specializacija
1	asist. Slavenka Beljanski Rogan , dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
2	prim. Kata Denić , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
3	Dorotheja Diallo Renko , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
4	prim. Primož Hribar , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
5	doc. dr. Lidija Kompan , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
6	prim. izr. prof. dr. Boriana Kremžar , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
7	prof. dr. Aleksander Manohin , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
8	doc. dr. Vesna Novak Jankovič , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
9	prof. dr. Vesna Paver Eržen , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
10	asist. mag. Breda Starc , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
11	asist. mag. Neli Vintar , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
12	Slavica Lahajnar , dr. med.	Onkološki inštitut	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
13	asist. Ksenija Mahkovic Hergouth , dr. med.	Onkološki inštitut	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
14	Konrad Kuštrin , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
15	Jelka Pirc , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
16	Alenka Zorko , dr. med.	Splošna bolnišnica Brežice	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
17	Milena Kotnik , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
18	Slavomir Milovanović , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
19	Vesna Papuga , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina

PERSONALIA

20	prim. Živan Vrabl , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
21	prim. Majda Šarman , dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
22	Damjan Polh , dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
23	mag. Nadežda Tokić Crnić , dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
24	Judita Mandelc Kunčič , dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
25	asist. Zvonko Borovšak , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
26	doc. dr. Mirt Kamenik , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
27	prim. mag. Nevenka Krčevski Škvarč , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
28	prim. Zoran Zabavnik , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
29	Daniel Grabar , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
30	Nikolaj Szepessy , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
31	Janda Špiler , dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina
32	prim. mag. Viktorija Rus Vaupot , dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna medicina

Specializacija

1	doc. dr. Igor Bartenjev , dr. med.	Dermatologija BARTENJEV in družbeniki d.n.o.	Dermatovenerologija
2	asist. Milena Kristan , dr. med.	KC Dermatovenerološka klinika	Dermatovenerologija
3	doc. dr. Tomaž Lunder , dr. med.	KC Dermatovenerološka klinika	Dermatovenerologija
4	prim. asist. mag. Jože Arzenšek , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Dermatovenerologija
5	mag. Alenka Pustinek , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Dermatovenerologija
6	prim. mag. Jovan Miljković , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Dermatovenerologija

Specializacija

1	Emil Šprajc , dr. med.	ARISTOTEL, d.o.o.	Družinska medicina
2	prim. mag. Anton Gradišek , dr. med.	Dagra d.o.o.	Družinska medicina
3	Brankica Bilić Petrovič , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji	Družinska medicina
4	prim. Franc Božiček , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji	Družinska medicina
5	Milena Novak Medič , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v gorenjski regiji	Družinska medicina
6	Romana Pintar Hafner , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v gorenjski regiji	Družinska medicina
7	mag. Dragotin Ahlin , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji	Družinska medicina
8	asist. mag. Gojimir Žorž , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji	Družinska medicina
9	Maksimiljan Damjan , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	Družinska medicina
10	Majda Planinšič , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	Družinska medicina
11	Zoran Žebeljan , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	Družinska medicina
12	Karmen Pahor , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v obalno-kraški regiji	Družinska medicina
13	Ljubica Gašparac , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v pomurski regiji	Družinska medicina
14	Liljana Krivec Skrt , dr. med.	ZD Bled	Družinska medicina
15	mag. Leopold Zonik , dr. med.	ZD Bled	Družinska medicina
16	Marjetka Blažević , dr. med.	ZD Brežice	Družinska medicina
17	Nada Cesarec , dr. med.	ZD Brežice	Družinska medicina
18	Stevan Đorđević , dr. med.	ZD Celje	Družinska medicina
19	Jana Govc Eržen , dr. med.	ZD Celje	Družinska medicina
20	Stanko Ošep , dr. med.	ZD Celje	Družinska medicina
21	Milan Rajtmajer , dr. med.	ZD Celje	Družinska medicina
22	prim. Andrej Žmavc , dr. med.	ZD Celje	Družinska medicina
23	asist. Darinka Klančar , dr. med.	ZD Cerknica	Družinska medicina

24	Ljiljana Špec, dr. med.	ZD Črnomelj	Družinska medicina
25	Borut Hajnrih, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Družinska medicina
26	Majda Kamenik, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Družinska medicina
27	Anton Kolar Sluga, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Družinska medicina
28	Majda Masten, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Družinska medicina
29	Irena Vatovec Progar, dr. med.	ZD dr. Franca Ambrožiča Postojna	Družinska medicina
30	Peter Rus, dr. med.	ZD dr. Janeza Oražma Ribnica	Družinska medicina
31	Nevenka Šečer Dolenc, dr. med.	ZD dr. Julija Poljca Kamnik	Družinska medicina
32	Franc Heber, dr. med.	ZD Dravograd	Družinska medicina
33	Branko Avsec, dr. med.	ZD Gornja Radgona	Družinska medicina
34	Franci Jereb, dr. med.	ZD Idrija	Družinska medicina
35	asist. Gordana Živčec Kalan, dr. med.	ZD Ilirska Bistrica	Družinska medicina
36	Aleksandra Müllner, dr. med.	ZD Jesenice	Družinska medicina
37	doc. dr. Janko Kersnik, dr. med.	ZD Jesenice ZP Kranjska gora	Družinska medicina
38	Ljubica Kolander Bizjak, dr. med.	ZD Koper	Družinska medicina
39	Ana Teran, dr. med.	ZD Kranj	Družinska medicina
40	Rudolf Ladika, dr. med.	ZD Krško	Družinska medicina
41	mag. Katarina Kóveš Novak, dr. med.	ZD Lendava	Družinska medicina
42	prim. doc. dr. Marko Kolšek, dr. med.	ZD Litija	Družinska medicina
43	Nada Prešeren, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Bežigrad	Družinska medicina
44	Mirjam Zemljak, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Bežigrad	Družinska medicina
45	Gordana Jurkovič, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Center	Družinska medicina
46	Maja Milohnoja Berčič, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Center	Družinska medicina
47	Primož Štular, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Center	Družinska medicina
48	Vida Tršan, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Center	Družinska medicina
49	Andreja Blaj Sevšek, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Moste Polje	Družinska medicina
50	prim. asist. Mateja Bulc, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Šiška	Družinska medicina
51	Milena Kovač Blaž, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Šiška	Družinska medicina
52	asist. Tonka Poplas Susič, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Šiška	Družinska medicina
53	Viljema Remic, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Šiška	Družinska medicina
54	Bogdan Vičar, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Šiška	Družinska medicina
55	Jasna Dekleva, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik	Družinska medicina
56	Darinka Grmek Štrukelj, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik	Družinska medicina
57	Ksenija Jeras, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik	Družinska medicina
58	Marko Kocijan, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik	Družinska medicina
59	Marjetka Križaj Čepon, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik	Družinska medicina
60	Vincenc Logar, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik	Družinska medicina
61	asist. mag. Danica Rotar Pavlič, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik	Družinska medicina
62	Živa Trčič, dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Vič Rudnik	Družinska medicina
63	Jelka Premelč, dr. med.	ZD Medvode	Družinska medicina
64	prof. dr. Blaž Mlačak, dr. med.	ZD Metlika	Družinska medicina
65	Marijan Kiršner, dr. med.	ZD Murska Sobota	Družinska medicina
66	Ivan Nerat, dr. med.	ZD Murska Sobota	Družinska medicina
67	Jernej Kranjc, dr. med.	ZD Novo mesto	Družinska medicina
68	Nada Mijoč Veček, dr. med.	ZD Novo mesto	Družinska medicina
69	Enisa Demšar, dr. med.	ZD osnovno varstvo Nova Gorica	Družinska medicina
70	Mihael Demšar, dr. med.	ZD osnovno varstvo Nova Gorica	Družinska medicina
71	Maja Pavlin Klemenc, dr. med.	ZD osnovno varstvo Nova Gorica	Družinska medicina
72	Damijana Šinigoj, dr. med.	ZD osnovno varstvo Nova Gorica	Družinska medicina
73	asist. Vlasta Vodopivec Jamšek, dr. med.	ZD osnovno varstvo Nova Gorica	Družinska medicina
74	Metka Petek Uhan, dr. med.	ZD Ptuj	Družinska medicina
75	Marjana Grm, dr. med.	ZD Radovljica	Družinska medicina
76	Marija Ognjanovič, dr. med.	ZD Ravne na Koroškem	Družinska medicina
77	Miran Fakin, dr. med.	ZD Sežana	Družinska medicina
78	Miran Arbeiter, dr. med.	ZD Slovenska Bistrica	Družinska medicina
79	Marjan Berginc, dr. med.	ZD Slovenske Konjice	Družinska medicina
80	Janez Čakš, dr. med.	ZD Šmarje pri Jelšah	Družinska medicina
81	Anica Lončar, dr. med.	ZD Šmarje pri Jelšah	Družinska medicina
82	Terezija Oven, dr. med.	ZD Študentov Univerze v Ljubljani	Družinska medicina

PERSONALIA

83	Ljubomira Gabršček Lipužič, dr. med.	ZD Tolmin	Družinska medicina
84	Monika Mlinar Agrež, dr. med.	ZD Trbovlje	Družinska medicina
85	Bogomir Humar, dr. med.	ZD Trebnje	Družinska medicina
86	asist. mag. Iztok Tomazin, dr. med.	ZD Tržič	Družinska medicina
87	Pavel Grošelj, dr. med.	ZD Velenje	Družinska medicina
88	Nada Hribar, dr. med.	ZD Velenje	Družinska medicina
89	Jože Zupančič, dr. med.	ZD Velenje	Družinska medicina
90	Berta Ključevšek Novak, dr. med.	ZD Zagorje	Družinska medicina
91	Franc Novak, dr. med.	ZD Zagorje	Družinska medicina
92	Andrej Kravos, dr. med.	ZD Žalec	Družinska medicina
93	Matjaž Lesjak, dr. med.	ZD Žalec	Družinska medicina
94	Peter Strouhal, dr. med.	ZD Žalec	Družinska medicina
95	asist. Dean Klančič, dr. med.	Zdravstveni zavod Revita	Družinska medicina

Specializacija

1	izr. prof. dr. Helena Burger, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo	Fizikalna in rehabilitacijska medicina
2	asist. dr. Nika Goljar, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo	Fizikalna in rehabilitacijska medicina
3	doc. dr. Milica Klopčič Spevak, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo	Fizikalna in rehabilitacijska medicina
4	prof. dr. Črt Marinček, dr. med., višji svet.	Inštitut RS za rehabilitacijo	Fizikalna in rehabilitacijska medicina
5	mag. Branka Matoič, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo	Fizikalna in rehabilitacijska medicina
6	izr. prof. dr. Anton Zupan, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo	Fizikalna in rehabilitacijska medicina
7	Lidija Plaskan, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Fizikalna in rehabilitacijska medicina
8	prim. doc. dr. Zmagor Turk, dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Fizikalna in rehabilitacijska medicina

Specializacija

1	izr. prof. dr. Aleksandra Markovič, dr. med.	KC SPS Interna klinika	Gastroenterologija
2	prim. asist. mag. Ivan Ferkolj, dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika KO za gastroenterologijo	Gastroenterologija
3	asist. mag. Matjaž Hafner, dr. med.	KC SPS Interna klinika KO za gastroenterologijo	Gastroenterologija
4	asist. dr. Borut Kocijančič, dr. med.	KC SPS Interna klinika KO za gastroenterologijo	Gastroenterologija
5	Vladimir Mlinarič, dr. med.	KC SPS Interna klinika KO za gastroenterologijo	Gastroenterologija
6	izr. prof. dr. Borut Štabuc, dr. med.	KC SPS Interna klinika KO za gastroenterologijo	Gastroenterologija
7	asist. mag. Srečko Štepec, dr. med.	KC SPS Interna klinika KO za gastroenterologijo	Gastroenterologija
8	prim. doc. dr. Marjan Skalicky, dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Gastroenterologija
9	doc. dr. Pavel Skok, dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Gastroenterologija

Specializacija

1	prim. asist. Tanja Blejec, dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
2	prim. dr. Vasilij Matko Cerar, dr. med., svet.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
3	doc. dr. Borut Kobal, dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
4	doc. dr. Adolf Lukanovič, dr. med., svet.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
5	prof. dr. Helena Meden Vrtovec, dr. med., višji svet.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
6	izr. prof. dr. Živa Novak Antolič, dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
7	asist. dr. Tanja Premru Sršen, dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
8	prof. dr. Stelio Rakar, dr. med., višji svet.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
9	doc. dr. Martina Ribič Pucelj, dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
10	prof. dr. Tomaž Tomaževič, dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
11	doc. dr. Andrej Vogler, dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Ginekologija in porodništvo
12	asist. mag. Igor Grošelj, dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika KO za ginekologijo	Ginekologija in porodništvo
13	prim. doc. dr. Albert Peter Fras, dr. med.	Onkološki inštitut	Ginekologija in porodništvo
14	doc. dr. Marjetka Uršič Vrščaj, dr. med.	Onkološki inštitut	Ginekologija in porodništvo
15	Sergej Pušnar, dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Ginekologija in porodništvo
16	Marija Ocvirk, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Ginekologija in porodništvo
17	Uršula Salobir Gajšek, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Ginekologija in porodništvo
18	prim. Vladimir Weber, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Ginekologija in porodništvo
19	Zoltan Stjepan Mileta, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	Ginekologija in porodništvo
20	Dušan Deisinger, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Ginekologija in porodništvo
21	doc. dr. Igor But, dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Ginekologija in porodništvo
22	prim. izr. prof. dr. Borut Gorišek, dr. med., višji svet.	Splošna bolnišnica Maribor	Ginekologija in porodništvo
23	asist. mag. Ksenija Ogrizek Pelkič, dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Ginekologija in porodništvo

24	doc. dr. Iztok Takač , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Ginekologija in porodništvo
25	prim. prof. dr. Veljko Vlaisavljevič , dr. med., višji svet.	Splošna bolnišnica Maribor	Ginekologija in porodništvo
26	Eva Koltaj Kocan , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Ginekologija in porodništvo
27	Zlatko Šubinski , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Ginekologija in porodništvo
28	Mirjam Gradecki , dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto	Ginekologija in porodništvo
29	mag. Frenk Krištofelc , dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	Ginekologija in porodništvo
30	mag. Jože Čuk , dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje	Ginekologija in porodništvo
31	mag. Miro Jurca , dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje	Ginekologija in porodništvo
32	Martina Marija Bučar , dr. med.	ZD Novo mesto	Ginekologija in porodništvo

			Specializacija
1	prof. dr. Milan Čizman , dr. med., višji svet.	KC Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja	Infektologija
2	prim. doc. dr. Stanka Lotrič Furlan , dr. med.	KC Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja	Infektologija
3	prof. dr. Franc Strle , dr. med.	KC Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja	Infektologija
4	prim. doc. dr. Ludvik Vidmar , dr. med.	KC Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja	Infektologija
5	prim. izr. prof. dr. Gorazd Lešničar , dr. med., svet.	Splošna bolnišnica Celje	Infektologija

			Specializacija
1	Igor Drinovec , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Interna medicina
2	doc. dr. Mitja Košnik , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Interna medicina
3	asist. mag. Franc Šifrer , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Interna medicina
4	Majda Drnovšek Kaljanac , dr. med.	Bolnišnica Topolšica	Interna medicina
5	doc. dr. Rok Accetto , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
6	mag. Miha Benedik , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
7	prof. dr. Andrej Bren , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
8	Andrej Bručan , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
9	izr. prof. dr. Jadranka Buturovič Ponikvar , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
10	prim. doc. dr. Jurij Dobovišek , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
11	prim. Vojka Gorjup , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
12	izr. prof. dr. Aljoša Kandus , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
13	izr. prof. dr. Staša Kaplan Pavlovčič , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
14	izr. prof. dr. Irena Keber , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
15	izr. prof. dr. Mirta Koželj , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
16	doc. dr. Radoslav Kveder , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
17	prim. asist. dr. Dušan Logar , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
18	asist. mag. Hugon Možina , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
19	izr. prof. dr. Marko Noč , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
20	dr. Marija Pfeifer , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
21	izr. prof. dr. Rafael Ponikvar , dr. med., višji svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
22	prof. dr. Pavel Poredoš , dr. med., višji svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
23	prim. Jože Pretnar , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
24	prof. dr. Janez Preželj , dr. med., višji svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
25	prim. doc. dr. Maja Ravnik Oblak , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
26	prim. doc. dr. Radovan Starc , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
27	izr. prof. dr. Dušan Štajer , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
28	dr. Marjeta Tomažič , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
29	doc. dr. Matija Tomšič , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
30	mag. Vilma Urbančič Rovar , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
31	prim. Darko Zorman , dr. med.	KC SPS Interna klinika	Interna medicina
32	izr. prof. dr. Igor Kranjec , dr. med.	KC SPS Interna klinika KO za kardiologijo	Interna medicina
33	izr. prof. dr. Peter Černelč , dr. med.	KC SPS Interna klinika KO za hematologijo	Interna medicina
34	prim. doc. dr. Marko Malovrh , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika KO za nefrologijo	Interna medicina
35	doc. dr. Aleš Blinc , dr. med.	KC SPS Interna klinika KO za žilne bolezni	Interna medicina
36	izr. prof. dr. Tanja Čufer , dr. med.	Onkološki inštitut	Interna medicina
37	prim. asist. dr. Matjaž Klemenc , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Interna medicina

PERSONALIA

38	Martin Šinigoj , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Interna medicina
39	Andrej Drozg , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Interna medicina
40	Franc Gril , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Interna medicina
41	Rafael Skale , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Interna medicina
42	Frančiška Škrabl Močnik , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Interna medicina
43	prim. doc. dr. Gorazd Voga , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Interna medicina
44	mag. Ivan Žuran , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Interna medicina
45	asist. mag. Mitja Letonja , dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	Interna medicina
46	Nataša Černič Šuligoj , dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Interna medicina
47	Ivan DERNIČ , dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Interna medicina
48	izr. prof. dr. Radovan Hojs , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Interna medicina
49	prim. prof. dr. Ivan Krajnc , dr. med., svet.	Splošna bolnišnica Maribor	Interna medicina
50	prim. asist. mag. Artur Pahor , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Interna medicina
51	mag. Zlatko Pehnc , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Interna medicina
52	Rudolf Mikolič , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Interna medicina
53	asist. mag. Maja Šeruga , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Interna medicina
54	Marija Čeh , dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto	Interna medicina
55	Rafael Kapš , dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto	Interna medicina
56	prim. mag. Franc Verovnik , dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	Interna medicina
57	Anton Adamlje , dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje	Interna medicina
58	Janko Pisanec , dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Interna medicina
59	doc. dr. Bojan Tepeš , dr. med.	Zdravilišče Rogaška d.o.o.	Interna medicina

Specializacija

1	izr. prof. dr. Tanja Čufer , dr. med.	Onkološki inštitut	Internistična onkologija
2	asist. mag. Bojana Pajk , dr. med.	Onkološki inštitut	Internistična onkologija
3	doc. dr. Branko Zakotnik , dr. med.	Onkološki inštitut	Internistična onkologija

Specializacija

1	asist. mag. Tit Albreht , dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja	Javno zdravje
2	prim. dr. Alenka Kraigher , dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja	Javno zdravje
3	Marija Seljak , dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja	Javno zdravje
4	izr. prof. dr. Maja Primic Žakelj , dr. med.	Onkološki inštitut	Javno zdravje
5	asist. mag. Ivan Eržen , dr. med.	ZZV Celje	Javno zdravje
6	prim. mag. Karl Turk , dr. med.	ZZV Maribor	Javno zdravje

Specializacija

1	doc. dr. Tone Gabrijelčič , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za kirurgijo srca in ožilja	Kardiovaskularna kirurgija
2	izr. prof. dr. Borut Geršak , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za kirurgijo srca in ožilja	Kardiovaskularna kirurgija
3	asist. Rajko Gračner , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za kirurgijo srca in ožilja	Kardiovaskularna kirurgija

Specializacija

1	izr. prof. dr. Borut Peterlin , dr. med., svet.	KC SPS Ginekološka klinika	Klinična genetika
2	prim. Anamarija Brezigar , dr. med.	MEDICINSKA GENETIKA d.o.o.	Klinična genetika

Specializacija

1	prof. dr. Marija Gubina , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Klinična mikrobiologija
2	prof. dr. Alojz Ihan , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Klinična mikrobiologija
3	prof. dr. Srečko Koren , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Klinična mikrobiologija
4	izr. prof. dr. Mario Poljak , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Klinična mikrobiologija

Specializacija

1	doc. dr. Nataša Ihan Hren , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za maksilofacialno in oralno kirurgijo	Maksilofacialna kirurgija
2	asist. dr. Andrej Kanský , dr. dent. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za maksilofacialno in oralno kirurgijo	Maksilofacialna kirurgija
3	izr. prof. dr. Vesna Koželj , dr. dent. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za maksilofacialno in oralno kirurgijo	Maksilofacialna kirurgija
4	prim. doc. dr. Danijel Žerdoner , dr. dent. med.	Splošna bolnišnica Celje	Maksilofacialna kirurgija

			Specializacija
1	asist. mag. Andrejka Fatur Videtič , dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo	Medicina dela, prometa in športa
2	mag. Rajko Črnivec , dr. med.	KC Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa	Medicina dela, prometa in športa
3	asist. dr. Metoda Dodič Fikfak , dr. med.	KC Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa	Medicina dela, prometa in športa
4	Maja Kristl , dr. med.	KC Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa	Medicina dela, prometa in športa
5	mag. Alenka Lestan , dr. med.	KC Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa	Medicina dela, prometa in športa
6	Majda Mandelc Grom , dr. med.	KC Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa	Medicina dela, prometa in športa
7	mag. Irena Manfredo , dr. med.	Medicina dela, prometa in športa, d.o.o.	Medicina dela, prometa in športa
8	asist. Metka Teržan , dr. med.	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Urad za varnost in zdravje pri delu	Medicina dela, prometa in športa
9	Zora Vadnjal Gruđen , dr. med.	Zasebnik brez koncesije v gorenjski regiji	Medicina dela, prometa in športa
10	Vida Šadl Pahor , dr. med.	Zasebnik brez koncesije v primorski regiji	Medicina dela, prometa in športa
11	Bojan Pelhan , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji	Medicina dela, prometa in športa
12	prim. doc. dr. Marjan Bilban , dr. med.	Zavod RS za varstvo pri delu	Medicina dela, prometa in športa
13	Igor Ivanetič , dr. med.	ZD dr. Julija Poljca Kamnik	Medicina dela, prometa in športa
14	prim. mag. Tatjana Marija Gazvoda , dr. med., svet.	ZD Novo mesto	Medicina dela, prometa in športa
15	mag. Stanislav Pušnik , dr. med.	ZD Ravne na Koroškem	Medicina dela, prometa in športa
16	mag. Franjo Velikanje , dr. med.	ZD Žalec	Medicina dela, prometa in športa

			Specializacija
1	prof. dr. Andrej Bren , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Nefrologija
2	izr. prof. dr. Jadranka Buturovič Ponikvar , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Nefrologija
3	izr. prof. dr. Aljoša Kandus , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Nefrologija
4	izr. prof. dr. Stasa Kaplan Pavlovčič , dr. med., svet.	KC SPS Interna klinika	Nefrologija
5	izr. prof. dr. Rafael Ponikvar , dr. med., višji svet.	KC SPS Interna klinika	Nefrologija
6	izr. prof. dr. Radovan Hojs , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Nefrologija

			Specializacija
1	doc. dr. Roman Bošnjak , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za nevrokirurgijo	Nevrokirurgija
2	akad. prof. dr. Vinko Vincenc Dolenc , dr. med., višji svet.	KC SPS Kirurška klinika KO za nevrokirurgijo	Nevrokirurgija
3	izr. prof. dr. Borut Prestor , dr. med., svet.	KC SPS Kirurška klinika KO za nevrokirurgijo	Nevrokirurgija
4	asist. dr. Gorazd Bunc , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Nevrokirurgija

			Specializacija
1	prof. dr. David Božidar Vodusek , dr. med., višji svet.	KC SPS Nevrološka klinika	Nevrologija
2	doc. dr. Zvezdan Pirtošek , dr. med.	KC SPS Nevrološka klinika Inštitut za klinično nevrofiziologijo	Nevrologija
3	izr. prof. dr. Janez Zidar , dr. med.	KC SPS Nevrološka klinika Inštitut za klinično nevrofiziologijo	Nevrologija
4	prof. dr. Anton Grad , dr. med., svet.	KC SPS Nevrološka klinika KO za nevrologijo	Nevrologija
5	prof. dr. Anton Mesec , dr. med., svet.	KC SPS Nevrološka klinika KO za nevrologijo	Nevrologija
6	asist. mag. Saša Šega Jazbec , dr. med.	KC SPS Nevrološka klinika KO za nevrologijo	Nevrologija
7	prim. doc. dr. Bojana Žvan , dr. med.	KC SPS Nevrološka klinika KO za nevrologijo	Nevrologija
8	Marko Zupan , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Nevrologija
9	asist. mag. Tanja Hojs Fabjan , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Nevrologija
10	prim. doc. dr. Erih Tetičkovič , dr. med., svet.	Splošna bolnišnica Maribor	Nevrologija
11	Želimir Bošnjak , dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto	Nevrologija

			Specializacija
1	doc. dr. Jure Fettich , dr. med.	KC Klinika za nuklearno medicino	Nuklearna medicina
2	doc. dr. Sergej Hojker , dr. med.	KC Klinika za nuklearno medicino	Nuklearna medicina
3	izr. prof. dr. Metka Milčinski , dr. med., svet.	KC Klinika za nuklearno medicino	Nuklearna medicina
4	Edvina Gregorič , dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Nuklearna medicina

			Specializacija
1	mag. Mateja Blažič Maležič , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
2	doc. dr. Barbara Cvenkel , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
3	doc. dr. Brigita Drnovšek Olup , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
4	asist. mag. Mojca Globočnik Petrovič , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
5	izr. prof. dr. Marko Hawlina , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
6	prim. asist. Dragica Kosec , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija

PERSONALIA

7	prim. mag. Aleksandra Kraut , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
8	prim. asist. mag. Vladimir Pfeifer , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
9	asist. mag. Davorin Sevšek , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
10	izr. prof. dr. Branka Stirn Kranjc , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
11	asist. mag. Mirna Štabuc Šilih , dr. med.	KC Očesna klinika	Oftalmologija
12	doc. dr. Dušica Pahor , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Oftalmologija

			Specializacija
1	prim. dr. Cvetka Bilban Jakopin , dr. med.	Onkološki inštitut	Onkologija z radioterapijo
2	dr. Borut Kragelj , dr. med.	Onkološki inštitut	Onkologija z radioterapijo
3	doc. dr. Hotimir Lešničar , dr. med.	Onkološki inštitut	Onkologija z radioterapijo
4	doc. dr. Primož Strojjan , dr. med.	Onkološki inštitut	Onkologija z radioterapijo
5	izr. prof. dr. Matjaž Zwitter , dr. med.	Onkološki inštitut	Onkologija z radioterapijo

			Specializacija
1	izr. prof. dr. Vane Antolič , dr. med., višji svet.	KC Ortopedska klinika	Ortopedska kirurgija
2	prim. Boštjan Baebler , dr. med.	KC Ortopedska klinika	Ortopedska kirurgija
3	asist. dr. Janez Breclj , dr. med.	KC Ortopedska klinika	Ortopedska kirurgija
4	izr. prof. dr. Vinko Pavlovčič , dr. med.	KC Ortopedska klinika	Ortopedska kirurgija
5	prim. Anton Tomažič , dr. med.	KC Ortopedska klinika	Ortopedska kirurgija
6	asist. mag. Ludvik Travnik , dr. med.	KC Ortopedska klinika	Ortopedska kirurgija
7	Silvester Fonda , dr. med.	Ortopedska bolnica Valdoltra	Ortopedska kirurgija
8	prim. mag. Venčeslav Pišot , dr. med.	Ortopedska bolnica Valdoltra	Ortopedska kirurgija
9	asist. Samo Karel Fokter , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Ortopedska kirurgija
10	prim. Vilibald Vengust , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Ortopedska kirurgija
11	Slavko Kramberger , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Ortopedska kirurgija

			Specializacija
1	doc. dr. Irena Hočevnar Boltežar , dr. med.	KC Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo	Otorinolaringologija
2	prim. asist. Jernej Podboj , dr. med., svet.	KC Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo	Otorinolaringologija
3	prof. dr. Lojze Šmid , dr. med., svet.	KC Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo	Otorinolaringologija
4	prof. dr. Miha Žargi , dr. med., višji svet.	KC Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo	Otorinolaringologija
5	prim. doc. dr. Avzug Župevc , dr. med., svet.	KC Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo	Otorinolaringologija
6	Marko Četina , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Otorinolaringologija
7	mag. Bogdan Čizmarevič , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Otorinolaringologija
8	Anton Munda , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Otorinolaringologija
9	mag. Janez Rebol , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Otorinolaringologija

			Specializacija
1	prim. Mojca Breclj Kobe , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Otroška in mladostniška psihiatrija
2	prof. dr. Martina Žmuc Tomori , dr. med., višji svet.	Psihiatrična klinika	Otroška in mladostniška psihiatrija
3	Anja Marija Reljič Prinčič , dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji	Otroška in mladostniška psihiatrija

			Specializacija
1	asist. Polona Brcar , dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja	Pediatrija
2	doc. dr. Maja Arnež , dr. med.	KC Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja	Pediatrija
3	prof. dr. Milan Čizman , dr. med., višji svet.	KC Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja	Pediatrija
4	prim. Rasta Radešček Rakar , dr. med.	KC Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja	Pediatrija
5	asist. mag. Janez Babnik , dr. med.	KC SPS Ginekološka klinika	Pediatrija
6	izr. prof. dr. Metka Derganc , dr. med., višji svet.	KC SPS Kirurška klinika KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo	Pediatrija
7	prim. Andreja Gostiša Kornhauser , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo	Pediatrija
8	asist. mag. Štefan Grosek , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo	Pediatrija
9	doc. dr. Janez Primožič , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo	Pediatrija
10	asist. Ivan Vidmar , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo	Pediatrija
11	izr. prof. dr. Tadej Battelino , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
12	prim. Majda Benedik Dolničar , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija

13	asist. mag. Nevenka Bratanič , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
14	asist. dr. Borut Bratanič , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
15	asist. mag. Janez Jazbec , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
16	prim. Anton Kenig , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
17	asist. Silvester Kopriva , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
18	prof. dr. Ciril Kržišnik , dr. med., višji svet.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
19	doc. dr. Vasilija Maček , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
20	prof. dr. David Neubauer , dr. med., svet.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
21	doc. dr. Tomaž Podnar , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
22	asist. dr. Zvonka Rener Primec , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
23	prim. Marjeta Sedmak , dr. med., svet.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
24	prim. Marjeta Sever Novosel , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
25	asist. mag. Nataša Uršič Bratina , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
26	asist. dr. Mojca Žerjav Tanšek , dr. med.	KC SPS Pediatrična klinika	Pediatrija
27	izr. prof. dr. Rajko Kenda , dr. med., višji svet.	KC SPS Pediatrična klinika KO za nefrologijo	Pediatrija
28	Miroslava Cajnkarc Kac , dr. med.	MC KAC d.o.o.	Pediatrija
29	Barbara Weibl , dr. med.	Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna	Pediatrija
30	asist. Ajda Cimperman , dr. med.	Pediatrična ordinacija Ajda Cimperman, d.o.o.	Pediatrija
31	Ruben Bizjak , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Pediatrija
32	Stanislava Zorčič , dr. med.	Splošna bolnišnica Brežice	Pediatrija
33	prim. dr. Zlata Felc , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Pediatrija
34	mag. Lidija Vučajnk , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Pediatrija
35	Dušan Kolarič , dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	Pediatrija
36	Irena Cetin Lovšin , dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Pediatrija
37	Milena Vrečko Tolar , dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice	Pediatrija
38	prim. Aleksander Brunčko , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Pediatrija
39	prof. dr. Alojz Gregorič , dr. med., svet.	Splošna bolnišnica Maribor	Pediatrija
40	prim. Olga Krajnc , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Pediatrija
41	prim. prof. dr. Dušana Mičetič Turk , dr. med., višji svet.	Splošna bolnišnica Maribor	Pediatrija
42	Leonida Kous , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Pediatrija
43	Zdenka Lužnik , dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	Pediatrija
44	mag. Magda Lušič , dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje	Pediatrija
45	Katja Šoštarič Likar , dr. med.	ZD Ajdovščina	Pediatrija
46	Ksenija Goste , dr. med.	ZD Celje	Pediatrija
47	Mojca Jereb Kosi , dr. med.	ZD Celje	Pediatrija
48	Mira Ažman , dr. med.	ZD Domžale	Pediatrija
49	Martin Bigec , dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Pediatrija
50	Katarina Koradžija Krajšek , dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Pediatrija
51	Alenka Melink , dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Pediatrija
52	mag. Leon Radolli , dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Pediatrija
53	Marjana Stanko Flakus , dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Pediatrija
54	mag. Jernej Završnik , dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Pediatrija
55	Ana Korošec , dr. med.	ZD Gornja Radgona	Pediatrija
56	Majda Troha , dr. med.	ZD Idrija	Pediatrija
57	Marisa Višnjevec Tuljak , dr. med.	ZD Izola	Pediatrija
58	Marta Semič Maršič , dr. med.	ZD Koper	Pediatrija
59	Ksenija Jelenc , dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Bežigrad	Pediatrija
60	Šarlota Starc , dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Bežigrad	Pediatrija
61	Aleksandra Plut , dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Moste Polje	Pediatrija
62	Lučka Molka , dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Šiška	Pediatrija
63	Nada Saje Hribar , dr. med.	ZD Ljubljana Enota ZD Šiška	Pediatrija
64	Tanja Horvat , dr. med.	ZD Murska Sobota	Pediatrija
65	Maruška Plut Levstek , dr. med.	ZD Novo mesto	Pediatrija
66	Zlatka Vičar Polak , dr. med.	ZD Ormož	Pediatrija
67	Matej Slivnik , dr. med.	ZD Šmarje pri Jelšah	Pediatrija
68	Margareta Seher Zupančič , dr. med.	ZD Velenje	Pediatrija

PERSONALIA

		Specializacija	
1	prof. dr. Zoran Marij Arnež , dr. med., višji svet.	KC Skupne službe	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija
2	asist. Tomaž Janežič , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za plastično kirurgijo in opeklino	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija
3	asist. Matjaž Šolinc , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za plastično kirurgijo in opeklino	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija
4	Jožica Pekarovič , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija

		Specializacija	
1	izr. prof. dr. Andrej Debeljak , dr. med., svet.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Pnevmologija
2	asist. Peter Kecelj , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Pnevmologija
3	doc. dr. Mitja Košnik , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Pnevmologija
4	prim. Saša Letonja , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Pnevmologija
5	Katarina Osolnik , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Pnevmologija
6	asist. mag. Franč Šifrer , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Pnevmologija
7	izr. prof. dr. Stanislav Šuškovič , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Pnevmologija
8	prim. Nadja Triller , dr. med.	Bolnišnica Golnik Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	Pnevmologija
9	Leopold Rezar , dr. med.	Bolnišnica Topolšica	Pnevmologija
10	asist. dr. Marjeta Terčelj Zorman , dr. med.	KC SPS Interna klinika Center za pljučne bolezni in alergologijo	Pnevmologija
11	asist. mag. Matjaž Turel , dr. med.	KC SPS Interna klinika Center za pljučne bolezni in alergologijo	Pnevmologija
12	Tomaž Varga , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Pnevmologija
13	Vladimir Mrkšič , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Pnevmologija

		Specializacija	
1	Vladislava Stamos , dr. med.	Psihiatrična bolnica Begunje	Psihiatrija
2	prim. Andrej Žmitek , dr. med.	Psihiatrična bolnica Begunje	Psihiatrija
3	mag. Marko Pišljarič , dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Idrija	Psihiatrija
4	Matej Kravos , dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Ormož	Psihiatrija
5	Daniel Lajlar , dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Vojnik	Psihiatrija
6	asist. dr. Zdenka Čebašek Travnik , dr. med.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
7	asist. Andrej Kastelic , dr. med.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
8	doc. dr. Margareta Kocmur , dr. med.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
9	asist. mag. Aleš Kogoj , dr. med.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
10	doc. dr. Milan Ličina , dr. med.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
11	asist. dr. Maja Rus Makovec , dr. med.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
12	doc. dr. Vesna Švab , dr. med.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
13	prof. dr. Martina Žmuc Tomori , dr. med., višji svet.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
14	doc. dr. Vukoslav Žvan , dr. med.	Psihiatrična klinika	Psihiatrija
15	prim. Gorazd Mrevlje , dr. med.	Psihiatrična klinika KO za mentalno zdravje	Psihiatrija
16	doc. dr. Slavko Zihlerl , dr. med., višji svet.	Psihiatrična klinika KO za mentalno zdravje	Psihiatrija
17	asist. dr. Blanka Kores Plesničar , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Psihiatrija
18	Jožica Gamse , dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	Psihiatrija

		Specializacija	
1	asist. mag. Pavel Berden , dr. med.	KC Klinični inštitut za radiologijo	Radiologija
2	prim. asist. dr. Erika Brenčič , dr. med.	KC Klinični inštitut za radiologijo	Radiologija
3	prof. dr. Vladimir Jevtič , dr. med.	KC Klinični inštitut za radiologijo	Radiologija
4	izr. prof. dr. Miloš Šurlan , dr. med.	KC Klinični inštitut za radiologijo	Radiologija
5	mag. Alenka Višnar Perovič , dr. med.	KC Klinični inštitut za radiologijo	Radiologija
6	asist. dr. Živa Zupančič , dr. med.	KC Klinični inštitut za radiologijo	Radiologija
7	asist. Maksimiljan Kadivec , dr. med.	Onkološki inštitut	Radiologija
8	Ivan Leban , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Radiologija
9	Ivan Pisanec , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Radiologija
10	Oriana Kušče Mrden , dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Radiologija
11	Edvard Mikelj , dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice	Radiologija
12	prim. Marija Kolenc , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Radiologija
13	Jože Matela , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Radiologija
14	Saša Rainer , dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	Radiologija

			Specializacija
1	izr. prof. dr. Jože Balazič , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Sodna medicina
2	doc. dr. Branko Ermenc , dr. dent. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Sodna medicina
3	Alfred Šerko , dr. med.	Univerza v Ljubljani Medicinska fakulteta	Sodna medicina

			Specializacija
1	doc. dr. Franc Jelenc , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za abdominalno kirurgijo	Splošna kirurgija
2	izr. prof. dr. Alojz Pleskovič , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za abdominalno kirurgijo	Splošna kirurgija
3	doc. dr. Dragica Smrke , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Splošna kirurgija
4	doc. dr. Matjaž Veselko , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Splošna kirurgija
5	prof. dr. Marko Snoj , dr. med., svet.	Onkološki inštitut	Splošna kirurgija
6	Franci Koglot , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Splošna kirurgija
7	asist. Vasja Kruh , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Splošna kirurgija
8	prim. asist. mag. Bogdan Fludernik , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Splošna kirurgija
9	Marko Bricelj , dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj	Splošna kirurgija
10	prim. Stanislav Mahne , dr. med.	Splošna bolnišnica Izola	Splošna kirurgija
11	prim. Anton Lah , dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice	Splošna kirurgija
12	asist. Matjaž Horvat , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Splošna kirurgija
13	prim. asist. Miran Koželj , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Splošna kirurgija
14	Ludvik Norčič , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Splošna kirurgija
15	Arpad Norčič , dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota	Splošna kirurgija
16	Franc Janež , dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto	Splošna kirurgija
17	Jože Steklasa , dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto	Splošna kirurgija
18	Janez Gorjanc , dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	Splošna kirurgija
19	prim. mag. Mihael Zajec , dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	Splošna kirurgija
20	Tadej Guna , dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje	Splošna kirurgija

			Specializacija
1	asist. mag. Janez Eržen , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za torakalno kirurgijo	Torakalna kirurgija
2	doc. dr. Miha Sok , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za torakalno kirurgijo	Torakalna kirurgija
3	prim. Jože Antonič , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Torakalna kirurgija

			Specializacija
1	Janka Černe Zavadlav , dr. med.	Splošna bolnišnica "dr. Franca Derganca"	Transfuzijska medicina
2	prim. Irena Bricl , dr. med.	Zavod RS za transfuzijsko medicino	Transfuzijska medicina
3	mag. Dragoslav Domanović , dr. med.	Zavod RS za transfuzijsko medicino	Transfuzijska medicina
4	doc. dr. Primož Rožman , dr. med.	Zavod RS za transfuzijsko medicino	Transfuzijska medicina

			Specializacija
1	asist. mag. Matej Cimerman , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Travmatologija
2	Vladimir Senekovič , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Travmatologija
3	Edvard Slaček , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Travmatologija
4	prof. dr. Vladimir Smrkolj , dr. med., svet.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Travmatologija
5	izr. prof. dr. Martin Tonin , dr. med., svet.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Travmatologija
6	asist. Miloš Vesel , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Travmatologija
7	doc. dr. Matjaž Veselko , dr. med.	KC SPS Kirurška klinika KO za travmatologijo	Travmatologija
8	doc. dr. Radko Komadina , dr. med., svet.	Splošna bolnišnica Celje	Travmatologija
9	prim. Miodrag Vlaović , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Travmatologija
10	prim. Jožef Ferk , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Travmatologija
11	prim. Aleksander Frank , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Travmatologija

			Specializacija
1	prim. doc. dr. Ciril Oblak , dr. med., svet.	KC SPS Kirurška klinika KO za urologijo	Urologija
2	prof. dr. Bojan Tršinar , dr. med., svet.	KC SPS Kirurška klinika KO za urologijo	Urologija
3	Sandi Poteko , dr. med.	Splošna bolnišnica Celje	Urologija
4	Karel Kisner , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Urologija
5	asist. Alojzij Kolenc , dr. med.	Splošna bolnišnica Maribor	Urologija
6	prim. Nado Vodopija , dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec	Urologija

Kjer obleka raste na drevesu ...

Mojca Miholič

V sako leto znova, ko prične v naši deželi poletje že "ugašati", s sestro Ksenjo odpotujeva. Odločitev, da si resnično želiva videti zahodni del Nove Gvineje, je padla leto poprej, ko sva na letališču srečali popotnike. Bili so nasmejani, s polnimi rokami predmetov, za katere še nisva natančno vedeli, čemu služijo...

V začetku oktobra pred petimi leti sva poleтели. Tja. Preko Balijsa in Sulawesija. Predhodno sva od Indonezijcev slišali veliko zgodb, ki bi naju, če bi bili bolj strahopetni, lahko odvrnili od, po njihovem, zelo tveganega potovanja. Želja po tej skrivnostni deželi pa se je z vsakim izrečenim stavkom zgolj večala in nič naju ni moglo ustaviti.

Na letalu za Sentani, kamor pač letijo letala za Irian Jayo (najbolj vzhodni otok Indonezije, ki geografsko pripada Novi Gvineji, politično pa Indoneziji), sva spoznali skrivnostnega gospoda Bambang. Po daljšem pogovoru sva ugotovili, da je pilot in da bo nekaj mesecev delal na Irian Jayi. Obljubil je, da nama bo pomagal pri birokratskem urejanju potrdila SURAT JALAN. Brez večjega podkupovanja nama ga je uspelo dobiti. Gospod Bambang je bil vendar veljak!! To potrdilo potrebuje vsak

popotnik, ki prispe na Irian Jayo in omogoča prosto gibanje po pokrajini. Kmalu nama je obljubil, da bo najin osebni pilot za let v centralni del Irian Jaye, v dolino reke Baliem, z glavnim (in edinim) mestom, če mu lahko tako rečemo, Wamena. In res! Prihodnji dan sva sedli v staro

nizozemsko letalo iz leta 1964, polno sodov z nafto in petrolejem. Sedežev ni bilo in tako sva bili edini potniki pri njem, v pilotski kabini. Počutila sem se kot prava kraljica in moj prvi vtis o tej oddaljeni deželi je bil nepopisno dober. Leteli smo dobro uro. Pokrajina nad pragozdovi in neprebrdnim, gostim grmovjem je potrjevala večno vprašanje v meni: "Če pa tukaj niso skriti ljudožerci, kje pa so še sploh lahko na tej Zemlji??"

Po pristanku v Wameni se je pričelo odvijati... Srečanje z domorodci, ki so bili pomešani med popolnoma "normalne", manjšinske prebivalce, je bil zame pravi smejoči šok. Še nikoli nisem videla, da bi moški hodili po cesti nagi, le njihovo spolovilo je bilo pokrito z nekim tulcem različnih velikosti. Nisem vedela, če naj buljim v njih, ali naj jih kar spregledam... Dilema! Seveda sem se po nekaj dneh bivanja v teh krajih popolnoma privadila na njihove "obleke".

V dolini reke Baliem živi v glavnem pleme Dani. Okoliški vrhovi Snežnih gora dosegajo tudi do 2000 metrov in temperatura zraka je okoli 20°C. Ponoči se precej ohladi. Spoznali sva dva turistična vodnika in najeli nosače. Želeli sva trekking po dolini Baliem. In smo šli. Naši prvi verbalni (in neverbalni) stiki so dokazovali, da si lahko zaupamo in da bomo

samožrtvovanja ni pogost pojav po svetu! Ženske kuhajo sredi zaselka, če lahko rečemo temu kuhanje. Moški pa skrbijo za pridelek, za zemljo in varujejo ognjišče pred morebitnimi sovražniki. Pokazali so mi številne, stare, kožne zaceljene rane po bojih s puščicami. Kadar se Danijci bojujejo, se bojujejo zares in to v popolni bojni opravi. Telesa si premažejo z "bojnimi barvami" (po navadi je to blato) in okitijo svoja telesa s perjem, s kostmi, školjkami itd. Pokazali so nama tak boj (seveda zgolj kot igro) in rečem vam, da me je bilo pošteno strah. Pomanjkanje soli za kuho so rešili na zanimiv način. Približno dva kilometra hoje navkreber in znašli smo se pred jezerom, okoli katerega je bil kamen, bogat s soljo. To jezero je bilo slano. V vodo so namočili scefane liste bananovca, pustili, da so se listi napojili s slano vodo, jih posušili in odnesli strjene, slane koščke s seboj

v prihodnjih dneh prijetna potujoča družba. Obiskovali smo vasice, zaselke in samotna bivališča. Domačini, Danijci, živijo v glavnem v manjših zaselkih. Njihove hiške so polkrožne oblike. Ena od hišk je "moška" hiša, kamor ženske ne smejo. V "ženskih" hišah živi več žena. Živijo v poligamiji, to pomeni, da ima en moški več žena. V isti hiši živi torej lahko (ali pa tudi ne) več žena istega moškega. Nobenih napetosti med njimi ni bilo čutiti. Dovolj jim je teža enega dneva, ne ukvarjajo se še s temi problemi. Poskušala sem si predstavljati, kako bi uspevala taka ureditev pri nas, a sem si tovrstne misli hitro izbrisala iz glave. Ženske nosijo pletena krila. Po obleki takoj ločiš žensko, ki je poročena ali pa ni. Neporočene nosijo krilca iz slame. Na glavah imajo perjanice, po telesu pa so pokrite z mrežo, ki si jo spletajo same. Vanjo lahko naložijo od prašička, otroka, do vsakovrstne zelenjave. Moški imajo na spolovilu tulec, ki jim zraste na grmovju ob hiši. Kmalu sem potešila svojo radovednost in ta tulec potipala. Bil je zgornji del buče (podobne imajo pri nas še nekateri stari vinogradniki na sodih). Življenje v plemenski ureditvi ima svoje čare! Veliko se pogovarjajo med seboj in ves dan so v nekakih tesnih medosebnih odnosih. Otroci se držijo v glavnem svojih mater. V določenih zaselkih sem opazila tudi veliko podhranjenih otrok. Domačini so bili nad nama presenečeni. Kljub jezikovnemu nerazumevanju sva se veliko "pogovorili" z njimi. Številni obredi in tradicionalne prireditve, ki si jih prirejajo, vedno znova ustvarjajo smeh in netijo dobro voljo. Opazila sem, da ima veliko žensk roke, na katerih manjka vsaj en prst. Grozljivo, vam rečem! Razložile so nama, da ob izgubi (smrti) vsakega ožjega družinskega člana ženski odsekajo prst in ga potem sežgejo skupaj s pokojnikovim truplom. Ta obred

v dolino. Zanimivo, ne?

Zelo karizmatična oseba se mi je zdel poglavar v enem od zaselkov. Klicali so ga Jali. Njegov smeh je donel naokoli in prav s ponosom je razkazoval svojo tretjo, zelo zelo mlado ženo. Vprašala sem ga, če mu lahko kaj podarim. Želel si je le... polivinilasto vrečko od aspirina. Seveda jo je dobil. Sama sem praznovala v tistih krajih rojstni dan in Jali mi je podaril "plemensko" krilo za neporočena dekleta in mrežo. Od ganjenosti so mi polzele solze po obrazu. Morala sem se seveda obleči in pokazati, kako mi oprava pristoji. Vse to je spremljalo nežno ploskanje in tiho, mrmrajoče petje domačinov... Enostavno nisem vedela, kako se naj ubranim, da ne počim od sreče in žalosti, ker sva morali tamkajšnje kraje kmalu zapustiti...

Na potovanjih po svetu se vedno zelo veliko zgodi in čustvena sfera mojega bivanja postane bogatejša. Izkušnje, ki jih človek hlastno srka iz "tistega", drugačnega, morda sprva celo tujega sveta, so nenadomestljive in tako močne, da je prihod v naše okolje vedno znova boleč. Na srečo tli želja po potovanju skozi vse leto. Ko se človek enkrat okuži z "virusom popotništva" ni več ozdravljiv!!! ■

Ljudska pesnica Marija Bon

Marija Bocak Kalan

Doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec, dr. med., me je zadolžila, da predstavim gospo Marijo Bon iz Sevnice v našem glasilu. Gospa je pesnica, izdala je več pesniških zbirk, eno je posvetila medicinskemu osebju z naslovnimi verzi: Naj moje misli rimane, v družbi Vaših misli obstojé, dušo naj Vam razžarijo in radost srcu plemenitemu delijo! Za lepše dni in nov zagon, pisala sem Marija Bon. Naj dneve Vam ob prazniku kulture, misel moja v rimi dopolnjuje.

Za Marijo so značilni akrostihi!

Zdravnik ◆

Zdravnik je od boga poslan,
Da zdravi in zaceli mnogo
Ran, nasvet deli in up budi, da spet v
Akordih zazvenelo bi, kar
V disonancah muči nas, teži.
Na razpolago nam je dneve vse, noči –
In je tolažba, mir in luč,
Ko zdravje nam oblak temni.

Reševalcem ◆

Rezek zvok – sirene glas v
Enakem ritmu meri čas, ko
Šofer v intervencijo z lučmi drvi in
Ekipo svojo, da ne zamudi, ker
V nesreči človek tam nekje trpi –
Ali je živ, že mrtev, znano ni.
Ljubezen je posebna to, da reševalec
Cel se da za bližnjega, čeprav
Emocija ovira ga. Za to naj
Mu plačilo pride iz Neba!

Zdravnikom vsem hvala ◆

Zdravje naše – dragocena stvar, ki z Denarjem noče iti v par.
Radi bi ga imeli vsi,
A za to se treba je potruditi:
Vsak dan za telo skrbeti,
Noči prespati, ne bedeti
In ob cigaretah, alkoholu ne sedeti,
Kavo le od daleč zreti,
Ob tem pa hrano zdravo uživati in z
Mislimi se pozitivnimi ukvarjati! Če
Vse to bi upoštevali, bi v zdravju,
Sreči uživali, težav bi skoraj ne imeli – je
Enkrat čas že, da bi zdravo zaživel!

Mogoče pa bo to nam le tako, če
Hrano pravo bomo uživali za dušo in telo,
V spoštovanju, miru med seboj živeli in v
Akordih novih misli spev zapeli. Ker pa
Lepote te so mnogim še oddaljene – v
Ambulantah, bolnicah zdravniki:

Hvala, ker nas zdravite.

Medicinskim sestram hvala ◆

Mnogo je poklicev med ljudmi, a
Eden vendar
Dviga se, blesti.
Ima ugled, je spoštovan, po
Celem svetu je priznan –
In med vsemi dobro znan.
Nam vsem je dan zato, da
Sonce zdravja bi po njem prišlo,
Ko rane celi, povezuje, nas tolaži
In neguje – po sestri
Medicinski stopa k nam, nas oskrbuje.
Stvarnik sam želel je to, da kot v
Edenu bi nam bilo lepo ..., mi pa
Sami krivi smo za
To, da smo bolni in vzdihujemo.
Roka sestre medicinske dana je zato, da v
Akord spet združi, kar je šlo –
Moči povrne in zmaguje nad boleznijo.
Hvala Vam za delo, trud, skrbi in prečute
Vse noči, za mnogo vsega, kar nam dajete,
A ne tarnate, ko utrujene domov odhajate.
Ljubezen do človeka je vaš dar, ki kot
Ahat naj dalje sveti – zatone Vam nikdar.

Bolnikom ◆

Bolnišnice in ambulate vse, za
Organe zunanje in notranje, ki
Ljudem so razboleli se, v
Naporih svojih trudijo se
In hité, da zdravje pride in bolezen gre. A
Kavcije tam za bolnika ni, če
Od Boga obrača se, zaupa le v ljudi.
Molitev z vero čudež naredi – poizkusite še vi.

Ginekologu

dr. Kobalu hvala ◆

Gospod od nekdaj je želél
In v mislih je imel, da rod
Njegov bi zdrav živel in do
Edena tako prispel.
Ko blagoslove in darove je izlil – v
Obilju jih razporedil, zdravnike je
Ljudem različne podelil, da
Od bolezní bi osvobodil. Žénam je
Ginekologe daroval, da zdravje,
Upanje, pomoč po njih bi nam poslal.
Določil je, otroka izbral, še preden se
Rodil je in se dr. Borut
Kobal imenovan. Je ta
Otrok zdravnik postal – nešteto
Bolečin omilil, bolezní ozdravil, upanj je
prižgal –
A se ni pritoževal, da je poklic težák izbral. Z
Ljubeznijo predano služil je, se izpopol-
njeval,
Utrujen ob bolnicah stal – ko svet je spal.
Zato naj
Hvala na tem mestu Vam velja
Od vseh žena, ki pomagali ste jim do otroka
– bisera!
A ker premajhna je beseda hvala, želim, da
Vam
Ljubezen Božja daje moč, modrost deli in da v
Akordu novem Luč svetila bi na Vaše dni!

Trio Grobeljšek ◆

Trije bratje
Rodili se
In vsak po svoje zaposlili se. Na
Odločbe eden se spozna,
Ga kot odvetnika vsak pozna. Je z
Roko svojo drugi v
Ordinaciji na razpolago vsem, ki zob
Boli jih in so vpisani pri njem. Če
Oboli pa še kaj drugega – kar pri
Ljudéh ni nič posebnega,
Je v ordinaciji
Še tretji tam, ki zdravi bolečine nam. Kot
Ekipa za pomoč ljudem so vsi trije,
Ki jim besede kratke so namenjene:
“HVALA, ker se trudite!”

Invalidom ◆

Invalid vsakdó lahko postane –
Na robu družbe s tem pristane;
V službi se začnó težave
Ali se celo zgodi, da
Ljudje zavrnejo ga vsi.
Ima tak človek pa pogosto
Dar, ki zasije kot poseben žar in vse
Okrog svetli, hrabri, čemu čudimo se vsi. Z
Močjo, pogumom, naj Vas bog hrabri!

Urgentnim ekipam ◆

Urgentnim ekipam bom pesem spisala, ker
Rada z njo bi rekla jim hvala!
Gotovo je eno in to se ve, da niso
Enake zaposlitve vse in da še
Najmanj prijetno je to, da človek s človekom
Trpi skož službo vso
Na oddelku urgentnem pač je tako –
In nikoli drugače ne bo, saj je
Mesto izbrano za bolečino in tudi solzé. V
Ekipah so tam se zdravniki in sestre združili,
Ki kakor orkester ubrano zvenijo v sili
In trudijo se, da bi življenja rešili.
Premalo poznamo jih, céniti znamo –
A prav zato naj bo pesem v zahvalo in
Moč iz Nebá naj jim pošlje nagrado!

Odvisnikom pogum ◆

Ob
Drogah si svoj svet svetliti, z
Vinom, alkoholom v spremstvu iti
In
S spolnostjo zaslužjen biti –
Ni iz zibelke prišlo
In vsak bi rad, da bi odšlo to zlo.
Kar družba mogla je storila, da
Od hudega bi Vas ločila, Vi pa
Moč boste dobili, če Jezusa boste
prosili, naj Vam da, kar je
Obljubil: “Trkaj, prosí, išči pot –
Gospod Te rešil bo povsod.”
Upam, prosim tudi jaz za Vas, da
Da milost bi Vam spremenila čas!

Lekarnam ◆

Lek, zdravilo potrebujemo vsi, ko
Enkrat se tako zgodi, da
K nam bolezen prihiti.
A v lekarnah vsega ni, kar
Rane celi in telo ozdravi, ko boli – za duše
Naše moramo skrbet' sami: z
Arcnijami nasmeha, vere, lepih misli skozi
dni;
Moč so čudežna, napoj, ki zdravje podeli.

*S spoštovanjem – v dar poklon,
pisala sem Marija Bon.*

Cofovci na Nizozemskem

Vanja Malis

Končno 9. junij 2003. Za nas Cofovce je bil to dan odhoda na težko pričakovano turnejo na Skots Folkfestival v nizozemsko mesto Burgum, ki leži v najsevernejši nizozemski provinci Friziji. Tja bi morali potovati že pred dvema letoma, vendar je takrat festival odpadel zaradi "bolezni norih krav".

Odpeljali smo proti večeru z udobnim avtobusom, v katerem si je skoraj vsak lahko privoščil dva sedeža. Po obveznem slikanju ob odhodu z našimi najdražjimi, ki so ostali doma, je med potjo stekla beseda o nošah, ki smo jih tokrat prvič prenašali posamezno. Nosili smo vsak dva kovčka, enega z osebnimi stvarmi in drugega z nošami. Druga tema pogovora so bili soplesalci, ki so "prisilno" ostali doma, in sicer Pero zaradi počene tetive ter Sonja in Tomaž zaradi bližajoče se mamine smrti. Še sreča, da je naš umetniški vodja Marjan na pomoč poklical dva prijatelja iz "maroltovskih" časov, ki sta kasneje priznala, da je bil to prijeten umik iz vsakdanjega službenega in družinskega tempa.

Pričakovanja zanimive turneje so nas hitro zazibala v prijeten sen in ko smo se zjutraj zbudili, se je večinoma gričevnata nizozemska

Nizozemske cokle, ki se imenujejo "klompe", kot turistični spomin.

pokrajina začela spreminjati v ravninsko.

Ob postanku nas je pri izstopu iz avtobusa skoraj odnesel veter, ki je zelo močno pihal z morja. Napotili smo se po enem od neštetihs nasipov, ki so jih naredili Nizozemci v zadnjih tisoč letih, da bi z njimi in s pomočjo črpalnih

sistemov morju iztrgali na tisoče hektarjev zemlje.

Nizozemci radi povedo, da je Bog ustvaril Zemljo, Nizozemci pa svojo deželo. Ljudska modrost, ki je stoletja izganjala vodo izpred praga svojih hiš, je oblikovala tudi pregovore o polderjih, morju in težkem boju ljudi z njimi. Eden najslikovitějšíh, kar sem jih slišala, je sledeč: "Polder je ubil deda, izstradal očeta, da bi nahranil vnuka." Polder je torej ogromno delo - boj z morjem treh generacij. Kar je prva začela, je druga dokončala in tretja uživala ter znova in znova občudovala... Na zemlji, iztrgani iz morja, živi sedaj dve tretjini Nizozemcev, tretjina pa živi na zemlji, ki je nižje od morja.

Tudi Amsterdam, ki je bil naša naslednja postaja, leži 4,5 metrov nižje od morja. Pričakal nas je v soncu in odločili smo se, da se zapeljemo z ladjo vzdolž mogočnih kanalov, ki prepletajo mestno središče in ob katerih stojijo veličastne patricijske hiše z ozkimi in visokimi portali. Mimogrede, od širine portala so včasih plačevali davek, zato so hiše rasle v višino. Vozili smo se mimo neskončno dolge in tri nadstropja visoke odprte garažne hiše koles. Precej večja je, kot so naše avtomobilske hiše in ni mi jasno kako lahko sploh v taki množici lahko najdeš svoje kolo. Na Nizozemskem je dvakrat več

Ko pozimi kanal zamrzne, organizirajo tekmovalno drsanje. Udeleženci tekmovanja dobijo svoje mesto na fasadi mosta.

koles kot avtomobilov in vsak Nizozemec ima najmanj enega, ki mu ga povprečno enkrat na leto tudi ukradejo.

Pot smo nadaljevali peš mimo "hiš na vodi", to so tako imenovani čolni, v katerih živijo stalno ljudje. Vsaka izmed hiš ima svoj električni priključek in poštni naslov. Idilično so vse po vrsti polne rož, a pozimi živeti v taki vlagi najbrž ni prijetno.

Čisto ob vodi stoji tudi hiša - muzej in spomenik Ane Frank, znane židovske deklince, kjer se je skupaj s starši med drugo svetovno vojno skrivala in pisala svoj znameniti dnevnik. Kasneje so jih Nemci vseeno ujeli in odpeljali v koncentracijsko taborišče, kjer so umrli vsi razen očeta. Slikali smo se ob spomeniku uboge deklince, nato pa hiteli proti "rdeči četrti", kjer je najstarejša obrt postala uradna gospodarska panoga. V "izložbah" smo opazovali prodajalke ljubezni vseh starosti. Nekatere, ki so bile že starejše, so se odzvale prav sovražno, saj so hitro ugotovile, da smo bolj opazovalci kot potencialne stranke.

V bližini "kadilske kavarnice" smo opazili tudi preprodajalca drog in več zanemarjenih uživalcev z motnimi pogledi, ura pa je bila šele dve popoldne. Zvečer si gotovo ne bi upala iti po isti poti.

V mestnem središču smo si ogledali še mestno hišo in kraljevo palačo iz 17. stoletja, potem pa je bila žeja prehuda in ob pivu smo napisali ter poslali prve pozdrave v domovino.

Do minute točno smo pričakali naš avtobus pred enim od hotelov in poskakali vanj, saj je parkiranje v mestu skoraj nemogoče. Odpravili

smo se proti Burgumu, kjer smo hitro našli rekreacijski center Westermar. Tam je bilo zelo živahno, saj je bilo zbranih že nekaj skupin, ki so, tako kot mi, čakale na gostiteljske "krušne starše". Le-ti so nas razdelili po seznamih in odpeljali na svoje domove v bližnjih vaseh. S kolegico Knolo sva stanovali pri netipičnem nizozemskem paru, saj sta bila priseljenca z juga Nizozemske in sta v Grikerku živela šele dve leti. V idilični leseni hišici ob potoku, po katerem so čofotale račke, se mi je zazdelo, da se je svet začel vrteti počasneje. Vse je bilo tiho in umirjeno. Na večernem sprehodu smo skozi nezastarta okna opazovali domačine. Potem smo po večerji zaradi odlične Knoline nemščine prijetno kramljali pozno v noč. Najbolj me je presenetilo, ko sta gostitelja povedala, da se s Frizijci, ki živijo tu, če le ti govorijo v frizijščini, še vedno ne razumeta in si morata večkrat pomagati s slovarjem. Veliko lažje je, če z njima sosedje govorijo nizozemsko, kar pa niso vedno pripravljene. Domačini menijo, da sta onadva kot priseljenca dolžna, da se čim prej naučita njihovega jezika.

Naslednji dan smo se že zjutraj odpravili na ogled sosesčine. Najprej je bil na vrsti mlin na veter iz leta 1875, ki je bil zgrajen na temeljih starega z imenom Windlust. Le-ta je pogorel leta 1874.

To je največji mlin na Nizozemskem in ima sedem nadstropij, od katerih so nama jih zaradi varnosti razkazali le pet. Opazovali sva lahko vse segmente dela od vnosa zrnja do uskladiščenih brezštevilnih vreč moke oziroma različnih hlebčkov kruha, ki jih je mlinar tudi prodajal. Ker stoji mlin ob kanalu

Mlin na veter Windlust, ki je bil zgrajen leta 1875, še vedno deluje kot mlin in žaga.

in ima možnost izkoriščanja vodne energije, deluje tudi v funkciji žage. Žaga obratuje le ob nedeljah, ko v njej delajo prostovoljci in to na star način, da s tem zavestno ohranjajo tradicionalno etnološko dediščino.

Kar sapo mi je jemalo, ko smo se nad četrto etažo sprehodili po zunanjem lesenem obodu mlina, nekakšnem balkonu, od koder smo kot iz letala opazovali ravninsko pokrajino, prepleteno s kanali in kolesarskimi stezami, ki jih je na Nizozemskem okrog 15.000 kilometrov. Hkrati smo s pogledom spremljali ladjo, ki je pristajala spodaj v kanalu.

Zelo mi je bilo všeč, da se najina gostitelja nista preveč obremenjevala s kuhanjem hrane, saj sta raje kupila kar kuhano in sta več časa posvetila razkazovanju prelepe sosesčine v polmeru tridesetih kilometrov. Le teoretično sva izvedeli, da je tipična nizozemska hrana grah, slanik in sir. Od tega sva na krožnik dobili le izvrsten sir in druge kupljene dobrote, tudi kitajske.

Zato smo že popoldne obiskali "Klompemuseum" coklarski muzej, kjer smo si najprej ogledali film, ki je prikazoval potek izdelave cokel nekoč in danes. Cokle delajo iz svežega, mokrega lesa topolov in jih nato sušijo v sušilnicah. Potem jih barvajo ali pa naravni les samo prelakirajo in jih še vedno nosijo za dela na polju in okoli hiše. V muzeju smo videli najrazličnejše modele cokel. Nekateri so bili na las podobni čevljem. Tako so nekoč revni Nizozemci slepili sami sebe. Nekatere

Z ladjo po kanalih Amsterdama

posamezne cokle so bile celo opremljene s strunami in uporabljene kot glasbilo (nekakšne tamburice). V manjši trgovini, ki je bila v sklopu muzeja, sem kupila cokle za hčerko in nekaj ostalih spominkov. Hiteli smo naprej k tretji "znamenitosti", za katero sta prijazna gostitelja menila, da jo morava videti.

To je bil most čez 220 kilometrov dolg krožni kanal, kjer voda zmrzne pozimi. Takrat organizirajo tekmovanje v drsanju čez kanal. Vsakemu udeležencu, ki pride na cilj, vzdajo v spomin na dogodek na tem mostu keramično ploščico z njegovo sliko in imenom. Te ploščice, ki sestavljajo fasado mostu, so obarvane in sestavljene v mozaik, tako da, gledano od daleč, predstavljajo hitrostne drsalce v teku.

Prehitro je minil brezskrben dan z najinima gostiteljema in pripraviti se je bilo treba na večerni koncert oziroma spoznavno predstavitev vseh sodelujočih folklornih skupin

Hiška na vodi ima svoj poštni naslov

na festivalu.

Predstava se je svečano začela točno ob pol osmih zvečer. Pozdravil nas je predstavnik lokalne oblasti.

Za odrom smo bile zbrane vse sodelujoče skupine. Predstavitveni pari, iz vsake skupine po en par s svojo zastavo, smo se zbirali na odru. Medtem ko je govornik predstavljal skupino za skupino, se je na monitorju vrtel posnetek o njej in njeni deželi. Prišli so Litovci, Ukrajinci, Madžari, Romuni, Kolumbijci, Mongoli, Nizozemci, plesalci Papue Nove Gvineje in Slovenci. Pisano družčino, so združile želje, potrebe in ljubezen do plesa. Najstarejši so bili plesalci iz Nizozemske (vsi med 65-imi in 75-imi leti), najmlajši pa so bili Litovci, ki so se ves čas lovili, saj so bili med 10-imi in 15-imi leti. Mongoli, ki so prišli nekako v družinskem krogu, so imeli s seboj otroka, ki je zelo lepo prepeval in prispeval k dobri podobi skupine.

Kot skupina so najmočnejši vtis naredili name prav Mongoli s svojo enkratno arhaično glasbo in maskami, ki so jih nosili plesalci. Enkratni so bili tudi Nizozemci s svojim ele-

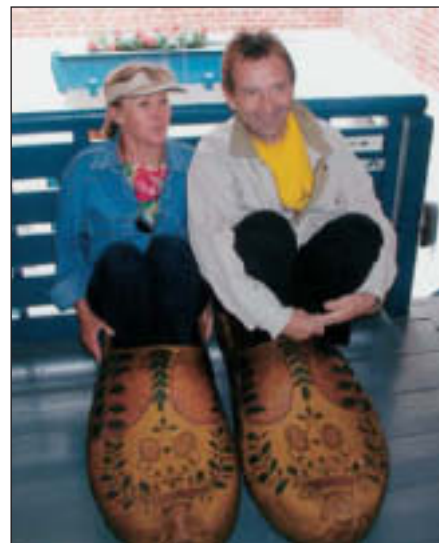

Očarali so nas Mongoli

gantnim, umirjenim plesom in dragocenimi nošami. Ženske so imele v svoja pokrivala – nekakšne čipkaste peče – všite srebrne in zlate plošče v velikosti dlani, za pasom pa so jim visele srebrne škarje in druge potrebščine za šivanje in s srebrom okovane torbice.

V treh zaporednih večerih smo v dvorani Westermar predstavili gorenjske, primorske in rezijanske plesne ter plesne iz okolice Ljubljane, iz vasi Šmarje Sap. Nizozemsko občinstvo nas je tople sprejelo in nagradilo z bučnim aplavzom. Daljši nastop smo imeli še v domu za varovance z Alzheimerjevo boleznijo in nekaj nastopov na ulicah, saj se je mesto dobesedno zljilo s festivalom. Vzdušje je bilo ves čas festivala izredno praznično. Največkrat smo na ulici po nastopu zaplesali tudi z domačini.

Za konec bi zapisala lahko samo še to, da je minilo prehitro! Ko smo odhajali in se je potočila tudi kakšna solzica, smo si obljubljali, da se še vrnemo. Kdaj? Čimprej! ■

Cokle za dva

Cofovci v festivalski povorki v centru Burguma

Tja čez – s poezijo

Jožica Heber

“Vonj po neskončnem se je razsul, razdišal. V hiši telesa je zanj vse manj prostora. Ujetost, gospodarica spoznanj, govori svoje: O končnem. O končnem. Dokončnem.”

Dopolnjeno je, odzvanja v naših mislih in spet od vsepovsod vrejo vprašanja, na katera v vrvežu vsakdana vztrajno pozabljam, misel na neskončno in dokončno pa doseže, da vedno znova poskušamo najti odgovore nanje. Poskušamo preoblikovati definicijo življenja, ga spet in spet osmisliti. Primerjamo ga s tokom, valovanji, pisanjem in obračanjem listov v knjigi, polnjenjem čaš, romanjem, popotovanjem... pa takole se v trenutkih, kot je današnji, oklenemo misli poetov:

Morda je vetra bežen dih samo vse, česar čakamo, da doživimo od česar vztrepetati si želimo: kakor piščali pesem je samo bežen vztrepet, ko vetra dih gre mimo. In vsa modrost življenja je morda biti pripravljen kakor zvok v piščali, da kakor veter s svojimi korali dotakne se srca, nam vztrepetata in vdano se odzove- kot v zahvali!

In naslednji hip že pritrdimo: pripravljen in obogaten z mnogimi spoznanji o življenju je bil zdravnik Jože Lebič, mož, ki nas je danes v takem številu zbral ob zadnjem slovesu. 70 let dolgo spoznanje življenja je pričel na Prevaljah, se bogatil v odnosih s starši, sestro, bratoma. Odraščanje je spremljala želja po znanju, plemenitima pa spoštovanje in občudovanje rodne krajine, petje, glasba... tako pri starših kot med otroki.

V Ljubljani je doštudiral medicino in imel pozneje med službovanjem zdravnika specialista družinske medicine vsakodnevno

Jože Lebič, dr. med., rojen 1933 na Prevaljah, umrl 2003 v Dravogradu. V osnovnem zdravstvu je delal od leta 1961 do 1996.

priložnost oblikovati vprašanja in odgovor o elementarnih življenjskih področjih. Večkrat se mu je pri tem pridružila žena Mojca, ki ji kot medicinski sestri – babici tudi ni bilo tuje modrovanje niti o življenju niti o smrti.

Življenje mu je poklonilo Jožeta ml., pa po njem vnuka Vida in snaho, k drugemu sinu, prezgodaj rojenemu Janiju pa ga bomo danes pospremili k večnemu počitku. Koliko srečevanj z veseljem in žalostjo, rojstvom in smrtjo, bolečinami, olajšanji... je bilo v vseh letih zdravnikovanja od jeseni leta 1961 do

Angel je moj sobesednik. Angel, beli krilatec, pričevalec, milo bitje. Pride in se vame varne naseli za pomenek ali za molk; za stihozitje. Jezik nedolžnih in čudnih dolžin govori. Jezik dotika. Diha. Kakor otroci. Ne kot oče in sin. Blaženi jezik navdiha. Govori. Poslušam. Je zvok in ga ni. Je pesem in tolažba. Dogovor z očmi, ki so videle Leto. Potem molčiva. Svoj skupni molk. V njem se preliva bela, mirna svetloba, sestra sinjine. Svetloba, ki traja in ne premine.

sedem let nazaj! Koliko korakov, poti, bodrenj, nasvetov, omahovanj, bedenja, sočustvovanja, občutkov, nemoči ob hudih in veselja ob srečnih dogodkih med Dravograjčani! Biti zdravnik vso delavno dobo v nekem kraju opremi človeka z marsikaterim odgovorom na pomembno življenjsko vprašanje, pa tudi z zavedanjem, da obstajajo vprašanja včasih tudi brez odgovorov. Bogati ga tudi vse nedojemljivo, mu podeli izkušnjo, ga zaznamuje z novim mozaičnim kamenčkom v spoznanju, da gresta vzpon in padec z roko v roki kot z življenjem smrt!

V imenu nekdanjih sodelavcev se spoštovanemu pokojniku iskreno zahvaljujemo za vse, kar nas je v življenju naučil s svojim delom in vzgledom, za prijateljsko sodelovanje, za mirno in nevsiljivo prenašanje življenjskih izkušenj. V imenu občanov Dravograda hvala za poslanstvo zdravnika, ki mu je namenil 36 let!

Tja čez je težko seči z besedo. Lažje morda s poezijo. Z njo mu zaželimo miren večni počitek. ■

Glasilno Zdravniške zbornice Slovenije
Strokovna revija Isis

Impressum

LETO XIII, ŠT. 6, 1. JUNIJ 2004
UDK 61(497. 12)(060. 55)
UDK 06. 055:61(497. 12)
ISSN 1318-0193 CODEN: ISISF9
IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
PUBLISHED BY
The Medical Chamber of Slovenia
Zdravniška zbornica Slovenije
Dalmatinova 10, p. p. 1630,
1001 Ljubljana
tel.: 01/30 72 100
faks: 01/30 72 109
E-pošta: zdravniška.zbornica@zss-mcs.si
Transakcijski račun: 02014-0014268276
UREDNIŠTVO • EDITORIAL OFFICE
Dalmatinova 10, p. p. 1630,
1001 Ljubljana
tel.: 01/30 72 152
faks: 01/30 72 159
E-pošta: isis@zss-mcs.si

**ODGOVORNI IN GLAVNI UREDNIK
EDITOR-IN-CHIEF AND RESPONSIBLE
EDITOR**
prof. dr. Eldar M. Gadžijev, dr. med.
E-pošta: eldar.gadzijev@sb-mb.si
Tel.: 02/32 11 244

UREDNIKA • EDITOR
Elizabeta Bobnar Najžer, prof. sl., ru.
E-pošta: eb.najzer@zss-mcs.si

**UREDNIŠKI ODBOR
EDITORIAL BOARD**
Martin Bigec, dr. med.
Vojko Flis, dr. med.
prof. dr. Nenad Funduk, dr. dent. med.
prof. dr. Anton Grad, dr. med.
prof. dr. Alojz Ihan, dr. med.
prof. dr. Boris Klun, dr. med.
prof. dr. Marjan Kordaš, dr. med.
prof. dr. Črt Marinček, dr. med.
asist. mag. Marko Pokorn, dr. med.
asist. mag. Danica Rotar Pavlič, dr. med.
prof. dr. Jože Trontelj, dr. med.
prof. dr. David B. Vodusek, dr. med.
doc. dr. Matjaž Zwitter, dr. med.

LEKTORICA • REVISION
Mira Delavec, prof. slov. in zgod.

TAJNICA UREDNIŠTVA • SECRETARY
Marija Cimperman

OBLIKOVANJE • DESIGN
za ATELIER IM • Katja Zljajah, u.d.i.a.

**RAČUNALNIŠKA POSTAVITEV
IN PRIPRAVA ZA TISK • DTP**
Camera d.o.o.
Knezov štradan 94, Ljubljana
tel.: 01/420 12 00

TRŽENJE • MARKETING
Atelier IM d.o.o.,
Breg 22, Ljubljana
tel.: 01/24 11 930
faks: 01/24 11 939
E-pošta: atelier-im@siol.net

TISK • PRINTED BY
Tiskarna Povše,
Povšetova 36 a, Ljubljana
tel.: 01/230 15 42

Isis

Glasilno Zdravniške zbornice Slovenije

The professional public journal of the Medical Chamber of Slovenia

Sodelovali

Franc Beigot, dr. med., zasebni zdravnik, Zasebna ambulanta splošne medicine, Selnica ob Dravi • Asist. Tomaž Benedik, dr. med., zdravnik, KO za abdominalno kirurgijo, SPS Kirurška klinika, KC Ljubljana • Elizabeta Bobnar Najžer, prof., Zdravniška zbornica Slovenije • Marija Bock Kalan, dr. med., upokojena zdravnica, Ljubljana • Andrej Bručan, dr. med., zdravnik, IPP, SPS Interna klinika, KC Ljubljana • Doc. dr. Erika Cvetko, dr. dent. med., zobozdravnica, Inštitut za anatomijo, Medicinska fakulteta Ljubljana • Davorin Dajčman, dr. med., zdravnik, Oddelek za gastroenterologijo, Klinični oddelek za interno medicino, SB Maribor • Prim. Marjan Fortuna, dr. med., zdravnik, SPS Interna klinika, Klinični center Ljubljana • Prim. doc. mag. Zlatko Marjan Francež, dr. dent. med., zobozdravnik, ZD dr. Adolfa Drolca Maribor • Asist. mag. Aleksander Godič, dr. med., zdravnik, Dermatovenerološka klinika, KC Ljubljana • Jana Govc Eržen, dr. med., zdravnica, ZD Celje • Jožica Heber, Dravograd • Rade Iljaž, dr. med., zdravnik, ZD Brežice • Prof. dr. Albert Juteršek, dr. med., zdravnik, Diagnostični center Vila Bogatin d. o. o., Bled • Asist. Nada Kecelj, dr. med., zdravnica, Dermatovenerološka klinika, KC Ljubljana • Darja Klančar, prof., Zdravniška zbornica Slovenije • Prof. dr. Boris Klun, dr. med., višji svetnik, upokojeni zdravnik, Ljubljana • Prim. mag. Mario Kocijančič, dr. med., upokojeni zdravnik, Kranj • Doc. dr. Marga Kocmur, dr. med., zdravnica, Psihiatrična klinika Ljubljana • Asist. Nena Kopčavar Guček, dr. med., zdravnica, Zdravstveni zavod Zdravje, Ljubljana • Akad.

prof. dr. Marjan Kordaš, dr. med., upokojeni zdravnik, Ljubljana • Primož Kotnik, dr. med., zdravnik, SPS Pediatrična klinika, KC Ljubljana • Asist. mag. Mitja Lainščak, dr. med., zdravnik, SB Murska Sobota • Doc. dr. Tomaž Lunder, dr. med., zdravnik, Dermatovenerološka klinika, KC Ljubljana • Vanja Malis, Ljubljana • Mag. Duša Marn Vukadinovič, dr. med., zdravnica, Inštitut RS za rehabilitacijo, Ljubljana • Mag. Nina Mazi, dr. med., zdravnica, Ljubljana • Mojca Miholič, dr. med., zdravnica, ZD študentov Univerze v Ljubljani • Asist. mag. Boštjan Mlakar, dr. med., zdravnik, SB Maribor • Tina Mlinarec, študentka medicine, Ljubljana • Aleksander Nardin, dr. med., upokojeni zdravnik, Šempeter pri Gorici • Asist. mag. Teodor Pevec, dr. med., zdravnik, SB dr. Jožeta Potrča Ptuj • Asist. Tanja Planinšek Ručigaj, dr. med., zdravnica, Dermatovenerološka klinika, KC Ljubljana • Asist. mag. Marko Pokorn, dr. med., zdravnik, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, KC Ljubljana • Igor Praznik, dr. med., zdravnik, Zdravniška zbornica Slovenije • Asist. mag. Aleš Pražnikar, dr. med., zdravnik, Inštitut RS za rehabilitacijo, Ljubljana • Prof. dr. Janez Preželj, dr. med., višji svetnik, zdravnik, SPS Interna klinika, KC Ljubljana • Prof. dr. Stanislav Šuškovič, dr. med., KO za pljučne bolezni in alergijo, Bolnišnica Golnik • Asist. dr. Marjeta Terčelj Zorman, dr. med., zdravnica, Center za pljučne bolezni in alergologijo, SPS Interna klinika, KC Ljubljana • Prim. doc. dr. Zmago Turk, dr. med., zdravnik, SB Maribor • Ivan Žebeljan, dr. med., zdravnik, SB Maribor • Prim. Anton Židanik, dr. med., zdravnik, Zdravniška zbornica Slovenije • _____

Navodila avtorjem

Rok za oddajo vseh prispevkov za objavo v reviji Isis je do 10. v mesecu (prejeto v uredništvu) za naslednji mesec. Članke lahko pošljete po pošti na naslov uredništva, po faksu ali po elektronski pošti. Da bi se izognili podvajanju dela, predlagamo, da članke oddajate v elektronski obliki (disketa, CD, e-pošta). Dolžina člankov je omejena na največ 30.000 znakov - štetje brez presledkov (velikosti 12 pp, oblika pisave times new roman). Lahko priložite fotografije, diapozitive ali digitalne fotografije (velikost najmanj 300 dpi).

Prispevku priložite svoj polni naslov, davčno številko, davčno izpostavo, popolno številko tekočega ali žiro računa, naziv banke.

Navodila o navajanju pokroviteljev

Na koncu prispevka so lahko navedena imena farmacevtskih podjetij, delovnih organizacij, matičnih delovnih organizacij, kjer ste zaposleni, društev, združenj in ostalih pravnih ter fizičnih oseb, ki so po vašem mnenju kakorkoli prispevala k nastanku prispevka. Uredništvo si pridruže pravico, da bo imena objavljalo v enotni obliki.

Navodila za objavljane prispevkov v rubriki "strokovna srečanja"

Dolžina prispevkov je omejena na največ dve strani v reviji Isis, objavljena je lahko le ena fotografija, ki se vsteva v skupno dolžino. To pomeni, da ima prispevek brez slike lahko največ 10.000 znakov - štetje brez presledkov (velikosti 12 pp, oblika pisave times new roman), oziroma 11.500 znakov - štetje s presledki. Prispevek s sliko ima lahko največ 9.000 znakov - štetje brez presledkov (velikosti 12 pp, oblika pisave times new roman), oziroma 10.500 znakov - štetje s presledki. Vsako poročilo iz tujine mora obvezno vsebovati kratek zaključek, kaj pomeni srečanje za stroko v Sloveniji: ali in kje oziroma kako je mogoče izsledke prenesti v slovenski prostor. V primeru, da je slovenska stroka v svetovnem vrhu, je potrebno v zaključku na kratko povzeti njeno vlogo v ustreznem merilu. Prispevkov, ki ne bodo upoštevali zgoraj navedenih navodil, uredništvo ne bo objavilo oziroma bo avtorje prosilo za dopolnitve.

Revija izhaja prvega v mesecu. Letna naročnina za nečlane (naročnike) je 11.760,00 SIT, za naročnike v tujini 23.520,00 SIT, posamezna številka za nečlane stane 980,00 SIT. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceni ter se ga obračunava in plačuje po 8,5-odstotni stopnji. Rokopisov ne vračamo. Izbrane in naročene članke honoriramo. Naklada 7.500 izvodov. Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

The Isis Journal

The Isis Journal is issued on the first day of each month. The annual subscription for non-members is 11.760,00 SIT. A single issue costs 980,00 SIT. The tax is included in price. Manuscripts are not returned to authors. An honorarium is paid for selected articles. Printed 7.500 copies. Postage for the Journal Isis paid at the 1102 Ljubljana post office.

The name of the journal is by the Isis, an Egyptian goddess, of all the gods and goddesses. The legend describes her as both the sister and the wife of Osiris, the first king in history. Isis had healing powers. She could also give new life into the body with her wings. According to the legend, her power extended all over the world. Each person is a drop of her blood. She was considered as the founder of medicine. A detail on a granite sarcophagus of Ramses III from the XXth dynasty shows her as a symbolic picture. This image and her name were chosen to be the title of the journal of the Medical Chamber of Slovenia, the goal of which is to unite and link together doctors in their efforts towards the welfare of all people, the drops of blood from the goddess Isis.

The President of the Medical Chamber

Marko Bitenc, M.D., M.Sc.

E-mail: marko.bitenc@zzs-mcs.si

The vice-president of the Medical Chamber

Andrej Možina, M.D.

The vice-president of the Medical Chamber

Prof. **Franc Farčnik**, M.S., Ph.D.

The President of the Assembly

Prim. **Anton Židanik**, M.D.

The vice-president of the Assembly
Živo Bobič, S.D.

Executive board of the Medical Chamber of Slovenia

The president of the Educational council

Prof. **Matija Horvat**, M.D., Ph. D.

The president of the Professional medical committee

Prof. Vladislav Pegan, M.D., Ph. D.

The president of the Primary health care committee

Gordana Živčec Kalan, M. D.

The president of the Hospital health care committee

Prim. **Andrej Možina**, M.D.

The president of the Dentistry health care committee

Prof. **Franc Farčnik**, M.S., Ph.D.

The president of the Legal-ethical committee

Žarko Pinter, M.D., M.Sc.

The president of the Social-economic committee

Jani Dernič, M.D.

The president of the Private practice committee

Igor Praznik, M. D.

The Secretary General
Brane Dobnikar, L.L.B.

Public Relations Department
Elizabeta Bobnar Najžer, B.A.

Legal and General Affairs Department

Vesna Habe Pranjčič, L. L. B.
Finance and Accounting Department

Jožica Osolnik, Econ.
Health Economics,

Planning and Analysis Department

Nika Sokolič, B. Sc. Econ.
Training and Professional

Supervision Department
Mojca Vrečar, M. B. A.

The Medical Chamber of Slovenia

Founded in 1893 as The Medical Chamber for the Carniola Province. The Medical Chamber of Slovenia was subsequently founded in 1992.

Tasks

The Medical Chamber of Slovenia is an independent professional organisation of medical doctors and dentists. Membership is an honour and obligation for all those that work as physicians or dentists in Slovenia and have a direct contact with the patients.

The Medical Chamber of Slovenia protects and represents the interests of the medical profession, and helps to ensure the correct behaviour of doctors and uphold their reputation by:

- Having and issuing a Code of Medical Ethics, monitoring the behaviour of doctors and administering any measures necessary for violations of the Code.
- Maintaining a register of members and issuing membership cards.
- Issuing, extending and revoking the doctors' licences for independent work.
- Participating in the development of the undergraduate education programme for doctors.
- Managing (planning, monitoring and supervising) the secondments of the two year compulsory postgraduate training in hospitals; secondments for specialisations; other postgraduate professional training, and examination.
- Organising professional seminars, meetings and other types of professional medical development.
- The professional auditing and appraisal of each doctor practising in Slovenia.
- Participating in the preparation of regulations, planning and staffing plans in health care issues.
- Determining doctors' fees and participating in agreeing the prices of health care services.
- Representing the interests of doctors in determining contracts with the Institute of Health Insurance of Slovenia.
- Participating in the negotiation of collective contracts, and agreeing them on behalf of private doctors as employees, thereby managing the value of medical professional' salaries.
- Providing legal assistance and advice to members on insurance against medical compensation claims.
- Maintaining a Welfare Fund to help members and their families.
- Monitoring the demand for doctors and helping unemployed doctors find job.
- Assisting members to find suitable locums during their absence.
- Publishing activities, editing activities; issuing a free journal to members, publishing books and other publications.
- Encouraging co-operation between members and arbitrating in disputes.
- Encouraging the cultural and social activities of members; organising the cultural, sporting and other social events and activities.
- Monitoring alternative methods of treatment.
- Deterring prohibited and unacceptable medical practices.
- Providing a free permanent consulting service to members.
- Undertaking other tasks pursuant to legal regulations and the statute.

Končno bodo dežurstva plačana pravično!

EKSKLUZIVNO!

To ni pravljica – to je »Rdeča kapica«!

Strokovnjaki Inštituta za medicino dela, prometa in športa so v sodelovanju z Inštitutom za klinično nevrofiziologijo in Inštitutom Jožef Stefan razvili posebno napravo (encefaloergometer, EEM), ki dežurnemu zdravniku ves čas dežurstva nadzoruje možgansko aktivnost in v skladu z izpogajanimi količniki in tarifnimi postavkami za posamezne kategorije možganske aktivnosti sprti obračunava dežurstva.

S prvim junijem 2004 bodo dežurni zdravniki v vseh zdravstvenih zavodih morali nositi encefaloergometre, ki se jih je že prijel vzdevek »Rdeča kapica«.

Tako bodo po novi kolektivni pogodbi za zdravnike theta valovi obračunani po 200 SIT/uro, delta valovi so vredni 600 SIT/uro, alfa aktivnost je ocenjena na 1.300 SIT/uro, budno stanje pa je vredno 2.000 SIT/uro bruto.

Za izum se že zanimajo strokovnjaki iz avstralskih bolnišnic. V drugi fazi kliničnega testiranja so »Rdečo kapico« baje preizkusili tudi med zaposlenimi na Ministrstvu za zdravje, vendar podatkov o posnetih vzorcih valov iz neznanega razloga niso hoteli objaviti.

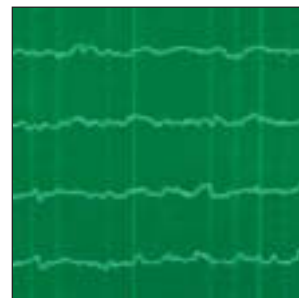
Model: Tadeya • Agencija: Le belle dottoresse, S.p.a. • Foto: Marco Digitale • Web styling: Carlo Arrigleri

Prikaz tipične aktivnosti alfa (à 1.300 SIT/uro) - budno stanje z zaprtimi očmi (v tem primeru tuhtanje internista na IPP-ju, kam sprejeti bolnika).

Prikaz počasnejše možganski aktivnosti. Posneta je bila med apendektomijo v eni izmed slovenskih bolnišnic.

Avgust 2003: Sprejem na mojem prenosnem telefonu je bil slab in hrup na cesti velik. A kljub temu sem ga po glasu spoznal, še preden se je predstavil. Govoril je hitro, bila je skoraj poplava besed, iz katerih sem uspel zgraditi zgodbo le v obrisih: da me prosi, da bi zanj napisal priporočilo za specializacijo, pa četudi je prepričan, da bo zaradi kuhinj v ozadju vse skupaj neuspešno in brez smisla.

Telefone sovražim in če je treba, svoje sovrašтво sprevržem v hudobijo. Najlepša je bila tista iz časa usmerjenega izobraževanja, ko sem nekakšnega predsednika znotraj SZDL - potem ko me je poklical po telefonu - pripravil, da on prišel k meni, ne pa jaz k njemu. A XY, ki me je poklical tokrat, ni bil te vrste. Pa ne, da ne bi verjel temu, kar mi je povedal; hotel sem ga videti, (z)vedeti, ali je še vedno takšen kot medicinec tretjega letnika, s smislom za dialog in s smislom, govoriti ne le o medicini, temveč tudi o vsem drugem, kar je (ali ni) ob medicini med nebom in zemljo.

XY je zdaj zdravnik in s časom seveda bolj na kratko. Do najinega sestanka sem imel več dni časa in z eno možgansko hemisfero sem že pisal priporočilo, z drugo pa se spominjal. Sem jaz kdaj koga prosil za priporočilo? Ali so takrat že obstajale kuhinje? Kaj pa sploh so kuhinje? Ali pa kuhinj sploh ni in obstajajo le kuharji?

Kuhinja je zanimiva ustanova in v zadnjih mesecih intenzivno spoznavam njene skrivnosti. Dognal sem, da so pomembni štirje dejavniki:

- surovine,
- kuhar,
- higiena v kuhinji in
- kaj in kako se skuha (t. j. kakovost pripravljene hrane).

Kakovost se preverja z negativno povratno zvezo, z interno in eksterno evalvacijo. Interna evalvacija - jaz kot kuhar in porabnik hkrati - deluje odlično. Vse, kar skuham, dobesedno pogoltnem, še posebno, če sem lačen. A nujna je tudi zunanja evalvacija, zatorej sem se odločil enega svojih prijateljev povabiti na kosilo. Za jedilnik sem pripravil specialiteto, vrhunec svojih kuharskih sposobnosti: zrezek, radič, dva kosa kruha in za pijačo bodisi steklenico piva (250 ml) bodisi plastenko soka FRUC (250 ml).

Moj gost, ocenjevalec, pa radiča niti poskusil ni, češ, da je brez okusa, brez kisa in olja ter da je neslan. Mojih komentarjev o vplivu soli na krvni tlak ni hotel poslušati. Dalje: da je tudi zrezek neslan, neužit in brez okusa. Poskusil sem mu razložiti, da je ta okus, ki je zanj brez okusa, najčistejši okus mesa brez začimb. A

Marjan Kordaš

vse zaman: namesto da bi (po)jedel, je moj gost popil sok in odšel.

Skratka, zunanja evalvacija je bila katastrofa. Vsekakor moj gost za mene kot kuharja ne bi hotel napisati priporočila. Kljub objektivnim dejstvom, da sem mu pripravil razmeroma zdrav, predvsem pa nizkokaloričen obrok. Mar ni debelost eden hudih dejavnikov tveganja?

*

Torej: sem jaz kdaj koga prosil za priporočilo? Je bila v ozadju kuhinja?

Prvi dokument, ki ga lahko štejem kot priporočilo in ki je odločilo o mojem življenju, se je glasilo takole:

*Mestni odbor OFV Kamniku, dne 21. junija 1945
Kamnik*

Marijan Kordaš, rojen 17. 8. 1931 v Čupriji Srbija, sedaj stanujoč Kamnik, Mesto 67 ni sodeloval v OF organizaciji radi mladoletnosti, pač pa so njegovi stariši bili aktivni člani OF pokreta, o njihovi politični neoporečnosti nimamo nikakih pomislekov.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Tudi kuhinja? Že takrat? A morda tega priporočila sploh nihče ni bral; morda je bilo pomembno le, da je bil v desnem spodnjem kotu žig (rdeče barve!) Mestni odbor OF Kamnik ter podpis tovarišice (zame gospe) B. Njo in njenega moža so Nemci aretirali v decembru 1943 in poslali v Begunje; njega so kot talca ustrelili 31. januarja 1944. Njunega šest letnega sina je moja mama izpulila Gestapu in odtlej je do osvoboditve živel pri nas kot četrti otrok. Se pravi, v takratni kuhinji se je skuhala nekakšna politična frazeologija, človeško ozadje pa je bilo nezanimivo.

Kaj so priporočila? Frazeologija ali človeško ozadje? Formalnost ali najpomembnejši dokument za bodoče delo sploh?

Skoraj vsa priporočila, ki sem jih napisal dotlej, so bila namenjena uporabnikom zunaj Slovenije, v zvezi s štipendijo ali delom v tujini. Trudil sem se, kandidata opisati kot zdravnika in kot socialno bitje. Nikoli nisem pisal bedarij v zvezi s povprečnimi ocenami izpitov. Če kandidata nisem poznal, sem priporočilo odklonil. Od tega načela sem odstopil le enkrat, potem, ko me je obiskala neka zdravnica in mi povedala zgodbo svojega življenja: Kot študentka se je preživljala kot stevardeša, na letalu srečala princa svojih sanj, se poročila v Ameriko (!) in se kmalu ločila. V Slovenijo se ni hotela vrniti ("kot poraženec", je rekla), za zdravniško delo v ZDA pa je morala opraviti izpit ECFMG. Zanj je bilo nujno priporočilo, a nihče ga ni hotel napisati. "Kako naj napišem priporočilo, ko vas pa ne poznam?" sem jo vprašal, a ona je pogledala v stran (ker je jokala) in le skomignila z rameni. "Prav," sem se odločil; "priporočilo bom napisal tako, da se bo začelo z 'I believe'. Saj veste, kakšen je pomen za Angleža ali Američana?"

*

XY me je obiskal, kot sva se domenila. Še vedno prepričan, da je vse brez pomena, da pač kuhinje delujejo, da so kandidati že zdavnaj izbrani in da on, XY, nima nobene možnosti. Da priporočil nihče ne bere, saj je to zguba časa. "Se pravi," sem mu odvrnil, "v bistvu boste kandidirali v razpisu za specializacije le zato, da boste dokazali, da je sistem do kraja skorumpiran."

XY je samo prikimal.

Nato sem mu razložil, da menim, da so kuhinje vedno bile in da vedno bodo. Razložil svojo teorijo surovine - kuhar - higiena v kuhinji - kaj in kako se skuha. Da pravzaprav ni mogoče živeti brez kuhinj, da dobro kuhinjo cenim, ker sem se kot gimnazijec in študent prehranjeval v Ljudski kuhinji in da včasih nisem vedel, kaj jem. V tem smislu sem potegnil vzporednico s kadrovskimi kuhinjami. Končno sva priporočilo prebrala in ugotovila, da - če XY-u že ne bo koristilo - mu verjetno ne bo škodovalo. Priporočilo sva natakala, spravila v ličen ovitek in preden sva se poslovila, sva se domenila, da me bo XY obvestil o svoji (ne)uspešnosti za začetek specializacije.

*

Za rezultat sem zvedel prek kratkim, vendar ga tu

nočem razkriti. A neodvisno od tega sem začel tuhtati, ali so v kuhinjah res pomembni vsi štirje zgoraj navedeni dejavniki. In ko me je v aprilu 2004 - po elektronski pošti - za priporočilo prosila tudi XX, se mi je zadeva razjasnila do kraja.

Ko se je XX pojavila v mojem laboratoriju, je bila - natančno tako kot XY - potrta. Deloma zaradi občutka, da so priporočila zaradi kuhinj nesmiselna, predvsem pa zaradi neorganiziranosti svojega sekundarja (izjavila je, da "za svoje delo dobim kar precej denarja, naučim se malo in naredim nič"). Povedala mi je, da običajno kandidat napiše priporočilo kar sam, potem ga pa "nekdo" podpiše. Tolažil sem jo, da je to kot v času karakteristik. Da sem leta 1957 dobil potni list, sem moral (s frazo o mladostnosti v obdobju 1941-1945 ter "OF pokretu") napisati svojo karakteristiko, ki jo je potem podpisal in žigosal naš mladinski funkcionar. Da je to pravzaprav pošteno, sem ji povedal, pa četudi si takšne poštenosti oziroma priporočila te vrste v Angliji ali ZDA ne bi znali zamisliti niti v najhujših sanjah. Končno sva priporočilo prebrala in ugotovila, da - če XX-i že ne bo koristilo - ji verjetno ne bo škodovalo. Ker mi je všeč, kako sem XX opisal, se mi zdi smiselno prepisati odlomek:

... Zaradi njene kritičnosti sem ji odgovoril in razvila se je kar dolga korespondenca.

Vendar sva to tematiko visokošolske didaktike ter apatičnost medicincev obravnavala le v nekaj pismih. Vse bolj sva se lotevala drugih vprašanj. Ko je uvidela, da je pisna komunikacija postala nezadostna, je dala pobudo za nekaj sestankov: na eni strani jaz, na drugi pa ona ter - če se prav spomnim - dva njena kolega. Razpravljali smo o "tisti drugi plati medicine"; menim, da so bili ti sestanki zadnji, verjetno ne ponovljivi (več), na katerih je s strani treh študentov 3. letnika medicine prišlo spoznanje, da medicine ni le naravoslovna, temveč humanistična disciplina. Če (ko) bo ta izhlapela, bo medicina izginila in ostala bo le tehnologija. ...

Sporočilo?

V kuhinji je pomemben le kuhar. Če je zanič, je hrana vedno zanič. Če pa je kuhar dober, je pravzaprav čarovnik. Zna izbrati surovine (vlaknine, sestavljene ogljikove hidrate, malo maščob, ustrezno beljakovin, nič soli) in pripraviti okusno hrano, z odlično interno (porabnik) in odlično eksterno (zdravnik) evalvacijo.

Kuharjem (ki morda celo prebirajo priporočila) želim, da bi imeli srečno roko. Da bi bili čarovniki, da bi iz surovin (ki nikakor niso slabe) pripravili ne le okusno, temveč tudi zdravo hrano. Pa ne morda kakega mladega specializanta - ali specializantke - v lastnem soku temveč izdelek, ki bo prenesel strogo interno in neusmiljeno - da ne rečem kruto - eksterno evalvacijo bodočega specialista.

In poleg srečne roke vsem kuharjem želim tudi srečo. Zakaj za vse, kar se dogaja ter končno zgodi v kuhinji, je odgovoren samo kuhar in nihče drug! ■

Marjan Kordaš